

EBA/GL/2022/03

18. marec 2022

Smernice

o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ter nadzorniškem stresnem testiranju

Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzornih praksah v evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma o tem, kako bi bilo treba izvajati zakonodajo Unije na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo pravnega okvira ali nadzornih postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve v zvezi s poročanjem

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 27.12.2022 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletnem mestu organa EBA, z navedbo sklica „EBA/GL/2022/03“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblašcene za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletnem mestu organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

Naslov 1. Predmet urejanja, opredelitve pojmov, raven uporabe in izvajanje

1.1 Predmet urejanja

5. Te smernice določajo skupne postopke in metodologije za delovanje procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) iz člena 97 in člena 107(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU², vključno s skupnimi postopki in metodologijami za oceno organizacije in obravnavo tveganj, vključno s pranjem denarja in financiranjem terorizma, iz členov 76 do 87 navedene direktive ter postopki in ukrepi, sprejetimi na podlagi členov 98, 100, 101, 102, 104, 104a, 104b, 104c, 105, člena 107(1), točka (b), in člena 117 navedene direktive. Poleg tega je namen teh smernic zagotoviti skupne metodologije, ki jih pristojni organi uporabijo pri izvajanju nadzorniških stresnih testov v okviru njihovega SREP iz člena 100(2) Direktive 2013/36/EU.
6. Te smernice ne določajo metodologij za stresne teste, ki jih izvede organ EBA v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 1093/2010, vendar pa opisujejo razpon stresnih testov, s čimer pomagajo določiti ustrezen okvir za obravnavo prihodnjih stresnih testov organa EBA kot del nadzorniških stresnih testov.
7. Te smernice so naslovljene na pristojne organe iz člena 4(2), točki (i) in (viii), uredbe o EBA.

1.2 Opredelitve pojmov

8. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, uporabljeni in opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013³, Direktivi 2013/36/EU, Direktivi 2014/59/EU⁴ ali Smernicah organa EBA za stresno testiranje institucij⁵. Za namene teh smernic se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

„Nadzornik za PPDFT“ pomeni pristojni organ, odgovoren za nadzor nad upoštevanjem določb Direktive (EU) 2015/849 v instituciji.

² Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

³ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁴ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

⁵ [Smernice organa EBA za stresno testiranje institucij \(EBA/GL/2018/04\)](#)

„Zahteve po kapitalskem blažilniku“ pomenijo kapitalske zahteve iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU.

„Konsolidacijska institucija“ pomeni institucijo, ki mora upoštevati bonitetne zahteve na podlagi konsolidiranega stanja v skladu poglavjem 2 naslova II dela 1 Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Tveganje ravnanja“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje nastanka izgub za institucijo zaradi namernih ali nenamernih napačnih ravnanj, vključno z neustreznim zagotavljanjem finančnih storitev.

„Zmožnost nadomestitve“ pomeni zmožnost institucije, da v primerih stresnih scenarijev v kratko-, srednje- in dolgoročnem obdobju razpolaga s presežno likvidnostjo oziroma ima do nje dostop.

„Tveganje spremembe kreditnega razmika“ pomeni tveganje, ki izhaja iz sprememb tržne vrednosti dolžniških finančnih instrumentov zaradi nihanj v njihovem kreditnem razmiku.

„Tveganje financiranja“ pomeni tveganje, da institucija srednje- in dolgoročno ne bo imela stabilnih virov financiranja, zaradi česar obstaja sedanje ali pričakovano tveganje, da v nobenem primeru oziroma brez nesprejemljivo višjih stroškov financiranja ne bo mogla izpolniti svojih finančnih obveznosti, kot so plačila in potrebe po zavarovanju s premoženjem, ki zapadejo v srednje- ali dolgoročnem obdobju.

„Dajanje posojil v tujih valutah“ pomeni dajanje posojil posojilojemalcem v valutah, ki niso zakonito plačilno sredstvo države, v kateri ima posojilojemalec stalno prebivališče, ne glede na pravno obliko kreditnega produkta (npr. vključno z odlogom plačila ali podobnimi finančnimi dogovori).

„Tveganje posojil v tujih valutah“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček in kapital institucije, ki izhaja iz posojil nezaščitenim posojilojemalcem v tujih valutah.

„Proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP)“ pomeni proces opredelitve, merjenja, upravljanja in spremljanja notranjega kapitala, ki ga institucija izvaja v skladu s členom 73 Direktive 2013/36/EU.

„Proces ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP)“ pomeni proces opredelitve, merjenja, upravljanja in spremljanja likvidnosti, ki ga institucija izvaja v skladu s členom 86 Direktive 2013/36/EU.

„Kategorija institucije“ pomeni kazalnik systemskega pomena institucije, dodeljen na podlagi velikosti in kompleksnosti institucije ter obsega njenih dejavnosti.

„Obrestno tveganje“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček in kapital institucije, ki izhaja iz neugodnih sprememb obrestnih mer.

„Likvidnost znotraj enega dne“ pomeni sredstva, do katerih lahko institucija dostopa v delovnem dnevu, da lahko v realnem času izvršuje plačila.

„Tveganje likvidnosti znotraj enega dne“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje, da institucija ne bo mogla učinkovito izpolnjevati svojih potreb po likvidnosti znotraj enega dne.

„Tveganje informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)“ pomeni tveganje nastanka izgube zaradi kršitve zaupnosti, nezagotavljanja celovitosti sistemov in podatkov, neustreznosti ali nerazpoložljivosti sistemov in podatkov ali nezmožnosti spremeniti informacijsko tehnologijo v razumnem času in z razumnimi stroški, kadar se spremeni okoljska ali poslovna zahteva (tj. agilnost).

„Makrobonitetna zahteva“ ali „ukrep“ pomeni zahtevo ali ukrep, ki ga pristojni ali imenovani organ naloži za odpravo makrobonitetnega ali systemskega tveganja.

„Pomembna valuta“ pomeni valuto, v kateri ima institucija pomembne bilančne ali zunajbilančne pozicije.

„Tveganje pranja denarja in financiranja terorizma (PD/FT)“ pomeni tveganje, kot je opredeljeno v Smernicah organa EBA o nadzoru na podlagi tveganja⁶.

„Celotna kapitalna zahteva“ (OCR) pomeni vsoto skupne kapitalne zahteve SREP (TSCR), zahtev po kapitalnem blažilniku in makrobonitetnih zahtev, kadar so izražene kot kapitalne zahteve.

„Skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda (OLRR)“ pomeni vsoto skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP (TSLRR) in zahteve po blažilniku količnika finančnega vzvoda za globalno sistemske pomembno institucijo (GSPI) v skladu s členom 92(1a) Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Skupna ocena SREP“ pomeni posodobljeno oceno splošne sposobnosti delovanja institucije na podlagi ocene elementov SREP.

„Skupni rezultat SREP“ pomeni numerični kazalnik skupnega tveganja za sposobnost delovanja institucije na podlagi skupne ocene SREP.

„Smernice glede kapitala v okviru stebra 2 (P2G)“ pomenijo raven in kakovost kapitala, ki naj bi ga institucija po pričakovanjih imela poleg celotne kapitalne zahteve, določene v skladu z merili iz teh smernic.

⁶ Smernice organa EBA o značilnostih pristopa na podlagi tveganja k nadzoru preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ukrepih, ki jih je treba sprejeti pri izvajanju nadzora z upoštevanjem tveganja v skladu s členom 48(10) Direktive (EU) 2015/849 (o spremembi skupnih smernic ESAs/2016/72) (Smernice o nadzoru na podlagi tveganja) (EBA/GL/2021/16).

„Smernice glede kapitala v okviru stebra 2 za tveganje prevelikega finančnega vzvoda (P2G-LR)“ pomenijo raven in kakovost kapitala, ki naj bi ga institucija po pričakovanjih imela poleg skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda, določene v skladu z merili iz teh smernic.

„Zahteva v okviru stebra 2 (P2R)“ ali „dodatne kapitalske zahteve“ pomenijo dodatne kapitalske zahteve, naložene v skladu s členom 104(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda.

„Zahteva v okviru stebra 2 za tveganje prevelikega finančnega vzvoda (P2R-LR)“ ali „dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda“ pomenijo dodatne kapitalske zahteve, naložene v skladu s členom 104(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda.

„Tveganje izgube poslovnega ugleda“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček, kapital ali likvidnost institucije, ki izhaja iz škode, povzročene ugledu institucije.

„Nagnjenost k prevzemanju tveganja“ pomeni skupno raven tveganja in vrste tveganja, ki jih je institucija v okviru svoje sposobnosti prevzemanja tveganja pripravljena prevzeti v skladu s svojim poslovnim modelom, da bi dosegla svoje strateške cilje.

„Rezultat tveganja“ pomeni številčni izraz, ki povzema nadzorniško oceno posameznega tveganja za kapital, likvidnost in financiranje, ki predstavlja verjetnost, da bo imelo tveganje pomemben bonitetni vpliv na institucijo (npr. morebitna izguba) po upoštevanju upravljanja tveganja in kontrol ter pred upoštevanjem zmožnosti institucije, da zmanjša tveganje z razpoložljivimi kapitalskimi ali likvidnostnimi viri.

„Tveganja za kapital“ pomenijo posebna tveganja, ki bodo, če se bodo uresničila, imela pomemben bonitetni vpliv na kapital institucije v naslednjih 12 mesecih. Ta vključujejo, vendar niso omejena na tveganja iz členov 79 do 87 Direktive 2013/36/EU.

„Tveganja za likvidnost in financiranje“ pomenijo posebna tveganja, ki bodo, če se bodo uresničila, imela pomemben bonitetni vpliv na likvidnost institucije v različnih časovnih obdobjih.

„Element SREP“ pomeni nekaj od naslednjega: analizo poslovnega modela, oceno notranjega upravljanja in kontrole tveganj na ravni celotne institucije, oceno tveganj za kapital, oceno kapitalske ustreznosti SREP, oceno tveganj za likvidnost in financiranje ali oceno likvidnostne ustreznosti SREP.

„Strukturno valutno tveganje“ pomeni tveganje, ki izhaja iz lastniškega kapitala, razporejenega v offshore podružnicah in podrejenih družbah, v valuti, ki ni valuta poročanja nadrejene osebe.

„Nadzorniške primerjalne vrednosti“ pomenijo kvantitativna orodja za posamezna tveganja, ki jih razvije pristojni organ za oceno kapitala, potrebnega za kritje tveganj ali elementov tveganj, ki jih ne zajema Uredba (EU) št. 575/2013.

„Obdobje preživetja“ pomeni obdobje, v katerem lahko institucija še naprej posluje v stresnih pogojih in izpolnjuje plačilne obveznosti.

„Znesek skupne izpostavljenosti tveganju“ (TREA) pomeni znesek skupne izpostavljenosti tveganju, kot je opredeljen v členu 92 Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Skupna kapitalska zahteva SREP“ (TSCR) pomeni vsoto kapitalskih zahtev, kot so opredeljene v členu 92(1), točke (a) do (c), Uredbe (EU) št. 575/2013, in dodatnih kapitalskih zahtev, določenih v skladu z merili iz teh smernic za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda.

„Skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda SREP (TSLRR)“ pomeni vsoto kapitalskih zahtev, kot so opredeljene v členu 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013, in dodatnih kapitalskih zahtev, določenih v skladu z merili iz teh smernic za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda.

„Nezaščiteni posojilojemalci“ pomenijo fizične osebe in mala in srednja podjetja brez naravnega ali finančnega varovanja, ki so izpostavljeni valutni neuskkljenosti med valuto posojila in valuto varovanja; naravna varovanja vključujejo zlasti primere, ko posojilojemalci prejemajo dohodek v tuji valuti (npr. nakazila/prihodki od izvoza), medtem ko finančna varovanja običajno zajemajo pogodbo s finančno institucijo.

„Rezultat sposobnosti delovanja“ pomeni številčni izraz, ki povzema nadzorniške ocene elementa SREP in predstavlja tveganje za sposobnost delovanja institucije, ki izhaja iz ocenjenega elementa SREP.

1.3 Raven uporabe

9. Pristojni organi bi morali te smernice uporabljati v skladu z ravno uporabe, določeno v členu 110 Direktive 2013/36/EU, ob upoštevanju zahtev in izvetij, ki se uporabljajo v skladu s členoma 108 in 109 Direktive 2013/36/EU.
10. Pristojni organi bi morali za nadrejene osebe in podrejene družbe, vključene v konsolidacijo, prilagoditi raven poglobljenosti in raven razčlenjenosti svojih ocen, da ti ustrezata ravni uporabe, določeni v zahtevah iz naslova II dela 1 Uredbe (EU) št. 575/2013, pri čemer bi morali zlasti priznati izvetja, ki se uporabljajo v skladu s členi 7, 10 in 15 Uredbe (EU) št. 575/2013 ter členom 21 Direktive 2013/36/EU.
11. Kadar ima institucija podrejeno družbo v isti državi članici, vendar ni bilo odobreno nobeno izvetje iz dela 1 Uredbe (EU) št. 575/2013, se lahko za oceno kapitalske in likvidnostne ustreznosti uporabi sorazmeren pristop, in sicer z osredotočenjem na oceno razporeditve kapitala in likvidnosti po subjektih ter na morebitne ovire za prenosljivost kapitala ali likvidnosti znotraj skupine.

12. Pri čezmejnih skupinah bi bilo treba postopkovne zahteve uporabljati usklajeno v okviru kolegija nadzornikov, ustanovljenega v skladu s členom 116 ali 51 Direktive 2013/36/EU. V naslovu 11 so pojasnjene podrobnosti o tem, kako se te smernice uporabljajo za čezmejne skupine in njihove subjekte.
13. Če je institucija v skladu s členom 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 ustanovila likvidnostno podskupino, bi morali pristojni organi svoje ocene tveganja za likvidnost in financiranje ter nadzorniške ukrepe za subjekte, ki jih zajema taka podskupina, izvesti na ravni likvidnostne podskupine.

1.4 Datum začetka uporabe

14. Te posodobljene smernice se uporabljajo od 1. januarja 2023.

1.5 Razveljavitev

15. Smernice organa EBA o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ter nadzorniškem stresnem testiranju z dne 19. decembra 2014 (EBA/GL/2014/13) in smernice o spremembi z dne 19. julija 2018 (EBA/GL/2018/03) se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2023. Sklicevanje na razveljavljene smernice se šteje za sklicevanje na te smernice.

Naslov 2. Skupni proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)

2.1 Pregled okvira skupnega SREP

16. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da SREP institucije zajema naslednje elemente:

- a. kategorizacijo institucije in redne preglede te kategorizacije;
- b. spremljanje ključnih kazalnikov;
- c. analizo poslovnega modela;
- d. oceno notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije;
- e. oceno tveganj za kapital;
- f. oceno tveganj za likvidnost;
- g. oceno kapitalske ustreznosti institucije;
- h. oceno ustreznosti likvidnostnih virov institucije;
- i. skupno oceno SREP in
- j. nadzorniške ukrepe (in po potrebi ukrepe zgodnjega posredovanja).

2.1.1 Kategorizacija institucij

17. Pristojni organi bi morali vse institucije, ki so pod njihovim nadzorom, razvrstiti v naslednje kategorije:

- ▶ Kategorija 1 – vse institucije, opredeljene kot „velike institucije“ v skladu s členom 4(1), točka (146), Uredbe (EU) št. 575/2013, in, če je to primerno, druge institucije, ki jih določijo pristojni organi na podlagi ocene velikosti in notranje organizacije institucij ter narave, obsega in kompleksnosti njihovih dejavnosti. Pristojni organi se lahko odločijo, da „velike institucije“ v skladu s členom 4(1), točka (146), Uredbe (EU) št. 575/2013, ki niso globalne sistemsko pomembne institucije (GSPI) ali druge sistemsko pomembne institucije (DSPI), razvrstijo v kategorijo 2, kadar je to ustrezno na podlagi ocene profila tveganja institucije.
- ▶ Kategorija 2 – srednje do velike institucije, ki niso vključene v kategorijo 1 ter niso „majhna in nekompleksna institucija“, kot je opredeljena v členu 4(1), točka (145), Uredbe (EU) št. 575/2013, in ki poslujejo v matični državi članici ali opravljajo

obsežne čezmejne dejavnosti, pri čemer delujejo na več poslovnih področjih, vključno z nebančnimi dejavnostmi, ter ponujajo kreditne in finančne produkte fizičnim osebam in podjetjem; nesistemske pomembne specializirane institucije z znatnimi tržnimi deleži v svojih panogah ali plačilnih sistemih ali borzah; institucije, ki se zaradi svoje velikosti, dejavnosti ali poslovnega modela (npr. centralne institucije institucionalne sheme za zaščito vlog, centralne nasprotne stranke (CNS), centralne depotne družbe (CDD), centralne združne banke ali centralne hranilnice), štejejo kot pomembne za gospodarstvo (npr. v smislu deleža skupnih sredstev glede na bruto domači proizvod – skupna sredstva/BDP) ali za bančni sektor v določeni državi članici.

- ▶ Kategorija 3 – male do srednje velike institucije, ki niso vključene v kategoriji 1 in 2 ter niso „majhna in nekompleksna institucija“, kot je opredeljena v členu 4(1), točka (145), Uredbe (EU) št. 575/2013, ter poslujejo v matični državi članici ali opravljajo nepomembne čezmejne dejavnosti in delujejo na omejenem številu poslovnih področij, pri čemer ponujajo predvsem kreditne produkte fizičnim osebam in podjetjem, njihova ponudba finančnih produktov pa je omejena; specializirane institucije z manjšimi tržnimi deleži v svojih panogah ali plačilnih sistemih ali borzah.
- ▶ Kategorija 4 – vse institucije, opredeljene kot „majhna in nekompleksna institucija“ v skladu s členom 4(1), točka (145), Uredbe (EU) št. 575/2013, in vse druge male nekompleksne institucije, ki ne spadajo v kategorije 1 do 3 (npr. z omejenim obsegom dejavnosti in nepomembnimi tržnimi deleži v svojih panogah).

18. Pri kategorizaciji bi bilo treba upoštevati oceno sistemskega tveganja, ki ga institucije predstavljajo za finančni sistem. Pristojni organi bi jo morali uporabljati kot podlago za uporabo načela sorazmernosti, kot je opredeljeno v oddelku 2.4, in ne kot sredstvo za izražanje kakovosti institucije.

19. Pristojni organi bi morali kategorizacijo določiti na podlagi podatkov nadzorniškega poročanja in informacij, ki izhajajo iz predhodne analize poslovnega modela (glej oddelek 4.2). Kategorizacijo bi bilo treba pregledovati redno ali v primeru pomembnega poslovnega dogodka, kot so večja prodaja, združitve ali prevzem, pomemben strateški ukrep itd.

2.1.2 Stalno ocenjevanje tveganj

20. Pristojni organi bi morali s spodnjimi dejavnostmi stalno ocenjevati tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija:

- a. spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3;
- b. analiza poslovnega modela iz naslova 4;
- c. ocena notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije iz naslova 5;

- d. ocena tveganj za kapital iz naslova 6 in
 - e. ocena tveganj za likvidnost in financiranje iz naslova 8.
21. Ocene bi bilo treba izvajati v skladu z merili sorazmernosti iz oddelka 2.4. Ocene bi bilo treba v primeru novih informacij pregledati.
22. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz zgoraj navedenih ocen izpolnjujejo naslednje zahteve:
- a. so jasno dokumentirane v obliki povzetka ugotovitev;
 - b. so upoštevane pri rezultatu, izračunanem v skladu s posebnimi navodili iz naslovov o posameznih elementih v teh smernicah;
 - c. podpirajo ocene drugih elementov ali spodbudijo podrobno preiskavo neskladnosti med ocenami teh elementov;
 - d. prispevajo k skupni oceni in rezultatu SREP ter
 - e. po potrebi spodbudijo nadzorniške ukrepe in utemeljujejo odločitve, sprejete v zvezi s temi ukrepi.

2.1.3 Redno ocenjevanje kapitalske in likvidnostne ustreznosti

23. Pristojni organi bi morali z naslednjima ocenama redno pregledovati ustreznost kapitala in likvidnosti institucije za zagotovitev zanesljivega kritja tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija:
- a. ocena kapitalske ustreznosti SREP iz naslova 7 in
 - b. ocena likvidnostne ustreznosti SREP iz naslova 9.
24. Redno ocenjevanje bi bilo treba izvajati v skladu z merili sorazmernosti iz oddelka 2.4. Pristojni organi lahko izvajajo pogostejše ocene. Pristojni organi bi morali oceno pregledati v primeru pomembnih novih ugotovitev iz ocene tveganja SREP, kadar pristojni organi določijo, da bi lahko ugotovitve pomembno vplivale na kapital in/ali likvidnostna sredstva institucije.
25. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz ocen izpolnjujejo naslednje zahteve:
- a. so jasno dokumentirane v obliki povzetka;
 - b. so upoštevane pri rezultatu kapitalske in likvidnostne ustreznosti institucije, izračunanem v skladu z navodili iz naslova o posameznem elementu;
 - c. prispevajo k skupni oceni in rezultatu SREP ter

- d. v njih je upoštevana nadzorniška zahteva, da ima institucija kapital in/ali likvidnostna sredstva, ki presegajo minimalne zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013, ali za druge nadzorniške ukrepe, če je to primerno, in zagotavljajo obveščenost o tej zahtevi.

2.1.4 Skupna ocena SREP

26. Pristojni organi bi morali s skupno oceno SREP iz naslova 10 stalno ocenjevati profil tveganja institucije in njeno sposobnost delovanja. S skupno oceno SREP bi morali pristojni organi opredeliti možnosti, da bodo tveganja povzročila propad institucije, glede na ustreznost njenega kapitala in likvidnostnih sredstev, upravljanje, kontrolo in/ali poslovni model ali strategijo ter na podlagi tega opredeliti potrebo po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja in/ali bi morali ugotoviti, ali je mogoče šteti, da institucija propada ali bo verjetno propadla.
27. Ocene bi bilo treba stalno pregledovati glede na ugotovitve ocen tveganja ali rezultat ocen kapitalске in likvidnostne ustreznosti SREP.
28. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz ocene izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - a. so upoštevane pri rezultatu splošne sposobnosti delovanja institucije, izračunanem v skladu z navodili iz naslova 10;
 - b. so jasno dokumentirane v obliki povzetka skupne ocene SREP, ki vključuje rezultate SREP (skupen in za posamezne elemente) in morebitne nadzorniške ugotovitve v zadnjih 12 mesecih, ter
 - c. tvorijo podlago za nadzorniško ugotovitev, ali je mogoče v skladu s členom 32 Direktive 2014/59/EU šteti, da institucija propada ali bo verjetno propadla.

2.1.5 Dialog z institucijami, uporaba nadzorniških ukrepov in sporočanje ugotovitev

29. Pristojni organi bi se morali na podlagi modela minimalnega posredovanja iz oddelka 2.4 vključiti v dialog z institucijami za oceno posameznih elementov SREP, kot je določeno v naslovih o posameznih elementih.
30. Na podlagi skupne ocene SREP in ocen posameznih elementov SREP bi morali pristojni organi sprejeti nadzorniške ukrepe iz naslova 10. Nadzorniški ukrepi iz teh smernic so razvrščeni v naslednje skupine:
 - a. ukrepi v zvezi s kapitalom;
 - b. ukrepi v zvezi z likvidnostjo in
 - c. drugi nadzorniški ukrepi (vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja).
31. Kadar je na podlagi ugotovitev iz spremljanja ključnih kazalnikov, ocene elementov SREP ali katere koli druge nadzorniške dejavnosti treba uporabiti nadzorniške ukrepe za obravnavo

neposrednih pomislekov, pristojni organi ne bi smeli čakati na dokončanje ocene vseh elementov SREP, ampak bi se morali odločiti o ukrepih, potrebnih za odpravo ocenjene situacije, nato pa nadaljevati s posodobitvijo skupne ocene SREP.

32. Pristojni organi bi morali hkrati s povezanimi nadzorniškimi ukrepi tudi vzpostaviti dialog na podlagi rezultatov skupne ocene SREP in institucijo ob zaključku procesa obvestiti o nadzorniških ukrepih, ki jih mora izpolniti, kot je določeno v oddelku 2.4.

2.2 Izračun rezultata v okviru SREP

33. Pristojni organi bi morali izračunati rezultate tveganja in sposobnosti delovanja, da se povzamejo rezultati ocene različnih kategorij tveganj in elementov v okviru SREP.
34. Pri ocenjevanju posameznih kategorij tveganja in elementov SREP bi morali pristojni organi uporabiti razpon rezultatov, tj. 1 (nizko tveganje), 2 (srednje nizko tveganje), 3 (srednje visoko tveganje) in 4 (visoko tveganje), ki odražajo nadzorniško mnenje na podlagi ustreznih tabel za izračun rezultatov v vsakem naslovu za posamezne elemente. Pristojni organi bi morali „merila“ iz teh tabel uporabiti za utemeljitev nadzorniške presoje (instituciji za rezultat „1“ ni treba izpolnjevati vseh „meril“, povezanih z rezultatom „1“) in/ali bi jih morali nadalje razviti ali vključiti dodatna merila. Pristojni organi bi morali z rezultatom „4“ izraziti najslabšo možno oceno (rezultat „4“ je treba dodeliti tudi, če je položaj institucije slabši, kot je predvideno v „merilih“ za rezultat „4“).
35. Pristojni organi lahko pri svojem izvajanju smernic za namene notranje uporabe, kot je načrtovanje sredstev, uvedejo bolj razčlenjen izračun rezultata, če se spoštuje splošni okvir za izračun rezultata iz teh smernic.
36. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se vsi rezultati pregledujejo redno, tj. vsaj tako pogosto, kot je določeno v oddelku 2.4, in da se v primeru pomembnih novih ugotovitev ali razvoja pregledajo brez nepotrebnega odlašanja.

2.2.1 Rezultati tveganja

37. Pristojni organi bi morali izračunati rezultate tveganja za posamezna tveganja za kapital v skladu z merili, določenimi v naslovu 6, ter rezultate za tveganje za likvidnost in financiranje v skladu z merili, določenimi v naslovu 8. Ti rezultati predstavljajo verjetnost, da bo imelo tveganje pomemben bonitetni vpliv na institucijo (npr. morebitna izguba) po upoštevanju kakovosti kontrol tveganj za ublažitev tega vpliva (tj. preostalega tveganja), vendar pred upoštevanjem zmožnosti institucije, da zmanjša tveganje z razpoložljivimi kapitalskimi ali likvidnostnimi viri.
38. Pristojni organi bi morali rezultat tveganja izračunati predvsem na podlagi ocene tveganja pri delovanju, vendar pa bi morali upoštevati tudi ugotovitve o upravljanju tveganj in kontrolah. Zlasti ustreznost upravljanja in kontrole lahko tveganje za znaten bonitetni vpliv povečajo ali – v izjemnih primerih – zmanjšajo (tj. v ugotovitvah o tveganju pri delovanju je lahko raven tveganja podcenjena ali precenjena, odvisno od ustreznosti upravljanja in kontrol). Pri oceni

tveganja pri delovanju ter ustreznosti upravljanja in kontrol bi bilo treba upoštevati merila iz tabel 4 do 7 ter 9 in 10.

39. Pri izvajanju teh smernic lahko pristojni organi uporabljajo različne metode za odločanje o posameznih rezultatih tveganja. Rezultat ravni tveganja pri delovanju ter kakovosti upravljanja tveganj in kontrol se lahko izračuna ločeno (na podlagi česar se izračunata vmesni in končni rezultat) ali združeno. Pristojni organi lahko uvedejo tudi metodologije za združevanje posameznih rezultatov tveganj za kapital, likvidnost in financiranje.

2.2.2 Rezultat sposobnosti delovanja, vključno s skupnim rezultatom SREP

40. Pristojni organi bi morali ločeno izračunati rezultate, s katerimi se povzame raven tveganja za sposobnost delovanja institucije na podlagi rezultatov ocene štirih elementov SREP:
- a. poslovnega modela in strategije, v skladu z merili, določenimi v naslovu 4;
 - b. notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije, v skladu z merili, določenimi v naslovu 5;
 - c. kapitalske ustreznosti, v skladu z merili, določenimi v naslovu 7, in
 - d. likvidnostne ustreznosti, v skladu z merili, določenimi v naslovu 9.
41. Za kapitalsko in likvidnostno ustreznost ti rezultati predstavljajo nadzorniško mnenje o zmožnosti, da institucija s kapitalskimi in likvidnostnimi viri zmanjša/krije tveganja za kapital, likvidnost in financiranje iz naslovov 6 in 8 in/ali druge elemente, za katere je bila določena dodatna kapitalska zahteva iz naslova 7.
42. Pristojni organi bi morali izračunati tudi skupni rezultat SREP v skladu z merili, določenimi v naslovu 10. Ta rezultat bi bilo treba izračunati na podlagi nadzorniške presoje in bi moral predstavljati nadzorniško mnenje o splošni sposobnosti delovanja institucije.
43. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da izračuni rezultatov poslovnega modela, notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije, kapitalske ustreznosti, likvidnostne ustreznosti in skupnega rezultata SREP izpolnjujejo naslednje cilje:
- a. opredelitev verjetnosti, da bi bilo treba sprejeti nadzorniške ukrepe za obravnavo pomislekov v skladu z merili iz naslova 10;
 - b. sprožitev odločitve o tem, ali se uporabijo ukrepi zgodnjega posredovanja⁷ v skladu s Smernicami organa EBA o sprožilnih dejavnikih za uporabo ukrepov za zgodnje posredovanje, in

⁷ Smernice organa EBA o sprožilnih dejavnikih za uporabo ukrepov za zgodnje posredovanje ([EBA/GL/2015/03](#)).

- c. pomoč pri prednostnem razvrščanju in načrtovanju nadzorniških virov ter določanju prednostnih nalog v načrtu nadzorniških pregledov (SEP).
44. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da skupni rezultat SREP, izračunan na podlagi združenega mnenja o grožnjah, ki izhajajo iz štirih elementov SREP, zagotavlja opredelitev splošne sposobnosti delovanja institucije, vključno s tem, ali institucija „propada ali bo verjetno propadla“ v smislu člena 32 Direktive 2014/59/EU, pri čemer se upoštevajo smernice organa EBA o propadanju ali verjetnem propadu⁸. Kadar rezultat skupne ocene SREP nakazuje, da je mogoče šteti, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“ v smislu člena 32 Direktive 2014/59/EU, bi morali uporabiti rezultat „F“ in upoštevati proces vključitve organov za reševanje, kot je opredeljen v členu 32 Direktive 2014/59/EU.

2.3 Organizacijska ureditev

45. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da za izvajanje SREP njihova organizacijska ureditev vključuje vsaj naslednje:
- a. opis vlog in odgovornosti njihovega nadzornega osebja na področju izvajanja SREP ter ustrezne linije poročanja v normalnih in izrednih razmerah;
 - b. postopke za dokumentiranje in beleženje ugotovitev in nadzorniških presoj;
 - c. ureditve za potrditev ugotovitev in rezultatov ter postopke eskalacije v primeru nasprotujočih si stališč znotraj pristojnega organa v normalnih in izrednih razmerah;
 - d. ureditve za organizacijo dialoga z institucijo na podlagi modela minimalnega posredovanja iz oddelka 2.4 za oceno posameznih elementov SREP in
 - e. ureditve za posvetovanja z institucijo in sporočanje rezultatov SREP instituciji, pri čemer se upošteva tudi interakcija znotraj kolegijev nadzornikov za čezmejne skupine in njihove subjekte, tudi v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 710/2014⁹.

⁸ Smernice organa EBA o razlagi različnih okoliščin, v katerih se za institucijo šteje, da propada ali bo verjetno propadla, v skladu s členom 32(6) Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/07).

⁹ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 710/2014 z dne 23. junija 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi s pogoji uporabe postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije v skladu z Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 188, 27.6.2014, str. 19).

46. Pristojni organi bi morali pri določanju ureditev za dialog z institucijami upoštevati morebitne posledice predložitve rezultatov instituciji v smislu obveznosti glede razkritja v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU) št. 596/2014¹⁰ ter direktiv 2014/57/EU¹¹ in 2004/109/ES¹².

2.4 Sorazmernost in nadzorniško posredovanje

47. Pristojni organi bi morali upoštevati načelo sorazmernosti pri obsegu, pogostosti in intenzivnosti nadzorniškega posredovanja in dialoga z institucijo ter pri nadzorniških pričakovanjih glede tega, kakšne standarde bi morala institucija izpolnjevati, glede na kategorijo institucije. Ocena tveganja za kapital ter tveganja za likvidnost in financiranje bi morala v vseh primerih vključevati vsaj oceno najpomembnejših posameznih tveganj.
48. Ne glede na kategorijo institucije bi morali pristojni organi pri obveščanju o rezultatih skupne ocene SREP zagotoviti zlasti:
- a. izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz Uredbe (EU) št. 575/2013 in poglavja 2 Uredbe (EU) št. 2017/2402¹³, v zvezi z elementi tveganj in tveganji, ki niso zajeti v teh uredbah;
 - b. izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz točke (a) in poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU;
 - c. izjavo o likvidnosti in morebitne posebne zahteve glede likvidnosti, ki jih določi pristojni organ, in
 - d. izjavo o drugih nadzorniških ukrepih, vključno z ukrepi ugodnejega posredovanja, ki jih pristojni organ namerava sprejeti.
49. Kar zadeva sorazmernost pri pogostosti in intenzivnosti nadzorniškega posredovanja, bi morali pristojni organi pri načrtovanju dejavnosti SREP upoštevati model minimalne ravni posredovanja, in sicer na naslednji način (in kot je navedeno v tabeli 1).

¹⁰ Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1).

¹¹ Direktiva 2014/57/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o kazenskih sankcijah za zlorabo trga (direktiva o zlorabi trga) (UL L 173, 12.6.2014, str. 179).

¹² Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L 390, 31.12.2004, str. 38).

¹³ Uredba (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L 347, 28.12.2017, str. 35).

2.4.1 Institucije kategorije 1

50. Da bi pristojni organi zagotovili ustrezno pogostost nadzorniških dejavnosti v zvezi s SREP za institucije kategorije 1, bi morali:

- a. spremljati ključne kazalnike na četrtletni ravni;
- b. vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP;
- c. vsaj enkrat letno posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP;
- d. vsaj enkrat letno institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP;
- e. redno posredovati in voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije, kot je opredeljeno v členu 3(9) Direktive 2013/36/EU, da se oceni vsak element SREP.

2.4.2 Institucije kategorije 2

51. Da bi pristojni organi zagotovili ustrezno pogostost nadzorniških dejavnosti v zvezi s SREP za institucije kategorije 2, bi morali:

- a. spremljati ključne kazalnike na četrtletni ravni;
- b. vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP;
- c. vsaj vsaki dve leti posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP;
- d. vsaj vsaki dve leti institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP;
- e. redno posredovati in voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije, da se oceni vsak element SREP.

2.4.3 Institucije kategorije 3

52. Da bi pristojni organi zagotovili ustrezno pogostost nadzorniških dejavnosti v zvezi s SREP za institucije kategorije 3, bi morali:

- a. spremljati ključne kazalnike na četrtletni ravni;
- b. vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP;
- c. vsaj vsaka tri leta posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP, v primeru pomembnih novih informacij o tveganju pa tudi prej;
- d. vsaj vsaka tri leta institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP;

- e. posredovati pri upravljalnem organu in (po potrebi) višjemu vodstvu institucije ter voditi dialog z njim(njima) na podlagi tveganj, da se oceni(-jo) pomemben(-bni) element(-i) tveganja.

2.4.4 Institucije kategorije 4

53. Da bi pristojni organi zagotovili ustrezno pogostost nadzorniških dejavnosti v zvezi s SREP za institucije kategorije 4, bi morali:

- a. spremljati ključne kazalnike na četrtni ravni;
- b. vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP;
- c. vsaj vsaka tri leta posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP, v primeru pomembnih novih informacij o tveganju pa tudi prej, pri čemer bi morali obseg in temeljitost pregleda take posodobitve prilagoditi specifičnemu profilu tveganja institucije;
- d. vsaj vsaka tri leta institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP;
- e. vsaj vsaka tri leta sodelovati ter voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije.

2.4.5 Minimalne zahteve za nadzorniško posredovanje

Tabela 1: Uporaba SREP za različne kategorije institucij

Kategorija	Spremljanje ključnih kazalnikov	Ocena (vsaj) vseh elementov SREP	Povzetek skupne ocene SREP	Minimalna raven posredovanja/dialoga
1	Četrtno	Letno	Letno	Redno posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije; posredovanje pri instituciji za namene ocene vsakega elementa
2	Četrtno	Vsaki dve leti	Letno	Redno posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije; posredovanje pri instituciji za namene ocene vsakega elementa
3	Četrtno	Vsaka tri leta	Letno	Posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije na podlagi tveganj; posredovanje pri instituciji za namene ocene pomembnega(-ih) elementa(-ov) tveganja

Kategorija	Spremljanje ključnih kazalnikov	Ocena (vsaj) vseh elementov SREP	Povzetek skupne ocene SREP	Minimalna raven posredovanja/dialoga
4	Četrtno	Vsaka tri leta, pri čemer sta obseg in temeljitost pregleda prilagojena specifičnemu profilu tveganja institucije	Letno	Posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije vsaj vsaka tri leta

54. Kadar pristojni organi ugotovijo, da imajo institucije podobne profile tveganja, lahko izvedejo tematske ocene SREP na več institucijah kot eno oceno (npr. lahko se izvede analiza poslovnega modela na vseh malih hipotekarnih posojilodajalcih, glede na to, da bodo verjetno za vse te institucije opredeljena enaka vprašanja, kar zadeva njihovo sposobnost preživetja). Pristojni organi lahko v skladu s členom 97(4a) Direktive 2013/36/EU uporabijo tudi prilagojene metodologije za uporabo SREP za institucije s podobnimi profili tveganja, kot so podobni poslovni modeli ali geografska lokacija izpostavljenosti.
55. Pristojni organi bi morali za institucije z nizkim skupnim rezultatom SREP določiti dodatno raven posredovanja na podlagi ugotovitev iz prejšnjih ocen enega ali več elementov SREP, pri kateri bi bila potrebna obsežnejša nadzorniška sredstva ter intenzivnejša in pogostejša posredovanja, prilagojena stanju posamezne institucije v smislu tveganj in ranljivosti, ne glede na kategorijo institucije (vsaj začasno).
56. Za institucije, vključene v načrt nadzorniških pregledov, ki se zahteva v skladu s členom 99 Direktive 2013/36/EU, bi morali pristojni organi zagotoviti, da je raven posredovanja in uporabe SREP določena s tem načrtom.
57. Pri načrtovanju dejavnosti SREP bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti usklajevanju dejavnosti z drugimi stranmi, ki so neposredno ali posredno vključene v oceno, zlasti kadar so potrebni vhodni podatki s strani institucije in/ali drugih pristojnih organov, vključenih v nadzor čezmejnih skupin, kot je določeno v naslovu 11 teh smernic.

2.4.6 Osredotočenost in razčlenjenost ocene

58. Kar zadeva uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju SREP na podlagi teh smernic, bi morali pristojni organi upoštevati, da različni elementi, metodološki vidiki in sestavni deli ocene, kot so opredeljeni v naslovih 4, 5, 6 in 8, niso za vse institucije enako pomembni; pristojni organi bi morali, kadar je to ustrezno, pri oceni uporabiti različne stopnje razčlenjenosti glede na kategorijo, v katero je razvrščena institucija, kolikor je to primerno glede na velikost in poslovni model institucije ter naravo, obseg in zapletenost njenih dejavnosti.

59. Pristojni organi lahko ob upoštevanju odstavkov 57 in 58 določijo tudi poseben poudarek SREP, pri čemer se na izbranih področjih izvede podrobnejša ocena, medtem ko se vsem drugim elementom SREP nameni manj podroben pregled, ki pa zadostuje za smiselno oceno. Taka osredotočenost SREP lahko temelji na večletnem načrtovanju, gospodarskih razmerah ali specifičnem položaju institucije. Pristojni organi bi morali pri opredelitvi osredotočenosti in razčlenjenosti ocene upoštevati profil tveganja institucije, pomembnost raznih tveganj in vse njihove spremembe, vključno s spremembami, ugotovljenimi pri spremljanju ključnih kazalnikov iz naslova 3, stresnem testiranju iz naslova 12 ali v rezultatih prejšnjih ocen SREP.

Naslov 3. Spremljanje kazalnikov

ključnih

60. Pristojni organi bi morali redno spremljati ključne finančne in nefinančne kazalnike za namene spremljanja sprememb finančnih pogojev in profilov tveganja institucij. Prav tako bi morali pristojni organi na podlagi tega spremljanja opredeliti potrebo po posodobitvah ocene elementov SREP glede na pomembne nove informacije zunaj načrtovanih nadzorniških dejavnosti. Kadar spremljanje razkrije pomembno spremembo profila tveganja institucije ali kakršne koli nepravilnosti pri kazalnikih, bi morali pristojni organi proučiti vzroke in, kadar je to ustrezno, pregledati oceno zadevnega elementa SREP glede na nove informacije.
61. V skladu z modelom minimalnega posredovanja iz naslova 2 bi morali pristojni organi ključne finančne in nefinančne kazalnike za vse institucije spremljati vsaj na četrtni ravni. Vendar lahko pristojni organi uvedejo pogostejše spremljanje ob upoštevanju posebnih lastnosti institucij ali razmer in ob upoštevanju razpoložljivosti osnovnih informacij (npr. tržnih podatkov).
62. Pristojni organi bi morali vzpostaviti sisteme in vzorce spremljanja, ki omogočajo opredelitev pomembnih sprememb in nepravilnosti v vedenju kazalnikov, ter bi morali določiti mejne vrednosti, kadar je to ustrezno. Pristojni organi bi morali vzpostaviti tudi postopke eskalacije za vse zadevne kazalnike (ali kombinacijo kazalnikov), ki jih zajema spremljanje, da se zagotovi proučitev nepravilnosti in pomembnih sprememb.
63. Pristojni organi bi morali sklop kazalnikov in njihove pragove prilagoditi posebnostim posameznih institucij ali skupin institucij s podobnimi značilnostmi (skupine primerljivih subjektov). Okvir kazalnikov, vzorci spremljanja in pragovi bi morali upoštevati velikost, kompleksnost, poslovni model in profil tveganja institucije ter zajemati geografska območja, sektorje in trge, na katerih institucija posluje.
64. Pristojni organi bi morali opredeliti kazalnike, ki jih je treba opazovati v okviru rednega spremljanja, predvsem na podlagi rednega nadzorniškega poročanja in z uporabo opredelitev iz enotnih standardov poročanja. Kadar je ustrezno, se lahko kot vir informacij, na podlagi katerih se lahko posamezne institucije spremljajo, uporabijo prikazi organa EBA ali kazalniki, ki jih spremlja organ EBA.
65. Vzpostavljen okvir kazalnikov in rezultati spremljanja ključnih kazalnikov bi morali biti uporabljeni tudi kot vhodni podatki za oceno tveganj za kapital ter tveganj za likvidnost in financiranje v okviru zadevnih elementov SREP.
66. Kazalniki, ki se uporabljajo za spremljanje, bi morali vključevati vsaj naslednje kazalnike za posamezne institucije:

- a. finančne kazalnike in kazalnike tveganj, ki zajemajo vse kategorije tveganja iz teh smernic (glej naslova 6 in 8);
 - b. vse količnike, izpeljane na podlagi Uredbe (EU) št. 575/2013 in nacionalne zakonodaje za izvajanje Direktive 2013/36/EU, za izračun bonitetnega minimuma (npr. navaden lastniški temeljni kapital, količnik likvidnostnega kritja, količnik neto stabilnih virov financiranja itd.);
 - c. minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, kot so določene v Direktivi 2014/59/EU;
 - d. ustrezne tržne kazalnike (npr. cena lastniškega kapitala, razmiki kreditne zamenjave, razmiki v donosnosti obveznic itd.);
 - e. kadar so na voljo, kazalnike sanacije, ki jih institucija uporablja v lastnih načrtih sanacije; in
 - f. kadar so na voljo, kazalnike, ki temeljijo na kvantitativnih ali kvalitativnih informacijah iz poročil, predloženih pristojnim organom, ki lahko kažejo na tveganje PD/FT.
67. Pristojni organi bi morali hkrati s kazalniki za posamezne institucije uporabiti ustrezne makroekonomske kazalnike na geografskih območjih, sektorjih in trgih, na katerih institucija posluje, kadar so ti na voljo.
68. Pristojni organi bi morali pomembne spremembe ali nepravilnosti pri kazalnikih, zlasti kadar spremembe predstavljajo odstopanja od poslovanja primerljivih subjektov, takoj nadalje preiskati. Pristojni organi bi morali predvsem:
- a. določiti vzrok in oceniti pomembnost morebitnega bonitetnega vpliva na institucijo;
 - b. dokumentirati vzrok in rezultat ocene ter
 - c. kadar je ustrezno, pregledati oceno tveganja in rezultat SREP glede na morebitne nove ugotovitve.
69. Poleg tega bi morali pristojni organi proučiti možnost dopolnitve rednega spremljanja ključnih finančnih in nefinančnih kazalnikov s pregledom neodvisnih tržnih raziskav in analiz, kadar so te na voljo, saj so lahko koristen vir različnih stališč.

Naslov 4. Analiza poslovnega modela

4.1 Splošne ugotovitve

70. Ta naslov določa merila za oceno poslovnega modela in strategije institucije. Pristojni organi bi morali to oceno za institucijo izvesti na enaki ravni kot skupno oceno SREP, vendar se lahko izvede tudi na ravni poslovnih področij ali družine produktov ali na tematski podlagi.
71. Ne da bi se pri tem zmanjšale odgovornosti upravljalnega organa institucije za vodenje in organiziranje poslovanja ali navedle prednostne naloge za posebne poslovne modele, bi morali pristojni organi redno izvajati analizo poslovnega modela, da ocenijo poslovna in strateška tveganja ter določijo:
- ▶ kakšna je vzdržnost trenutnega poslovnega modela institucije glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v naslednjih 12 mesecih in
 - ▶ ali je strategija institucije trajnostna glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v obdobju vsaj naslednjih treh let, na podlagi njenih strateških načrtov in finančnih napovedi.
72. Pristojni organi bi morali rezultat analize poslovnega modela uporabiti kot podlago za oceno vseh drugih elementov SREP. Pristojni organi lahko kot del ocene drugih elementov SREP ocenijo posebne vidike analize poslovnega modela, zlasti kvantitativno oceno poslovnega modela (npr. razumevanje strukture financiranja je lahko del ocene tveganj za likvidnost).
73. Pristojni organi bi morali analizo poslovnega modela uporabiti tudi kot podlago za opredelitev ključnih ranljivosti institucije, ki bodo najverjetneje vplivale na institucijo/povzročile njen propad v prihodnosti.
74. Pristojni organi bi morali analizo poslovnega modela uporabiti tudi za oceno bonitetnih posledic tveganj PD/FT, ki so jim poznana in so povezana s poslovnim modelom institucije. V zvezi s tem bi morali pristojni organi uporabiti podatke, ki jih prejmejo od nadzornikov za PPDFT, zlasti njihove ocene tveganj PD/FT ter morebitne ugotovitve v zvezi s pomembnimi pomanjkljivostmi v nadzoru glede PPDFT, ki ga izvaja institucija, da dopolnijo svoje ugotovitve iz stalnega nadzora in ocenijo, ali te vzbuja bonitetne pomisleke v zvezi s tveganjem PD/FT. Če ocena pokaže, da poslovni model institucije vzbuja bonitetne pomisleke v zvezi s tveganjem PD/FT, bi morali pristojni organi rezultate bonitetne ocene poslovnega modela deliti z nadzorniki za PPDFT.¹⁴
75. Pristojni organi bi morali v okviru analize poslovnega modela izvesti naslednje ukrepe:

¹⁴ V skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT (EBA/GL/2021/15).

- a. predhodno oceno;
- b. opredelitev področij, na katera se bodo osredotočili;
- c. oceno poslovnega okolja;
- d. kvantitativno analizo trenutnega poslovnega modela;
- e. kvalitativno analizo trenutnega poslovnega modela;
- f. analizo v prihodnost usmerjene strategije in finančnih načrtov (vključno z načrtovanimi spremembami poslovnega modela);
- g. oceno vzdržnosti poslovnega modela;
- h. oceno trajnosti strategije;
- i. opredelitev ključnih ranljivosti, ki jim je ali bi jim lahko bila institucija izpostavljena zaradi svojega poslovnega modela in strategije, ter
- j. priprava povzetka ugotovitev in rezultatov.

76. Pristojni organi bi morali za izvedbo analize poslovnega modela uporabiti vsaj naslednje vire kvantitativnih in kvalitativnih informacij:

- a. strateški(-e) načrt(-e) institucije z napovedmi za tekoče leto in v prihodnost usmerjenimi napovedmi ter osnovne ekonomske predpostavke;
- b. finančno poročanje (npr. izkaz poslovnega izida, razkritja v bilanci stanja);
- c. regulativno poročanje (skupno poročanje (COREP), finančno poročanje (FINREP) in register kreditov, če je na voljo);
- d. notranje poročanje (upravljaljske informacije, načrtovanje kapitala, poročanje o likvidnosti, notranja poročila o tveganjih);
- e. načrte za sanacijo in reševanje, vključno z rezultati ocene rešljivosti, te načrte organ za reševanje predloži v skladu s členom 14 Direktive 2014/59/EU;
- f. poročila tretjih oseb (npr. revizijska poročila, poročila analitikov lastniškega kapitala/kreditov) in
- g. druge pomembne študije/raziskave (npr. Mednarodnega denarnega sklada (MDS), makrobonitetnih organov in institucij, evropskih institucij).

4.2 Predhodna ocena

77. Pristojni organi bi morali analizirati glavne dejavnosti, geografska območja in tržni položaj institucije, da na najvišji ravni konsolidacije v jurisdikciji opredelijo naslednje elemente institucije:

- a. glavna geografska območja;
- b. glavne podružnice/podrejene družbe;
- c. glavna poslovna področja in
- d. glavne družine produktov.

78. Pri tem bi morali pristojni organi upoštevati vrsto ustreznih metrik v času ocene in spremembe skozi čas. Te metrike bi morale zajemati:

- a. prispevek k celotnim prihodkom/stroškom;
- b. delež sredstev;
- c. delež zneska skupne izpostavljenosti tveganju in
- d. tržni položaj.

79. Pristojni organi bi morali to predhodno oceno uporabiti za:

- a. določitev pomembnosti poslovnih področij: pristojni organi bi morali določiti, katera geografska območja, podružnice/podrejene družbe, poslovna področja in družine produktov so najpomembnejši glede na prispevek k dobičku (npr. na podlagi izkaza poslovnega izida), tveganje (npr. na podlagi zneska skupne izpostavljenosti tveganju ali drugih mer tveganja) in/ali organizacijske/statutarne prednostne naloge (npr. posebne obveznosti za banke javnega sektorja, da ponujajo določene produkte). Pristojni organi bi morali na podlagi teh informacij določiti, na kaj bi se morala analiza poslovnega modela osredotočiti (podrobneje obravnavano v oddelku 4.3);
- b. opredelitev skupine primerljivih subjektov: pristojni organi bi morali za izvedbo analize poslovnega modela določiti skupino primerljivih subjektov na podlagi produktov/poslovnih področij tekmecev, ki so usmerjeni v isti vir dobička/iste stranke (npr. dejavnosti na področju kreditnih kartic različnih institucij, usmerjene v uporabnike kreditnih kartic v državi X);
- c. podporo uporabi načela sorazmernosti: pristojni organi lahko rezultate predhodne ocene uporabijo za razvrstitev institucij v kategorije sorazmernosti na podlagi ugotovljene zapletenosti institucij (kot je določeno v oddelku 2.1.1).

4.3 Opredelitev področij, na katera bi se morala osredotočiti analiza poslovnega modela

80. Pristojni organi bi morali določiti področja, na katera bi se morala osredotočiti analiza poslovnega modela. Osredotočiti bi se morali na poslovna področja, ki so najpomembnejša v smislu vzdržnosti trenutnega poslovnega modela ali njegove trajnosti v prihodnosti in/ali ki bodo najverjetneje povečala izpostavljenost institucije obstoječim ali novim ranljivostim. Pristojni organi bi morali upoštevati:

- a. pomembnost poslovnih področij – ali so nekatera poslovna področja pomembnejša v smislu ustvarjanja dobička (ali izgub);
- b. predhodne nadzorniške ugotovitve – ali lahko ugotovitve za druge elemente SREP zagotovijo kazalnike, katera poslovna področja bi bilo treba podrobneje obravnavati;
- c. ugotovitve in opažanja iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil – ali je revizijska služba opredelila posebne težave v zvezi s trajnostjo ali rentabilnostjo določenih poslovnih področij;
- d. pomembnost strateških načrtov – ali želi institucija obseg določenih poslovnih področij znatno povečati ali zmanjšati;
- e. rezultati tematskih nadzorniških pregledov – ali je analiza na ravni sektorja pokazala skupne osnovne težave, na podlagi katerih bi bilo treba izvesti dodatne analize za posamezne institucije;
- f. ugotovljene spremembe poslovnega modela – ali so ugotovljene dejanske spremembe poslovnega modela, do katerih je prišlo, ne da bi institucija najavila kakršne koli načrtovane spremembe ali pripravila nove strateške načrte;
- g. primerjave med primerljivimi subjekti – ali je bilo poslovanje na posameznem poslovnem področju neobičajno (odstopanje) v primerjavi s primerljivimi subjekti;
- h. ugotovitve in opažanja iz predhodne ocene poslovnega modela, vključno s tistimi, ki kažejo na morebitno izpostavljenost poslovnega modela tveganjem PD/FT.

4.4 Ocena poslovnega okolja

81. Za oblikovanje stališča o verodostojnosti strateških predpostavk institucije bi morali pristojni organi izvesti analizo poslovnega okolja. Pri tem bi morali upoštevati trenutne in prihodnje poslovne pogoje, v katerih institucija deluje ali verjetno bo delovala, glede na njene glavne ali pomembne geografske in poslovne izpostavljenosti. Kot del te ocene bi morali pristojni organi razumeti smer makroekonomskih in tržnih trendov ter strateške namere skupine primerljivih subjektov.

82. Pristojni organi bi morali na podlagi te analize razumeti:

- a. ključne makroekonomske spremenljivke, v okviru katerih deluje ali bo deloval zadeven subjekt, produkt ali segment, ki se ocenjuje, glede na glavna geografska območja. Ključne spremenljivke vključujejo na primer bruto domači proizvod (BDP), stopnje brezposelnosti, obrestne mere in indekse cen stanovanjskih nepremičnin;
- b. konkurenčno okolje in njegov verjeten razvoj, ob upoštevanju dejavnosti skupine primerljivih subjektov. Področja za pregled vključujejo na primer pričakovano rast ciljnega trga (npr. stanovanjskega hipotekarnega trga) ter dejavnosti in načrte ključnih konkurentov na ciljnim trgu;
- c. splošne trende na trgu, ki bi lahko vplivali na uspešnost in dobičkonosnost institucije. To bi moralo vključevati vsaj trende na področju zakonodaje (npr. spremembe zakonodaje o porazdelitvi produktov bančnega poslovanja s fizičnimi osebami), tehnološke trende (npr. prehod na elektronske platforme za nekatere vrste trgovanja) in družbene/demografske trende (npr. večje povpraševanje po islamskih bančnih storitvah).

4.5 Analiza trenutnega poslovnega modela

83. Pristojni organi bi morali za razumevanje sredstev in metod, ki jih institucija uporablja pri poslovanju in ustvarjanju dobička, izvesti kvantitativno in kvalitativno analizo.

4.5.1 Kvantitativna analiza

84. Pristojni organi bi morali za razumevanje finančne uspešnosti institucije in obsega, v katerem je razlog za to njena nagnjenost k prevzemanju tveganja, ki je višja ali nižja kot pri primerljivih subjektih, izvesti analizo kvantitativnih elementov trenutnega poslovnega modela institucije.

85. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:

- a. izkaz poslovnega izida, vključno s trendi: pristojni organi bi morali oceniti osnovno dobičkonosnost institucije (npr. po postavkah o izjemnem primeru in enkratnih ukrepih), razčlenitev tokov prihodkov, razčlenitev stroškov, rezervacije za oslabitev in ključne količnike (npr. čista obrestna marža, stroški/prihodek, oslabitev posojil). Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende;
- b. bilanco stanja, vključno s trendi: pristojni organi bi morali oceniti kombinacijo sredstev in obveznosti, strukturo financiranja, spremembo zneska skupne izpostavljenosti tveganju in kapitala ter ključne količnike (npr. donosi iz lastniških instrumentov, navaden lastniški temeljni kapital, vrzel v financiranju). Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende;

- c. koncentracije, vključno z njihovimi trendi: pristojni organi bi morali oceniti koncentracije v izkazu poslovnega izida in bilanci stanja v zvezi s strankami, sektorji in geografskimi območji. Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende ter
- d. nagnjenost k prevzemanju tveganja: za razumevanje tveganj, ki jih je institucija pripravljena prevzeti za svojo finančno uspešnost, bi morali pristojni organi oceniti formalne omejitve, ki jih je določila institucija za posamezne vrste tveganja (kreditno tveganje, tveganje financiranja itd.), in njihovo upoštevanje.

4.5.2 Kvalitativna analiza

86. Pristojni organi bi morali za razumevanje dejavnikov uspeha in ključnih odvisnosti institucije izvesti analizo kvalitativnih elementov trenutnega poslovnega modela institucije.

87. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:

- a. ključne zunanje odvisnosti: pristojni organi bi morali določiti glavne zunanje dejavnike, ki vplivajo na uspeh poslovnega modela; ti lahko vključujejo tretje ponudnike storitev, posrednike in posebne regulativne vzroke;
- b. ključne notranje odvisnosti: pristojni organi bi morali določiti glavne notranje dejavnike, ki vplivajo na uspeh poslovnega modela; ti lahko vključujejo kakovost informacijskih platform ter operativno zmogljivost in zmogljivost virov;
- c. franšizo: pristojni organi bi morali določiti moč odnosov s strankami, dobavitelji in partnerji; to lahko vključuje zanašanje institucije na svoj ugled, učinkovitost podružnic, zvestobo strank in učinkovitost partnerstev ter
- d. področja s konkurenčno prednostjo: pristojni organi bi morali določiti področja, na katerih ima institucija konkurenčno prednost pred primerljivimi subjekti; ta lahko vključujejo kar koli od zgoraj navedenega, npr. kakovost informacijskih platform institucije ali druge dejavnike, kot so globalna mreža institucije, obseg njenega delovanja ali njen predlog produkta.
- e. Pristojni organi bi morali v analizi upoštevati vse znake, da poslovni model in dejavnosti povzročajo povečana tveganja PD/FT, vključno s sprejemanjem depozitov ali ustanavljanjem ali uporabo pravnih subjektov v tretjih državah z visokim tveganjem, kot so opredeljene v skladu s členom 9 Direktive (EU) 2015/849. Morebitne tovrstne znake bi bilo treba po potrebi dopolniti s kvantitativno analizo, ki bi se osredotočala zlasti na pomembnost prihodkov in dobička iz dejavnosti, ki se izvajajo v tretjih državah z visokim tveganjem, ter na koncentracije izpostavljenosti do strank, za katere institucija uporablja okrepljeno skrbno preverjanje strank, kot je določeno v oddelku 3 poglavja II Direktive 2015/849. Pristojni organi bi si morali z nadzornikom za PPDFT izmenjevati informacije o teh navedbah, kot je določeno v odstavku 74.

4.6 Analiza strategije in finančnih načrtov

88. Za razumevanje predpostavk, verodostojnosti in tveganosti poslovne strategije institucije bi morali pristojni organi izvesti kvantitativno in kvalitativno v prihodnost usmerjeno analizo njenih finančnih napovedi in strateškega načrta.

89. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:

- a. splošno strategijo: pristojni organi bi morali obravnavati glavne kvantitativne in kvalitativne cilje upravljanja;
- b. načrtovano finančno uspešnost: pristojni organi bi morali obravnavati načrtovano finančno uspešnost, ki zajema podobne ali enake metrike kot kvantitativna analiza trenutnega poslovnega modela;
- c. dejavnike uspešnosti strategije in finančnega načrta: pristojni organi bi morali določiti ključne spremembe, predlagane za trenutni poslovni model za izpolnitev ciljev;
- d. predpostavke: pristojni organi bi morali določiti verodostojnost in skladnost predpostavk institucije, na katerih temeljijo njena strategija in napovedi; te lahko vključujejo predpostavke na področjih, kot so makroekonomske metrike, dinamika trga, obseg in stopnja rasti ključnih produktov, segmenti in geografska območja itd., in
- e. zmožnosti izvedbe: pristojni organi bi morali določiti zmožnosti izvedbe institucije na podlagi rezultatov vodstva v zvezi z izpolnjevanjem predhodnih strategij in napovedi ter zapletenost in ambicioznost določene strategije v primerjavi s trenutnim poslovnim modelom. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju zmožnosti izvedbe upoštevati tudi zmožnost izvedbe strategije z vidika upravljanja tveganj.

90. Pristojni organi bi morali del te analize izvesti hkrati s kvantitativno in kvalitativno analizo trenutnega poslovnega modela, zlasti analizo načrtovane finančne uspešnosti in dejavnikov uspešnosti strategije.

4.7 Ocenjevanje vzdržnosti poslovnega modela

91. Po izvedbi analiz iz oddelkov 4.4 in 4.5 bi morali pristojni organi oblikovati ali posodobiti svoje mnenje o vzdržnosti trenutnega poslovnega modela institucije glede na njegovo zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v naslednjih 12 mesecih, ob upoštevanju njegove kvantitativne uspešnosti, ključnih dejavnikov uspeha in odvisnosti ter poslovnega okolja.

92. Pristojni organi bi morali oceniti sprejemljivost donosov na podlagi naslednjih meril:

- a. donosnost lastniškega kapitala (ROE) v primerjavi s stroški kapitala (COE) ali enakovredno merilo: pristojni organi bi morali oceniti, ali glede na primerjavo donosnosti lastniškega kapitala in stroškov kapitala (brez enkratnih) poslovni model ustvarja donos, ki je višji od stroškov; ta ocena se lahko podpre z drugimi metrikami, kot je donosnost sredstev ali tveganju prilagojena donosnost kapitala, ob upoštevanju sprememb teh meril v celotnem obdobju;
- b. struktura financiranja: pristojni organi bi morali oceniti, ali je kombinacija financiranja ustrezna glede na poslovni model in strategijo; nestanovitnost ali neuskkljenost kombinacije financiranja lahko pomeni, da poslovni model ali strategija glede na trenutno ali prihodnje poslovno okolje morda ni učinkovita ali trajnostna, tudi če ustvarja donose, ki so višji od stroškov, in
- c. nagnjenost k prevzemanju tveganja: pristojni organi bi morali ugotoviti, ali institucija za doseganje zadostnih donosov svoj poslovni model ali strategijo glede posameznih tveganj (npr. kreditno, tržno) ali splošneje določi na podlagi nagnjenosti k prevzemanju tveganja, za katero se šteje, da je visoka, ali pa ki odstopa glede na primerljive subjekte.

4.8 Ocenjevanje trajnosti strategije institucije

93. Po izvedbi analiz iz oddelkov 4.4 do 4.6 bi morali pristojni organi oblikovati ali posodobiti svoje mnenje o trajnosti strategije institucije glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov, kot so opredeljeni zgoraj, vsaj v naslednjih treh letih na podlagi strateških načrtov in finančnih napovedi institucije ter nadzorne ocene poslovnega okolja.

94. Zlasti bi morali pristojni organi trajnost strategije institucije oceniti na podlagi:

- a. verodostojnosti predpostavk in načrtovane finančne uspešnosti institucije v primerjavi z nadzorniškimi mnenjem glede trenutnega in prihodnjega poslovnega okolja;
- b. vpliva nadzorniškega mnenja (kadar se to razlikuje od predpostavk institucije) glede poslovnega okolja na načrtovano finančno uspešnost in
- c. ravni tveganosti strategije (tj. zapletenost in ambicioznost strategije glede na trenutni poslovni model) in posledične verjetnosti uspeha na podlagi verjetnih zmožnosti izvedbe institucije (merjeno kot uspeh institucije pri izvajanju predhodnih podobno zahtevnih strategij ali dosedanja uspešnost glede na strateški načrt in ob upoštevanju zmožnosti izvedbe strategije z vidika upravljanja tveganj).

4.9 Opredelitev ključnih ranljivosti

95. Po izvedbi analize poslovnega modela bi morali pristojni organi oceniti ključne ranljivosti, ki jim je ali bi jim lahko bila institucija izpostavljena zaradi svojega poslovnega modela in strategije, ob upoštevanju katerega koli od naslednjih vidikov:

- a. slabe pričakovane finančne uspešnosti;
- b. zanašanja na nerealno strategijo;
- c. čezmerne koncentracije ali nestanovitnosti (npr. prihodkov, dobička, strank, za katere se uporablja okrepljeno skrbno preverjanje iz poglavja II oddelka 3 Direktive (EU) 2015/849, tretjih držav z visokim tveganjem v skladu s členom 9 navedene direktive, depozitov in sredstev v skrbništvu/upravljanju, povezanih s temi tretjimi državami z visokim tveganjem);
- d. pretiranega prevzemanja tveganja;
- e. pomislekov glede strukture financiranja;
- f. pomembnih zunanjih dejavnikov (npr. regulativnih groženj, kot je dovoljevanje ločevanja („ring-fencing“) poslovnih enot), in
- g. okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj ter njihovega vpliva na vzdržnost in trajnost poslovnega modela ter dolgoročno odpornost institucije.

96. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati stališče glede vzdržnosti poslovnega modela in trajnosti njene strategije ter morebitne ukrepe, potrebne za odpravo težav in pomislekov.

4.10 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

97. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene vzdržnosti in trajnosti poslovnega modela oblikovati splošno stališče glede vzdržnosti poslovnega modela in trajnosti strategije ter kakršnih koli možnih tveganj za sposobnost delovanja institucije, ki izhajajo iz te ocene. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom sposobnosti delovanja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 2.

Tabela 2: Nadzorniška merila za izračun rezultata za poslovni model in strategijo

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Poslovni model in strategija predstavljata nizko raven	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja močne in stabilne donose, ki so sprejemljivi glede na njeno nagnjenost k prevzemanju tveganja in strukturo financiranja.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
	tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Ni pomembnih koncentracij sredstev ali netrajnostnih koncentriranih virov dohodka. • Institucija ima močan konkurenčni položaj na svojih izbranih trgih in strategijo, ki bo to verjetno še okrepila. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi verodostojnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti so ustrezni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti vodstva za izvedbo.
2	Poslovni model in strategija predstavljata srednje nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija v primerjavi z uspešnostjo primerljivih subjektov in/ali preteklo uspešnostjo ustvarja povprečne donose, ki so splošno sprejemljivi glede na njeno nagnjenost k prevzemanju tveganja in strukturo financiranja. • Obstajajo določene koncentracije sredstev ali koncentrirani viri dohodka. • Institucija se sooča s konkurenčnim pritiskom na njene produkte/storitve na enem ali več ključni trgih. Obstajajo nekateri pomisleki glede strategije institucije za obravnavo situacije. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi optimističnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti so primerni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti vodstva za izvedbo, vendar niso brez tveganja.
3	Poslovni model in strategija predstavljata srednje visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja donose, ki so pogosto slabi ali niso stabilni, ali pa se za ustvarjanje ustreznih donosov zanaša na nagnjenost k prevzemanju tveganja ali strukturo financiranja, ki sproža nadzorniške pomisleke. • Obstajajo pomembne koncentracije sredstev ali koncentrirani viri dohodka. • Institucija ima na svojih izbranih trgih šibek konkurenčni položaj, kar zadeva

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<p>njene produkte/storitve, in ima morda le malo poslovnih področij z dobrimi možnostmi za uspeh. Tržni delež institucije se morda znatno zmanjšuje. Obstajajo pomisleki glede strategije institucije za obravnavo situacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi preveč optimističnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti morda niso verodostojni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti vodstva za izvedbo.
4	Poslovni model in strategija predstavljata visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja zelo šibke in zelo nestabilne donose ali pa se za ustvarjanje ustreznih donosov zanaša na nesprejemljivo nagnjenost k prevzemanju tveganja ali strukturo financiranja. • Institucija ima pretirane koncentracije sredstev ali netrajnostne koncentrirane vire dohodka. • Institucija ima na svojih izbranih trgih zelo slab konkurenčni položaj, kar zadeva njene produkte/storitve, njena poslovna področja pa imajo le malo možnosti za uspeh. S strateškimi načrti zelo verjetno ne bo mogoče ustrezno obravnavati situacije. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi zelo nerealnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti niso verodostojni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti vodstva za izvedbo.

Naslov 5. Ocenjevanje notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije

5.1 Splošne ugotovitve

98. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so ureditve notranjega upravljanja institucije primerne za profil tveganja, poslovni model, naravo, velikost in zapletenost institucije ter sorazmerne z njimi ali ne. Opredeliti bi morali, v kakšnem obsegu institucija izpolnjuje veljavne zahteve EU in nacionalne zahteve glede dobrih ureditev notranjega upravljanja, ter opredeliti morebitne pomanjkljivosti. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali ureditve notranjega upravljanja zagotavljajo dobro upravljanje tveganja ter vključujejo ustrezne notranje kontrole in nadzor. Pristojni organi bi morali ugotoviti, ali obstajajo pomembna tveganja, ki izhajajo iz slabih ureditev notranjega upravljanja ter njihovega morebitnega učinka na profil tveganja in vzdržnost institucije.
99. Za namene SREP bi morala ocena notranjega upravljanja institucije in kontrole na ravni celotne institucije zajemati naslednja področja:
- a. splošen okvir notranjega upravljanja, ki bi moral vključevati jasno organizacijsko strukturo;
 - b. sestavo, organizacijo in delovanje upravljalnega organa ter njegovih odborov, če so ustanovljeni;
 - c. korporativno kulturo in kulturo tveganj;
 - d. politike in prakse prejemkov;
 - e. okvir notranjih kontrol, ki bi moral vključevati dobro delujoče neodvisne funkcije upravljanja tveganja, zagotavljanja skladnosti in notranje revizije;
 - f. okvir upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP in postopkom odobritve novih produktov, med drugim pomembnih sprememb produktov, sistemov in postopkov ter izjemnih transakcij;
 - g. celovitost upravnih in računovodskih postopkov;
 - h. politiko in strategijo zunanjega izvajanja;
 - i. informacijske in komunikacijske tehnologije ter neprekinjeno poslovanje in

j. načrt sanacije.

100. Oceno notranjega upravljanja bi bilo treba upoštevati pri konkretni oceni upravljanja in kontrole tveganj iz naslovov 6 in 8 ter pri oceni ICAAP in ILAAP v okviru ocene kapitalne ustreznosti SREP (naslov 7) in ocene likvidnostne ustreznosti SREP (naslov 9). Podobno bi morale biti analiza izračunov ICAAP/kapitalskih ocen za vsako tveganje posebej iz naslova 7 in vse tam ugotovljene pomanjkljivosti upoštevane pri oceni splošnega okvira ICAAP, ki se ocenjuje v skladu s tem naslovom.

101. V skladu s smernicami organa EBA o notranjem upravljanju¹⁵ bi morala ocena okvira notranjega upravljanja vključevati preverjanje obstoja ureditev in mehanizmov upravljanja, s čimer se zagotovi, da institucija izpolnjuje veljavne zahteve glede PPFT ter da se upoštevajo vse dodatne informacije o oceni teh ureditev in mehanizmov, ki jih predloži nadzornik za PPFT.

5.2 Splošen okvir notranjega upravljanja

102. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju, Skupnimi smernicami organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij¹⁶, Smernicami organa EBA o zahtevah glede razkritja¹⁷, Smernicami organa EBA o zunanjem izvajanju¹⁸ in Smernicami organa EBA o preudarnih politikah prejemkov¹⁹ bi morala ocena okvira notranjega upravljanja s strani pristojnih organov zajemati oceno tega, ali institucija zagotavlja vsaj naslednje:

- a. naloge upravljalnega organa so jasno opredeljene, pri čemer se ločuje med nalogami vodstvene funkcije (izvršne) in nadzorne funkcije (neizvršne), izvajajo pa se ustrezne ureditve upravljanja;
- b. vzpostavljena je ustrezna in pregledna organizacijska in operativna struktura z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi odgovornostmi, vključno z odgovornostmi upravljalnega organa in njegovih odborov;
- c. upravljalni organ je določil in zagotovil izvajanje splošne poslovne strategije in strategije tveganja, vključno z določitvijo nagnjenosti institucije k prevzemanju tveganja, na posamični in konsolidirani podlagi z ustrezno vključitvijo upravljalnega organa;
- d. kultura tveganja prek politik in njihovim izvajanjem, vključno s sporočanjem in usposabljanjem, je primerna;

¹⁵ Smernice organa EBA o notranjem upravljanju v skladu z Direktivo 2013/36/EU (EBA/GL/2021/05).

¹⁶ Skupne smernice organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU (EBA/GL/2021/06).

¹⁷ [Smernice organa EBA o zahtevah glede razkritja iz dela 8 Uredbe \(EU\) št. 575/2013](#) (EBA/GL/2016/11).

¹⁸ [Smernice organa EBA o zunanjem izvajanju](#) (EBA/GL/2019/02).

¹⁹ [Smernice organa EBA o preudarnih politikah prejemkov](#) v skladu s členoma 74(3) in 75(2) Direktive 2013/36/EU ter razkritjih v skladu s členom 450 Uredbe (EU) št. 575/2013 (EBA/GL/2021/04).

- e. izvaja se postopek izbire in ocene ustreznosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij;
- f. vzpostavljen je primeren in učinkovit okvir notranjega upravljanja in notranjih kontrol z neodvisnimi funkcijami upravljanja tveganj, zagotavljanja skladnosti in notranje revizije, ki imajo dovolj pooblastil, dovolj visok položaj in dovolj sredstev za opravljanje nalog;
- g. izvajajo se politike in prakse prejemkov, ki so skladne z načeli prejemkov iz členov 92 do 95 Direktive 2013/36/EU in Smernic organa EBA o preudarnih politikah prejemkov;
- h. izvajajo se ureditve, namenjene zagotavljanju celovitosti sistema računovodskega in finančnega poročanja, vključno s finančno in operativno kontrolo ter skladnostjo s predpisi in ustreznimi standardi;
- i. izvajata se politika zunanjega izvajanja in strategija, ki upošteva učinek zunanjega izvajanja na poslovanje institucije in tveganja, s katerimi se sooča;
- j. upravljalni organ je določil okvir notranjega upravljanja, ki ga nadzoruje in redno ocenjuje, in
- k. okvir notranjega upravljanja je pregleden za deležnike, vključno z delničarji.

5.3 Organizacija in delovanje upravljalnega organa

103. V skladu s členoma 74 in 91 Direktive 2013/36/EU, Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju ter Skupnimi smernicami organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- a. se uvedejo in učinkovito izvajajo ureditve, katerih cilj je zagotoviti posamezno in skupinsko primernost upravljalnega organa in posamezno primernost nosilcev ključnih funkcij ob imenovanju, ob pomembnih spremembah (npr. takih, ki vplivajo na ocenjevane pogoje v okviru prvotne ustrezne in pravilne ocene) in redno, vključno z obveščanjem ustreznih pristojnih organov;
 - b. sta sestava in kadrovsko načrtovanje upravljalnega organa ustrezna;
 - c. ima upravljalni organ vzpostavljeno politiko za spodbujanje raznolikosti v upravljalnem organu, brez poseganja v protidiskriminacijska pravila, in ali je taka politika raznolikosti upoštevana v politiki upravljalnega organa za zaposlovanje, da se zagotovi dovolj raznolik nabor kandidatov, ter, v zvezi s pomembnimi institucijami, ali so določile količinski cilj glede zastopanosti premalo zastopanega spola;
 - d. obstaja učinkovita interakcija med upravljalnim organom ter njegovim upravljanjem in nadzorniško funkcijo;

- e. upravljalni organ v svoji vodstveni funkciji ustrezno usmerja poslovanje ter v svoji nadzorniški funkciji nadzoruje in spremlja vodstveno odločanje in ukrepanje;
- f. vsi člani upravljalnega organa delujejo neodvisno;
- g. člani upravljalnega odbora namenjajo dovolj časa izvajanju svojih funkcij;
- h. je upoštevana omejitev števila direktorskih funkcij za pomembne institucije iz člena 91(3) Direktive 2013/36/EU;
- i. so vzpostavljeni ustrezne prakse in postopki notranjega upravljanja za upravljalni organ in njegove odbore, če obstajajo, ter
- j. imata upravljalni odbor v svoji vodstveni in nadzorniški funkciji ter odbor za tveganja, če obstaja, ustrezen dostop do informacij o stanju institucije na področju tveganj.

5.4 Korporativne vrednote in kultura tveganj

104. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija primerno in pregledno korporativno strukturo, ki je ustrezna in trdna, dosledne korporativne vrednote in kulturo tveganj, ki je celovita in sorazmerna glede na naravo, obseg in zapletenost tveganj, ki izhajajo iz poslovnega modela in dejavnosti institucije, ter skladna z nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja.
105. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- a. upravljalni organ v celoti pozna in razume pravno, organizacijsko in operativno strukturo institucije („know your structure“) ter zagotavlja, da je ta v skladu z odobreno poslovno strategijo, strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja;
 - b. so institucije morda vzpostavile nepregledne ali nepotrebno zapletene strukture, ki niso jasno ekonomsko utemeljene ali nimajo jasnega pravnega namena, ali take strukture vzbujajo zaskrbljenost, da se morda uporabljajo za namen, povezan s finančnim kriminalom. Pri vzpostavljanju zapletenih struktur upravljalni organ razume te strukture, njihov namen in z njimi povezana posebna tveganja ter zagotovi ustrezno vključenost funkcij notranjih kontrol;
 - c. so institucije razvile celovito in vseobsežno kulturo tveganj, ki temelji na popolnem razumevanju tveganj, s katerimi se spopadajo, in celostnem pogledu nanje, ter njihovega upravljanja, pri čemer upoštevajo lastno nagnjenost k prevzemanju tveganja;
 - d. etična korporativna kultura in kultura tveganja v instituciji spodbujata izhodišče za konstruktivno preskušanje, v skladu s katerim se v postopkih odločanja pridobijo najrazličnejša stališča;

- e. so institucije uvedle neodvisne notranje postopke in procese za prijavljanje nepravilnosti, ki omogočajo anonimno predložitev informacij upravljalnemu organu in drugim odgovornim funkcijam;
- f. institucije ustrezno obvladujejo nasprotja interesov na institucionalni ravni in so vzpostavile politiko obvladovanja nasprotij interesov za zaposlene, s katero se obvladujejo nasprotja med zasebnimi interesi zaposlenih in interesi institucije;
- g. institucije ustrezno opredelijo, dokumentirajo in obvladujejo morebitna nasprotja interesov, ki izhajajo iz posojil ali drugih transakcij s člani upravljalnega organa in njihovimi povezanimi osebami;
- h. institucije zagotavljajo, da ni diskriminacije osebja in da so zagotovljene enake možnosti ne glede na spol;
- i. poteka jasno, intenzivno in učinkovito obveščanje vseh zadevnih zaposlenih o strategijah, korporativnih vrednotah, kodeksu ravnanja in/ali drugih podobnih instrumentih, politiki tveganja in drugih politikah, kultura tveganj pa velja za vse ravni institucije, ter
- j. so institucije kot del kodeksa ravnanja določile načela ter navedle primere sprejemljivega in nesprejemljivega ravnanja, zlasti v povezavi z napačnim finančnim poročanjem in ravnanjem, gospodarskim in finančnim kriminalom, ki med drugim vključuje goljufijo, PD/FT, monopolne prakse, finančne sankcije, podkupovanje in korupcijo, tržno manipulacijo, napačno prodajo in druge kršitve zakonov o varstvu potrošnikov ter davčna kazniva dejanja, storjena neposredno ali posredno, vključno prek nezakonitih ali prepovedanih dividendnih arbitražnih shem.

5.5 Politike in prakse prejemkov

106. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno politiko in prakse prejemkov, kot je določeno v členih 92 do 95 Direktive 2013/36/EU za zaposlene, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganja institucije, in ustrezne spolno nevtralne politike prejemkov za vse zaposlene. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju in Smernicami organa EBA o preudarnih politikah prejemkov bi morali pristojni organi oceniti, ali:

- a. je politika prejemkov skladna s poslovno strategijo in strategijo tveganja institucije, korporativno kulturo in vrednotami, dolgoročnimi interesi institucije in ukrepi za preprečevanje nasprotij interesov, ne spodbuja pretiranega prevzemanja tveganj ter jo vzdržuje, potrjuje in nadzoruje upravljalni organ;
- b. je politika prejemkov spolno nevtralna in ali so institucije sprejele ustrezne ukrepe za spremljanje razvoja plačne vrzeli med spoloma skozi čas;

- c. so zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganja institucije (opredeljeni zaposleni), ustrezno opredeljeni ter ali se merila iz člena 92(3) Direktive 2013/36/EU in Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/923 ustrezno uporabljajo, zlasti kar zadeva:
 - i. uporabo kvalitativnih in kvantitativnih meril za opredelitev zaposlenih ter
 - ii. določbe za izključitev zaposlenih, ki so opredeljeni samo na podlagi kvantitativnih meril iz člena 6 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/923;
- d. so institucije ustrezno razporedile fiksne in variabilne elemente prejemkov, pri čemer so posebno pozornost namenile obravnavi dodatkov ali plačil na podlagi vloge zaposlenega, pogodbeno vnaprej opredeljenih variabilnih prejemkov, odpravnin itd.;
- e. je kombinacija variabilnih in fiksnih prejemkov ustrezna, se upoštevajo določbe o omejevanju variabilne sestavine prejemkov, in sicer na 100 % fiksne sestavine prejemkov (200 % s soglasjem delničarjev) ter se variabilni prejemki ne izplačujejo z instrumenti ali metodami, ki bi spodbujali neusklajenost z Direktivo 2013/36/EU ali Uredbo (EU) št. 575/2013;
- f. politika variabilnih prejemkov za zaposlene, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije, temelji na uspešnosti, se spoštujejo zahteve za odložitve, zadržanje in izplačilo v instrumentih ter uporaba malusov in vračila sredstev, institucija pa ne uporablja instrumentov ali praks za izogibanje zahtevam glede prejemkov;
- g. institucije ustrezno uporabljajo zahteve glede prejemkov na konsolidirani ali subkonsolidirani podlagi v skladu s členom 109 Direktive 2013/36/EU; in
- h. institucije ustrezno upoštevajo omejitve glede variabilnih prejemkov, kot posledica prejemanja državne podpore ali priporočil ali odločitev pristojnih organov.

5.6 Okvir notranjih kontrol

107. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir notranjih kontrol. Oceniti bi morali vsaj, ali:
- a. ima institucija vzpostavljene ustrezne pisne politike notranjih kontrol ter izvaja okvir notranjih kontrol v poslovnih enotah, drugih ustreznih enotah in neodvisnih funkcijah notranje kontrole;
 - b. obstaja jasen, pregleden in dokumentiran postopek odločanja z jasno porazdelitvijo odgovornosti za izvajanje okvira notranjih kontrol in njegovih sestavnih delov;
 - c. so po potrebi ustrezno razmejene naloge in vzpostavljene informacijske ovire;

- d. so vse neodvisne funkcije notranje kontrole učinkovite, imajo ustrezne in zadostne vire, dovolj pooblastil in dovolj visok položaj za izpolnjevanje svojih nalog, po potrebi pa tudi neposreden dostop do upravljalnega organa v njegovi nadzorniški funkciji;
- e. okvir notranjih kontrol zajema vsa področja institucije, pri čemer so jasno razporejene poslovne in podporne enote, odgovorne predvsem za vzpostavitev in vzdrževanje ustreznih notranjih kontrol in postopkov upravljanja tveganj;
- f. obstaja pravočasna izmenjava potrebnih informacij, vključno s politikami, mehanizmi in postopki ter njihovimi posodobitvami, ki zagotavlja, da upravljalni organ, poslovna področja in notranje enote, vključno z neodvisnimi funkcijami notranje kontrole, lahko opravljajo svoje naloge;
- g. ima institucija vzpostavljeno politiko in postopek odobritve novih produktov (PONP), vključno s postopkom za pomembne spremembe in izredne transakcije, z jasno opredeljeno vlogo za neodvisno funkcijo upravljanja tveganj in skladnosti, ki jo odobri upravljalni organ;
- h. je institucija zmožna pripraviti pisna poročila o tveganju, ali jih uporablja za namene upravljanja in ali so taka poročila o tveganju:
 - i. pravočasna, točna, jedrnata, izčrpna, jasna in uporabna ter
 - ii. se pripravijo in pošljejo zadevnim stranem dovolj pogosto ter
- i. ali je za priporočila notranje revizije potreben formalni postopek nadaljnjega ukrepanja na ustreznih vodstvenih ravneh, da se zagotovita njihova učinkovita in pravočasna obravnava ter poročanje o njih.

Funkcija upravljanja tveganj

108. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno neodvisno funkcijo upravljanja tveganj in vsaj, ali za takšno funkcijo velja naslednje:
- a. je osrednja organizacijska funkcija, ki zajema celotno institucijo in je strukturirana tako, da lahko izvaja politike tveganja in nadzoruje okvir upravljanja tveganj ter je dejavno vključena v vse pomembne odločitve o upravljanju tveganj;
 - b. zagotavlja, da ustrezna poslovna področja ali notranje enote opredelijo, izmerijo, ocenijo, spremljajo in ustrezno poročajo o vseh tveganjih na ravni skupine ter da se upošteva strategija upravljanja tveganj;
 - c. neodvisno ocenjuje kršitve nagnjenosti k prevzemanju tveganja ali omejitve tveganja ter o tem obvešča poslovne enote in upravljalni organ, pri čemer predlaga možne ukrepe.

109. Ob upoštevanju Smernic organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali ima vodja funkcije upravljanja tveganj ustrezno strokovno znanje, pooblastila, ugled in neodvisnost.

Funkcija za zagotavljanje skladnosti

110. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno stalno, neodvisno in učinkovito funkcijo za zagotavljanje skladnosti ter vsaj, ali za takšno funkcijo velja naslednje:
- a. v zvezi z njo se izvaja dobro dokumentirana politika skladnosti, ki je sporočena vsem zaposlenim in jo nadzoruje upravljalni organ;
 - b. zagotavlja izvajanje spremljanja skladnosti v okviru strukturiranega in dobro opredeljenega programa za spremljanje skladnosti poslovanja ter spoštovanje politike skladnosti poslovanja.
111. Ob upoštevanju Smernic organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali so institucije imenovalе osebo, odgovorno za funkcijo za zagotavljanje skladnosti v celotni instituciji. Če je takšna oseba hkrati vodja funkcije upravljanja tveganj ali opravlja drugo vodilno vlogo, bi morali pristojni organi oceniti, ali lahko obstaja nasprotje interesov.

Funkcija notranje revizije

112. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno učinkovito neodvisno funkcijo notranje revizije:
- a. ki upoštevatı nacionalne in mednarodne strokovne standarde;
 - b. katere namen, pristojnost in odgovornost so določeni v mandatu, ki priznava strokovne standarde in ki jo odobri upravljalni organ;
 - c. ki je organizacijsko neodvisna, objektivnost notranjih revizorjev pa je zaščitenā, med drugim z ustrezno ločitvijo nalog in neposrednimi linijami poročanja upravljalnemu organu;
 - d. ki ocenjuje primernost okvira upravljanja institucije, vključno s tem, ali so obstoječe politike in postopki še ustrezni ter skladni s pravnimi in upravnimi zahtevami, z odločitvami upravljalnega organa ter z nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja in strategijo upravljanja tveganj;
 - e. ki ocenjuje, ali se postopki izvajajo pravilno in učinkovito (npr. skladnost z zahtevami v zvezi z izvajanjem transakcij, skladnost stopnje tveganja, ki je dejansko nastala z nagnjenostjo k prevzemanju tveganja in omejitvami itd.);
 - f. ki ocenjuje ustreznost, kakovost in učinkovitost kontrol, ki se izvajajo, in poročanja poslovnih enot ter funkcij notranjega upravljanja tveganja in skladnosti;

- g. ki v revizijskem načrtu na podlagi tveganja ustrezno pokriva vsa področja, vključno z ICAAP, ILAAP in PONP, ter
- h. ki ugotavlja, ali institucija spoštuje notranje politike ter ustrezne zakonodaje EU in nacionalne zakonodaje, pri čemer obravnava vsa odstopanja od navedenih politik in zakonodaje.

5.7 Okvir upravljanja tveganj

113. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija vzpostavila ustrezen okvir in postopke upravljanja tveganj. Ta ocena bi morala zajemati vsaj pregled:

- a. ali so strategija upravljanja tveganj, nagnjenost k prevzemanju tveganja in okvir upravljanja tveganj ustrezni ter se izvajajo na posamični in konsolidirani podlagi;
- b. okvira ICAAP in ILAAP;
- c. zmožnosti za stresne teste in rezultate;
- d. ali je institucija vzpostavila neodvisno funkcijo upravljanja tveganj v celotni instituciji, ki je dejavno vključena v oblikovanje strategije upravljanja tveganja in vse pomembne odločitve v zvezi z upravljanjem tveganj v instituciji ter upravljalnemu organu in poslovnim enotam zagotavlja vse pomembne informacije v zvezi s tveganji;
- e. ali ima institucija funkcijo vodje upravljanja tveganj z zadostnim strokovnim znanjem, neodvisnostjo in delovno dobo ter po potrebi neposreden dostop do upravljalnega organa v nadzorniški funkciji;
- f. ali neodvisna funkcija upravljanja tveganj zagotavlja, da so postopki merjenja, ocene in spremljanja tveganj institucije ustrezni;
- g. ali je institucija vzpostavila politike in postopke za opredelitev, merjenje, spremljanje in zmanjševanje tveganj in povezanih koncentracij tveganj ter poročanje o njih, pa tudi, ali so te politike in postopki v skladu z omejitvami tveganja institucije in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja oziroma jih je odobril upravljalni organ, ter
- h. ali je institucija vzpostavila okrepljene postopke za odobritev odločitev, v zvezi s katerimi je vodja funkcije upravljanja tveganj ali vodja funkcije za zagotavljanje skladnosti izrazil negativno mnenje.

5.7.1 Okvir in strategija nagnjenosti k prevzemanju tveganja

114. Pri ocenjevanju okvira upravljanja tveganj bi morali pristojni organi upoštevati, v kakšnem obsegu je ta vključen v splošno strategijo institucije in kako nanjo vpliva. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali obstajajo ustrezne in skladne povezave med poslovno strategijo,

strategijo upravljanja tveganj, nagnjenostjo k prevzemanju tveganja in okvirom upravljanja tveganj ter okviroma upravljanja kapitala in likvidnosti.

115. Pri pregledovanju strategije upravljanja tveganj, nagnjenosti k prevzemanju tveganja in okvira upravljanja tveganj za institucijo bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- a. se odgovornost upravljalnega organa glede strategije upravljanja tveganj, nagnjenosti k prevzemanju tveganja in okvira upravljanja tveganj uresničuje v praksi z zagotavljanjem ustrezne usmeritve in nadzora;
 - b. strategija upravljanja tveganj in nagnjenost k prevzemanju tveganja upoštevata vsa pomembna tveganja, ki jim je institucija izpostavljena, ter vključujeta omejitve tveganja, ravni sprejemljivega tveganja in pragove;
 - c. sta strategija upravljanja tveganj in nagnjenost k prevzemanju tveganja skladni in se ustrezno izvajata;
 - d. je okvir nagnjenosti k prevzemanju tveganja usmerjen v prihodnost ter je v skladu z obdobjem strateškega načrtovanja iz poslovne strategije in se redno pregleduje;
 - e. strategija upravljanja tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ustrezno upoštevata ravni sprejemljivega tveganja in finančne vire institucije (tj. nagnjenost k prevzemanju tveganja bi morala upoštevati nadzorniške kapitalske zahteve in likvidnostne zahteve ter druge nadzorniške ukrepe) ter
 - f. sta izjavi o strategiji upravljanja tveganja in nagnjenosti k prevzemanju tveganja pisno dokumentirani in obstajajo dokazi, da je bilo osebje institucije o njiju obveščeno.

5.7.2 Okvira ICAAP in ILAAP

116. Pristojni organi bi morali redno pregledovati ICAAP in ILAAP institucij na osnovi informacij, pridobljenih od institucij v skladu s Smernicami organa EBA o pridobivanju informacij o procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP) in procesu ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP) za namene nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)²⁰ ter določiti njuno ustreznost, učinkovitost in izčrpnost v skladu z merili iz tega oddelka. Pristojni organi bi morali tudi oceniti, kako sta ICAAP in ILAAP vključena v splošne prakse na področju upravljanja tveganj in strateškega upravljanja, vključno z načrtovanjem kapitala in likvidnosti.
117. Te ocene bi morale prispevati k določitvi dodatnih kapitalskih zahtev in oceni kapitalske ustreznosti iz naslova 7 ter k oceni likvidnostne ustreznosti iz naslova 9.

²⁰ Smernice organa EBA o pridobivanju informacij o procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP) in procesu ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP) za namene nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ([EBA/GL/2016/10](#)).

Ustreznost ICAAP in ILAAP

118. Pristojni organi bi morali pri oceni ustreznosti ICAAP in ILAAP upoštevati, ali so politike, postopki, vhodni podatki in modeli, ki sestavljajo ICAAP in ILAAP, sorazmerni glede na naravo, obseg in zapletenost dejavnosti institucije. V ta namen bi morali pristojni organi oceniti primernost ICAAP in ILAAP za oceno in vzdrževanje ustrezne ravni notranjega kapitala in likvidnosti za kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila institucija izpostavljena, in za sprejemanje poslovnih odločitev (npr. v zvezi z dodelitvijo kapitala v okviru poslovnega načrta), tudi pod stresnimi pogoji v skladu s Smernicah organa EBA za stresno testiranje institucij.
119. Pristojni organi bi morali pri oceni ustreznosti ICAAP in ILAAP proučiti, ali:
- a. so metodologije in predpostavke, ki jih uporabljajo institucije, ustrezne in usklajene za vsa tveganja, utemeljene z verodostojnimi empiričnimi vhodnimi podatki, uporabljajo zanesljivo umerjene parametre in se uporabljajo enako za merjenje tveganj ter za upravljanje kapitala in likvidnosti;
 - b. je stopnja zaupanja skladna z nagnjenostjo k prevzemanju tveganja, pri čemer predpostavke glede notranje razpršitve odražajo poslovni model in strategije upravljanja tveganja;
 - c. sta opredelitev in sestava razpoložljivih sredstev notranjega kapitala ali likvidnosti, ki jih institucija upošteva pri ICAAP in ILAAP, skladni s tveganji, ki jih je izmerila institucija, ter primerni za izračun kapitalskega in likvidnostnega blažilnika ter
 - d. razporeditev/dodelitev razpoložljivih sredstev notranjega kapitala ali likvidnosti po poslovnih področjih ali pravnih subjektih ustrezno odraža tveganje, ki jim je ali bi jim lahko bilo izpostavljeno posamezno poslovno področje ali pravni subjekt, ter ustrezno upošteva vse pravne ali operativne omejitve prenosljivosti teh sredstev.

Učinkovitost ICAAP in ILAAP

120. Pristojni organi bi morali pri oceni učinkovitosti ICAAP in ILAAP proučiti njihovo uporabo pri postopku odločanja in upravljanja na vseh ravneh institucije (npr. določanje omejitev, merjenje uspešnosti itd.). Pristojni organi bi morali oceniti, kako institucija uporablja ICAAP in ILAAP pri upravljanju tveganj, kapitala in likvidnosti (test uporabnosti). Pri oceni bi bilo treba oceniti medsebojne povezave in delovanje ICAAP in ILAAP v povezavi z okvirom nagnjenosti k prevzemanju tveganja, upravljanjem tveganja ter upravljanjem likvidnosti in kapitala, vključno s strategijami financiranja, usmerjenimi v prihodnost, pri čemer bi bilo treba tudi oceniti, ali so ustrezne za poslovni model in zapletenost institucije.
121. V ta namen bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija politike, postopke in orodja za olajšanje:

- a. jasne opredelitve funkcij in/ali ustreznih odborov, odgovornih za različne elemente ICAAP in ILAAP (npr. modeliranje in količinska opredelitev, notranje revidiranje in ovrednotenje, spremljanje in poročanje, eskalacija itd.);
 - b. načrtovanja kapitala in likvidnosti: v prihodnost usmerjen izračun sredstev kapitala in likvidnosti (tudi v predvidenih stresnih scenarijih) v povezavi s splošno strategijo ali pomembnimi transakcijami;
 - c. dodeljevanja ter spremljanja sredstev kapitala in likvidnosti med poslovnimi področji in vrstami tveganja (npr. omejitve tveganja, določene za poslovna področja, subjekte ali posamezna tveganja, so skladne s ciljem zagotavljanja splošne ustreznosti sredstev notranjega kapitala in likvidnosti institucije);
 - d. rednega in takojšnjega poročanja o kapitalski in likvidnostni ustreznosti višjemu vodstvu in upravljalnemu organu (zlasti bi morala biti pogostost poročanja ustrezna glede na tveganja in razvoj obsega poslovanja, obstoječe notranje blažilnike in postopek notranjega odločanja, da se vodstvu institucije omogoči sprejetje sanacijskih ukrepov, preden je ogrožena kapitalska ali likvidnostna ustreznost), ter
 - e. obveščanja in ukrepanja višjega vodstva in upravljalnega organa, kadar obstaja možnost, da poslovna strategija in/ali pomembne posamezne transakcije niso skladne z ICAAP in razpoložljivim notranjim kapitalom (npr. odobritev pomembne transakcije s strani višjega vodstva, kadar obstaja verjetnost, da bo imela transakcija pomemben vpliv na razpoložljiv notranji kapital) ali z ILAAP in razpoložljivimi sredstvi notranje likvidnosti ILAAP.
122. Pristojni organi bi morali oceniti, ali upravljalni organ izkazuje ustrezno zavezanost ICAAP in ILAAP ter njunim rezultatom, pa tudi ali je ustrezno seznanjen s tem področjem. Zlasti bi morali oceniti, ali upravljalni organ potrdi okvire ICAAP in ILAAP ter njune rezultate, pri čemer potrdi tudi rezultate notranjega ovrednotenja ICAAP in ILAAP, kadar je to ustrezno.
123. Pristojni organi bi morali oceniti, v kakšnem obsegu je narava ICAAP in ILAAP usmerjena v prihodnost. Pristojni organi bi morali to storiti tako, da ocenijo skladnost ICAAP in ILAAP s kapitalskim in likvidnostnim načrtom ter s strateškimi načrti.

Izčrpnost ICAAP in ILAAP

124. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ICAAP in ILAAP pokrivata vsa poslovna področja, pravne subjekte in tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija, ter ali ICAAP in ILAAP izpolnjujeta pravne zahteve. Zlasti bi morali oceniti, ali:
- a. se ICAAP in ILAAP izvajata enotno in sorazmerno za vsa zadevna poslovna področja in pravne subjekte institucije, kar zadeva opredelitev in oceno tveganj;
 - b. ICAAP in ILAAP zajemata vsa pomembna tveganja ne glede na to, ali izhajajo iz subjektov, ki niso vključeni v konsolidacijo (subjekti s posebnim namenom, pravne osebe s posebnim namenom), ter

- c. kadar ima subjekt drugačne ureditve ali procese notranjega upravljanja kot drugi subjekti skupine, ali so ta odstopanja upravičena (npr. sprejetje naprednih modelov samo s strani dela skupine je lahko upravičeno zaradi pomanjkanja zadostnih podatkov za oceno parametrov za nekatera poslovna področja ali pravne subjekte, če ta poslovna področja ali pravni subjekti ne predstavljajo vira koncentracije tveganj za preostali del portfelja).

5.7.3 Ocena stresnega testiranja institucij

125. Pristojni organi bi morali pregledati in oceniti programe stresnega testiranja institucij in njihovo skladnost s Smernicami organa EBA za stresno testiranje institucij, pri čemer bi morali upoštevati velikost in notranjo organizacijo institucij ter naravo, obseg in zapletenost njihovih dejavnosti, zlasti v zvezi z ureditvami upravljanja, podatkovno infrastrukturo, uporabo stresnega testiranja v procesih ICAAP in ILAAP ter ukrepi upravljanja iz naslova 4 navedenih smernic.
126. Pristojni organi bi morali izvesti kvalitativno oceno programov stresnega testiranja in kvantitativno oceno rezultatov stresnih testov. Upoštevati bi morali rezultate kvalitativne in kvantitativne ocene skupaj z rezultati nadzorniških stresnih testov (glej naslov 12) za namene ocenjevanja kapitalske in likvidnostne ustreznosti ter določanje ustreznega nadzorniškega odziva na ugotovljene pomanjkljivosti.
127. Nadalje bi se lahko nadzorniške ocene programov stresnega testiranja institucij in rezultati različnih stresnih testov, ki jih institucija izvede v okviru programa stresnega testiranja, upoštevali pri oceni različnih elementov SREP in zlasti pri naslednjem:
 - a. opredelitvi možnih ranljivosti ali šibkosti pri upravljanju in kontroli tveganj na posameznih področjih tveganja. Te bi se morale uporabiti kot dodatni vir informacij, ki ga pristojni organi upoštevajo pri oceni posameznih tveganj za kapital iz naslova 6 teh smernic ali tveganj za likvidnost in financiranje iz naslova 8 teh smernic. Analize scenarijev in občutljivosti, ki jih izvede institucija, se lahko uporabijo za oceno izpostavljenosti posameznim tveganjem in s tem povezane občutljivosti na osnovne dejavnike tveganja;
 - b. opredelitvi morebitnih pomanjkljivosti v splošnih ureditvah upravljanja ali kontrolah na ravni celotne institucije. Te bi morali pristojni organi upoštevati kot dodatni vir informacij za oceno SREP pri notranjem upravljanju in kontrolah na ravni celotne institucije. Poleg tega se lahko rezultati stresnih testov institucije uporabijo pri oceni načrtovanja kapitala institucije in zlasti njegove časovne razsežnosti;
 - c. količinski opredelitvi posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev v okviru ocene likvidnostne ustreznosti, zlasti kadar pristojni organ ni določil posebnih nadzorniških primerjalnih vrednosti za likvidnostne zahteve ali ne uporablja likvidnostnega nadzorniškega stresnega testiranja.

Kvalitativna ocena programov stresnega testiranja institucij

128. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju programov stresnega testiranja institucij upoštevati vse ustrezne vire informacij o programih in metodologijah stresnega testiranja, vključno z notranjimi ocenami institucij in potrjevanjem ali pregledi, ki jih izvajajo neodvisne funkcije notranje kontrole, ter informacije in ocene, ki jih zagotovijo tretje osebe, če so na voljo.
129. Pristojni organi bi morali oceniti, kako institucije oblikujejo, upravljajo in nadzirajo svoje programe stresnega testiranja, ter oceniti ustreznost teh programov, pri čemer bi morali upoštevati zlasti:
- a. zmožnost institucije in razpoložljivo infrastrukturo, tudi v zvezi z razpoložljivostjo in združevanjem podatkov, za izvajanje programov stresnega testiranja na posameznih poslovnih področjih in v posameznih subjektih ter po vsej skupini, kadar je ustrezno;
 - b. ustreznost mogoče medsebojne povezave med stresnimi testi solventnosti in likvidnosti;
 - c. ustreznost ocenjevanja programov stresnega testiranja, ki ga opravijo institucije, da bi opredelile njihovo učinkovitost in zanesljivost, ter
 - d. ustreznost pogostosti stresnih testov ob upoštevanju obsega in vrste stresnega testa, narave, obsega, velikosti in zapletenosti dejavnosti institucij, značilnosti portfelja in makroekonomskega okolja.
130. Pristojni organi bi morali oceniti tudi uporabo rezultatov stresnih testov pri upravljanju tveganj in strateškem upravljanju institucij, zlasti:
- a. obseg, v katerem je stresno testiranje vključeno v okvir institucije za upravljanje tveganj ter v postopek določanja nagnjenosti k prevzemanju tveganja in omejitev;
 - b. vključenost višjega vodstva in upravljalnega organa v program stresnega testiranja ter s tem povezano notranje poročanje institucije;
 - c. vključevanje stresnega testiranja in njegovih rezultatov v odločanje na ravni celotne institucije.
131. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju programov stresnega testiranja, rezultatov stresnih testov in predlaganih upravljalnih ukrepov upoštevati idiosinkratični vidik in vidik celotnega sistema. Zlasti upravljalne ukrepe bi bilo treba ocenjevati predvsem z notranjega vidika, kar zadeva njihovo verodostojnost, ob upoštevanju značilnosti posamezne institucije. Pristojni organi bi morali upravljalne ukrepe obravnavati tudi z vidika celotnega sistema, saj druge institucije verjetno obravnavajo podobne ukrepe, ki bi bili lahko v okviru celotnega sistema neverodostojni.
132. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju upravljalnih ukrepov, ki vplivajo na kapitalski ali splošni finančni položaj institucije, upoštevati njihovo izvedljivost v stresnih situacijah in roke

za izvedbo ukrepa. Zlasti bi bilo treba dokončati in izvesti upravljaljske ukrepe v času stresnega testa. Pristojni organi lahko po potrebi upoštevajo tudi upravljaljske ukrepe, ki ne bodo dokončani v časovnem okviru stresnega testa.

133. Pristojni organi bi morali upoštevati učinkovitost programov stresnega testiranja institucij pri opredelitvi zadevnih poslovnih ranljivosti ter to upoštevati pri oceni izvedljivosti poslovnih modelov institucij in vzdržnosti njihovih strategij (glej naslov 4).
134. Pristojni organi bi morali pri oceni programov stresnega testiranja in njihovih rezultatov v primeru čezmejnih skupin upoštevati prenosljivost kapitala in likvidnosti med pravnimi subjekti ali poslovnimi enotami v stresnih pogojih ter delovanje morebitnih vzpostavljenih ureditev finančne podpore znotraj skupine, ob upoštevanju težav pri financiranju, ki se lahko pričakujejo v stresnih pogojih.

Kvantitativna ocena stresnih testov institucij

135. Pristojni organi bi morali poleg izvedbe zgoraj navedene kvalitativne ocene oceniti ter kritično preskusiti izbiro in uporabo scenarijev, predpostavk in metodologij, zlasti pa oceniti:
- a. resnost scenarijev, pri čemer se upoštevajo tudi scenariji, opredeljeni pri obratnem stresnem testiranju, verjetnost njihove uresničitve in njihovo ustreznost za poslovni model institucije;
 - b. ali so scenariji resni, vendar verjetni, notranje skladni in usmerjeni v prihodnost;
 - c. ali so v scenarijih obravnavane vse glavne ranljivosti, značilne za institucijo, ter ali vključujejo vse pomembne produkte in poslovna področja;
 - d. vpliv predpostavk na rezultate stresnih testov.
136. Pri preskušanju scenarijev, predpostavk in rezultatov stresnih testov institucij bi morali pristojni organi, če je to primerno, uporabiti rezultate, scenarije in predpostavke iz nadzorniških stresnih testov, vključno z ustreznimi regionalnimi stresnimi testi, ki jih izvajajo različni organi, kot so EBA, MDS in ESCB/ESRB, ter kvalitativno oceno, kot je opredeljena zgoraj, da bi ugotovili v kakšnem obsegu se je mogoče zanašati na programe stresnega testiranja institucij in njihove rezultate.
137. Če pristojni organi ugotovijo pomanjkljivosti pri oblikovanju scenarijev ali predpostavk, ki jih uporabljajo institucije, lahko od institucij zahtevajo, da ponovijo stresne teste ali nekatere posebne dele programa stresnega testiranja, pri čemer se uporabijo spremenjene predpostavke, ki jih zagotovijo pristojni organi, ali posebni predpisani scenariji (npr. temeljni scenariji, opredeljeni v Smernicah organa EBA za stresno testiranje institucij).
138. Pristojni organi bi morali oceniti rezultate stresnih testov, zlasti v zvezi s stresnimi testi, izvedenimi v okviru upravljanja kapitalskega in likvidnostnega tveganja, vključno s tistimi za namene ICAAP in ILAAP (glej tudi oddelek 5.7.2), ter zagotoviti, da v stresnem scenariju, ki se

uporablja za namene kapitalske ustreznosti, na količnik kapitala negativno vplivajo na primer migracije bonitetnih ocen, zmanjšanje čistih obrestnih marž ali izgube iz trgovanja.

139. Pristojni organi bi morali pri pregledih stresnih testov, izvedenih v okviru upravljanja kapitalskega in likvidnostnega tveganja, med drugim za namene ICAAP in ILAAP, skupaj oceniti vpliv rezultatov stresnih testov na kapitalske in likvidnostne potrebe ter na druge ustrezne regulatorne zahteve. V ta namen bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je institucija v negativnem scenariju zmožna ves čas ohranjati veljavno skupno kapitalsko zahtevo SREP in ali je opredelila niz upravljaljskih ukrepov, s katerimi se obravnavajo morebitne kršitve skupne kapitalske zahteve SREP.
140. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi vpliv stresnih testov na količnik finančnega vzvoda institucije in kvalificirane obveznosti, ki jih ima za namene minimalnih zahtev glede kvalificiranih obveznosti iz Direktive 2014/59/EU.
141. Pristojni organi bi morali v oceni rezultatov stresnega testa upoštevati vse znane prihodnje regulativne spremembe, ki vplivajo na institucijo v obsegu in časovnem obdobju izvajanja stresnega testa. Podobno bi morali pristojni organi pri oceni rezultatov stresnih testov in vzdržnosti poslovnega modela upoštevati vse znane spremembe prihodnjih kapitalskih zahtev (npr. ocene brez upoštevanja prehodnih določb).

5.7.4 Novi produkti in pomembne spremembe

142. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno dobro dokumentirano politiko odobritve novih produktov, ki jo je odobril upravljalni organ in se nanaša na razvoj trgov, produktov in storitev, vključno z osnovnimi procesi in sistemi, ter pomembne spremembe že obstoječih trgov, produktov in storitev, pa tudi izredne transakcije.
143. Pristojni organi bi morali oceniti, ali sta funkcija upravljanja tveganj in funkcija za zagotavljanje skladnosti ustrezno vključeni v odobravanje novih produktov ali pomembnih sprememb obstoječih produktov, procesov in sistemov ter ali je odobritev novih produktov povezana z ustreznostjo zadevnih kontrol.

5.8 Informacijske in komunikacijske tehnologije ter upravljanje neprekinjenega poslovanja

144. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju ter Smernicami organa EBA o upravljanju tveganj, povezanih z IKT in varnostjo²¹, bi morali pristojni organi oceniti, ali so informacijske in komunikacijske tehnologije institucije učinkovite in zanesljive ter ali ti sistemi v celoti podpirajo zmogljivosti združevanja podatkov o tveganjih v običajnih in stresnih razmerah. Zlasti bi morali pristojni organi oceniti, ali je institucija zmožna vsaj:

²¹ Smernice organa EBA o upravljanju tveganj, povezanih z IKT in varnostjo (EBA/GL/2019/04).

- a. ustvarjati točne, dosledne, popolne in zanesljive združene podatke o tveganjih za poslovne enote in celotno institucijo;
- b. pridobivati in združevati vse pomembne podatke o tveganjih na ravni celotne institucije;
- c. pravočasno in dovolj pogosto ustvarjati združene in posodobljene podatke o tveganjih ter poročila o tveganjih; ter
- d. ustvarjati prilagodljive združene podatke o tveganjih in poročila o tveganjih za izpolnjevanje najrazličnejših zahtevkov na zahtevo, ki jih predložijo upravljalni organ ali pristojni organi, vključno z ad hoc zahtevki zaradi spreminjajočih se notranjih ali zunanjih potreb.

145. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija vzpostavila učinkovito upravljanje neprekinjenega poslovanja s preskušenimi kriznimi načrti in načrti neprekinjenega poslovanja ter načrti sanacije za vse njene ključne funkcije, vključno s ključnimi funkcijami in viri, oddanimi v zunanje izvajanje, ter ali je mogoče te funkcije in vire s temi načrti verodostojno sanirati.

5.9 Tveganja PD/FT in bonitetni pomisleki

146. Pri analizi okvira notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije bi morali pristojni organi upoštevati tudi ocene, ki so jih prejeli od nadzornikov za PPDFT, ter oceniti, ali te vzbujajo bonitetne pomisleke. To bi se lahko zgodilo zlasti, če ugotovitve kažejo na pomembne pomanjkljivosti v sistemih in kontrolah institucije na področju PPDFT. Če pa je iz ocene pristojnega organa razvidno, da pomanjkljivosti v okviru institucije za notranje kontrole in upravljanje ter v kontrolah na ravni celotne institucije povzročajo bonitetne pomisleke v zvezi s tveganjem PD/FT, bi morali pristojni organi rezultate te ocene deliti z nadzorniki za PPDFT²².

147. Pristojni organi bi morali oceniti, ali splošni okvir upravljanja institucije vključuje tudi obvladovanje tveganj PD/FT.

148. V skladu s Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju²³ ter Skupnimi smernicami organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij²⁴ bi morali pristojni organi z bonitetnega vidika oceniti, ali se odgovornosti upravljalnega organa v zvezi s tveganji PD/FT izpolnjujejo. Pristojni organi bi morali upoštevati morebitne dodatne informacije, ki jih prejmejo od nadzornikov za PPDFT po tem, ko ti opravijo oceno v skladu s Smernicami organa EBA o politikah in postopkih v zvezi z upravljanjem

²² V skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT (EBA/GL/2021/15).

²³ Smernice organa EBA o notranjem upravljanju v skladu z Direktivo 2013/36/EU (EBA/GL/2021/05).

²⁴ Skupne smernice organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU (EBA/GL/2021/06).

skladnosti ter vlogi in odgovornostih pooblašcene osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPDFT²⁵.

5.10 Načrtovanje sanacije

149. Pristojni organi bi morali pri oceni notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije upoštevati vse ugotovitve in pomanjkljivosti, opredeljene v oceni načrtov sanacije in ureditvah načrtovanja sanacije, ki se izvedejo v skladu s členoma 6 in 8 Direktive 2014/59/EU.

150. Podobno bi bilo treba ugotovitve iz ocene elementov SREP, vključno z ureditvami notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije, upoštevati pri oceni načrtov sanacije.

5.11 Uporaba na konsolidirani podlagi in posledice za subjekte v skupini

151. Na konsolidirani podlagi bi morali pristojni organi poleg elementov, zajetih v oddelkih zgoraj, oceniti, ali:

- a. upravljalni organ konsolidacijske institucije razume organizacijo skupine in vloge različnih subjektov v skupini ter njihove medsebojne povezave in odnose;
- b. sta organizacijska in pravna struktura skupine, kadar je ustrezno, jasna in pregledna ter ustrezna glede na velikost in zapletenost poslovanja in operacij;
- c. je institucija vzpostavila učinkovit sistem obveščanja vodstva in poročanja vodstvu na ravni celotne skupine, ki se uporablja za vse poslovne enote in pravne subjekte, ter ali so te informacije upravljalnemu organu nadrejene osebe institucije pravočasno na voljo;
- d. je upravljalni organ konsolidacijske institucije vzpostavil usklajene strategije na ravni celotne skupine, vključno s strategijo upravljanja tveganj in okvirom nagnjenosti k prevzemanju tveganj na ravni skupine;
- e. upravljanje tveganj skupine zajema vsa pomembna tveganja ne glede na to, ali izhajajo iz subjektov, ki niso vključeni v konsolidacijo (vključno s subjekti s posebnim namenom, pravnimi osebami s posebnim namenom, nepremičninskimi družbami, pravnimi ureditvami in subjekti, ki jih v imenu strank upravljajo skrbniki ali pooblaščenci), ter vzpostavlja celovit pregled nad vsemi tveganji;

²⁵ Smernice organa EBA o politikah in postopkih v zvezi z upravljanjem skladnosti ter vlogi in odgovornostih pooblašcene osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPDFT v skladu s členom 8 in poglavjem VI Direktive (EU) 2015/849 (EBA/GL/2022/05).

- f. institucija izvaja redne stresne teste, ki zajemajo vsa pomembna tveganja in subjekte v skladu s Smernicami organa EBA za stresno testiranje institucij, in
- g. je funkcija notranje revizije na ravni celotne skupine neodvisna, ima revizijski načrt na podlagi tveganja na ravni celotne skupine, ima ustrezno osebje in sredstva, ima ustrezen položaj in poroča neposredno upravljalnemu organu konsolidacijske institucije.

152. Ko pristojni organi oceno notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije izvajajo na ravni podrejene družbe, bi morali poleg elementov, navedenih v tem naslovu, oceniti, ali se politike in postopki na ravni celotne skupine izvajajo dosledno na ravni podrejene družbe ter ali so subjekti v skupini sprejeli ukrepe za zagotovitev, da so njihove dejavnosti v skladu z vsemi veljavnimi zakoni in predpisi.

5.12 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

153. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati stališče o ustreznosti ureditev notranjega upravljanja institucije in kontrol na ravni celotne institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom sposobnosti delovanja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 3.

Tabela 3: Nadzorniška merila za izračun rezultata notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima trdno in pregledno organizacijsko strukturo z jasnimi odgovornostmi, pri čemer je prevzemanje tveganja ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura, upravljanje nasprotij interesov in postopki prijavljanja nepravilnosti so ustrezni. • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta ustrezna. • Časovna zavezanost članov upravljalnega odbora je primerna in skladna z omejitvijo števila direktorskih funkcij. • Institucija je sprejela politiko raznolikosti, ki spodbuja raznoliko sestavo odbora in upošteva določene cilje.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<ul style="list-style-type: none"> • Politika prejemkov je v skladu s strategijo upravljanja tveganj in dolgoročnimi interesi institucije. • Okvir upravljanja tveganj in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, PONP, okvirom stresnih testov ter načrtovanjem kapitala in likvidnosti, so ustrezni. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so ustrezni. • Funkcije upravljanja tveganja, zagotavljanja skladnosti in notranje revizije so neodvisne in imajo dovolj sredstev, funkcija notranje revizije pa uspešno deluje v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi standardi in zahtevami. • Informacijske in komunikacijske tehnologije ter ureditve neprekinjenega poslovanja so ustrezne. • Načrt sanacije je verodostojen, ureditve načrtovanja sanacije pa so ustrezne.
2	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo srednje nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima večinoma trdno in pregledno organizacijsko strukturo z jasnimi odgovornostmi, pri čemer je prevzemanje tveganja ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura, upravljanje nasprotij interesov in postopki prijavljanja nepravilnosti so večinoma ustrezni. • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta večinoma ustrezna. • Časovna zavezanost članov upravljalnega odbora je večinoma primerna in, kadar je to ustrezno, je upoštevana omejitev števila direktorskih funkcij. • Institucija je sprejela politiko raznolikosti, ki spodbuja raznoliko sestavo odbora in večinoma upošteva določene cilje ali izvaja ustrezne ukrepe

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<p>za doseganje ciljev, opredeljenih v politiki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politika prejemkov je večinoma skladna s strategijo upravljanja tveganj in dolgoročnimi interesi institucije. • Okvir upravljanja tveganj in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, PONP, okvirom stresnih testov ter načrtovanjem kapitala in likvidnosti, so večinoma ustrezni. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so večinoma ustrezni. • Funkcije upravljanja tveganja, zagotavljanja skladnosti in notranje revizije so neodvisne, njihovo delovanje pa je večinoma učinkovito. • Informacijske in komunikacijske tehnologije ter ureditve neprekinjenega poslovanja so večinoma ustrezne. • Načrt sanacije je večinoma verodostojen. Ureditve načrtovanja sanacije so večinoma ustrezne.
3	<p>Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo srednje visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije in odgovornosti niso v celoti pregledni, prevzemanje tveganja pa ni v celoti ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti korporativne kulture, upravljanja nasprotij interesov in/ali postopkov prijavljanja nepravilnosti. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti sestave in delovanja upravljalnega organa. • Obstajajo dvomi glede ustrezne časovne zavezanosti članov upravljalnega odbora in, kadar je to ustrezno, niso upoštevane omejitve števila direktorskih funkcij. • Institucija ni sprejela politike raznolikosti niti ni uvedla ustreznih

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<p>ukrepov za doseganje ustrezne ravni raznolikosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obstajajo pomisleki, da bi lahko bila politika prejemkov v nasprotju s strategijo upravljanja tveganj in dolgoročni interesi institucije. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti okvira upravljanja tveganj in postopkov upravljanja tveganja, vključno z ICAAP, ILAAP, PONP, okvirom stresnih testov ter načrtovanjem kapitala in/ali likvidnosti. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti okvira notranjih kontrol in notranjih kontrol. • Obstajajo dvomi glede neodvisnosti in učinkovitosti delovanja funkcij upravljanja tveganja, zagotavljanja skladnosti in notranje revizije. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter ureditev neprekinjenega sodelovanja. • Ocenjeno je bilo, da ima načrt sanacije morda pomembne pomanjkljivosti in/ali obstajajo pomembne ovire za njegovo izvajanje, nadzorniški pomisleki pa niso bili v celoti obravnavani. Obstajajo dvomi glede ustreznosti ureditev načrtovanja sanacije.
4	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije in odgovornosti niso pregledni, prevzemanje tveganja pa ni ločeno od funkcije upravljanja tveganja in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura, upravljanje nasprotij interesov in/ali postopki prijavljanja nepravilnosti so neustrezni. • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta neustrezna. • Časovna zavezanost članov upravljalnega odbora je nezadostna in,

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<p>kadar je ustrezno, ni v skladu z omejitvijo števila direktorskih funkcij.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institucija ni sprejela politike raznolikosti, upravljalni organ ni raznolik, institucija pa ni uvedla ukrepov, s katerimi bi si prizadevala za ustrezno raven raznolikosti. • Politika prejemkov je v nasprotju s strategijo upravljanja tveganj in dolgoročnimi interesi institucije. • Okvir upravljanja tveganj in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, PONP, okvirom stresnih testov, načrtovanjem kapitala in/ali načrtovanjem likvidnosti, so neustrezni. • Funkcije upravljanja tveganja, zagotavljanja skladnosti in/ali notranje revizije niso neodvisne in/ali funkcija notranje revizije ne deluje v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi standardi in zahtevami; delovanje ni učinkovito. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so neustrezni. • Informacijski sistemi in ureditve neprekinjenega poslovanja so neustrezni. • Ocenjeno je bilo, da ima načrt sanacije pomembne pomanjkljivosti in/ali bistveno ovira njegovo izvajanje, pomisleki glede nadzora pa niso bili v celoti odpravljeni. Ureditve načrtovanja sanacije so neustrezne.

Naslov 6. Ocenjevanje tveganj za kapital

6.1 Splošne ugotovitve

154. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za kapital, ki so bila opredeljena kot pomembna za institucijo, in izračunati njihov rezultat.
155. Namen tega naslova je zagotoviti skupne metodologije, ki jih je treba upoštevati pri oceni posameznih tveganj ter upravljanja tveganj in kontrole. To poglavje ni izčrpno in pristojnim organom zagotavlja manevrski prostor, da upoštevajo druga dodatna merila, ki jih lahko štejejo za pomembna na podlagi svojih izkušenj in posebnih značilnosti institucije.
156. Ta naslov pristojnim organom zagotavlja smernice za oceno in izračun rezultata naslednjih tveganj za kapital:
- a. kreditno tveganje in tveganje nasprotne stranke;
 - b. tržno tveganje;
 - c. operativno tveganje;
 - d. obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti (IRRBB).
157. V tem naslovu so opredeljene tudi podkategorije posamezne kategorije tveganja, navedene zgoraj, ki jih je treba upoštevati pri oceni tveganj za kapital. Za te se lahko posamezno izvede ocena in izračuna rezultat, odvisno od pomembnosti katere koli od teh podkategorij za posamezno institucijo.
158. Odločitev o pomembnosti je odvisna od nadzorniške presoje. Vendar bi bilo treba v skladu s Priporočilom Evropskega odbora za sistemska tveganja o dajanju posojil v tujih valutah²⁶ za tveganje posojil v tujih valutah pomembnost določiti ob upoštevanju naslednjih pragov:
- Posojila v tuji valuti, zagotovljena nezaščitenim posojilojemalcem, predstavljajo vsaj 10 % skupnega portfelja posojil institucije (vsa posojila nefinančnim družbam in gospodinjstvom), če tak skupen portfelj posojil predstavlja vsaj 25 % vseh sredstev institucije.
159. Pristojni organi bi morali oceniti tudi druga tveganja, ki so za posamezno institucijo opredeljena kot pomembna, vendar zgoraj niso navedena (npr. pokojninsko tveganje, tveganje izgube poslovnega ugleda, poslovno in strateško tveganje, tveganje posredovanja,

²⁶ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja o dajanju posojil v tujih valutah ([ESRB/2011/1](#)), UL C 342, 22.11.2011, str. 1.

koncentracija znotraj tveganja in med tveganji). Naslednji elementi so lahko v pomoč pri procesu opredelitve:

- a. dejavniki zneska skupne izpostavljenosti tveganju;
- b. tveganja, opredeljena v ICAAP institucije;
- c. tveganja, ki izhajajo iz poslovnega modela institucije (vključno s tveganji, ki jih opredelijo druge institucije s podobnim poslovnim modelom);
- d. informacije, pridobljene s spremljanjem ključnih kazalnikov;
- e. ugotovitve in pripombe iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil ter
- f. priporočila in smernice, ki jih izda organ EBA, ter opozorila in priporočila, ki jih izdajo makrobonitetni organi ali ESRB.

160. Pristojni organi bi morali zgornje elemente upoštevati tudi pri načrtovanju intenzivnosti svojih nadzorniških dejavnosti v zvezi z oceno posameznega tveganja.

161. Pri kreditnem, tržnem in operativnem tveganju bi morali pristojni organi preveriti skladnost institucije z minimalnimi zahtevami, določenimi v ustrezni zakonodaji EU in nacionalni izvedbeni zakonodaji. Vendar te smernice razširjajo obseg ocene prek teh minimalnih zahtev, da se pristojnim organom omogoči oblikovanje celovitega pogleda na tveganja za kapital.

162. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganj za kapital upoštevati tudi možen vpliv tveganja stroškov financiranja na podlagi metodologije iz naslova 8, pri čemer se lahko odločijo, ali je treba sprejeti ukrepe za zmanjšanje tega tveganja.

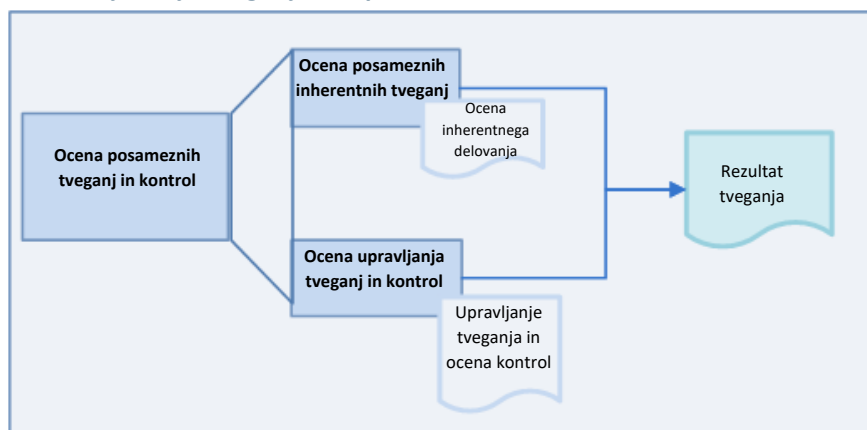
163. Pristojni organi bi morali pri izvajanju metodologij iz tega naslova opredeliti ustrezne kvantitativne kazalnike in druge metrike, ki se lahko uporabljajo tudi za spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3.

164. Za vsako pomembno tveganje bi morali pristojni organi oceniti spodaj navedene elemente in jih upoštevati v rezultatu tveganja:

- a. tveganje pri delovanju (izpostavljenosti tveganjem) ter
- b. kakovost in učinkovitost upravljanja tveganj in kontrol.

165. Ta potek ocene je predstavljen na sliki 4 spodaj.

Slika 1: Proces ocenjevanja tveganj za kapital

166. Pristojni organi bi morali pri izvajanju svojih ocen uporabiti vse razpoložljive vire informacij, vključno z regulativnim poročanjem, ad hoc poročanjem, dogovorjenim z institucijo, notranjimi metrikami in poročili institucije (npr. notranje revizijsko poročilo, poročila o upravljanju tveganj, informacije iz ICAAP), poročili o inšpekcijskih pregledih na kraju samem ter zunanjimi poročili (npr. sporočila institucije vlagateljem, bonitetnim agencijam). Čeprav naj bi se ocena izvedla za posamezno institucijo, bi bilo treba upoštevati možnost primerjave s primerljivimi subjekti, da se opredeli možna izpostavljenost tveganjem za kapital. V ta namen bi bilo treba opredeliti primerljive subjekte za vsako tveganje posebej, ki se lahko razlikujejo od primerljivih subjektov, opredeljenih za analizo poslovnega modela in druge analize.
167. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganj za kapital ovrednotiti tudi točnost in preudarnost izračuna minimalnih kapitalskih zahtev, da opredelijo situacije, v katerih morda izračuni minimalnega kapitala podcenjujejo dejansko raven tveganja. Ta ocena bi se upoštevala pri določitvi dodatnih kapitalskih zahtev, kot je določeno v oddelku 7.2.3.
168. Rezultat ocene vsakega pomembnega tveganja bi se moral odražati v povzetku ugotovitev, v katerem so pojasnjeni glavni dejavniki tveganja in naveden rezultat tveganja, kot je določeno v naslednjih oddelkih.

6.2 Ocena kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke

6.2.1 Splošne ugotovitve

169. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje, ki izhaja iz vseh izpostavljenosti iz bančne knjige (vključno z zunajbilančnimi postavkami). Oceniti bi morali tudi kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave, ki bi lahko spadala tako v bančno kot trgovalno knjigo.
170. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja upoštevati vse elemente, ki opredeljujejo možne kreditne izgube, in zlasti: verjetnost kreditnega dogodka (npr. neplačilo) ali koreliranih kreditnih dogodkov, kar zadeva predvsem posojilojemalce in njihovo zmožnost, da poplačajo zadevne obveznosti; obseg izpostavljenosti, ki so predmet kreditnega tveganja,

ter stopnjo izterjave za kreditne izpostavljenosti v primeru, da posojilojemalci obveznosti ne poplačajo. Pri vseh teh elementih bi morali pristojni organi upoštevati možnost, da se lahko ti elementi sčasoma poslabšajo in ne dosegajo pričakovanih rezultatov.

171. Poleg tega bi morali biti pristojni organi pozorni tudi na to, ali se tveganja PD/FT upoštevajo v okviru postopka za odobritev kredita, vključno s tem, ali ima institucija vzpostavljene sisteme in kontrole za zagotavljanje, da sredstva, uporabljena za odplačilo kreditov izvirajo iz zakonitih virov, v skladu s Smernicami organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov²⁷.

6.2.2 Ocena kreditnega tveganja pri delovanju

172. Na podlagi ocene kreditnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti institucije kreditnemu tveganju in oceniti pomembnost bonitetnega vpliva tega tveganja na institucijo. Pri oblikovanju ocene kreditnega tveganja pri delovanju bi bilo torej treba upoštevati naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave kreditnega portfelja;
- c. oceno kreditne kakovosti portfelja;
- d. oceno ravni in kakovosti zmanjševanja kreditnega tveganja ter
- e. oceno ravni rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA).

173. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje na podlagi sedanjega in potencialnega stanja. Pristojni organi bi morali združiti analizo kreditnega tveganja trenutnega portfelja z oceno strategije institucije za upravljanje kreditnega tveganja, nagnjenosti institucije k prevzemanju kreditnega tveganja in njenih omejitev kreditnega tveganja (po možnosti kot del širše ocene strategije, ki se izvaja v okviru analize poslovnega modela). Poleg tega bi morali pristojni organi razmisliti tudi o tem, kako bi lahko pričakovana makroekonomska gibanja in makroekonomska gibanja v stresnih pogojih vplivala na te elemente ter nazadnje na dobiček in kapital institucije.

174. Pristojni organi bi morali predvsem izvesti oceno tako na ravni portfelja kot tudi na ravni kategorije sredstev. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi oceno izvesti tudi na bolj razčlenjeni ravni, po možnosti na ravni posameznih posojilojemalcev ali transakcij. Pristojni organi lahko pri oceni tveganja portfelja uporabijo tudi tehnike vzorčenja.

175. Pristojni organi lahko oceno izvedejo vertikalno (tj. obravnavajo vse razsežnosti za zadevne podportfelje) ali horizontalno (tj. obravnavajo eno razsežnost, na primer kreditno kakovost, za celoten portfelj).

²⁷ Smernice organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov (EBA/GL/2020/06).

Predhodna ocena

176. Pri določanju obsega ocene kreditnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire kreditnega tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.
177. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:
- a. strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ter zadevne omejitve;
 - b. kapitalske zahteve za kreditno tveganje v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital, dodeljen za kreditno tveganje, v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, vključno s preteklimi spremembami tega zneska in napovedmi, če so na voljo;
 - c. naravo, obseg, sestavo in kakovost bilančnih in zunajbilančnih postavk institucije, povezanih s kreditnim tveganjem;
 - d. raven oslabitev, odpisov in stopnje neplačil kreditnega portfelja ter njihove spremembe skozi čas in
 - e. tveganju prilagojeno delovanje kreditnega portfelja.
178. Pristojni organi bi morali izvesti predhodno analizo ob upoštevanju sprememb zgoraj navedenih elementov skozi čas, da oblikujejo argumentirano stališče o glavnih dejavnikih kreditnega tveganja institucije.
179. Pristojni organi bi se morali pri svojih ocenah osredotočiti na dejavnike in portfelje, ki veljajo za najpomembnejše.

Narava in sestava kreditnega portfelja

180. Pristojni organi bi morali oceniti naravo kreditnih izpostavljenosti (tj. vrste posojilojemalcev in izpostavljenosti), da opredelijo osnovne dejavnike tveganja, in bi morali analizirati sestavo kreditnega portfelja institucije. Pristojni organi bi morali to analizo opraviti na podlagi sedanjega in potencialnega stanja, ob upoštevanju splošnih makroekonomskih razmer.
181. Pri izvajanju te ocene bi morali pristojni organi upoštevati tudi, kako lahko narava izpostavljenosti kreditnemu tveganju vpliva na obseg izpostavljenosti (tj. kreditne linije/neizkoriščena odobrena sredstva, ki jih črpajo posojilojemalci, denominacija v tuji valuti itd.), ob upoštevanju pravne sposobnosti institucije, da enostransko prekliče neizkoriščene zneske odobrenih kreditnih aranžmajev.

182. Pristojni organi bi morali pri oceni narave kreditnega tveganja upoštevati vsaj naslednje podkategorije kreditnega tveganja, in sicer z izvedbo podrobnejše ocene tistih podkategorij, za katere se šteje, da so za institucijo najpomembnejše:

- a. tveganje kreditne koncentracije;
- b. kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave;
- c. deželno tveganje;
- d. kreditno tveganje iz naslova listinjenja;
- e. tveganje posojil v tujih valutah;
- f. posebne kreditne aranžmaje;
- g. tveganje lastniških vrednostnih papirjev v bančni knjigi;
- h. tveganje v zvezi z nepremičninami in
- i. modelsko tveganje za regulativno odobrene modele.

Tveganje kreditne koncentracije

183. Pristojni organi bi morali oblikovati stališče o stopnji tveganja kreditne koncentracije, kot je opredeljena v členu 81 Direktive 2013/36/EU, ki mu je institucija izpostavljena. Natančneje, pristojni organi bi morali oceniti tveganje, da bo imela institucija znatne kreditne izgube zaradi koncentracije izpostavljenosti majhni skupini posojilojemalcev, določenim posojilojemalcem s podobnim vedenjem v smislu neplačila ali močno koreliranim finančnim sredstvom.

184. Pristojni organi bi morali pri tej oceni obravnavati različne kategorije tveganja kreditne koncentracije, vključno s:

- a. koncentracijami za eno samo izpostavljenost („single name“) (vključno s stranko ali skupino povezanih strank, kot je določeno za velike izpostavljenosti);
- b. sektorskimi koncentracijami;
- c. geografskimi koncentracijami;
- d. koncentracijami produktov in
- e. koncentracijami zavarovanj s premoženjem in jamstev.

185. Pri opredelitvi kreditnih koncentracij bi morali pristojni organi obravnavati običajne dejavnike kreditnega tveganja, ki obsegajo vse izpostavljenosti, pri čemer bi se morali osredotočiti na izpostavljenosti, za katere je značilno podobno vedenje (npr. močna korelacija).

186. Pristojni organi bi morali posebno pozornost nameniti skritim virom tveganja kreditne koncentracije, ki se lahko uresničijo v stresnih pogojih, ko je lahko stopnja korelacije kreditnega tveganja večja kot v običajnih pogojih in ko so mogoče dodatne kreditne izpostavljenosti, ki izhajajo iz zunajbilančnih postavk.
187. Pri skupinah bi morali pristojni organi upoštevati tveganje kreditne koncentracije, ki je lahko posledica konsolidacije, ki na posamični ravni ni vedno razvidna.
188. Pristojni organi bi morali pri oceni koncentracij tveganja upoštevati možnost prekrivanja (npr. visoka koncentracija do posamezne vlade bo verjetno povzročila koncentracijo do države in koncentracijo za eno samo izpostavljenost), zato bi se morali izogibati uporabi enostavnega združevanja različnih vrst kreditnih koncentracij in bi morali namesto tega obravnavati osnovne dejavnike.
189. Pristojni organi bi morali pri oceni stopnje koncentracije uporabiti različne ukrepe in kazalnike, pri čemer so najobičajnejši Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI) in Ginijevi koeficienti, ki se lahko nato vključijo v bolj ali manj kompleksne metodologije za oceno dodatnega vpliva kreditnega tveganja.

Kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave

190. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje nasprotne stranke, ki izhaja iz izpostavljenosti do izvedenih finančnih instrumentov in financiranja poslov z vrednostnimi papirji, in tveganja poravnave, s katerimi se soočajo institucije.
191. Pri tej oceni bi bilo treba po potrebi upoštevati naslednje vidike:
- a. kakovost nasprotnih strank in zadevnih prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA), glej tudi oddelek 6.3;
 - b. kompleksnost transakcij;
 - c. tveganje neugodnih gibanj, ki nastane, kadar je izpostavljenost do nasprotne stranke negativno povezana s kreditno kakovostjo te nasprotne stranke;
 - d. izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke in tveganju poravnave tako v tekočih tržnih vrednostih kot tudi nominalnem znesku v primerjavi s skupno kreditno izpostavljenostjo in kapitalom;
 - e. delež transakcij, obdelanih prek infrastruktur finančnih trgov, ki delujejo po sistemu poravnave „plačilo proti dostavi“ („payment versus delivery“);
 - f. delež transakcij s centralnimi nasprotnimi strankami in učinkovitost mehanizmov zaščite v primeru izgube, ki se zanje uporabljajo, delež transakcij s centralnimi nasprotnimi strankami s sedežem v tretjih državah in učinkovitost mehanizmov zaščite v primeru izgube, ki se zanje uporabljajo, in način zmanjšanja morebitne

čezmerne izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank s sedežem v tretjih državah, zlasti v okviru Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2020/1308 z dne 21. septembra 2020²⁸, v skladu s katerim morajo udeleženci na finančnem trgu do 30. junija 2022 zmanjšati svojo izpostavljenost do centralnih nasprotnih strank iz Združenega kraljestva;

- g. delež zunajborznih transakcij (OTC) brez opravljenega centralnega kliringa in učinkovitost mehanizmov zaščite v primeru izgube, ki se zanje uporabljajo, ter
- h. obstoj, pomembnost, učinkovitost in izvršljivost pogodb o pobotu.

Deželno tveganje

192. Pristojni organi bi morali oceniti:

- a. stopnjo koncentracije v okviru vseh vrst izpostavljenosti deželnemu tveganju, vključno z izpostavljenostmi državnega vrednostnega papirja, sorazmerno s kreditnim portfeljem celotne institucije (po dolžnikih in zneskih);
- b. gospodarsko moč in stabilnost države posojilojemalca ter podatke o njegovem preteklem točnem plačevanju in pojavu resnih dogodkov neplačila;
- c. tveganje drugih oblik državnega posredovanja, ki lahko znatno poslabšajo kreditno sposobnost posojilojemalcev (npr. zamrznitev depozitov, razlastitev ali kaznovanje pri obdavčevanju);
- d. tveganje, ki izhaja iz možnega dogodka (npr. naravnega ali socialnega/političnega dogodka), ki bi vplival na celotno državo tako, da bi prišlo do neplačila s strani večje skupine dolžnikov (tveganje kolektivnega dolžnika), in
- e. transferno tveganje, povezano s čezmejnimi posojili v tujih valutah, pri pomembnih čezmejnih posojilih in izpostavljenostih v tujih valutah.

Medtem ko bi moralo biti deželno tveganje odraženo v okviru kreditnega tveganja, se lahko njegova ocena uporablja tudi pri analizi drugih vrst tveganja.

Kreditno tveganje iz naslova listinjenja

193. Kadar institucije delujejo kot originatorji, vlagatelji, sponzorji ali ponudniki izboljšanja kreditne kakovosti, bi morali pristojni organi oceniti kreditno tveganje, povezano z listinjenjem.

²⁸ [Izvedbeni sklep Komisije \(EU\) 2020/1308](#) o določitvi, da je regulativni okvir, ki se uporablja za centralne nasprotno stranke v Združenem kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska, za omejeno obdobje enakovreden v skladu z Uredbo (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta.

194. Za razumevanje narave zadevnih izpostavljenosti in njihovega možnega razvoja bi morali pristojni organi:

- a. razumeti strategijo, nagnjenost k prevzemanju tveganja in poslovno motivacijo institucij glede listinjenja ter
- b. analizirati izpostavljenosti v listinjenju ob upoštevanju vloge in nadrejenosti tranš institucije ter vrste listinjenja (npr. tradicionalno ali sintetično, listinjenje ali relistinjenje).

195. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja, ki izhaja iz izpostavljenosti v listinjenju, kadar se štejejo za pomembne, oceniti vsaj:

- a. ali je porazdelitev izpostavljenosti v listinjenju med bančno in trgovalno knjigo ustrezna ter ali je zagotovljena usklajenost s strategijo listinjenja institucije;
- b. ali se za listinjenja uporablja ustrezna zakonodajna obravnava;
- c. kakšne so bonitetna ocena in učinkovitost tranš listinjenja institucije ter tudi narava, sestava in kakovost osnovnih sredstev;
- d. ali je kapitalska olajšava usklajena z dejanskim prenosom tveganja za izvirna listinjenja. Pristojni organi bi morali tudi preveriti, ali institucija zagotavlja kakršno koli obliko implicitne (nepogodbene) podpore za transakcije ter možen vpliv na kapital za kreditno tveganje;
- e. ali je zagotovljena jasna ločitev črpanih in nečrpanih zneskov za likvidnostna posojila za instrument listinjenja ter
- f. ali obstajajo krizni načrti za posebej ustanovljene subjekte, ki izdajajo komercialne zapise s premoženjskim kritjem, ki jih institucija uporabi v primeru, ko izdaja komercialnega zapisa ni mogoča zaradi likvidnostnih razmer, ter kakšen je vpliv na celotno izpostavljenost institucije kreditnemu tveganju.

Tveganje posojil v tujih valutah

196. Pristojni organi bi morali oceniti obstoj in pomembnost dodatnega kreditnega tveganja, ki izhaja iz izpostavljenosti nezaščitenim posojilojemalcem, ki so fizične osebe in mala in srednja podjetja, iz naslova posojil v tujih valutah. Pristojni organi bi morali oceniti zlasti kakršen koli nelinearen odnos med tržnim in kreditnim tveganjem, kadar imajo lahko devizni tečajji (tržno tveganje) nesorazmeren vpliv na kreditno tveganje portfelja posojil v tujih valutah institucije. Po potrebi bi morali obseg te ocene razširiti na druge vrste strank, ki niso zaščitene. Zlasti bi morali pristojni organi oceniti večje kreditno tveganje, ki izhaja iz:

- a. pomembnega povečanja neporavnane zneska dolga in toka plačil za odplačilo takega zapadlega dolga ter

- b. povečanja neporavnane zneska dolga v primerjavi z vrednostjo sredstev zavarovanja s premoženjem, nominiranih v domači valuti.

197. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganja posojil v tujih valutah, kadar se to šteje za pomembno, upoštevati naslednje:

- a. vrsto režima deviznega tečaja in njegov vpliv na spremembe deviznega tečaja med domačo in tujo valuto;
- b. upravljanje tveganj posojil v tujih valutah, okvira merjenja in kontrole, politike in postopke v instituciji, tudi obseg, v katerem vključujejo nelinearne odnose med tržnim in kreditnim tveganjem. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali:
 - i. institucija eksplicitno opredeljuje nagnjenost k prevzemanju tveganja posojil v tujih valutah in pri svojem poslovanju upošteva določene pragove;
 - ii. je tveganje posojil v tujih valutah upoštevano pri oceni posojilojemalcev in so posojila v tuji valuti zavarovana, pri čemer se upoštevajo tudi smernice za oceno kreditne sposobnosti posojilojemalcev, ki zaprosijo za posojila v tuji valuti, kot je določeno v Smernicah organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov²⁹;
 - iii. je tveganje posojil v tujih valutah, vključno s tveganjem koncentracije v eni ali več valutah, ustrezno obravnavano v ICAAP;
 - iv. institucija redno pregleduje, kako so posojilojemalci zaščiteni;
 - v. se pri določanju verjetnosti neplačila upošteva vpliv nihanj deviznega tečaja;
- c. se upošteva vpliv nihanj deviznega tečaja na občutljivost pri bonitetni oceni/kreditnemu točkovanju posojilojemalcev in njihovih zmožnostih servisiranja dolga ter
- d. kakšne so možne koncentracije kreditne aktivnosti v eni tuji valuti ali omejenem številu močno koreliranih tujih valut.

Posebni kreditni aranžmaji

198. Pristojni organi bi morali posebne kreditne aranžmaje oceniti ločeno od drugih kreditnih aktivnosti, saj tveganje takih izpostavljenosti izhaja iz dobičkonosnosti financiranega sredstva ali projekta (npr. poslovna nepremičnina, energetski objekt, dobava, blago itd.) in ne iz posojilojemalca (ki je običajno subjekt s posebnim namenom).

²⁹ Smernice organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov (EBA/GL/2020/06).

199. Običajno je obseg teh izpostavljenosti velik glede na portfelj, zato te izpostavljenosti predstavljajo vir kreditne koncentracije, z dolgo zapadlostjo, zaradi česar je težko oblikovati zanesljive napovedi glede dobičkonosnosti.
200. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev, kadar se štejejo za pomembne, upoštevati:
- a. dobičkonosnost projektov in konservativnost predpostavk, na katerih temeljijo poslovni načrti (vključno s kreditnim tveganjem glavnih strank);
 - b. vpliv sprememb v ureditvi, zlasti za subvencionirane sektorje, na prihodnje denarne tokove;
 - c. vpliv spreminjajočega se tržnega povpraševanja, kadar je ustrezno, in obstoj trga za morebitno prihodnjo prodajo financiranega predmeta;
 - d. obstoj konzorcija ali drugih posojilodajalcev, ki delijo kreditno tveganje, in
 - e. kakršno koli obliko jamstva, ki ga zagotovijo sponzorji.

Tveganje lastniških vrednostnih papirjev v bančni knjigi

201. Pristojni organi bi morali oceniti tveganje zmanjšanja vrednosti kapitalskih naložb institucije in zagotoviti, da je to tveganje ustrezno zajeto v okviru institucije za upravljanje tveganj. Takšna ocena bi morala biti po potrebi osredotočena zlasti na tveganje udeležbe v strateških deležih (zavarovalniških in nezavarovalniških).

Tveganje v zvezi z nepremičninami

202. Pristojni organi bi morali oceniti tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičninskih naložb institucije in zagotoviti, da je to tveganje ustrezno zajeto v okviru institucije za upravljanje tveganj. Takšna ocena bi morala biti po potrebi osredotočena tudi na vrednost finančnih instrumentov, povezanih z nepremičninami (npr. nepremičninski naložbeni skladi (REIT)).

Modelsko tveganje za regulativno odobrene modele

203. V primerih, ko institucije za izračun kapitalskih zahtev za kreditno tveganje uporabljajo regulativno odobrene notranje modele, bi morali pristojni organi spremljati, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve, in zagotoviti, da s tem povezane kapitalske zahteve niso podcenjene. Ocena modelskega tveganja lahko temelji na ugotovitvah, pridobljenih pri drugih nadzorniških ukrepih, vključno s tistimi, ki se izvajajo v skladu s členom 101 Direktive 2013/36/EU.

Ocena kreditne kakovosti portfelja

204. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja pri delovanju obravnavati kakovost kreditnega portfelja, in sicer tako, da izvedejo začetno analizo za razlikovanje med kategorijami donosne, nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti, ob upoštevanju zahtev iz Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti³⁰.
205. Pristojni organi bi morali oceniti splošno kreditno kakovost na ravni portfelja in različne kakovostne razrede znotraj posamezne kategorije, navedene zgoraj, da določijo skupno kreditno tveganje institucije. V okviru te ocene bi morali pristojni organi analizirati tveganje neplačila in migracije po kategorijah izpostavljenosti, pri čemer bi morali upoštevati časovne trende kreditne kakovosti, ter preveriti, ali je dejanska kreditna kakovost skladna z navedeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja, in ugotoviti vzroke morebitnih odstopanj.
206. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditne kakovosti portfelja posebno pozornost nameniti ustreznosti klasifikacije kreditnih izpostavljenosti in bi morali oceniti vpliv morebitne napačne klasifikacije s posledično zamudo pri oblikovanju rezervacij in pripoznanju izgub s strani institucije. Pristojni organi bi morali pri izvajanju te ocene uporabiti analizo primerljivih subjektov in referenčne portfelje, kadar so na voljo. Pristojni organi lahko pri oceni kreditne kakovosti portfelja uporabijo tudi vzorčenje posojil.

Donosne izpostavljenosti

207. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditne kakovosti donosnih izpostavljenosti upoštevati spremembe v portfelju, kar zadeva sestavo, obseg in kreditno sposobnost, njegovo dobičkonosnost ter tveganje prihodnjega poslabšanja, tako da analizirajo naslednje elemente, kadar so ti na voljo:
- a. razvrstitev bonitetnih razredov posojilojemalcev (npr. po notranjih in/ali zunanjih bonitetnih ocenah ali drugih informacijah, ki so primerne za merjenje kreditne sposobnosti, kot so količnik finančnega vzvoda, delež prihodkov, namenjen plačilu obrokov, itd.);
 - b. stopnje rasti po vrstah posojilojemalcev, sektorjev in produktov ter skladnost s strategijami upravljanja kreditnega tveganja;
 - c. občutljivost bonitetnih razredov posojilojemalcev ali, splošneje, zmožnosti posojilojemalcev za odplačevanje na gospodarski cikel;
 - d. stopnje preteklega prehajanja iz enega bonitetnega razreda v drugega, nerednost plačil in stopnje neplačil za različna časovna obdobja ter
 - e. dobičkonosnost (npr. kreditni razmik v primerjavi s kreditnimi izgubami).

³⁰ EBA/GL/2018/06.

208. Pristojni organi bi morali pri izvedbi te ocene upoštevati število dolžnikov in zadevne zneske/obseg, pa tudi stopnjo koncentracije portfelja.

Restrukturirane izpostavljenosti

209. Pristojni organi bi morali oceniti obseg restrukturiranih izpostavljenosti in možne izgube, ki bi lahko iz njih izhajale. To bi morale zajemati vsaj:

- a. stopnje restrukturiranja za vsak posamezen portfelj in spremembe skozi čas, pri čemer bi bilo treba izvesti tudi primerjavo s primerljivimi subjekti;
- b. stopnje restrukturiranja za različne vrste ukrepov restrukturiranja, vključno s časovnimi obdobji ukrepov;
- c. stopnjo in kakovost zavarovanja restrukturiranih izpostavljenosti s premoženjem ter
- d. stopnje prehajanja restrukturiranih izpostavljenosti v donosne in nedonosne izpostavljenosti, pri čemer bi bilo treba izvesti tudi primerjavo s primerljivimi subjekti.

Nedonosne izpostavljenosti

210. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost nedonosnih izpostavljenosti, med drugim za vsak posamezen portfelj, in možne izgube, ki bi lahko iz njih izhajale. To bi morale zajemati vsaj:

- a. stopnje nedonosnosti in pokritost za vsak posamezen portfelj, gospodarsko panogo, geografsko območje in spremembe skozi čas, pri čemer se upoštevajo tudi spremembe v portfeljih (npr. rastoči portfelji v primerjavi s portfelji, ki se iztekajo) in strategija glede nedonosnih izpostavljenosti (npr. nedavna prodaja nedonosnih izpostavljenosti);
- b. razvrstitev izpostavljenosti v razrede nedonosnih izpostavljenosti (tj. zapadla, dvomljiva itd.);
- c. vrste in vrednosti zavarovanja s premoženjem, kadar je to ustrezno;
- d. stopnje prehajanja iz razredov nedonosnih izpostavljenosti v donosne in restrukturirane izpostavljenosti ter med različnimi razredi nedonosnih izpostavljenosti;
- e. sredstva v izvršilnem postopku in spremembe skozi čas;
- f. pretekle stopnje izterjave po portfeljih, gospodarskih panogah, geografskih območjih ali vrstah zavarovanja s premoženjem in trajanje postopka izterjave ter

- g. čas, ko so bile izpostavljenosti razvrščene kot nedonosne, analizirano po časovnih intervalih (leto nastanka).

211. Pri izvedbi zgornje analize bi morali pristojni organi uporabiti analizo primerljivih subjektov in referenčne portfelje (tj. portfelje posojilojemalcev, ki so skupni za skupine institucij), kadar je to ustrezno in mogoče.

Ocena ravni in kakovosti zmanjševanja kreditnega tveganja

212. Pristojni organi bi morali pri oceni možnega vpliva kreditnega tveganja na institucijo upoštevati tudi raven in kakovost jamstev (vključno s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti) ter razpoložljivega zavarovanja s premoženjem, ki bi zmanjšala kreditne izgube, če bi prišlo do kreditnih dogodkov, vključno s tistimi, ki niso sprejeta kot primerne tehnike za zmanjševanje kreditnega tveganja za izračun kapitala.

213. Pristojni organi bi morali upoštevati predvsem:

- a. kritje, zagotovljeno z zavarovanjem s premoženjem in jamstvi, po portfeljih, vrstah posojilojemalcev, bonitetnih ocenah, gospodarskih panogah in drugih zadevnih vidikih;
- b. vrednosti zavarovanja s premoženjem za donosne in nedonosne izpostavljenosti, vključno s tem, v kolikšni meri izpolnjujejo zahteve iz Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti (za zavarovanje s premoženjem, uporabljeno za zavarovanje nedonosnih izpostavljenosti) ter Smernic organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov (za vsako zavarovanje s premoženjem);
- c. pretekle stopnje izterjave po vrstah in zneskih zavarovanja s premoženjem in jamstev ter
- d. pomembnost tveganja zmanjšanja vrednosti (glej člen 4 Uredbe (EU) št. 575/2013) za odkupljene denarne terjatve.

214. Pristojni organi bi morali oceniti tudi pomembnost preostalega tveganja (glej člen 80 Direktive 2013/36/EU) in zlasti:

- a. ustreznost in izvršljivost dogovorov o zavarovanju s premoženjem in jamstvi;
- b. časovni okvir in zmožnost unovčenja zavarovanja s premoženjem ter uveljavitev jamstev v skladu z nacionalnim pravnim okvirom;
- c. likvidnost in nestanovitnost vrednosti sredstev za zavarovanje s premoženjem;
- d. izterljivi znesek zavarovanja s premoženjem v okviru kakršnega koli ukrepa za izvršitev kredita (npr. izvršilni postopki) in

- e. po potrebi kreditno sposobnost dajalca jamstva v skladu z zahtevami iz Smernic organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov.

215. Prav tako bi morali pristojni organi oceniti koncentracijo dajalcev jamstva in zavarovanja s premoženjem ter korelacijo s kreditno sposobnostjo posojilojemalcev (tj. tveganje neugodnih gibanj) in možnega vpliva v smislu učinkovitosti zaščite.

Ocena ravni rezervacij za izgube iz naslova posojil in prilagoditev kreditnega vrednotenja

216. Pristojni organi bi morali oceniti, ali raven rezervacij za izgube iz naslova posojil in prilagoditev kreditnega vrednotenja ustreza kakovosti izpostavljenosti in, kadar je ustrezno, ravni zavarovanja s premoženjem. Pristojni organi bi morali oceniti, ali:

- a. je raven rezervacij za izgube iz naslova posojil skladna z ravno tveganja v različnih portfeljih, v času in v primerjavi s subjekti, ki so primerljivi z institucijo;
- b. prilagoditve kreditnega vrednotenja tržnim vrednostim izvedenih finančnih instrumentov upoštevajo kreditno sposobnost zadevnih nasprotnih strank;
- c. so računovodske rezervacije za izgube iz naslova posojil v skladu z veljavnimi računovodskimi načeli in so ocenjene kot zadostne za pokritje pričakovanih izgub;
- d. so bila za nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti ter sredstva v izvršilnem postopku oblikovane zadostne rezervacije za izgube iz naslova posojil, ob upoštevanju ravni obstoječega zavarovanja s premoženjem, leta nastanka takih izpostavljenosti in veljavnih zakonskih zahtev za minimalno kritje izgub iz naslova nedonosnih izpostavljenosti, ter
- e. so rezervacije za izgube iz naslova posojil skladne s preteklimi izgubami in zadevnim makroekonomskim razvojem ter upoštevajo vse spremembe ustreznih predpisov (npr. izvršba, vračanje premoženja, zaščita upnikov itd.).

217. Kadar se zdi potrebno, bi morali pristojni organi uporabiti inšpekcijske preglede na kraju samem ali druge ustrezne nadzorniške ukrepe, da na primer prek ocene vzorca posojil ocenijo, ali je raven rezervacij za izgube iz naslova posojil in kritja tveganja ustrezna.

218. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi kakršne koli ugotovitve notranjih in zunanjih revizorjev, kadar so na voljo.

Stresni testi

219. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja institucije pri delovanju upoštevati rezultate stresnih testov, ki jih je izvedla institucija, da opredelijo kakršne koli predhodno neodkrite vire kreditnega tveganja, kot so viri kreditnega tveganja, ki izhajajo iz sprememb kreditne kakovosti, kreditnih koncentracij, vrednosti zavarovanja s premoženjem in kreditne izpostavljenosti v stresnem obdobju.

6.2.3 Ocena upravljanja kreditnega tveganja in kontrol

220. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila kreditnega tveganja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljijo njene dejavnosti na področju kreditnega tveganja v celotnem življenjskem ciklu kredita. Pri tem bi morali oceniti naslednje elemente, pri čemer bi morali upoštevati tudi Smernice organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov ter Smernice organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti:

- a. strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
- b. organizacijski okvir;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in
- e. okvir notranjih kontrol.

221. V zvezi z institucijami, za katere velja uporaba strategij za nedonosne izpostavljenosti (njihovo zmanjšanje) ter s tem povezanih smernic o upravljanju in poslovanju v skladu s Smernicami organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti, bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali te institucije izpolnjujejo posebne zahteve iz teh smernic za takšne strategije in njihovo izvajanje, med drugim v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti glede varstva potrošnikov.

Strategija upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja

222. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljene zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano nagnjenost k prevzemanju kreditnega tveganja, strategijo upravljanja kreditnega tveganja in omejitve kreditnega tveganja, ki jih odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali med drugimi dejavniki upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ter postopek za njun pregled;
- b. višje vodstvo ustrezno izvaja in spremlja strategijo upravljanja kreditnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotavlja, da so dejavnosti institucije v skladu z oblikovano strategijo, da se pripravijo in izvajajo pisni postopki ter da se jasno in ustrezno določijo odgovornosti;
- c. strategija institucije v zvezi z upravljanjem kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke odraža nagnjenost institucije k prevzemanju kreditnega tveganja in ali je ta strategija skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;

- d. je strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije ustrezna za institucijo glede na:
- poslovni model,
 - splošno nagnjenost k prevzemanju tveganja,
 - tržno okolje in vloge v finančnem sistemu ter
 - finančno stanje, zmožnost financiranja in kapitalsko ustreznost;
- e. strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije pokriva njene dejavnosti odobritve kreditov, upravljanje zavarovanja s premoženjem in upravljanje slabih posojil ter ali ta strategija podpira odločanje na podlagi tveganj in upošteva vidike, ki lahko na primer vključujejo vrsto izpostavljenosti (gospodarska, potrošniška, nepremičninska, državnega vrednostnega papirja), gospodarski sektor, geografsko lokacijo, valuto in zapadlost, vključno z omejitvami koncentracije;
- f. strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, ki lahko predstavljajo znatno kreditno tveganje;
- g. se v strategiji upravljanja kreditnega tveganja institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva, tudi pod stresnimi pogoji, in posledične spremembe sestave portfelja kreditnih tveganj ter
- h. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je vse zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja kreditnega tveganja.

Organizacijski okvir

223. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir in ureditve upravljanja, ki omogočajo učinkovito prevzemanje, upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, z zadostnimi (kvalitativnimi in kvantitativnimi) človeškimi in tehničnimi viri za izvedbo zahtevanih nalog. Med drugim bi morali upoštevati, ali:

- a. obstajajo jasne opredeljene odgovornosti za prevzemanje, merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem;
- b. sta sistema kontrole in spremljanja kreditnega tveganja predmet neodvisnega pregleda ter ali so prevzemniki tveganja in osebe, ki upravljajo tveganje, jasno ločene;
- c. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja pokrivajo kreditno tveganje na ravni celotne institucije in
- d. je osebje, ki je vključeno v dejavnosti odobritve kreditov, upravljanja kreditnega tveganja in upravljanja nedonosnih izpostavljenosti, zlasti osebje enot za izterjavo

nedonosnih izpostavljenosti (na poslovnih področjih ter na področjih upravljanja in kontrole), ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje za opravljanje svojih nalog.

Politike in postopki

224. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne politike za odobravanje kreditov ter opredelitev, upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, vključno z vrednotenjem zavarovanja s premoženjem, postopki izterjave ali prodaje, ter ali so te politike v skladu s Smernicami organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov ter Smernicami organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti. Pri tej oceni bi morali med drugim upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
- b. je višje vodstvo odgovorno za pripravo ter izvajanje politik in postopkov za upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, kot jih določi upravljalni organ;
- c. so politike in postopki ustrezni in skladni s strategijo upravljanja kreditnega tveganja ter zajemajo vse glavne dejavnosti in postopke, ki zadevajo upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, zlasti:
 - odobravanje in določanje cen kreditov: na primer, primernost posojilojemalcev, dajalcev jamstev in zavarovanja s premoženjem; kreditni limiti; izbor infrastruktur finančnih trgov, centralnih nasprotnih strank in korespondenčnih bank; vrste kreditnih aranžmajev, ki so na voljo; določila in pogoji (vključno z zahtevo glede dogovorov o zavarovanju s premoženjem in pobotu), ki jih je treba uporabljati;
 - merjenje in spremljanje kreditnega tveganja: na primer, merila za opredelitev skupin povezanih nasprotnih strank; merila za oceno kreditne sposobnosti posojilojemalcev in oceno zavarovanja s premoženjem ter pogostost njunih pregledov; merila za količinsko opredelitev oslabitev, prilagoditev kreditnega vrednotenja in rezervacij ter
 - upravljanje z dolžniki: na primer, merila za pregled produktov ter določil in pogojev; merila za uporabo praks dopuščanja ali restrukturiranja; merila za klasifikacijo posojil in upravljanje slabih posojil;
- d. je v politikah in postopkih tudi določeno, kako se tveganja PD/FT, ki jim je institucija izpostavljena zaradi dejavnosti odobravanja kreditov, opredeljujejo, ocenjujejo in obvladujejo tako na ravni poslovanja (v smislu vrst strank, ki jim zagotavlja storitve,

zagotovljenih posojilnih produktov, geografskih območij, ki jim je izpostavljena, in uporabljenih distribucijskih kanalov) kot na ravni posameznega razmerja (ob upoštevanju namena kredita, obsega, v katerem nasprotna stranka povzroči tveganje PD/FT, ter zakonitosti vira sredstev za odplačilo kredita);

- e. so take politike skladne z zadevnimi predpisi in ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje kreditnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije;
- f. so take politike jasno oblikovane, objavljene in se v instituciji dosledno uporabljajo ter
- g. se te politike uporabljajo skladno v bančnih skupinah ter omogočajo ustrezno upravljanje skupnih posojilojemalcev in nasprotnih strank.

Oprelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

225. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, razumevanje, merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir v skladu z zahtevami iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje.

226. V zvezi s tem bi morali pristojni organi preučiti, ali imajo institucije ustrezno podatkovno infrastrukturo, ki izpolnjuje zahteve iz Smernic organa EBA o odobrevanju in spremljanju kreditov ter Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti, in ali so analitične tehnike ustrezne, tako da instituciji omogočajo ustrezno upravljanje kreditnega tveganja in izpolnjevanje zahtev glede nadzornega poročanja ter ugotavljanje, merjenje in redno spremljanje kreditnega tveganja vseh bilančnih in zunajbilančnih dejavnosti (po potrebi na ravni skupine), zlasti kar zadeva:

- a. kreditno tveganje in primernost posojilojemalca/nasprotne stranke/transakcije;
- b. kreditne izpostavljenosti (ne glede na njihovo naravo) posojilojemalcev in, kadar je ustrezno, skupin povezanih posojilojemalcev;
- c. kritje, ki ga zagotavljata jamstvo in zavarovanje s premoženjem (vključno z dogovori o pobotu), in primernost tega kritja;
- d. stalno skladnost s pogodbenimi pogoji in dogovori (zaveze);
- e. nedovoljene prekoračitve stanja in pogoje za prerazvrstitev kreditnih izpostavljenosti ter
- f. pomembne vire tveganja kreditne koncentracije.

227. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija jasno razume kreditno tveganje, povezano z različnimi vrstami posojilojemalcev, transakcij in odobrenega kredita.
228. Oceniti bi morali tudi, ali ima institucija ustrezno znanje, sisteme in metodologije za merjenje tega tveganja na ravni posojilojemalca/transakcije in portfelja glede na velikost, naravo, sestavo in zapletenost dejavnosti institucije, ki vključujejo kreditno tveganje. Pristojni organi bi morali zlasti zagotoviti, da taki sistemi in metodologije:
- a. instituciji omogočajo, da razlikuje med različnimi ravnmi tveganja posojilojemalca in izpostavljenosti;
 - b. zagotavljajo zanesljivo in skrbno oceno ravni kreditnega tveganja in vrednosti zavarovanja s premoženjem s posebnim poudarkom na izpostavljenostih, zavarovanih s stanovanjskimi in poslovnimi nepremičninami;
 - c. opredeljujejo in merijo tveganja kreditne koncentracije (za eno samo izpostavljenost, sektorsko, geografsko itd.);
 - d. instituciji omogočajo napoved ocen kreditnega tveganja za namene načrtovanja in stresnih testov;
 - e. instituciji omogočajo, da določi raven rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja, ki je potrebna za kritje pričakovanih in nastalih izgub, ter
 - f. omogočajo, da se zajamejo elementi tveganja, ki jih zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013 ne pokrivajo ali ne pokrivajo v celoti, če so pomembni.
229. Pristojni organi bi morali oceniti, ali upravljalni organ in višje vodstvo institucije razumeta predpostavke, na katerih temelji sistem merjenja kreditnega tveganja, ter ali se zavedata stopnje zadevnega modelskega tveganja.
230. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla stresne teste, da bi razumela vpliv negativnih dogodkov na svoje izpostavljenosti kreditnemu tveganju in na ustreznost svojih rezervacij za kreditno tveganje. Upoštevati bi morali naslednje:
- a. pogostost stresnih testov;
 - b. zadevne opredeljene dejavnike tveganja;
 - c. predpostavke, na katerih temelji stresni scenarij, in
 - d. notranjo uporabo rezultatov stresnih testov za načrtovanje kapitala in strategij upravljanja kreditnega tveganja.
231. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija določila in ali izvaja stalno in učinkovito spremljanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju (vključno s kreditno koncentracijo) na ravni

celotne institucije, in sicer med drugim s posebnimi kazalniki in ustreznimi sprožilci za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja.

232. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija redno poroča o izpostavljenostih kreditnemu tveganju, vključno z rezultati stresnih testov, upravljalnemu organu, višjemu vodstvu in ustreznim osebam, ki upravljajo kreditno tveganje.

Okvir notranjih kontrol

233. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje kreditnega tveganja v skladu z njeno strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju kreditnega tveganja ter ali je ta okvir kontrol v skladu z zahtevami iz Smernic organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov ter Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti. Pri tem bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti med drugim temu, ali:

- a. obseg kontrolnih funkcij institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in kreditne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je ohranjanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje, ter
- d. so vzpostavljeni pregledi za opredelitev, ocenjevanje in obvladovanje tveganj PD/FT, ki jim je institucija izpostavljena zaradi dejavnosti odobritve kreditov.

234. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. je sistem omejitev zadosten glede na zapletenost organizacije in kreditnih dejavnosti institucije ter njene zmožnosti v zvezi z merjenjem in upravljanjem kreditnega tveganja;
- b. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev. V tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče;
- c. ima institucija postopke za redno obveščanje oseb, ki odobravajo kredite, o njihovih omejitvah in
- d. ima institucija ustrezne postopke za redno posodabljanje svojih omejitev (npr. za zagotavljanje skladnosti na podlagi sprememb strategij).

235. Poleg tega bi morali pristojni organi oceniti tudi funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali oceniti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje kreditnih tveganj;
- b. funkcija notranje revizije zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole kreditnih tveganj na ravni celotne institucije, in
- c. je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

236. Za institucije, ki uporabljajo notranji pristop pri določanju minimalnih kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je proces notranjega ovrednotenja dober in učinkovit pri izpodbijanju predpostavk modelov in opredelitvi morebitnih pomanjkljivosti v zvezi s sistemom modeliranja kreditnih tveganj, količinske opredelitve kreditnih tveganj in upravljanja kreditnih tveganj ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

6.2.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

237. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati stališče o kreditnem tveganju in tveganju nasprotne stranke institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom tveganja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 4. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 4: Nadzorniška merila za izračun rezultata kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za nepomembno tveganje/zelo nizko tveganje. • Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam ni pomembna/je zelo nizka. • Raven tveganja kreditne koncentracije ni pomembna/je zelo nizka. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti ni pomembna/je zelo nizka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje in kontrole tveganj so ustrezni glede na zahteve iz Smernic organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov ter Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti. • Politika in strategija kreditnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
		<ul style="list-style-type: none"> • Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, ni pomembno/je zelo nizko. • Raven kritja rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je zelo visoka. • Raven kritja ter kakovosti jamstev in zavarovanja s premoženjem so zelo visoki. 	<p>nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacijski okvir za kreditno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	<p>Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za nizko do srednje tveganje. • Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je nizka do srednja. • Raven tveganja kreditne koncentracije je nizka do srednja. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je nizka do srednja. • Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je nizko do srednje. • Raven kritja rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je visoka. • Raven kritja ter kakovosti jamstev in zavarovanja s premoženjem je visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem so primerni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za kreditno tveganje so ustrezni. • Omejitve, ki omogočajo zmanjšanje ali omejitev kreditnega tveganja, so v skladu s strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja institucije.
3	<p>Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za srednje do visoko tveganje. • Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je srednja do visoka. • Raven tveganja kreditne koncentracije je srednja do visoka. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je srednja do visoka. • Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je srednje do visoko, pri čemer se v stresnih pogojih dodatno poveča. • Raven kritja rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je srednja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje in kontrole tveganj niso skladni z zahtevami iz Smernic organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov ter Smernic organa EBA o upravljanju nedonosnih in restrukturiranih izpostavljenosti. • Politika in strategija kreditnega tveganja institucije nista usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za kreditno tveganje ni dovolj zanesljiv, poleg tega niso jasno ločene naloge med

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
		<ul style="list-style-type: none"> Raven kritja ter kakovosti jamstev in zavarovanja s premoženjem je srednja. 	<p>prevzemniki tveganja ali funkcijami upravljanja in kontrole.</p>
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za visoko tveganje. Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je visoka. Raven tveganja kreditne koncentracije je visoka. Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je visoka. Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je visoko. Raven kritja rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je nizka. Raven kritja ter kakovosti jamstev in zavarovanja s premoženjem je nizka. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemi za merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem niso primerni. Notranje omejitve in okvir kontrol za kreditno tveganje niso dovolj trdni. Omejitve, ki omogočajo zmanjšanje ali omejitev kreditnega tveganja, niso v skladu s strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja institucije.

6.3 Ocena tržnega tveganja

6.3.1 Splošne ugotovitve

238. Pristojni organi bi morali oceniti tržno tveganje v zvezi s tistimi bilančnimi in zunajbilančnimi pozicijami, ki so podvržene izgubam, ki izhajajo iz nihanj tržnih cen. Pri ocenjevanju tržnega tveganja za institucije, ki ne izpolnjujejo pogojev za majhen obseg postavk trgovalne knjige iz člena 94 Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morali upoštevati ustreznost in pomembnost vsaj naslednjih podkategorij, ob tem pa opraviti podrobnejšo oceno tistih podkategorij, za katere se šteje, da so za institucijo najpomembnejše:

- obrestno tveganje v trgovalni knjigi;
- tveganje spremembe kreditnega razmika in tveganje neplačila v trgovalni knjigi;
- tveganje lastniških vrednostnih papirjev v trgovalni knjigi;
- valutno tveganje;
- blagovno tveganje;
- tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja;

- g. ne-delta tveganje;
- h. tveganje osnove;
- i. tržno likvidnostno tveganje;
- j. modelsko tveganje za regulativno odobrene modele.

6.3.2 Ocena inherentnega tržnega tveganja

239. Na podlagi ocene tržnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju in oceniti tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo. Pri oblikovanju ocene tržnega tveganja pri delovanju bi bilo treba upoštevati naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave pozicij institucije, ki so podvržene tržnemu tveganju;
- c. oceno dobičkonosnosti;
- d. oceno tveganja koncentracije na trgu in
- e. rezultat stresnih testov.

240. Pristojni organi lahko izvedejo manj podrobno analizo za institucije, ki izpolnjujejo pogoje za majhen obseg postavk trgovalne knjige iz člena 94 Uredbe (EU) št. 575/2013.

Predhodna ocena

241. Pri določanju obsega ocene tržnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire tržnega tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.

242. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. tržne dejavnosti, poslovna področja in produkte institucije;
- b. glavno strategijo portfelja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja v okviru tržnih dejavnosti;
- c. relativno pomembnost pozicij tržnega tveganja glede na vsa sredstva, spremembe skozi čas in strategijo institucije za te pozicije;

- d. relativno pomembnost neto dobičkov iz naslova tržnih pozicij glede na skupne poslovne prihodke in
 - e. kapitalske zahteve za tržno tveganje v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital, dodeljen za tržno tveganje, v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, vključno s preteklimi spremembami tega zneska in napovedmi.
243. Pristojni organi bi morali v svojih začetnih ocenah upoštevati tudi znatne spremembe tržnih dejavnosti institucije, pri čemer bi se morali osredotočiti na morebitne spremembe skupne izpostavljenosti tržnemu tveganju. Oceniti bi morali vsaj:
- a. znatne spremembe strategije, politik in obsega omejitev tržnega tveganja;
 - b. morebiten vpliv teh sprememb na profil tveganja institucije in
 - c. glavne trende na finančnih trgih in strategijo institucije v zvezi z njimi (vključno z morebitnimi tveganji, če bi se trendi nepričakovano obrnili).

Narava in sestava dejavnosti institucije na področju tržnega tveganja

244. Pristojni organi bi morali analizirati naravo izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju z upoštevanjem podkategorij, opredeljenih v odstavku 238, da opredelijo posamezne izpostavljenosti tveganju in povezane dejavnike tržnega tveganja (npr. devizni tečajji, obrestne mere ali kreditni razmiki) za nadaljnjo poglobljeno oceno.
245. Pristojni organi bi morali analizirati izpostavljenosti tržnemu tveganju po zadevnih kategorijah sredstev in/ali finančnih instrumentih glede na njihovo velikost, zapletenost in raven tveganja. Pri najpomembnejših izpostavljenostih bi morali pristojni organi oceniti njihove povezane dejavnike tveganja.
246. Pri analizi dejavnosti na področju tržnega tveganja bi morali pristojni organi upoštevati tudi kompleksnost finančnih produktov (npr. produkti prostega trga ali produkti, vrednoteni z uporabo notranjega modela) in posebnih operacij trga (npr. visokofrekvenčno trgovanje). Pristojni organi bi morali oceniti:
- a. ali ima institucija pozicije v izvedenih finančnih instrumentih, tržno vrednost in hipotetični znesek, ter
 - b. ali institucija trguje z izvedenimi finančnimi instrumenti prostega trga, težo teh transakcij v skupnem portfelju izvedenih finančnih instrumentov in razčlenitev portfelja izvedenih finančnih instrumentov prostega trga po vrstah pogodb (zamenjave, terminske pogodbe itd.), osnovnih finančnih instrumentov itd. (kreditno tveganje nasprotne stranke, povezano s temi produkti, je zajeto v metodologiji kreditnega tveganja).

247. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi oceniti, kako je institucija ocenila problematične in/ali nelikvidne pozicije (npr. slabi portfelji iz preteklosti, tj. portfelji nelikvidnih sredstev, povezani z opustitvijo bančnega poslovanja/dejavnosti, ki se upravljajo na podlagi modela izteka) in oceniti vpliv teh pozicij na dobičkonosnost institucije.
248. Za institucije, ki za izračun svojih bonitetnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop notranjih modelov (IMA), bi morali pristojni organi za opredelitev posameznih področij tveganja in povezanih dejavnikov tveganja upoštevati tudi naslednje kazalnike:
- a. delitev kapitalskih zahtev za tržno tveganje na tvegano vrednost (VaR), stresno tvegano vrednost (SVaR), kapitalske zahteve za presežno tveganje neplačila in kapitalske zahteve za trgovni portfelj s korelacijo;
 - b. VaR, razčlenjen po dejavnikih tveganja;
 - c. spremembe VaR in SVaR (možni kazalniki so dnevne/tedenske spremembe, četrtni povprečni rezultati in rezultati testiranja za nazaj);
 - d. multiplikatorje, ki se uporabljajo za VaR in SVaR;
 - e. rezultate izračunov, opravljenih za namene posebnih zahtev glede poročanja za tržno tveganje na podlagi alternativnega standardiziranega pristopa iz poglavja 1a naslova IV dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013, in
 - f. po potrebi rezultate izračunov, opravljenih za namene posebnih zahtev glede poročanja za tržno tveganje na podlagi alternativnega pristopa notranjih modelov (IMA) iz poglavja 1b naslova IV dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013.
249. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi upoštevati tudi notranje mere tveganja institucij. Te bi lahko vključevale notranjo VaR ali mero tveganja pričakovanega primanjkljaja, ki se ne uporabljata v izračunih kapitalskih zahtev, ali občutljivosti tržnega tveganja na različne dejavnike tveganja in morebitne izgube.
250. Pri analizi tržnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi upoštevati podatke in trende za izbrano točko v času na združenih ravni in na ravni portfeljev. Kadar je možno, bi bilo treba to analizo dopolniti s primerjavo podatkov institucije s podatki primerljivih subjektov in z ustreznimi makroekonomskimi kazalniki.

Analiza dobičkonosnosti

251. Pristojni organi bi morali analizirati preteklo dobičkonosnost tržnih dejavnosti, vključno z nestanovitnostjo dobičkov, da pridobijo boljše razumevanje profila tržnega tveganja institucije. Ta analiza se lahko izvede na ravni portfelja ali pa se razčleni po poslovnih področjih, kategorijah sredstev ali oddelkih (lahko tudi kot del širše ocene v okviru analize poslovnega modela).

252. Pri oceni dobičkonosnosti bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti glavnim področjem tveganja, opredeljenim med preučevanjem dejavnosti na področju tržnega tveganja. Pristojni organi bi morali ločevati med prihodki iz trgovalnih dejavnosti in prihodki iz netrgovalnih dejavnosti (kot so opravnine, provizije itd.) na eni strani ter realiziranimi in nerealiziranimi dobički/izgubami na drugi.
253. Za kategorije sredstev in/ali izpostavljenosti, ki ustvarjajo nenormalne dobičke ali izgube, bi morali pristojni organi oceniti dobičkonosnost v primerjavi z ravno tveganja, ki ga prevzame institucija (npr. VaR/neto dobički za finančna sredstva in obveznosti za trgovanje), da opredelijo in analizirajo morebitne neskladnosti. Kadar je mogoče, bi morali pristojni organi primerjati podatke institucije z njeno preteklo uspešnostjo in primerljivimi subjekti.

Tveganje koncentracije na trgu

254. Pristojni organi bi morali oblikovati stališče o stopnji tveganja koncentracije na trgu, ki mu je institucija izpostavljena, in sicer prek izpostavljenosti enem dejavniku tveganja ali prek izpostavljenosti več koreliranim dejavnikom tveganja.
255. Pristojni organi bi morali pri oceni možnih koncentracij posebno pozornost nameniti koncentracijam v kompleksnih produktih (npr. strukturirani produkti), nelikvidnih produktih (npr. finančni instrumenti, zavarovani z zastavo dolžniških instrumentov) ali produktih, vrednotenih z uporabo notranjega modela.

Stresni testi

256. Pristojni organi bi morali pri oceni tržnega tveganja institucije pri delovanju upoštevati rezultate stresnih testov, ki jih je izvedla institucija, da opredelijo kakršne koli predhodno neodkrite vire tržnega tveganja. To je zlasti pomembno za tveganja malo verjetnih dogodkov, ki so lahko zaradi majhne pogostosti pojavljanja nezadostno zastopana ali v celoti izključena iz preteklih podatkov. Pristojni organi bi morali upoštevati možnosti povišanj parametrov določanja cen, kot so nenadne spremembe nekaterih cen ali prenapihnjene cene blaga, saj je to tudi lahko vir skritih ranljivosti.

6.3.3 Ocena upravljanja tržnega tveganja in kontrol

257. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila tržnega tveganja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljijo njene tržne dejavnosti. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti:
- strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
 - organizacijski okvir;
 - politike in postopke;
 - opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in

- e. okvir notranjih kontrol.

Strategija upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja

258. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije vzpostavljeno zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano strategijo upravljanja tržnega tveganja, ki jo odobri njihov upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi zlasti upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ter postopek za njun pregled (npr. v primeru pregleda splošne strategije upravljanja tveganja ali pomislekov glede dobičkonosnosti in/ali kapitalske ustreznosti);
- b. višje vodstvo ustrezno izvaja strategijo upravljanja tržnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotavlja, da so dejavnosti institucije v skladu z oblikovano strategijo, da se pripravijo in izvajajo pisni postopki ter da se jasno in ustrezno določijo odgovornosti;
- c. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije ustrezno odraža nagnjenost institucije k prevzemanju tržnega tveganja in ali je skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- d. sta strategija institucije njena nagnjenost k prevzemanju v zvezi s tržnim tveganjem ustrezni za institucijo glede na:
 - njen poslovni model,
 - njeno splošno strategijo upravljanja tveganj in nagnjenost k prevzemanju tveganja,
 - tržno okolje in vlogo v finančnem sistemu ter
 - finančno stanje, zmožnost financiranja in kapitalsko ustreznost;
- e. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije zagotavlja smernice za upravljanje različnih instrumentov in/ali portfeljev, ki so podvrženi tržnemu tveganju, in podpira sprejemanje poslovnih odločitev z upoštevanjem tveganja;
- f. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, ki predstavljajo znatno tržno tveganje;
- g. se v strategiji upravljanja tržnega tveganja institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva in posledične spremembe sestave pozicij, podvrženih tržnemu tveganju, ter

- h. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je vse zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja tržnega tveganja.

Organizacijski okvir

259. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir za upravljanje, merjenje, spremljanje in kontrolne funkcije tržnega tveganja z zadostnimi (kvalitativnimi in kvantitativnimi) človeškimi in tehničnimi viri. Upoštevati bi morali, ali:
- a. obstajajo jasno opredeljene odgovornosti za sprejemanje, spremljanje in kontrolo tržnega tveganja ter poročanje o njem;
 - b. sta trgovalna enota (oblikovalci stališč) in zaledna služba (odgovorna za dodelitev, beleženje in poravnavo transakcij) jasno ločeni v okviru področja poslovanja;
 - c. je sistem kontrole in spremljanja tržnega tveganja v organizaciji jasno opredeljen ter funkcionalno in hierarhično neodvisen od področja poslovanja ter ali je predmet neodvisnega pregleda;
 - d. funkcije upravljanja, merjenja, spremljanja in kontrole tveganja zajemajo tržno tveganje v celotni instituciji (vključno s podrejenimi družbami in podružnicami) in zlasti vsa področja, na katerih je mogoče sprejeti, zmanjšati ali spremljati tržno tveganje, in
 - e. je osebje, ki je vključeno v tržne dejavnosti (na poslovnih področjih ter na področjih upravljanja in kontrole), ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje.

Politike in postopki

260. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija jasno določene politike in postopke za opredelitev, upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:
- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
 - b. je višje vodstvo odgovorno za njihov razvoj in zagotavljanje ustreznega izvajanja odločitev upravljalnega organa;
 - c. so tržne politike skladne z zadevnimi predpisi in ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje tržnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije ter ali so take politike jasno oblikovane, sporočene in se dosledno uporabljajo v celotni instituciji ter
 - d. se v primeru skupin te politike uporabljajo skladno v skupini in omogočajo ustrezno upravljanje tveganja.

261. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so tržne politike in postopki institucije ustrezni in skladni s strategijo upravljanja tržnega tveganja ter zajemajo vse glavne dejavnosti in postopke, ki zadevajo upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja. Ocena bi morala zajemati zlasti:

- a. naravo operacij, finančnih instrumentov in trgov, na katerih lahko institucija posluje;
- b. pozicije, ki jih je treba za regulativne namene vključiti v trgovalno knjigo in iz nje izključiti;
- c. politike glede notranjega varovanja pred tveganji;
- d. opredelitev, strukturo in odgovornosti trgovalne enote institucije, kadar je ustrezno;
- e. zahteve glede trgovalnih in poravnalnih postopkov;
- f. postopke za omejevanje in kontrolo tržnega tveganja;
- g. okvir za zagotavljanje, da so vse pozicije, izmerjene po pošteni vrednosti, predmet dodatnih prilagoditev vrednosti v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/101 (v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za preudarno vrednotenje);
- h. merila, ki jih institucija uporablja za preprečevanje povezovanja s posamezniki/skupinami, ki so vpletene v goljufive dejavnosti in druga kazniva dejanja, ter
- i. postopke za nove tržne dejavnosti in/ali produkte; pristojni organi bi morali zagotoviti, da:
 - so nove tržne dejavnosti in/ali produkti predmet ustreznih postopkov in kontrol pred njihovim uvajanjem ali uporabo,
 - ali je institucija izvedla analizo njihovega možnega vpliva v svojem skupnem profilu tveganja.

Opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

262. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, razumevanje in merjenje tržnega tveganja, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir v skladu z ustreznimi minimalnimi zahtevami iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje. Upoštevati bi morali, ali:

- a. podatki, informacijski sistemi in tehnike merjenja omogočajo vodstvu, da izmeri tržno tveganje pri delovanju pri vseh pomembnih bilančnih in zunajbilančnih dejavnostih (po potrebi na ravni skupine), vključno s trgovalnim in bančnim portfeljem, ter izpolnjujejo zahteve glede nadzorniškega poročanja;
- b. imajo institucije ustrezno osebje in metodologije za merjenje tržnega tveganja v svojem trgovalnem in bančnem portfelju, ob upoštevanju velikosti in zapletenosti profila tveganja njihovih dejavnosti;
- c. se pri sistemu merjenja tveganj institucije upoštevajo vsi pomembni dejavniki tveganja, povezani z njenimi izpostavljenostmi tržnemu tveganju (vključno z osnovnim tveganjem, kreditnimi razmiki v podjetniških obveznicah ali kreditnih izvedenih finančnih instrumentih ter vega in gama tveganji, povezanimi z opcijami). Kadar so nekateri instrumenti in/ali dejavniki izključeni iz sistemov merjenja tveganja, bi morali pristojni organi oceniti pomembnost izključitev in ugotoviti, ali so take izključitve utemeljene;
- d. so sistemi merjenja tveganj institucije zmožni opredeliti možne koncentracije tržnega tveganja, ki izhajajo iz izpostavljenosti posameznemu dejavniku tveganja ali izpostavljenosti več koreliranim dejavnikom tveganja;
- e. osebe, ki upravljajo tveganje, in višje vodstvo institucije razumejo predpostavke, na katerih temeljijo sistemi merjenja, zlasti za bolj dodelane tehnike upravljanja tveganj, in
- f. se osebe, ki upravljajo tveganje, in višje vodstvo institucije zavedajo stopnje modelskega tveganja, ki prevladuje v modelih institucije za določanje cen in njenih tehnikah merjenja tveganj, ter ali redno pregledujejo veljavnost in kakovost različnih modelov, ki se uporabljajo v dejavnostih tržnega tveganja.

263. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla ustrezna stresna testiranja, ki dopolnjujejo njen sistem merjenja tveganja. Pri tem bi morali upoštevati naslednje elemente:

- a. pogostost stresnih testov;
- b. ali so opredeljeni zadevni dejavniki tveganja (npr. nelikvidnost/velik cenovni razkorak, koncentrirane pozicije, enosmerni trgi itd.);
- c. predpostavke, na katerih temelji stresni scenarij, in
- d. notranjo uporabo rezultatov stresnih testov za načrtovanje kapitala in strategij upravljanja tržnega tveganja.

264. Za namene člena 101 Direktive 2013/36/EU, če je instituciji za določitev minimalnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje dovoljeno uporabljati notranje modele, bi morali pristojni organi preveriti, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve iz ustrezne zakonodaje EU

in nacionalne izvedbene zakonodaje ter ali taki notranji modeli ne vključujejo kakršne koli podcenjenosti pomembnih tveganj.

265. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije zadosten okvir za spremljanje tržnega tveganja in poročanje o njem, ki zagotavlja takojšnje ukrepanje na ustrezni ravni višjega vodstva ali upravljalnega organa institucije, če je to potrebno. Sistem spremljanja bi moral vključevati posebne kazalnike in ustrezne sprožilce za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali:

- a. ima institucija učinkovite informacijske sisteme za natančno in pravočasno opredelitev, združevanje in spremljanje dejavnosti na področju tržnega tveganja ter poročanje o njih ter
- b. enota za upravljanje in kontrolo upravljalnemu organu in višjemu vodstvu redno sporoča vsaj informacije o trenutnih tržnih izpostavljenostih, rezultatih dobičkov in izgub ter merah tveganja (npr. VaR) v primerjavi z omejitvami politike.

Okvir notranjih kontrol

266. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje tržnega tveganja v skladu z njeno strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obseg kontrolne funkcije institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in finančne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je zagotoviti, da izpostavljenosti tržnemu tveganju ne presežejo ravni, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja in
- c. ali ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje. Upoštevati bi morali, ali notranje kontrole in prakse institucije:
 - lahko ugotovijo kršitve posameznih omejitev, določenih na ravni oddelka ali poslovne enote, in kršitve splošne omejitve za tržne dejavnosti ter
 - omogočajo ugotovitev in spremljanje kršitev omejitev in/ali izjem na dnevni ravni.

267. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev. V tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče;
- b. sistem omejitev določa splošno omejitev za tržne dejavnosti in posebne omejitve za glavne podkategorije tveganja; kadar je ustrezno, bi moral omogočiti razvrstitev omejitev po portfeljih, oddelkih, poslovnih enotah ali vrstah instrumenta; raven podrobnosti bi morala odražati značilnosti tržnih dejavnosti institucije;
- c. niz omejitev (omejitve na podlagi metrik tveganja, hipotetične omejitve, omejitve za kontrolo nad izgubami itd.), ki jih vzpostavi institucija, ustreza velikosti in zapletenosti njenih tržnih dejavnosti;
- d. ima institucija postopke za redno obveščanje trgovcev o njihovih omejitvah in
- e. ima institucija ustrezne postopke za redno posodabljanje svojih omejitev.

268. Pristojni organi bi morali oceniti funkcionalnost funkcije notranje revizije. Oceniti bi morali, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje tržnih tveganj;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole tržnih tveganj na ravni celotne institucije in
- c. je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnava morebitnih odstopanj od njih.

269. Za institucije, ki uporabljajo notranje modele pri določanju kapitalskih zahtev za tržno tveganje, bi morali pristojni organi oceniti, ali je proces notranjega ovrednotenja dober in učinkovit pri izpodbijanju predpostavk modelov in opredelitvi morebitnih pomanjkljivosti v zvezi s sistemom modeliranja tržnih tveganj, količinske opredelitve tržnih tveganj in upravljanja tržnih tveganj ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

6.3.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

270. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o tržnem tveganju institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom tveganja, ki temelji na merilih iz tabele 5. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

271. Ker dejavniki, kot so zapletenost, raven koncentracije in nestanovitnost donosov tržnih izpostavljenosti, niso vedno popolni kazalniki ravni tržnega tveganja, bi morali pristojni organi pri oceni in izračunu rezultata tržnega tveganja pri delovanju vse te dejavnike obravnavati

vzporedno in ne posamezno, pri čemer bi morali razumeti dejavnike, ki povzročajo trende nestanovitnosti.

Tabela 5: Nadzorniška merila za izračun rezultata tržnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je raven tveganja za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizka.	<ul style="list-style-type: none"> Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti je mogoče sklepati, da tržno tveganje ni pomembno/je zelo nizko. Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju niso kompleksne. Raven koncentracije tržnega tveganja ni pomembna/je zelo nizka. Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo stabilne donose. 	<ul style="list-style-type: none"> Politika in strategija upravljanja tržnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Organizacijski okvir za tržno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. Sistemi za merjenje in spremljanje tržnega tveganja ter poročanje o njem so primerni. Notranje omejitve in okvir kontrol za tržno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganj institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.	<ul style="list-style-type: none"> Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za nizko do srednje tveganje. Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je nizka do srednja. Raven koncentracije tržnega tveganja je nizka do srednja. <ul style="list-style-type: none"> Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose, ki imajo nizko do srednjo stopnjo nestanovitnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Politika in strategija upravljanja tržnega tveganja institucije nista v celoti usklajeni z njeno splošno strategijo in profilom tveganja. V organizacijskem okviru za tržno tveganje niso ustrezno ločene odgovornosti in naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. Sistemi za merjenje in spremljanje tržnega tveganja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto.
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.	<ul style="list-style-type: none"> Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za srednje do visoko tveganje. Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je srednja do visoka. Raven koncentracije tržnega tveganja je srednja do visoka. Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose, ki imajo srednjo do visoko stopnjo nestanovitnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Politika in strategija upravljanja tržnega tveganja institucije nista v celoti usklajeni z njeno splošno strategijo in profilom tveganja. V organizacijskem okviru za tržno tveganje niso ustrezno ločene odgovornosti in naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. Sistemi za merjenje in spremljanje tržnega tveganja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto.
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in	<ul style="list-style-type: none"> Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za visoko tveganje. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemi za merjenje in spremljanje tržnega tveganja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto.

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
	kontrola je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je visoka. • Raven koncentracije tržnega tveganja je visoka. • Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose, ki imajo visoko stopnjo nestanovitnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notranje omejitve in okvir kontrol za tržno tveganje niso v skladu s strategijo upravljanja tveganj institucije ali nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja.

6.4 Ocena operativnega tveganja

6.4.1 Splošne ugotovitve

272. Pristojni organi bi morali oceniti operativno tveganje na vseh poslovnih področjih in pri vseh dejavnostih institucije, pri čemer bi morali upoštevati ugotovitve ocene ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije, kot so opredeljene v naslovu 5. V okviru te ocene bi morali določiti, v katerih primerih se lahko operativna tveganja uresničijo (ekonomska izguba, skorajšnji dogodek, izguba prihodnjega zaslužka, dobiček), pri čemer bi morali upoštevati tudi možne vplive v smislu drugih povezanih tveganj (npr. mejni primeri kreditno-operativnega tveganja, tržno-operativnega tveganja).

273. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost operativnega tveganja, ki izhaja iz storitev in dejavnosti, prenesenih na zunanje izvajalce, pri čemer bi morali tudi oceniti, ali bi te storitve in dejavnosti lahko vplivale na sposobnost institucije, da obdeluje transakcije in/ali zagotavlja storitve, ali povzročile pravno odgovornost za škodo, povzročeno tretjim osebam (npr. strankam in drugim deležnikom).

274. Pri ocenjevanju operativnega tveganja bi morali pristojni organi oceniti tudi tveganje, povezano z IKT, saj se šteje, da sta zmogljivost in varnost IKT ključni za opravljanje dejavnosti institucije. Zato bi morali pristojni organi oceniti morebitni vpliv tveganj, povezanih z IKT, na ključne dejavnosti institucije ter upoštevati njihov morebitni finančni, regulativni in strateški vpliv na institucijo ter vpliv na njen ugled, pa tudi možnost motenj v poslovanju.

275. Pristojni organi bi morali tveganje izgube poslovnega ugleda oceniti skupaj z operativnim tveganjem, saj so med obema močne povezave (npr. večina dogodkov operativnega tveganja močno vpliva na ugled). Kljub temu se rezultat ocene tveganja izgube poslovnega ugleda ne bi smel upoštevati v izračunu rezultata operativnega tveganja, ampak bi se moral, kadar je ustrezno, šteti za del analize poslovnega modela in/ali ocene likvidnostnega tveganja, saj povzroča predvsem zmanjšanje prihodkov in izgubo zaupanja ali nezadovoljstvo z institucijo pri investitorjih, vlagateljih ali udeležencih medbančnega trga.

276. Pri oceni operativnega tveganja bi morali pristojni organi za napredne pristope za merjenje v največji možni meri uporabiti razvrščanje glede na vrsto dogodka, določeno v členu 324 Uredbe (EU) št. 575/2013 in opredeljeno v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2018/959³¹, da dobijo bolj jasno predstavo o spektru operativnih tveganj in zagotovijo skladnost pri analizi teh tveganj za vse institucije, ne glede na pristop, sprejet za določitev kapitalskih zahtev za operativno tveganje. Pri oceni operativnega tveganja bi morali pristojni organi upoštevati tudi tveganje ravnanja, modelsko tveganje in tveganje, povezano z IKT.

6.4.2 Ocena inherentnega operativnega tveganja

277. Pristojni organi bi morali izvesti oceno narave in obsega operativnega tveganja, ki mu je ali bi mu lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem morajo pristojni organi podrobno razumeti poslovni model institucije, njene dejavnosti, kulturo tveganja in okolje, v katerem posluje, saj lahko vsi ti dejavniki vplivajo na izpostavljenost institucije operativnemu tveganju.

278. Ocena operativnega tveganja pri delovanju zajema dva koraka, ki sta podrobneje opisana v tem oddelku, in sicer:

- a. predhodno oceno ter
- b. oceno narave in pomembnosti izpostavljenosti operativnemu tveganju ter podkategorij operativnega tveganja, s katerimi se sooča institucija.

Predhodna ocena

279. Pri določanju obsega ocene operativnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire operativnega tveganja, ki mu je institucija izpostavljena. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti tudi znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov (vključno z ustreznimi zunanjimi podatki, kadar so na voljo), pri katerih koli drugih nadzorniških dejavnostih, vključno s prispevkom nadzornikov za PPDFT, in iz drugih ustreznih virov informacij.

280. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. glavno strategijo za upravljanje operativnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju operativnega tveganja;
- b. poslovno okolje in zunanja okolja (vključno z geografsko lokacijo nadrejene družbe in njenih subjektov ter centrov za operacije IKT in podatkovnih centrov), v katerih institucija posluje, ter uporabljene distribucijske kanale;

³¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/959 z dne 14. marca 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi opredelitve metodologije ocenjevanja, v skladu s katero pristojni organi institucijam dovolijo uporabo naprednih pristopov merjenja operativnega tveganja (UL L 169, 6.7.2018, str. 1).

- c. kapitalsko zahtevo za operativno tveganje (glede na enostavni pristop (BIA), standardizirani pristop (TSA) in napredne pristope za merjenje (AMA)) v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital za operativno tveganje v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, in sicer ob upoštevanju preteklih trendov in napovedi, če so na voljo;
- d. raven bruto dohodka, sredstev in izgub iz naslova operativnega tveganja ter njihove spremembe v zadnjih nekaj letih na skupni ravni, pa tudi za pomembne subjekte in poslovna področja;
- e. nedavne pomembne poslovne dogodke (kot so združitve, nakupi, prodaje in prestrukturiranje), ki lahko kratkoročno ali srednje- do dolgoročno povzročijo spremembo v profilu operativnega tveganja institucije (npr. ker kratkoročno sistemi, procesi in postopki ne bi bili v celoti usklajeni s politikami upravljanja tveganj nadrejene osebe);
- f. spremembe pomembnih elementov informacijskih sistemov in/ali postopkov, ki bi lahko povzročili spremembo profila operativnega tveganja (npr. ker novi ali spremenjeni informacijski sistemi niso bili ustrezno preskušeni ali ker lahko nezadostno usposabljanje o novih sistemih/procesih in postopkih vodi do napak);
- g. neskladnosti z veljavno zakonodajo ali notranjimi predpisi, o katerih poročajo drugi nadzorniki (vključno z nadzorniki za PPDFT), zunanji revizorji in funkcija notranje revizije ali ki so ugotovljene na podlagi informacij javnega značaja (ob upoštevanju trenutnih razmer in sprememb v vedenju na področju regulativne skladnosti skozi čas);
- h. ambiciozne poslovne načrte ter agresivne spodbude in odškodninske sheme (npr. prodajni cilji, vključno s sprejemanjem strank, ki jih je institucija opredelila kot stranke z visokim tveganjem PD/FT, ali širitvijo v jurisdikcije z visokim tveganjem PD/FT ali distribucijo novih produktov/storitev z visoko stopnjo inherentnega tveganja PD/FT, zmanjšanje števila zaposlenih itd.), ki bi lahko povečali tveganje za neskladnost, človeško napako in kršitve zaposlenih;
- i. procese, postopke, produkte (ki so prodani strankam ali s katerimi se trguje) in informacijske sisteme (vključno z uporabo novih tehnologij), kolikor lahko to vodi do incidentov, napak, zamud, nezadovoljivih specifikacij, kršitev varnosti, večji izpostavljenosti goljufijam, PD/FT in drugim vrstam finančnega kriminala itd., ter
- j. morebitni vpliv zunanjega izvajanja in na splošno vseh dogovorov s tretjimi osebami na operativno tveganje institucij ter nadzor institucij nad uspešnostjo ponudnikov storitev pri izvajanju vseh storitev, prenesenih na zunanje izvajalce, vključno s stopnjo zavedanja o operativnem tveganju, povezanem z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, in splošne izpostavljenosti ponudnikov storitev tveganju v skladu z zahtevami iz Smernic organa EBA o zunanjem izvajanju.

281. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi analizirati zgornje vidike po poslovnih področjih/pravnih subjektih in geografskih območjih ter kategoriji vrste dogodka, če so podatki na voljo, in primerjati položaj institucije s položajem primerljivih subjektov.

Narava izpostavljenosti operativnemu tveganju

282. Pristojni organi bi morali naravo izpostavljenosti operativnemu tveganju določiti z analizo izpostavljenosti glavnim dejavnikom operativnega tveganja, da bi oblikovali v prihodnost usmerjen pogled na morebitno tveganje in izgube. Za tako analizo je včasih treba proučiti poslovna področja, produkte, procese in geografske lokacije, pomembne za institucijo, ter oceno izpostavljenosti operativnemu tveganju za glavne dejavnike tveganja (npr. postopke, osebe, sisteme in zunanje dejavnike) z uporabo samoocene tveganja institucije in analize primerljivih subjektov.

283. V okviru izvedbe te analize bi morali pristojni organi upoštevati medsebojne povezave takih dejavnikov tveganja pri določanju izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju (npr. izpostavljenost več dejavnikom tveganja bi lahko povečala verjetnost operativnega dogodka in posledične izgube, vključno z možnostjo uvedbe sankcij).

Pomembnost izpostavljenosti operativnemu tveganju

284. Potem ko so opredeljeni glavni viri in dejavniki operativnega tveganja, bi se moral pristojni organ osredotočiti na tiste, ki bi lahko imeli največji vpliv na institucijo. Pristojni organ bi moral oceniti „možno izpostavljenost“ institucije operativnemu tveganju z uporabo strokovne ocene ter kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov v zvezi z institucijo ali primerljivimi subjekti, vključiti pa bi moral tudi informacije drugih nadzornikov (npr. nadzornikov za PPFT).

285. Pri oceni pomembnosti izpostavljenosti operativnemu tveganju bi morali pristojni organi upoštevati pogostost in resnost dogodkov, ki jim je institucija izpostavljena, ter razlikovati med tistimi, ki povzročajo zelo velike izgube, in tistimi, ki se pojavljajo zelo pogosto. Na podlagi tega razlikovanja bi morali pristojni organi oceniti trende izgub iz naslova operativnega tveganja in njihovo koncentracijo.

286. Pristojni organi bi morali kot glavni vir informacij upoštevati zbirko podatkov o operativnih izgubah in dogodkih, ki zagotavlja pretekel profil operativnega tveganja institucije, če je na voljo in je zanesljiva (tj. točna in popolna).

287. V primeru institucij, ki sprejmejo notranje modele za operativno tveganje, bi moral pristojni organ upoštevati tudi rezultat notranjega pristopa, če se lahko s tem pristopom zagotovi merjenje izpostavljenosti operativnemu tveganju na zaželeni ravni podrobnosti (npr. produkt, proces itd.), ob predpostavki, da je model dovolj usmerjen v prihodnost. Vendar bi morali pristojni organi upoštevati tudi omejitve in morebitne slabosti notranjih modelov.

288. Poleg tega bi morali pristojni organi izvesti bolj kvalitativno analizo ter uporabiti oceno tveganja za institucijo, podatke iz analize primerljivih subjektov ter javno zbirko podatkov in/ali

zbirko podatkov konzorcija, če so na voljo in če je ustrezno. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi druge dejavnike, ki so značilni za zadevne poslovne enote itd., na katere vplivajo možne pomanjkljivosti, ki lahko zagotovijo merjenje izpostavljenosti tveganju.

289. Pri izvajanju ocene izpostavljenosti institucije tveganju bi morali pristojni organi uporabiti v prihodnost usmerjen pristop, pri čemer bi morali izkoristiti analize scenarijev, ki jih je izvedla institucija in kadar so na voljo, ob upoštevanju morebitnih popravilnih ukrepov in ukrepov za zmanjševanje tveganja, ki so že izvedeni in učinkoviti.

Ocena podkategorij operativnega tveganja

290. Pristojni organi bi morali opredeliti in oceniti operativno tveganje za vse podkategorije operativnega tveganja (vključno s tistimi, določenimi na podlagi vrst dogodkov in nadaljnjih razčlenitev teh vrst dogodkov) in povezane dejavnike tveganja. Pri oceni bi se morali pristojni organi osredotočiti na tiste podkategorije, za katere se šteje, da so za institucijo najpomembnejše. Pomen podkategorije bi bilo treba oceniti z uporabo kvantitativnih informacij, zbranih med predhodno oceno, vključno z ravnjo izgub na podkategorijo glede na kapitalske zahteve in bruto dohodek. Pristojni organi bi morali uporabiti tudi svojo strokovno presojo za opredelitev pomembnih podkategorij, in sicer na podlagi vseh razpoložljivih notranjih in zunanjih virov informacij.

291. Pri oceni bi morali pristojni organi nekaterim specifičnim vidikom operativnega tveganja zaradi njihove razširjenosti in pomembnosti v večini institucij ter njihovega možnega bonitetnega vpliva nameniti posebno pozornost. Takšni vidiki, ki bi morali biti pri ocenjevanju vedno v ospredju, vključujejo:

- a. tveganje, povezano z IKT;
- b. tveganje ravnanja in
- c. modelsko tveganje.

Tveganje, povezano z IKT

292. Pristojni organi bi morali tveganje, povezano z IKT, oceniti v skladu s Smernicami organa EBA o oceni tveganja, povezanega z IKT, v skladu s SREP³² in ob upoštevanju Smernic organa EBA o upravljanju tveganj, povezanih z IKT in varnostjo, pri čemer bi morali upoštevati, da je tveganje, povezano z IKT, ključni dejavnik operativnega tveganja

³² Smernice organa EBA o oceni tveganja, povezanega z IKT, v skladu s procesom nadzorniškega pregledovanja in vrednotenja (SREP) (EBA/GL/2017/05).

Tveganje ravnanja

293. Pristojni organi bi morali oceniti relevantnost in pomembnost izpostavljenosti institucije tveganju ravnanja ob upoštevanju dejavnikov iz točk (a) do (g), ki so pomembni za institucijo. V zvezi z institucijami kategorij 1 in 2 bi morali pristojni organi upoštevati vse naslednje:
- a. zavajajočo prodajo produktov na maloprodajnem in veleprodajnem trgu, vključno s pospešeno navzkrižno prodajo produktov malim strankam, kot so paketni bančni računi ali dodatni produkti, ki jih stranke ne potrebujejo;
 - b. nasprotja interesov pri poslovanju;
 - c. manipulacijo referenčnih obrestnih mer, menjalnih tečajev ali kakršnih koli drugih finančnih instrumentov ali indeksov s ciljem povečanja dobičkov institucije;
 - d. ovire pri zamenjavi finančnih produktov med njihovo življenjsko dobo in/ali pri zamenjavi ponudnikov finančnih storitev;
 - e. slabo zasnovane distribucijske kanale, ki lahko omogočijo nasprotja interesov z lažnimi spodbudami;
 - f. samodejne obnovitve produktov ali kazni za izstop in/ali
 - g. nepošteno obravnavo pritožb strank.
294. Ker tveganje ravnanja zajema zelo različne vidike ter lahko izhaja iz številnih poslovnih procesov in produktov, bi morali pristojni organi uporabiti rezultate analize poslovnega modela in temeljito pregledati politike spodbud, da dobijo zelo dobro predstavo o virih tveganja ravnanja.
295. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi proučiti raven konkurence na trgih, na katerih posluje institucija, in ugotoviti, ali morebitni prevladujoči položaj institucije same ali v majhni skupini predstavlja pomembno tveganje za kršitve (npr. kot posledica ravnanja, podobnega kartelnemu).
296. Možni kazalniki, ki bi lahko opozorili na tveganje ravnanja, so:
- a. sankcije, ki jih ustrezni organi naložijo instituciji za kršitve;
 - b. sankcije, ki se naložijo primerljivim subjektom za kršitve, in
 - c. pritožbe zoper institucijo zaradi problematičnih števil in zneskov.
297. Vendar bi morali pristojni organi uporabiti v prihodnost usmerjen pristop, pri čemer bi morali upoštevati tudi možen vpliv regulativnega razvoja in dejavnosti ustreznih organov, kar zadeva varstvo potrošnikov in zagotavljanje finančnih storitev na splošno.

Modelsko tveganje

298. Pristojni organi bi morali v okviru operativnega tveganja oceniti dve različni obliki modelskega tveganja:

- a. tveganje, povezano s podcenjevanjem kapitalskih zahtev z regulativnimi naprednimi pristopi merjenja, in
- b. tveganje izgub v zvezi z razvojem, izvajanjem ali neustrezno uporabo katerih koli drugih modelov s strani institucije za odločanje (npr. oblikovanje cen produktov, vrednotenje finančnih instrumentov, spremljanje omejitev tveganja itd.), pri čemer bi morali pristojni organi pripraviti pregled takih modelov in ovrednotiti njihov pomen ter oceniti okvir upravljanja modelskega tveganja, ki ga je sprejela institucija.

299. Za namene točke (a) odstavka 298 bi morali pristojni organi oceniti izpostavljenost institucije modelskemu tveganju, ki izhaja iz uporabe notranjih modelov na glavnih poslovnih področjih in pri glavnih dejavnostih, ob upoštevanju opredelitve in zahtev iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/959, če se uporabljajo. Ocena modelskega tveganja lahko temelji na spoznanjih, pridobljenih pri drugih nadzorniških ukrepih, vključno s tistimi, ki se izvajajo v skladu s členom 101 Direktive 2013/36/EU.

300. Za namene točke (b) odstavka 298 bi morali pristojni organi upoštevati:

- a. v kakšnem obsegu in za kakšen namen institucija uporablja modele za sprejemanje odločitev ter kakšen je poslovni pomen takih odločitev. Pristojni organi bi morali določiti poslovno področje/dejavnost, za katero institucija uporablja modele. Pri izvajanju te ocene lahko pristojni organi proučijo naslednja področja, na katerih institucije običajno obsežno uporabljajo modele:
 - i. trgovanje s finančnimi instrumenti (vključno z vrednotenjem sredstev in strategijami trgovanja);
 - ii. merjenje in obvladovanje tveganja ter
 - iii. razporeditev kapitala (vključno s posojilnimi politikami in oblikovanjem cen produktov).
- b. raven ozaveščenosti institucije glede modelskega tveganja in način, kako ga upravlja, tako da oceni, ali:
 - i. je institucija uporabila kontrolne mehanizme (npr. umerjanje tržnih parametrov, notranje ovrednotenje ali testiranje rezultatov merjenja za nazaj, preverjanje na podlagi strokovne ocene itd.), ki so zanesljivi v smislu metod, pogostosti, spremljanja itd. in ki vključujejo postopke odobritve modela, ter

- ii. institucija modele uporablja konservativno (npr. s povišanjem ali znižanjem ustreznih parametrov glede na položaj pozicij itd.), če se zaveda njihovih pomanjkljivosti ali razvoja na trgu ali na področju poslovanja.

301. Pri izvajanju ocene modelskega tveganja bi morali pristojni organi upoštevati oceno drugih tveganj za kapital, likvidnost in financiranje, zlasti v zvezi z ustreznostjo metodologij, uporabljenih za merjenje tveganja, oblikovanje cen ter vrednotenje sredstev in/ali obveznosti. Rezultati takšne ocene bi morali biti podlaga za ugotovitve o operativnem tveganju.
302. Za poslovna področja, ki obsežno uporabljajo modele, bi moral pristojni organ nato oceniti, kako velik bi lahko bil vpliv modelskega tveganja, med drugim z analizami občutljivosti in scenarijev ali stresnimi testi.

6.4.3 Ocena tveganja izgube poslovnega ugleda

303. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja izgube poslovnega ugleda, ki mu je institucija izpostavljena, pri čemer bi morali uporabiti svoje razumevanje upravljanja, poslovnega modela, produktov in baze strank institucije ter okolja, v katerem posluje. Takšna ocena bi morala biti osredotočena tudi na splošni okvir tveganja izgube ugleda, s čimer bi se zagotovila sposobnost institucije, da z ustreznimi komunikacijskimi strategijami obvladuje in blaži morebitne dogodke v zvezi z ugledom.
304. Tveganje izgube poslovnega ugleda je pomembnejše pri večjih institucijah, zlasti tistih z lastniškimi in dolžniškimi instrumenti, ki kotirajo na borzi, ali tistih, ki poslujejo na medbančnih trgih. Zato bi morali pristojni organi pri oceni tveganja izgube poslovnega ugleda večjo pozornost nameniti institucijam s temi lastnostmi.
305. Pristojni organi bi morali upoštevati notranje in zunanje dejavnike ali dogodke, ki bi lahko povzročili pomisleke glede ugleda institucije, ob upoštevanju dejavnikov iz točk od (a) do (i), ki so pomembni za institucijo. Za institucije kategorije 1 in 2 bi morali pristojni organi pri oceni izpostavljenosti institucije tveganju izgube poslovnega ugleda upoštevati vse naslednje kazalnike:
- a. število sankcij uradnih organov (ne samo sankcij pristojnih organov, ampak tudi sankcij, ki izhajajo iz davčnih ali drugih poravnav);
 - b. tekoče znane preiskave uradnih organov v zvezi z institucijo ali njenimi predstavniki ter naložene sankcije ali tekoče znane preiskave ali pravne spore v zvezi z davčnimi zadevami ali druge poravnave ali preiskave zaradi uresničitve tveganja PD/FT ali kršitev zakonodaje o PPDFt;
 - c. medijske kampanje in pobude združenj potrošnikov, ki prispevajo k poslabšanju podobe institucije v javnosti in njenega ugleda;
 - d. število pritožb stranke in njihove spremembe ali nenadna izguba strank ali vlagateljev;

- e. negativne dogodke, ki vplivajo na primerljive subjekte institucije, kadar jih javnost povezuje s celotnim finančnim sektorjem ali skupino institucij;
- f. ugled posameznikov, vključenih v upravljanje institucije, ocenjen v skladu s Skupnimi smernicami organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij, ter ugled posameznikov s kvalificiranim deležem v instituciji, ocenjen v skladu s Skupnimi smernicami evropskih nadzornih organov o skrbni oceni pri pridobitvah in povečanjih kvalificiranih deležev v finančnem sektorju³³;
- g. poslovanje v sektorjih ali jurisdikcijah, ki so zelo izpostavljene pranju denarja in financiranju terorizma³⁴, ali s posamezniki, povezanimi z visokim tveganjem z vidika PD/FT;
- h. vpliv, ki ga imajo prizadeti sistem in storitve IKT ter incidenti na področju kibernetne varnosti na ugled, in
- i. druge „tržne“ kazalnike, če so na voljo (npr. poslabšanje bonitetne ocene ali spremembe cene delnic med letom).

306. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost izpostavljenosti institucije tveganju izgube poslovnega ugleda in njeno povezavo z drugimi tveganji (tj. kreditnim, tržnim, operativnim in likvidnostnim tveganjem) z uporabo drugih ocen tveganja (vključno z ocenami drugih nadzornih organov), da opredelijo vse možne sekundarne učinke v kateri koli smeri (učinek tveganja izgube poslovnega ugleda na druga tveganja in obratno).

307. V okviru analize operativnega tveganja bi morali pristojni organi upoštevati pomembnost in pomen izpostavljenosti institucije tveganju PD/FT z bonitetnega vidika v okviru operativnega tveganja. V zvezi s tem bi morali pristojni organi uporabiti ustrezne vhodne podatke, ki jih prejmejo od nadzornikov za PPDFT, da dopolnijo svoje ugotovitve iz tekočega nadzora in ocenijo, ali te vzbujajo bonitetne pomisleke v zvezi s tveganjem PD/FT.

308. Pristojni organi bi morali upoštevati, da je lahko vsaka institucija, ne glede na njeno velikost ali finančno trdnost, izpostavljena tveganju PD/FT. Zato je treba zadostno pozornost nameniti tudi institucijam, za katere se šteje, da so finančno trdne in imajo morda dober ugled, saj se lahko te institucije poskuša izkoristiti izrecno za namene PD/FT. Pozornost bi bilo treba nameniti tudi institucijam, ki so zelo uspešne pri pridobivanju novih strank/povečevanju tržnega deleža – zlasti z uporabo netradicionalnih distribucijskih kanalov –, saj bi to lahko bilo povezano s šibkimi kontrolami skrbnega preverjanja strank v fazi vstopanja.

³³ Skupne smernice evropskih nadzornih organov o skrbni oceni pri pridobitvah in povečanjih kvalificiranih deležev v finančnem sektorju (JC/GL/2016/01).

³⁴ Glej Smernice organa EBA o dejavnih tveganjih PD/FT (EBA/GL/2021/02).

309. Pristojni organi bi morali z nadzorniki za PPDFT deliti ustrezne informacije o ugotovljenih vprašanih operativnega tveganja, ki lahko povzročijo tveganja PD/FT in pomisleke, kot so pomanjkljivosti v sistemu IT ali okviru notranjih kontrol institucij.

6.4.4 Ocena upravljanja, merjenja in kontrole operativnega tveganja

310. Pristojni organi bi morali okvir in ureditve, ki jih ima institucija za upravljanje in kontrolo operativnega tveganja, ocenjevati kot ločeno kategorijo tveganja. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati rezultate analize splošnega upravljanja tveganj in okvira notranjih kontrol iz naslova 5, saj to vpliva na izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju. V zvezi s tveganjem PD/FT bi moral pristojni organ upoštevati oceno, ki jo predloži nadzornik za PPDFT.

311. Pristojni organi bi morali k temu pregledu pristopiti z upoštevanjem ključnih dejavnikov operativnega tveganja (tj. osebe, procesi, zunanji dejavniki, sistemi), ki lahko delujejo tudi kot dejavniki zmanjšanja tveganja, in bi morali upoštevati:

- a. strategijo upravljanja operativnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju navedenega tveganja;
- b. organizacijski okvir;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem;
- e. načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo ter
- f. okvir notranjih kontrol, ki se uporablja za upravljanje operativnega tveganja.

Strategija upravljanja operativnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju navedenega tveganja

312. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija opredeljeno in formalizirano zanesljivo strategijo upravljanja operativnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju navedenega tveganja, ki ju odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja operativnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju navedenega tveganja ter postopek za njun pregled (npr. v primeru pregleda splošne strategije upravljanja tveganj ali pomislekov glede trenda izgub in/ali kapitalske ustreznosti itd.);
- b. višje vodstvo izvaja in spremlja strategijo upravljanja operativnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotovi, da so ukrepi institucije za zmanjšanje operativnega tveganja v skladu z oblikovano strategijo;
- c. so te strategije ustrezne in učinkovite glede na naravo in pomembnost profila operativnega tveganja ter ali institucija spremlja njihovo učinkovitost skozi čas in upoštevanje nagnjenosti k prevzemanju operativnega tveganja;

- d. strategija upravljanja operativnega tveganja zajema vse dejavnosti, procese in sisteme institucije – tudi prospektivno v okviru strateškega načrta – kadar je ali bi lahko bilo operativno tveganje pomembno, ter
- e. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja operativnega tveganja.

313. Pri oceni verodostojnosti takih strategij bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je institucija dodelila zadostna sredstva za njihovo izvajanje in ali so bile sprejete ustrezne odločitve ne glede na morebitne ugodnosti minimalnih kapitalskih zahtev (zlasti za institucije, ki za določitev minimalnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristope BIA ali TSA).

Organizacijski okvir za upravljanje in nadzor operativnega tveganja

314. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost in učinkovitost organizacijskega okvira za upravljanje operativnega tveganja. Pri tem bi moral pristojni organ ugotoviti, ali:
- a. so jasno določene odgovornosti za opredelitev, analizo, oceno, zmanjševanje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem;
 - b. sta sistema kontrole in spremljanja operativnega tveganja predmet neodvisnega pregleda ter ali so osebe, ki prevzemajo tveganje, in osebe, ki upravljajo tveganje, ter te osebe in funkciji kontrole in nadzora tveganja jasno ločene;
 - c. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja na celovit način pokrivajo operativno tveganje na ravni celotne institucije (vključno s podružnicami), ne glede na pristop za merjenje, uporabljen za določitev minimalnega kapitala, ter pokrivajo poslovne funkcije, prenesene na zunanje izvajalce, in druge dejavnosti ter
 - d. ima okvir za upravljanje operativnega tveganja zadostne in kvalitativne človeške in tehnične vire.

Politike in postopki

315. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne politike in postopke za upravljanje operativnega tveganja, vključno s preostalim tveganjem po uporabi tehnik za zmanjševanje tveganja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:
- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje operativnega tveganja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja operativnega tveganja;
 - b. je višje vodstvo odgovorno za razvoj in izvajanje politik in postopkov za upravljanje operativnega tveganja;
 - c. so politike in postopki za upravljanje operativnega tveganja jasno oblikovani, je celotna institucija o njih obveščena ter se dosledno uporabljajo v celotni instituciji

ali vsaj v tistih procesih in dejavnostih, ki so najbolj izpostavljeni operativnemu tveganju;

- d. politike in postopki pokrivajo vse elemente upravljanja, merjenja in kontrole operativnega tveganja, po potrebi vključno z zbiranjem podatkov o izgubi, metodologijami količinske opredelitve, tehnikami zmanjševanja tveganja (npr. zavarovalne police), tehnikami vzročne analize v zvezi z dogodki operativnega tveganja, omejitvami in obravnavo izjem pri teh omejitvah;
- e. je institucija uvedla postopek odobritve za nove produkte, procese in sisteme, pri katerih je treba oceniti in zmanjšati morebitna operativna tveganja, ki jih povzročijo uvedba ter razvoj povezanih novih produktov, procesov in sistemov;
- f. so take politike ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje operativnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije;
- g. institucija spodbuja kulturo upravljanja operativnega tveganja na ravni celotne institucije prek usposabljanja in določanja ciljev za zmanjšanje izgub zaradi operativnega tveganja.

Opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

316. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, oceno, merjenje in spremljanje operativnega tveganja, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir vsaj v skladu z ustreznimi minimalnimi kapitalskimi zahtevami iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje. Pristojni organi bi morali upoštevati:

- a. ali institucija izvaja učinkovite procese in postopke za celovito opredelitev in oceno izpostavljenosti operativnemu tveganju (npr. samoocenjevanje tveganja in kontrole (Risk and Control Self-Assessment – RCSA)) ter za odkrivanje in natančno kategorizacijo zadevnih dogodkov (tj. zbiranje podatkov o izgubi, „skorajšnji dogodki“ brez vpliva na izgubo ali celo dogodki, ki ustvarjajo nepričakovane dobičke), vključno z mejnimi primeri z drugimi tveganji (npr. kreditna izguba, ki jo povzroči ali poveča dogodek operativnega tveganja); pri tem bi morali pristojni organi ugotoviti tudi, ali je institucija zmožna opredeliti ključne dejavnike zadevnih operativnih izgub, in to informacijo uporabiti za namene upravljanja operativnega tveganja;
- b. za namene člena 101 Direktive 2013/36/EU, če je instituciji za določitev minimalnih kapitalskih zahtev za operativno tveganje dovoljeno uporabljati notranji model, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje ter ali tak notranji model ne vključuje kakršne koli pomembne podcenjenosti tveganj;

- c. ali ima institucija ustrezne informacijske sisteme in metodologije za količinsko opredelitev ali oceno operativnega tveganja, ki izpolnjujejo vsaj zahteve za določitev ustreznega minimalnega kapitala, kot je določeno v ustrezni zakonodaji EU in nacionalni izvedbeni zakonodaji (npr. za TSA, vzporejanje zadevnih postavk dobička in izgube z osmimi regulativnimi poslovnimi področji; za AMA dolžina časovnih nizov, obravnava zavarovanja, korelacija itd.)
- d. ali je institucija izvedla ustrezne stresne teste in analizo scenarijev, kot je ustrezno, za razumevanje vpliva negativnih operativnih dogodkov na njeno dobičkonosnost in kapital, pri čemer bi bilo treba upoštevati tudi morebitno nedelovanje notranjih kontrol in tehnik za zmanjševanje tveganja; kadar je ustrezno bi morali pristojni organi upoštevati usklajenost teh analiz z RCSA in rezultatom analize primerljivih subjektov;
- e. ali upravljalni organ in višje vodstvo institucije razumeta predpostavke, na katerih temelji sistem merjenja, ter ali se zavedata stopnje zadevnega modelskega tveganja;
- f. ali je institucija opredelila in izvajala stalno in učinkovito spremljanje izpostavljenosti operativnemu tveganju na ravni celotne institucije, vključno z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, ter novimi produkti in sistemi, med drugim na podlagi posebnih v prihodnost usmerjenih kazalnikov (ključni kazalniki tveganja in ključni kazalniki kontrole) in sprožilcev za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja ter
- g. institucija je opredelila ustrezne ukrepe za odzivanje na preostala tveganja, da bi jih ohranila v mejah, opredeljenih v okviru nagnjenosti k prevzemanju tveganj;
- h. ali institucija redno poroča o izpostavljenosti operativnemu tveganju, vključno z rezultati stresnih testov, upravljalnemu organu, višjemu vodstvu ter upravljavcem zadevnih dejavnosti in postopkov, kot je ustrezno.

317. Pristojni organi bi morali okvir za upravljanje tveganja, povezanega z IKT, oceniti v skladu s Smernicami organa EBA o oceni tveganja, povezanega z IKT, v skladu s SREP in ob upoštevanju Smernic organa EBA o upravljanju tveganj, povezanih z IKT in varnostjo.

Načrti v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo

318. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljene obsežne in preskušene načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo, ki zajemajo vsaj kritične in pomembne funkcije, vključno s tistimi, ki so prenesene na zunanje izvajalce, da se zagotovi, da lahko institucija neprekinjeno posluje in omeji izgube v primeru resne motnje poslovanja. V zvezi z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, bi morali pristojni organi zagotoviti, da ima ponudnik storitev ustrezen načrt neprekinjenega poslovanja, skladen s Smernicami organa EBA o zunanjem izvajanju.

319. Pristojni organi bi morali ugotoviti, ali ima institucija pripravljene načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem, ki upoštevajo naravo, velikost in zapletenost njenih dejavnosti. Taki načrti bi morali upoštevati različne vrste verjetnih ali možnih scenarijev, v katerih bi lahko bila institucija ranljiva.
320. Pristojni organi bi morali oceniti kakovost in učinkovitost postopka institucije za načrtovanje upravljanja neprekinjenega poslovanja. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti, koliko institucija upošteva priznane postopke upravljanja neprekinjenega poslovanja. V skladu s tem bi morali pristojni organi ugotoviti, ali postopek institucije za načrtovanje upravljanja neprekinjenega poslovanja vključuje:
- a. analizo vplivov na poslovanje;
 - b. ustrezne strategije za sanacijo, ki zajemajo notranje in zunanje odvisnosti ter jasno opredeljene prednostne naloge sanacije;
 - c. pripravo obsežnih in prilagodljivih načrtov za obravnavo možnih scenarijev;
 - d. učinkovito preskušanje zasnove in operativne učinkovitosti načrtov;
 - e. programe ozaveščanja in usposabljanja o upravljanju neprekinjenega poslovanja ter
 - f. obveščanje ter dokumentiranje kriznega upravljanja in usposabljanje na to temo.

Okvir notranjih kontrol

321. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden okvir kontrol in zanesljive zaščitne ukrepe za zmanjševanje svojega operativnega tveganja v skladu z nagnjenostjo k prevzemanju operativnega tveganja in strategijo upravljanja operativnega tveganja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali:
- a. obseg kontrolnih funkcij institucije vključuje vse konsolidirane subjekte in geografske lokacije;
 - b. so vzpostavljene notranje kontrole in drugi postopki (npr. odzivi na tveganja, kot so politike ravnanja, tehnike prenosa tveganja itd.), katerih cilj je zmanjšanje izpostavljenosti operativnemu tveganju ali omejitev morebitnih vplivov in njihovo ohranjanje na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju operativnega tveganja in
 - c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in postopke za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje in po potrebi pristojnim organom.

322. Poleg tega bi morali pristojni organi oceniti tudi funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali ugotoviti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje operativnega tveganja;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole kreditnih tveganj na ravni celotne institucije ter
- c. so takšne revizije učinkovite pri ugotavljanju, ali se upoštevajo notranje politike in vsi ustrezni zunanji predpisi, ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

323. Za institucije, ki pri določanju minimalnih kapitalskih zahtev za operativno tveganje uporabljajo napredne pristope za merjenje, bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je proces notranjega ovrednotenja pristopa zanesljiv in učinkovit za preskušanje predpostavk modelov in opredelitev morebitnih pomanjkljivosti v zvezi z modeliranjem operativnih tveganj, količinsko opredelitvijo operativnega tveganja in sistemi ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

324. Ne glede na pristop, ki ga sprejme institucija za določanje regulativnega minimalnega kapitala, kadar se odločitve sprejemajo na podlagi modelov (npr. krediti, oblikovanje cen, trgovanje s finančnimi instrumenti itd.), bi morali pristojni organi oceniti, ali je vzpostavljen zanesljiv proces notranjega ovrednotenja in/ali postopek pregleda modela za opredelitev in zmanjševanje modelskega tveganja.

Upravljanje tveganja izgube poslovnega ugleda

325. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija uvedla ustrezne ureditve, strategije, postopke in mehanizme za upravljanje tveganja izgube poslovnega ugleda. Pristojni organi bi morali zlasti upoštevati, ali:

- a. je institucija uvedla formalizirane politike in postopke za opredelitev, upravljanje in spremljanje tega tveganja ter so te politike in postopki sorazmerni z njeno velikostjo in njenim pomenom v sistemu;
- b. institucija to tveganje obravnava previdnostno, na primer z določanjem omejitev ali zahtevanjem odobritve za dodelitev kapitala določenim državam, sektorjem ali osebam, in/ali upoštevati, ali je v načrtih neprekinjenega poslovanja obravnavana potreba po proaktivni obravnavi težav zvezi z ugledom v primeru krize;
- c. institucija izvaja stresne teste ali analizo scenarijev za oceno morebitnih sekundarnih učinkov tveganja izgube poslovnega ugleda (npr. likvidnost, stroški financiranja, dostop do storitev korespondenčnega bančništva itd.);
- d. institucija v primeru posameznih dogodkov, ki bi lahko ogrozili njen ugled, ukrepa s hitrimi komunikacijskimi kampanjami, da bi zaščitila svojo blagovno znamko, in

- e. institucija upošteva, kakšen je morebitni vpliv njene strategije in poslovnih načrtov ter splošneje ravnanja na njen ugled.

6.4.5 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

326. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o operativnem tveganju institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom tveganja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 6. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 6: Nadzorniška merila za izračun rezultata operativnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> Izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju so omejene na le nekaj kategorij vpliva z visoko pogostostjo/majhno resnostjo. Analiza scenarijev in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju niso pomembne/so zelo nizke. Raven bruto izgub (pred izterjavami in vključno z izgubami iz kreditnega portfelja zaradi operativnega tveganja), ki jih je imela institucija v zadnjih letih, ni pomembna/je zelo nizka ali pa se je znižala z višje ravni. 	<ul style="list-style-type: none"> Politika in strategija operativnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Organizacijski okvir za operativno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.	<ul style="list-style-type: none"> Izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju so predvsem v kategorijah vpliva z visoko pogostostjo/majhno resnostjo. Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju nizke do srednje. Raven bruto izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih letih, je nizka do srednja ali pa naj bi se zvišala z nižje pretekle ravni ali znižala z višje pretekle ravni. 	<ul style="list-style-type: none"> Okvir za operativno tveganje vključuje vsa relevantna tveganja. Sistemi za merjenje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem so ustrezni. Okvir kontrol za operativno tveganje je učinkovit.
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in	<ul style="list-style-type: none"> Izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju se nanašajo na nekatere kategorije vpliva z nizko pogostostjo/veliko resnostjo. 	<ul style="list-style-type: none"> Usklajenost med politiko in strategijo operativnega tveganja institucije ter njeno splošno strategijo in

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
	kontrola je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju srednje do visoke. Raven bruto izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih letih, je srednja do visoka ali pa naj bi se zvišala z nižje pretekle ravni ali znižala z višje pretekle ravni. 	<p>nagnjenostjo k prevzemanju tveganja ni dovolj razvita ali je celo neustrezna.</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizacijski okvir za operativno tveganje ni dovolj trden. Okvir za operativno tveganje ne vključuje vseh relevantnih tveganj. Sistemi za merjenje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem niso ustrezni. Okvir kontrol za operativno tveganje je šibek.
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrola je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> Izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju se nanašajo na vse glavne kategorije. Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju velike in se povečujejo. Raven bruto izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih nekaj letih, je visoka ali pa se je tveganje znatno povečalo. 	

6.5 Ocena obrestnega tveganja, ki izhaja iz dejavnosti netrgovalne knjige

6.5.1 Splošne ugotovitve

327. Pristojni organi bi morali oceniti obrestno tveganje, ki izhaja iz obrestno občutljivih pozicij iz netrgovalnih bilančnih in zunajbilančnih dejavnosti (kar se običajno imenuje obrestno tveganje v netrgovalni knjigi ali IRRBB), vključno z varovanji za te pozicije, ne glede na njihovo priznavanje in merjenje ter ne glede na priznavanje in merjenje dobičkov in izgub, za računovodske namene.

328. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju IRRBB upoštevati ustreznost in pomembnost vsaj naslednjih podkategorij:

- a. vrzelno tveganje – tveganje, ki je posledica časovne strukture obrestno občutljivih instrumentov, ki izhaja iz razlik v časovni razporeditvi sprememb obrestnih mer, pri čemer zajema spremembe časovne strukture obrestnih mer, ki se dosledno pojavljajo v krivulji donosa (vzporedno tveganje) ali se razlikujejo po obdobju (nevzporedno tveganje);

- b. osnovno tveganje – tveganje, ki izhaja iz vpliva relativnih sprememb obrestnih mer na občutljive instrumente obrestnih mer, ki imajo podobne zapadlosti, vendar se zanje določi cena z uporabo različnih indeksov obrestnih mer. Izhaja iz nepopolne korelacije v prilagoditvi natečenih in plačanih obresti za različne obrestno občutljive instrumente sicer podobnimi značilnostmi spremembe obrestnih mer,
- c. opcijsko tveganje – tveganje, ki izhaja iz opcij (vgrajenih in izrecnih), pri čemer lahko institucija ali njena stranka spremeni stopnjo in časovno razporeditev svojih denarnih tokov, tj. tveganje, ki izhaja iz obrestno občutljivih instrumentov, pri čemer bo imetnik skoraj zagotovo izrabil opcijo, če je to v njegovem finančnem interesu (vgrajene ali izrecne samodejne opcije), in tveganje, ki izhaja iz prožnosti, vgrajene implicitno ali v okviru obrestno občutljivih instrumentov, tako da lahko spremembe obrestnih mer povzročijo spremembo vedenja stranke (vgrajeno vedenjsko opcijsko tveganje).

329. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali institucija napotke iz Smernic organa EBA o IRRBB³⁵ izvaja preudarno. To velja zlasti za opredelitev, ocenjevanje, upravljanje in zmanjševanje notranjega obrestnega tveganja institucije.

330. Oceno IRRBB bi bilo treba razlikovati od ocene tveganja spremembe kreditnega razmika, ki izhaja iz pozicij v netrgovalni knjigi (ki se običajno imenuje CSRBB), ki bi jo morali prav tako opraviti pristojni organi. Pristojni organi bi morali zlasti upoštevati, ali se v okviru notranjih sistemov institucij ustrezno ocenjuje in spremlja tveganje CSRBB z vidika ekonomske vrednosti in neto prihodka od obresti³⁶.

6.5.2 Ocena inherentnega IRRBB

331. Na podlagi ocene IRRBB pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti IRRBB institucije in oceniti morebiten bonitetni vpliv tega tveganja na institucijo. Pri oblikovanju ocene IRRBB pri delovanju bi bilo treba izvesti naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave profila obrestnega tveganja institucije ter
- c. oceno rezultata nadzorniških testov odstopanj in nadzorniških stresnih testov ter scenarijev pretresa in stresa institucije na področju obrestnih mer.

³⁵ Smernice organa EBA o upravljanju obrestnega tveganja, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti (EBA/GL/2018/02).

³⁶ Dodatne smernice o okviru CSRBB bodo na voljo v revidiranih smernicah organa EBA, ki bodo pripravljene na podlagi izvajanja pooblastila iz člena 84 Direktive 2013/36/EU.

Predhodna ocena

332. Pri določanju obsega ocene IRRBB bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire IRRBB, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali uporabiti znanje, pridobljeno iz informacij ICAAP in ILAAP, zbranih za namene SREP, poročanja o IRRBB, ocene drugih elementov SREP, primerjave položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in iz katerih koli drugih nadzornih dejavnosti.
333. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:
- a. kako institucija upravlja obrestno tveganje, vključno s svojo glavno strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja v zvezi z IRRBB;
 - b. vpliv nadzorniških testov odstopanj, določenih v členu 98(5) Direktive 2013/36/EU in podrobneje opredeljenih v delegirani uredbi, sprejeti v skladu s členom 98(5a) navedene direktive;
 - c. vpliv spremembe obrestnih mer na neto prihodek od obresti in ekonomsko vrednost v skladu z metodologijo, ki jo uporablja institucija, bodisi na podlagi (poenostavljene) standardizirane metodologije bodisi na podlagi notranjih sistemov, ki so podrobneje opredeljeni v delegirani uredbi, sprejeti v skladu s členom 84(5) in (6) Direktive 2013/36/EU, in
 - d. notranji kapital – kadar je ustrezno – dodeljen IRRBB, v skupnem znesku in kot delež skupnega notranjega kapitala institucije glede na njen ICAAP, vključno s preteklim trendom in napovedmi.
334. V svoji predhodni oceni bi morali pristojni organi upoštevati tudi znatne spremembe izpostavljenosti institucije do IRRBB. Oceniti bi morali vsaj naslednje vidike:
- a. znatne spremembe splošne strategije upravljanja IRRBB, nagnjenosti k prevzemanju tveganja, politike in višine omejitev institucije;
 - b. morebiten vpliv teh sprememb na profil tveganja institucije;
 - c. večje spremembe v modeliranju, vedenju strank ali uporabi obrestnih izvedenih finančnih instrumentov institucij in
 - d. glavne trende na trgu.

Narava in sestava profila obrestnega tveganja institucije

335. Pristojni organi bi morali oblikovati jasno stališče o tem, kako lahko spremembe obrestnih mer negativno vplivajo na neto obrestne prihodke (in po potrebi njen dobiček) in ekonomsko vrednost institucije (sedanjo vrednost pričakovanih denarnih tokov), da si ustvarijo kratkoročno in dolgoročneje mnenje o morebitni grožnji za kapitalsko ustreznost.

336. Pri tem bi morali pristojni organi analizirati in oblikovati jasno stališče o strukturi sredstev, obveznostih in, če so na voljo, zunajbilančnih izpostavljenostih institucije. Zlasti glede:
- a. različnih pozicij v netrgovalni knjigi, njihove zapadlosti ali datumov prevrednotenja in vedenjskih predpostavk (npr. predpostavke v zvezi s produkti z negotovo zapadlostjo) v povezavi s temi pozicijami;
 - b. obrestnih denarnih tokov institucije;
 - c. deleža produktov z negotovo zapadlostjo in produktov z izrecnimi in/ali vgrajenimi opcijami, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti produktom z vgrajeno opcionalnostjo glede strank, ter
 - d. strategije institucije glede varovanja pred tveganjem ter količine in uporabe izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem.
337. Da bi pristojni organi bolje določili zapletenost in profil obrestnega tveganja institucije, bi morali razumeti tudi glavne značilnosti sredstev, obveznosti in zunajbilančnih izpostavljenosti institucije, zlasti:
- a. kreditni portfelj (npr. količino posojil brez zapadlosti, količino posojil s predplačilnimi opcijami, količino posojil s spremenljivo obrestno mero s spodnjo in zgornjo mejo, delež pogodb za posojila s spremenljivo obrestno mero, ki preprečujejo prevrednotenje po negativnih obrestnih merah itd.);
 - b. portfelj obveznic (npr. količino naložb z opcijami, morebitne koncentracije);
 - c. nedonosne izpostavljenosti;
 - d. depozitne račune (npr. občutljivost depozitne osnove institucije na spremembe obrestnih mer, vključno s temeljnimi depoziti, morebitne koncentracije);
 - e. izvedene finančne instrumente (npr. zapletenost izvedenih finančnih instrumentov, pomisleki glede prodanih ali kupljenih obrestnih opcij, vpliv izvedenih finančnih instrumentov na trajanje pozicij netrgovalne knjige) in
 - f. naravo IRRBB, vgrajenega v instrumente poštene vrednosti, vključno z manj likvidnimi instrumenti, kot so sredstva in obveznosti ravni 3.
338. Pristojni organi bi morali pri analizi vpliva na dobiček institucije upoštevati različne vire prihodka institucije in stroške ter njihovo relativno težo za skupne prihodke. Zavedati bi se morali, v kakšnem obsegu so donosi institucije odvisni od obrestno občutljivih pozicij, ter določiti, kako bi različne spremembe obrestnih mer vplivale na neto prihodek institucije od obresti in določanje vplivov sprememb tržne vrednosti instrumentov – odvisno od računovodske obravnave – ki se kažejo v izkazu poslovnega izida ali neposredno v lastniškem kapitalu (npr. prek drugega vseobsegajočega donosa).

339. Pri analizi vpliva na ekonomsko vrednost in dobiček institucije bi morali pristojni organi najprej upoštevati rezultate nadzorniških testov odstopanj, ki so določeni v členu 98(5) Direktive 2013/36/EU in podrobneje opredeljeni v delegirani uredbi, sprejeti v skladu s členom 98(5a) navedene direktive, da bi dobili začetno primerjalno vrednost, ki bi jo lahko uporabili za primerjavo, kako spreminjanje obrestnih mer vpliva na institucijo. Pri izvajanju te ocene bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti občutljivosti denarnih tokov za prevrednotenja, kar zadeva njihovo časovno razporeditev in količino, na spremembe v osnovnih ključnih predpostavkah (predvsem za račune strank brez določenih datumov prevrednotenja, račune strank z vgrajeno opcionalnostjo glede strank in/ali lastniški kapital).
340. Pristojni organi bi morali poskušati razumeti učinek teh predpostavk in nato ločiti tveganja za ekonomsko vrednost in dohodke, ki izhajajo iz vedenjskih prilagoditev institucije.
341. Pozornost bi morali nameniti občutljivosti denarnih tokov na spremembe v vrednotenju instrumentov poštene vrednosti v netrgovalni knjigi, vključno z obrestnimi izvedenimi finančnimi instrumenti, ki se uporabljajo za varovanje instrumentov iz netrgovalne knjige (npr. vpliv sprememb tržnega vrednotenja pri instrumentih poštene vrednosti na izkaz poslovnega izida, učinkovitost varovanja pred tveganji).
342. Poleg uporabe nadzorniškega testa odstopanj, določenega v členu 98(5) Direktive 2013/36/EU in podrobneje opredeljenega v delegirani uredbi, sprejeti v skladu s členom 98(5a) navedene direktive, lahko pristojni organi od institucij zahtevajo, da upoštevajo tudi druge stresne scenarije za obrestne mere.
343. Pristojni organi bi morali v svoji kvantitativni oceni upoštevati tudi rezultate notranjih ali standardiziranih metodologij institucije za merjenje IRRBB, če je to ustrezno. Na podlagi analize teh metodologij bi morali pristojni organi bolje razumeti glavne dejavnike tveganja, na katerih temelji profil IRRBB institucije.
344. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucije, ki poslujejo v različnih valutah, izvedejo analizo obrestnega tveganja v vseh valutah, v katerih imajo pomembno pozicijo. Oceniti bi morali tudi pristope, ki jih te institucije uporabljajo za združevanje rezultatov meritev ekonomske vrednosti in dobička v posameznih valutah.
345. Pri analizi rezultatov vpliva nadzorniških testov odstopanj in notranjih ali standardiziranih metodologij institucije bi morali pristojni organi upoštevati „trenutne“ podatke in pretekle trende. Te stopnje bi bilo treba primerjati s primerljivimi subjekti in obravnavati v okviru razmer na globalnem trgu.

Scenariji pretresa in stresno testiranje

346. Pristojni organi bi morali oceniti in upoštevati rezultate obrestnih scenarijev pretresa in stresnih testov na področju obrestnih mer (poleg rezultatov nadzorniških testov odstopanj), ki jih izvede institucija v okviru svojega stalnega procesa notranjega upravljanja. V tem okviru bi se morali pristojni organi zavedati glavnih virov IRRBB institucije.

347. Če se pri pregledu rezultatov scenarijev pretresa in stresnih testov institucije ugotovi posebno kopičenje prevrednotenja/zapadlosti na različnih točkah krivulje oziroma obstaja sum za to, lahko pristojni organi izvedejo dodatne analize.

6.5.3 Ocena upravljanja in kontrole IRRBB (funkciji kontrole upravljanja tveganja in zagotavljanja skladnosti ter notranje revizije)

348. Da bi se omogočilo celovito razumevanje profila obrestnega tveganja institucije v netrgovalni knjigi, bi morali pristojni organi pregledati upravljanje in okvir, na katerem temeljijo izpostavljenosti institucije obrestnemu tveganju.

349. Pristojni organi bi morali oceniti naslednje elemente:

- a. strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB (kot ločene elemente ali kot del širše strategije upravljanja tržnega tveganja in nagnjenosti institucije k prevzemanju tržnega tveganja);
- b. organizacijski okvir in odgovornosti;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje, vključno z notranjimi modeli, in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in
- e. okvir notranjih kontrol.

Strategija upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB

350. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano strategijo upravljanja IRRBB, ki jo odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno izrazi strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB ter postopek pregleda tega tveganja (npr. v primeru splošnega pregleda strategije upravljanja tveganj ali pomislekov glede dobičkonosnosti ali kapitalske ustreznosti) ter ali višje vodstvo ustrezno izvaja strategijo upravljanja IRRBB, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer zagotavlja, da so dejavnosti institucije skladne z uveljavljeno strategijo, da so sestavljeni in se izvajajo pisni postopki ter da so odgovornosti jasno in ustrezno dodeljene;
- b. strategija upravljanja IRRBB institucije ustrezno odraža nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB ter je ta strategija skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- c. sta strategija upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB ustrezni za institucijo glede na:

- poslovni model;
 - njeno splošno strategijo upravljanja tveganj in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
 - tržno okolje in vloge v finančnem sistemu ter
 - njeno kapitalsko ustreznost;
- d. strategija upravljanja IRRBB institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, pri katerih je IRRBB pomembno;
- e. se v strategiji upravljanja IRRBB institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva in posledične spremembe sestave dejavnosti IRRBB ter
- f. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotavljanje, da je zadevno osebje ustrezno obveščeno o strategiji upravljanja IRRBB.

Organizacijski okvir in odgovornosti

351. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir in jasno opredeljene odgovornosti za upravljanje, merjenje, spremljanje in kontrolne funkcije IRRBB z zadostnimi človeškimi in tehničnimi viri. Upoštevati bi morali, ali:
- a. obstajajo jasno opredeljene odgovornosti za splošno upravljanje IRRBB ter za sprejemanje, spremljanje in kontrolo IRRBB ter poročanje o njem;
 - b. je področje upravljanja in kontrole IRRBB predmet neodvisnega pregleda in ima jasno opredeljeno organizacijo ter je funkcionalno in hierarhično neodvisno od poslovnega področja ter
 - c. je osebje, ki se ukvarja z obrestnim tveganjem (na poslovnem področju ter na področjih upravljanja in kontrole) ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje.

Politike in postopki

352. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija jasno opredeljene politike in postopke za upravljanje IRRBB, ki so skladni z njeno strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenostjo k prevzemanju IRRBB. Upoštevati bi morali, ali:
- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo IRRBB ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
 - b. je višje vodstvo odgovorno za razvoj politik in postopkov ter zagotavljanje ustreznega izvajanja odločitev upravljalnega organa;

- c. so politike upravljanja IRRBB skladne z ustreznimi predpisi in primerne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije, pri čemer omogočajo jasno razumevanje IRRBB pri delovanju;
- d. so take politike jasno oblikovane, objavljene in se v instituciji dosledno uporabljajo;
- e. se te politike uporabljajo dosledno v bančnih skupinah in omogočajo ustrezno upravljanje IRRBB,
- f. politike upravljanja IRRBB določajo postopke za razvoj novih produktov, pomembne pobude za varovanje pred tveganjem ali upravljanje tveganj in take politike je odobril upravljalni organ ali njegov ustrezen delegirani odbor. Pristojni organi bi morali zlasti zagotoviti, da:
 - so novi produkti, nove pomembne pobude za varovanje in upravljanje tveganj predmet ustreznih postopkov in kontrol pred njihovim uvajanjem ali uporabo ter
 - ali je institucija izvedla analizo njihovega možnega vpliva v svojem skupnem profilu tveganja.

Oprelitev, merjenje, vključno z notranjimi modeli, in spremljanje tveganja ter poročanje o tveganju

353. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, ocenjevanje, upravljanje in zmanjševanje IRRBB v skladu z ravno, zapletenostjo in tveganostjo pozicij iz netrgovalne knjige ter velikostjo in zapletenostjo institucije. Ocena bi morala zajemati notranje modele, kot so modeli, povezani z vedenjem strank (npr. modela stabilnosti depozitov in predčasnega odplačila posojila). Upoštevati bi morali, ali:

- a. informacijski sistemi in tehnike merjenja omogočajo vodstvu, da izmeri IRRBB pri delovanju pri vseh svojih pomembnih bilančnih in zunajbilančnih izpostavljenostih (po potrebi na ravni skupine), vključno z notranjimi varovanji pred tveganji, v portfelju netrgovalne knjige;
- b. ima institucija ustrezno osebje in metodologije za merjenje IRRBB (v skladu z zahtevami iz Smernic organa EBA o IRRBB), ob upoštevanju velikosti, oblike in zapletenosti izpostavljenosti obrestnemu tveganju;
- c. so notranji sistemi, ki jih je institucija uvedla za ocenjevanje IRRBB v okviru člena 84(3) Direktive 2013/36/EU, zadovoljivi, tudi ob upoštevanju Smernic organa EBA o IRRBB;
- d. se pri predpostavkah, na katerih temeljijo notranji modeli in metodologije, upoštevajo napotki iz Smernic organa EBA o IRRBB. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali so predpostavke institucije v zvezi s pozicijami brez pogodbene zapadlosti in vgrajenih opcij glede strank smiselne. Pristojni organi bi morali tudi

oceniti, ali institucije v izračun ekonomske vrednosti vključijo lastniški kapital, in če ga, analizirati vpliv izključitve lastniškega kapitala iz tega izračuna;

- e. se pri sistemih merjenja tveganj institucije upoštevajo vse pomembne oblike obrestnih tveganj, ki jim je izpostavljena institucija (npr. vrzelno tveganje, osnovno tveganje in opcijsko tveganje). Če so nekateri instrumenti in/ali dejavniki izključeni iz sistemov merjenja tveganj, bi morale biti institucije sposobne nadzornikom pojasniti razloge za njihovo izključitev in količinsko opredeliti pomembnost izključitev;
- f. so notranji modeli institucije, uporabljeni za merjenje IRRBB, ustrezno razviti, neodvisno potrjeni (vključno s tem, ali so bila temeljito ocenjena morebitna strokovna mnenja in presoje, uporabljene v notranjih modelih), testirani za nazaj (v največji možni meri) in se redno pregledujejo;
- g. so informacije, ki jih zagotovijo informacijski sistemi, kakovostne, podrobne in pravočasne in ali lahko sistemi združijo podatke o tveganjih za vse portfelje, dejavnosti in subjekte, vključene v obseg konsolidacije. Informacijski sistemi bi morali biti skladni z napotki iz Smernic organa EBA o IRRBB;
- h. so podatki, na katerih temelji postopek merjenja tveganj, ki bi moral biti skladen tudi z napotki iz Smernic organa EBA o IRRBB, celoviti in pravočasni;
- i. se lahko s sistemi merjenja tveganj institucije opredelijo morebitne koncentracije IRRBB (npr. v določenih časovnih sklopih);
- j. odgovorni za upravljanje tveganja in višje vodstvo institucije razumejo predpostavke, na katerih temeljijo sistemi merjenja, zlasti v zvezi s pozicijami z negotovo pogodbeno zapadlostjo in pozicijami z implicitnimi ali eksplisnimi opcijami, ter predpostavke institucije glede lastniškega kapitala;
- k. se odgovorni za upravljanje tveganja in višje vodstvo institucije zavedajo stopnje modelskega tveganja, ki prevladuje v tehnikah institucije za merjenje tveganja,
- l. je uporaba obrestnih izvedenih finančnih instrumentov skladna s strategijo upravljanja tveganja IRRBB in ali se te dejavnosti izvajajo v okviru nagnjenosti k prevzemanju tveganja in z vzpostavljenimi ustreznimi ureditvami notranjega upravljanja.

354. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla ustrezne scenarije stresnih testov, ki dopolnjujejo njen sistem merjenja tveganja. Pri oceni bi morali oceniti skladnost z ustreznimi napotki iz smernic organa EBA, izdanih v skladu s členom 98(5) Direktive 2013/36/EU.

355. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za spremljanje IRRBB in notranje poročanje o IRRBB, ki zagotavlja takojšnje ukrepanje na ustrezni ravni višjega vodstva

ali upravljalnega organa institucije, če je to potrebno. Sistem spremljanja bi moral vključevati posebne kazalnike in ustrezne sprožilce za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali vodstvo in kontrolna enota upravljalnemu organu in višjemu vodstvu redno sporočata (pogostost bo odvisna od obsega, zapletenosti in ravni izpostavljenosti IRRBB) vsaj naslednje informacije:

- a. pregled trenutnih izpostavljenosti IRRBB, rezultate dobičkov in izgub, izračun tveganja ter dejavnike ravni in usmeritev IRRBB;
- b. znatne kršitve omejitev IRRBB;
- c. spremembe glavnih predpostavk ali parametrov, na katerih temeljijo postopki za oceno IRRBB;
- d. spremembe pozicij obrestnih izvedenih finančnih instrumentov in ali so povezane s spremembami v osnovni strategiji varovanja pred tveganjem ter
- e. informacije o učinkovitosti uporabljenih modelov.

Okvir notranjih kontrol

356. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija zanesljiv in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje izpostavljenosti IRRBB v skladu z njeno strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obseg kontrolne funkcije institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in finančne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je ohranjanje izpostavljenosti IRRBB na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja ter
- c. ali ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje.

357. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. je sistem skladen s strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- b. je sistem primeren glede na zapletenost organizacije institucije in izpostavljenosti IRRBB ter glede na njeno zmožnost merjenja in upravljanja tega tveganja;

- c. sistem obravnava morebiten vpliv sprememb obrestnih mer na dobiček in ekonomsko vrednost institucije (z vidika dobička morajo omejitve določati sprejemljive ravni nestanovitnosti za dobiček v skladu z določenimi scenariji obrestnih mer; oblika omejitev za obravnavo učinka obrestnih mer na ekonomsko vrednost institucije bi morala biti ustrezna glede na velikost in zapletenost dejavnosti in osnovnih pozicij institucije);
- d. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev (v tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče; pristojni organi bi morali zahtevati informacije o ukrepih, ki zagotavljajo upoštevanje omejitev) in
- e. ali ima institucija ustrezne postopke za redno pregledovanje svojih omejitev.

358. Pristojni organi bi morali oceniti funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali oceniti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira upravljanja IRRBB;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole IRRBB znotraj institucije ter
- c. ali je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

6.5.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

359. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o IRRBB institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 7. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 7: Nadzorniška merila za izračun rezultata IRRBB

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer ni pomembna/je zelo nizka. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer ni pomembna/je zelo nizka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija obrestnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
	vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. v primeru produktov z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) ni pomembna/je zelo nizka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijski okvir za obrestno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je nizka do srednja. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je nizka do srednja. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. v primeru produktov z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je nizka do srednja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje obrestnih tveganj ter poročanje o njih so ustrezni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za obrestno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja.
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je srednja do visoka. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je srednja do visoka. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. v primeru produktov z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je srednja do visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija obrestnega tveganja institucije nista usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • V organizacijskem okviru za obrestno tveganje niso ustrezno ločene odgovornosti in naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je visoka. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je visoka. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. v primeru produktov z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje obrestnega tveganja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto. • Notranje omejitve in okvir kontrol za obrestno tveganje niso skladni s strategijo upravljanja tveganj institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.

Naslov 7. Ocena kapitalske ustreznosti SREP

7.1 Splošne ugotovitve

360. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene kapitalske ustreznosti SREP določiti, ali kapital, ki ga ima institucija, zagotavlja dobro kritje tveganj za kapital, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija, če so takšna tveganja ocenjena kot pomembna za institucijo.
361. Pristojni organi bi morali pri tem določiti količino (obseg) in kakovost (sestavo) dodatnega kapitala, ki ga mora imeti institucija za kritje tveganj, specifičnih za institucijo, in elementov tveganj, ki niso pokriti ali niso zadostno pokriti z deli 3, 4 in 7 Uredbe (EU) št. 575/2013 in poglavjem 2 Uredbe (EU) 2017/2402 („kapitalske zahteve v okviru prvega stebra“), ter po potrebi kapitalske zahteve za odpravo pomanjkljivosti v modelih, kontrolah, upravljanju ali drugih pomanjkljivostih ter tveganj, ki izhajajo iz poslovnega modela institucije („dodatne kapitalske zahteve“). Institucija bi morala vedno izpolnjevati dodatne kapitalske zahteve.
362. Pristojni organi bi morali za obravnavo morebitnih kapitalskih neustreznosti, med drugim v stresnih pogojih, sprejeti ustrezne nadzorniške ukrepe, po potrebi vključno z določanjem in sporočanjem P2G, tj. količine (obseg) in sestave (kakovost) kapitala, ki ga mora imeti institucija poleg celotne kapitalske zahteve ali skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda.
363. Pristojni organi bi morali pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev in po potrebi smernic:
- a) upoštevati vse nadzorniške ukrepe, ki jih je pristojni organ uporabil ali jih namerava uporabiti za institucijo v skladu s poglavjem 10 in ob upoštevanju odstavkov od 386 do 388;
 - b) jasno utemeljiti vse elemente dodatnih kapitalskih zahtev za P2R in P2R-LR ter za P2G in P2G-LR;
 - c) dosledno uporabljati P2R in P2R-LR ter P2G in P2G-LR, da se zagotovi široka skladnost bonitetnih rezultatov med institucijami.
364. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost kapitala institucije ter vpliv ekonomskega pretresa nanj, pa tudi tveganja, ki jih predstavlja prevelik finančni vzvod, kot odločilne dejavnike za sposobnost delovanja institucije. Ta opredelitev bi morala biti povzeta in se odražati v rezultatu na podlagi meril, določenih na koncu tega naslova.

Postopek ocene kapitalske ustreznosti SREP

365. Po proučitvi rezultatov ocene tveganj za kapital iz naslova 6 bi morali pristojni organi izvesti naslednje korake kot del postopka ocene kapitalske ustreznosti SREP:

- a. določitev dodatnih kapitalskih zahtev za tveganja, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda;
- b. oceno tveganja prevelikega finančnega vzvoda in določitev dodatnih kapitalskih zahtev za obravnavanje tega tveganja;
- c. uskladitev P2R, P2R-LR, P2G in P2G-LR s kapitalskimi blažilniki in vsemi makrobonitetnimi zahtevami;
- d. določitev skupne kapitalske zahteve SREP, skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP in celotne kapitalske zahteve ter skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda;
- e. opredelitev in utemeljitev kapitalskih zahtev;
- f. oceno, ali je mogoče v stresnih pogojih izpolniti skupno kapitalsko zahtevo SREP, skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP in celotno kapitalsko zahtevo ter skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda;
- g. določitev P2G in P2G-LR;
- h. določitev ocene kapitalske ustreznosti.

7.2 Določitev dodatnih kapitalskih zahtev za tveganja, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda

366. Pristojni organi bi morali določiti dodatne kapitalske zahteve za tveganja, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda, kadar ugotovijo, da je institucija v katerem koli od položajev iz člena 104a(1) Direktive 2013/36/EU, vključno zlasti s:

- a. tveganje nepričakovanih izgub in pričakovanih izgub, ki niso ustrezno krite z rezervacijami, v 12-mesečnem obdobju (razen kadar je drugače določeno v Uredbi (EU) št. 575/2013) („nepričakovane izgube“), s katerimi se soočajo posamezne institucije zaradi svojih dejavnosti, vključno s tistimi, ki odražajo vpliv določenih gospodarskih in tržnih gibanj;
- b. pomanjkljivostmi modela, kot so ocenjene v smislu člena 101 Direktive 2013/36/EU, in

- c. pomanjkljivostmi notranjega upravljanja, vključno z ureditvami notranje kontrole in drugimi pomanjkljivostmi, ter tveganjem, ki izhaja iz poslovnega modela institucije, ugotovljenim na podlagi ocene tveganja iz naslovov 4 do 6.

7.2.1 Določanje dodatnega kapitala za kritje nepričakovanih izgub

367. Pristojni organi bi morali pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev za tveganje nepričakovanih izgub v skladu s točko (a) odstavka 365 upoštevati vsako vrsto tveganja, ki lahko predstavlja pomembno tveganje za kapital institucije. Pristojni organi bi morali določiti dodatni kapital, potreben za kritje tveganja nepričakovanih izgub, tako da določijo kapital, ki se šteje za ustreznega za kritje vrste tveganja, in odbijejo ustrezni del kapitalskih zahtev iz delov 3 in 4 Uredbe (EU) št. 575/2013 ter poglavja 2 Uredbe (EU) 2017/2402.

368. Za namene prejšnjega odstavka bi morali pristojni organi za vsako tveganje posebej določiti zneske kapitala, ki se štejejo za ustrezne, in sicer tako, da ugotovijo, ocenijo in količinsko opredelijo tveganja, ki jim je institucija izpostavljena, pri čemer bi morali upoštevati celoten profil tveganja institucije. Določitev zneskov kapitala, ki se štejejo za ustrezne, bi morala vključevati:

- a. tveganja, specifična za institucije, ali elemente takih tveganj, ki so izrecno izključeni iz kapitalskih zahtev v okviru prvega stebra ali v njih niso izrecno obravnavani;
- b. tveganja, specifična za institucije, ali elemente takih tveganj, za katere se šteje, da niso ustrezno kriti z veljavnimi kapitalskimi zahtevami v okviru prvega stebra.

369. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da znesek kapitala, ki se šteje za ustreznega za kritje vsakega tveganja, opredeljenega v skladu s členi 79 do 85 Direktive 2013/36/EU, ni nižji od ustreznega dela veljavne kapitalske zahteve prvega stebra, ki krije navedeno tveganje. V izjemnih primerih, ko je zlasti za majhne institucije pretirano obremenjujoče smiselno ločiti znesek kapitala, ki se šteje za ustreznega za dve ali več vrst tveganj, količinsko opredeljenih skupaj, bi morali pristojni organi na podlagi najboljših prizadevanj izpolniti prvi stavek tega odstavka z uporabo izračunov ICAAP, nadzorniške presoje in drugih virov informacij, tako da raven dodatnih kapitalskih zahtev določijo konservativno, ob upoštevanju odstavkov 372 do 374.

370. Ugotavljanje, oceno in količinsko opredelitev tveganj, ki jim je institucija izpostavljena, bi bilo treba podpreti z naslednjimi viri informacij:

- a. ICAAP in rezultati njegove ocene s strani pristojnega organa, vključno z izračuni ICAAP, kadar se štejejo za zanesljive ali delno zanesljive v skladu z odstavki 375 do 377;
- b. nadzorniškimi poročanjem;
- c. rezultatom nadzorniške ocene in primerjalne analize;

- d. rezultati vseh ustreznih prejšnjih nadzorniških dejavnosti in
- e. drugimi ustreznimi vhodnimi podatki, vključno s tistimi, ki izhajajo iz stikov in dialoga z institucijo.

371. Pristojni organi bi morali ICAAP in rezultate njegove ocene upoštevati kot enega od ključnih vhodnih podatkov za opredelitev in ocenjevanje tveganj, pomembnih za institucijo. Pri določanju zneska kapitala, ki se šteje za ustreznega, in dodatnih kapitalskih zahtev po posameznih tveganjih bi bilo treba upoštevati izračune ICAAP, če se štejejo za zanesljive ali delno zanesljive, ter rezultate nadzorniške primerjalne analize in druge ustrezne vhodne podatke, kot je primerno, vključno z nadzorniško presojo.

372. Pristojni organi ne bi smeli dovoliti, da se kapital, ki ga ima institucija v skladu s členom 92 Uredbe (EU) št. 575/2013, uporabijo za izpolnitev ali nadomestitev dodatnih kapitalskih zahtev na skupni ravni in na ravni posameznega tveganja.

373. Za namene člena 98(1), točka (f), Direktive 2013/36/EU in določitve dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi oceniti in upoštevati učinke razpršitve, ki izhajajo iz geografskih, sektorskih ali katerih koli drugih zadevnih dejavnikov znotraj posamezne kategorije pomembnega tveganja (razpršitev znotraj tveganja). Kar zadeva posamezna tveganja za kapital, zajeta v Uredbi (EU) št. 575/2013, takšni učinki razpršitve ne bi smeli zmanjšati minimalnih kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu s členom 92 Uredbe (EU) št. 575/2013.

374. Vendar bi bilo treba razpršitev med tveganji v različnih kategorijah, vključno s tistimi, zajetimi v Uredbi (EU) št. 575/2013 (razpršitev znotraj tveganja), šteti kot del določanja dodatnih kapitalskih zahtev.

Izračuni ICAAP

375. Pristojni organi bi morali oceniti zanesljivost izračunov ICAAP tako, da določijo, ali so:
- a. razčlenjeni: Izračuni/metodologije bi morali omogočati razčlenitev izračunov glede na vrsto tveganja in ne bi smeli predstavljati le enega izračuna (ekonomskega kapitala), ki zajema vsa tveganja. To razčlenitev bi morala omogočati že sama metodologija ICAAP. Tveganja ne bi smela biti izključena iz ICAAP, kadar jih je težko količinsko opredeliti ali kadar ustrezni podatki niso na voljo; ocene se lahko predložijo na podlagi razpoložljivih informacij in vključno s strokovno presojo. Kadar pristojni organi ocenijo, da je to primerno, se lahko zagotovijo ocene na podlagi izračunov manj pomembnih prispevkov, na primer za tveganja, ki jih ni mogoče izmeriti samostojno (npr. tveganje kreditne koncentracije);
 - b. verodostojni: Uporabljeni izračuni/metodologije bi morali dokazano zajemati tveganje, ki ga želijo obravnavati (npr. pri izračunu tveganja kreditne koncentracije bi bilo treba uporabiti ustrezne razčlenitve sektorja, ki odražajo dejanske korelacije

in sestave portfeljev), ter bi morali biti dovolj trdni, stabilni, občutljivi na tveganja in konservativni, da je z njimi mogoče ustrezno količinsko opredeliti izgube, povezane s tveganji. Takšni izračuni/metodologije bi morali biti skladni s strateškimi procesi institucij, vključno z nagnjenostjo institucij k prevzemanju tveganja;

- c. razumljivi: Osnovni dejavniki izračunov/metodologij bi morali biti jasno opredeljeni. Izračun po načelu „črne skrinjice“ ne bi smel biti sprejemljiv. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da institucija pojasni ključne uporabljene predpostavke, vključno z vsaj časovnim obdobjem, stopnjami zaupanja, predpostavkami glede korelacij, ključnimi parametri, najslabšimi področji uporabljenih modelov ter načinom, kako se te predpostavke upoštevajo in popravijo v končnem izračunu ICAAP;
- d. primerljivi: v izračunih/metodologijah bi morale biti jasno navedene glavne predpostavke v smislu splošne ravni konservativnosti, obdobja držanja/obdobja tveganja in ravni zaupanja (ali enakovredne mere), da se omogoči prilagoditev, ki jo lahko zahtevajo ali sprejmejo pristojni organi, da se olajšata primerljivost s primerljivimi subjekti in nadzorniška primerjalna analiza.

376. Pristojni organi bi morali oceniti tudi zanesljivost izračunov ICAAP, tako da jih primerjajo z rezultatom nadzorniških primerjalnih vrednosti za enaka tveganja, in druge ustrezne vhodne podatke.

377. Izračun ICAAP bi bilo treba šteti za delno zanesljivega, kadar se kljub neizpolnjevanju vseh zgoraj navedenih meril izračun še vedno zdi zelo verodostojen, čeprav bi moralo to veljati le izjemoma in bi morali biti poleg tega sprejeti ukrepi za izboljšanje pomanjkljivosti, ugotovljenih pri izračunu ICAAP.

Nadzorniške primerjalne vrednosti

378. Pristojni organi bi morali razviti in uporabiti nadzorniške primerjalne vrednosti za posamezno tveganje kot način za preskušanje izračunov ICAAP za pomembna tveganja ali elemente teh tveganj, ki niso zajeti ali niso zadostno zajeti v Uredbi (EU) št. 575/2013, ali za nadaljnje podpiranje določanja dodatne kapitalske zahteve po posameznih tveganjih, zlasti kadar se izračuni ICAAP za ta pomembna tveganja ali elemente takih tveganj štejejo za nezanesljive ali niso na voljo.

379. Razviti bi bilo treba nadzorniške primerjalne vrednosti, da se zagotovi preudaren, dosleden (tj. kot je ustrezno, umerjen na enakovredna obdobja posedovanja/obdobja tveganja in ravni zaupanja v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013), pregleden in primerljiv ukrep za izračun kapitala, ki se šteje za ustreznega za določeno vrsto tveganja, in njegovo primerjavo med institucijami.

380. Glede na vrsto različnih poslovnih modelov, ki jih uporabljajo institucije, rezultat nadzorniških primerjalnih vrednosti morda ni primeren v vsakem primeru za vsako institucijo. Pristojni organi bi morali to obravnavati z uporabo najustreznejše primerjalne vrednosti, kadar je na voljo več možnosti, in z uporabo presoje rezultata primerjalne vrednosti, da se upoštevajo vidiki, specifični za poslovni model in institucijo.
381. Kadar pristojni organi pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev upoštevajo nadzorniške primerjalne vrednosti kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo primerjalne vrednosti.

Drugi pomembni vhodni podatki

382. Pristojni organi bi morali uporabiti druge pomembne vhodne podatke v podporo določanju dodatnih kapitalskih zahtev za posamezno tveganje. Drugi pomembni vhodni podatki lahko vključujejo rezultate ocen tveganja (v skladu z merili iz naslova 6), primerjave med primerljivimi subjekti, vključno s poročili, ki jih izda organ EBA v skladu z zahtevami iz člena 78 Direktive 2013/36/EU, merila uspešnosti, ki jih izda organ EBA v skladu s členom 101 Direktive 2013/36/EU itd.
383. Drugi pomembni vhodni podatki bi morali spodbuditi pristojne organe, da ponovno ocenijo ustreznost/zanesljivost ICAAP/nadzorniške primerjalne vrednosti za posamezno tveganje in/ali prilagodijo rezultat, kadar obstajajo dvomi glede njegove točnosti (npr. kadar rezultat tveganja kaže na znatno drugačno raven tveganja od izračuna ali kadar medsebojni strokovni pregledi pokažejo, da se institucija znatno razlikuje od primerljivih subjektov v smislu kapitalske zahteve za kritje primerljive izpostavljenosti tveganju).
384. Za zagotovitev skladnosti pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev za posamezno tveganje bi morali pristojni organi uporabiti enake skupine primerljivih subjektov, vzpostavljene za analizo tveganj za kapital iz naslova 6.
385. Kadar pristojni organi upoštevajo druge pomembne vhodne podatke za določanje dodatnih kapitalskih zahtev kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo uporabljeni vhodni podatki.

7.2.2 Določanje kapitala ali drugih ukrepov za kritje pomanjkljivosti modela

386. Če med rednim pregledovanjem notranjih pristopov v skladu z zahtevami iz člena 101 Direktive 2013/36/EU ali z analizami primerljivih subjektov, izvedenimi v skladu s členom 78 Direktive 2013/36/EU, pristojni organi opredelijo pomanjkljivosti modela, ki bi lahko povzročile podcenjevanje minimalnih kapitalskih zahtev iz Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morali določiti dodatne kapitalske zahteve za pomanjkljivosti modela, ki bi lahko povzročile podcenjevanje tveganja, kadar se ugotovi, da je to bolj primerno od drugih nadzorniških ukrepov. Pristojni organi bi morali dodatne kapitalske zahteve za kritje teh pomanjkljivosti določiti le, kadar jih na podlagi kapitalskih zahtev v okviru prvega stebra ni mogoče obravnavati z drugimi nadzorniškimi ukrepi, kot je zahteva, da institucije prilagodijo svoje modele ali uporabijo

ustrezno mero konservativnosti pri svojih ocenah. Takšne dodatne kapitalske zahteve bi bilo treba določiti le kot začasen ukrep, dokler se ne odpravijo pomanjkljivosti.

7.2.3 Določanje kapitala ali drugi ukrepi za kritje drugih pomanjkljivosti

387. Pristojni organi bi morali določiti dodaten kapital za kritje pomanjkljivosti pri upravljanju, kontrolah, poslovnem modelu ali drugih pomanjkljivosti, ugotovljenih na podlagi ocene tveganja iz naslovov 4 do 6, kadar se drugi nadzorniški ukrepi štejejo za nezadostne ali neustrezne za zagotovitev skladnosti z zahtevami. Pristojni organi bi morali takšne dodatne kapitalske zahteve določiti le kot začasen ukrep, dokler se ne odpravijo pomanjkljivosti.
388. Pristojni organi bi morali dodatne kapitalske zahteve za kritje tveganja financiranja, opredeljenega na podlagi ocene tveganja iz naslova 8, določiti le, kadar se ugotovi, da je to bolj primerno od drugih nadzorniških ukrepov, ki se uporabljajo v skladu z naslovom 9.
389. Če institucija večkrat ne vzpostavi ali vzdržuje ustrezne ravni kapitala za kritje smernic, sporočenih v skladu s členom 104b(3) Direktive 2013/36/EU, bi morali pristojni organi najpozneje dve leti po kršitvi smernic določiti dodatne kapitalske zahteve za kritje tega dodatnega tveganja. Pristojni organi lahko to odločitev odložijo, če institucijam dovolijo, da v skladu z odstavkoma 584 in 585 zaradi gospodarskih ali tržnih razmer ali okoliščin, specifičnih za posamezne institucije, poslujejo pod ravnjo iz smernic.

7.2.4 Določanje sestave dodatnih kapitalskih zahtev

390. Pristojni organi bi morali določiti sestavo dodatnih kapitalskih zahtev, ki zajema vsaj 56,25 % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in vsaj 75 % temeljnega kapitala. Pristojni organi lahko določijo sestavo dodatnih kapitalskih zahtev za vsa tveganja, razen za tveganje prevelikega finančnega vzvoda, na združeni ravni.
391. Pristojni organi lahko po potrebi in ob upoštevanju posebnih okoliščin institucije od institucij zahtevajo, da krijejo dodatne kapitalske zahteve z višjo kakovostjo kapitala, kot je navedena v odstavku 390. Vsako naložitev višje kakovosti kapitala bi bilo treba utemeljiti, pri čemer bi bilo treba upoštevati individualno stanje institucije na področju tveganj in preučiti tveganja, v zvezi s katerimi je lahko potrebna visoka kakovost kapitala za kritje morebitnih izgub.

7.3 Dodatne kapitalske zahteve za tveganje prevelikega finančnega vzvoda

392. V skladu s členom 104a(3) in (4) Direktive 2013/36/EU³⁷ bi morali pristojni organi tveganje prevelikega finančnega vzvoda oceniti ločeno od drugih vrst tveganja. Kadar pristojni organi na

³⁷ Dodatno pojasnjeno v uvodni izjavi 15 Direktive (EU) 2019/878 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o spremembi Direktive 2013/36/EU v zvezi z izzetimi subjekti, finančnimi holdingi, mešanimi finančnimi holdingi, prejemki, nadzorniškimi ukrepi in pooblastili ter ukrepi za ohranitev kapitala (UL L 150, 7.6.2019, str. 253).

podlagi take ocene določijo dodatno kapitalsko zahtevo za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda, bi morali to zahtevo dodati kapitalski zahtevi, ki temelji na količniku finančnega vzvoda, kot je določeno v členu 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013, in ne kapitalskim zahtevam, ki temeljijo na znesku skupne izpostavljenosti tveganju, kot je določeno v točkah (a) do (c) navedenega odstavka člena. Pristojni organi bi morali zahtevo glede količnika finančnega vzvoda in dodatno kapitalsko zahtevo za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda obravnavati kot ločen svežnj zahtev, ki temeljijo na znesku skupne izpostavljenosti tveganju, in dodatnih kapitalskih zahtev za vse druge vrste tveganj (tj. razpoložljiva lastna sredstva se lahko hkrati uporabijo za izpolnjevanje zahtev iz svežnja, ki temelji na znesku skupne izpostavljenosti tveganju, in svežnja kapitalskih zahtev, ki temelji na količniku finančnega vzvoda).

7.3.1 Ocena tveganja prevelikega finančnega vzvoda

393. V skladu s konceptom količnika finančnega vzvoda (in njegovega svežnja zahtev) kot varovalnega mehanizma za kapitalske zahteve, ki temeljijo na znesku skupne izpostavljenosti tveganju, bi se morali pristojni organi pri oceni tveganja prevelikega finančnega vzvoda, kot je opredeljeno v členu 4(1), točki (93) in (94), Uredbe (EU) št. 575/2013, osredotočiti na morebitne bistvene ranljivosti, ki niso pokrite ali niso zadostno pokrite s kapitalskimi zahtevami iz člena 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013 in v zvezi s katerimi so lahko potrebni popravni ukrepi za poslovne dejavnosti institucije, ki niso bili predvideni v njenem poslovnem načrtu.

394. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju tveganja prevelikega finančnega vzvoda upoštevati vse naslednje vidike, pri čemer bi morali globino ocene vsakega vidika prilagoditi glede na njegov pomen za institucijo:

- a. elemente tveganja prevelikega finančnega vzvoda, za katere se šteje, da niso pokriti ali niso zadostno pokriti s kapitalsko zahtevo za količnik finančnega vzvoda iz člena 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013, zlasti zaradi:
 - i. regulativne arbitraže/optimizacije količnika finančnega vzvoda z zamenjavo izpostavljenosti, upoštevanih v količniku finančnega vzvoda, za ekonomsko podobne izpostavljenosti, ki jih je mogoče v manjšem obsegu upoštevati pri izračunu izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda;
 - ii. regulativne arbitraže/optimizacije z zmanjševanjem izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda v obliki začasnega zmanjšanja obsega transakcij na ključnih finančnih trgih (zlasti na denarnem trgu, nekaterih dejavnosti, kot so posli financiranja z vrednostnimi papirji, pa tudi na trgu izvedenih finančnih instrumentov) okoli referenčnih datumov³⁸, kar privede do poročanja in javnega

³⁸ Za ponazoritev: z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/451 z dne 17. decembra 2020 je bila uvedena predloga C48.00 z dnevni vrednostmi za posle financiranja z vrednostnimi papirji v okviru poročanja COREP v zvezi z velikimi institucijami. Poleg tega je treba opozoriti, da se v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/363 z dne 13. decembra 2018 (v zvezi s posli financiranja z vrednostnimi papirji) in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1247/2012 z dne 19. decembra 2012 (v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti) repozitorijem sklenjenih poslov sporočajo obsežni dnevni podatki.

razkritja povišanih količnikov finančnega vzvoda („dejavnosti olepšanega prikazovanja stanja (window dressing)“);

- iii. posebnih značilnosti poslovnega modela, poslovnih dejavnosti ali drugih posebnosti bank, ki bodisi povečujejo ali zmanjšujejo obseg, v katerem je institucija izpostavljena tveganju prevelikega finančnega vzvoda (npr. v skladu z vidiki iz odstavka 393), vendar niso zajete ali niso zadostno zajete v izračunu količnika finančnega vzvoda. Pristojni organi bi morali po potrebi upoštevati visoke izpostavljenosti do izdanih opcij na lastniški kapital ali kratke pozicije prek kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, pri katerih je lahko povečana izpostavljenost največjim izgubam, saj te pozicije niso v celoti zajete v izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda (v nasprotju z na primer izdanimi kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti), in koncentracije v nekaterih zunajbilančnih postavkah, pri katerih bi lahko posebnosti, povezane s poslovnimi dejavnostmi institucije, povzročile povečano nestanovitnost črpanj.
- b. elemente tveganja prevelikega finančnega vzvoda, ki so izrecno izključeni iz kapitalske zahteve za količnik finančnega vzvoda ali v njej niso izrecno obravnavani, med drugim zaradi izključitev iz člena 429a Uredbe (EU) št. 575/2013, zlasti kadar obstajajo pomisleki glede ocene stalne skladnosti s pogoji za te izključitve in kadar je zanašanje na posamezno izključitev za institucijo zelo pomembno, izključeni znesek pa je neupravičeno nestanovitno;
- c. spremembe količnika finančnega vzvoda institucije in njegovih sestavnih delov, vključno s predvidljivim učinkom sedanjih in prihodnjih pričakovanih izgub na količnik finančnega vzvoda, ob upoštevanju poslovnega modela institucije.

7.3.2 Določitev dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda

395. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene, izvedene v skladu z oddelkom 7.3.1 teh smernic, določiti dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda kot razliko med kapitalom, ki se šteje za ustreznega za kritje tveganja prevelikega finančnega vzvoda, in kapitalskimi zahtevami za količnik finančnega vzvoda, kot je določen v členu 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013. Ta znesek ne more biti negativen.

396. Pristojni organi bi morali pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda upoštevati zlasti:

- a. elemente tveganja prevelikega finančnega vzvoda, za katere se šteje, da niso pokriti ali niso zadostno pokriti s kapitalsko zahtevo za količnik finančnega vzvoda iz člena 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013, zlasti kadar ocena vidikov, opisanih v odstavku 393 ali 394, kaže na visoko ranljivost v primerjavi z izpostavljenostjo količnika finančnega vzvoda;
- b. elemente tveganja prevelikega finančnega vzvoda, ki so izrecno izključeni iz kapitalske zahteve za količnik finančnega vzvoda ali v njej niso izrecno obravnavani, med drugim zaradi izključitev iz člena 429a(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, ocenjene v skladu z odstavkom 394b. Pristojni organi bi morali dodatne kapitalske zahteve določiti le v tistih primerih, ko zaradi posebej obsežne uporabe določene izključitve raven finančnega vzvoda ne odraža ustrezno tveganja, s katerim se sooča institucija.

397. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da raven kapitala, ki se šteje za ustrezen za kritje tveganja prevelikega finančnega vzvoda, ni nižja od ravni kapitalskih zahtev za količnik finančnega vzvoda (tj. dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda ne morejo biti negativne).
398. Pristojni organi bi morali ugotoviti, oceniti in količinsko opredeliti tveganje prevelikega finančnega vzvoda na podlagi virov informacij in metod, določenih v odstavkih 370 in 371, in sicer z uporabo razpoložljivih virov informacij, če so pomembni za tveganje prevelikega finančnega vzvoda.

7.3.3 Sestava dodatnih kapitalskih zahtev za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda

399. Pristojni organi bi morali zahtevi za minimalni količnik finančnega vzvoda za temeljni kapital dodati dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda. Za izpolnitev te dodatne zahteve bi morale imeti institucije tudi možnost, da uporabijo kateri koli temeljni kapital.
400. Pristojni organi lahko po potrebi in ob upoštevanju posebnih okoliščin institucije od institucij zahtevajo, da krijejo dodatne kapitalske zahteve z višjo kakovostjo kapitala, kot je navedena v odstavku 399. Vsako naložitev višje kakovosti kapitala bi bilo treba utemeljiti, pri čemer bi bilo treba upoštevati individualno stanje institucije na področju tveganj in okoliščine, v katerih bi uresničitev tveganja prevelikega finančnega vzvoda lahko zahtevala višjo kakovost kapitala za kritje morebitnih izgub.

7.4 Uskladitev s kapitalskimi blažilniki in vsemi makrobonitetnimi zahtevami

401. Pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev (ali drugih kapitalskih ukrepov) bi morali pristojni organi dodatne kapitalske zahteve uskladiti z morebitnimi obstoječimi zahtevami po kapitalskem blažilniku z obravnavo enakih tveganj ali elementi teh tveganj. Pristojni organi ne bi smeli določiti dodatnih kapitalskih zahtev ali drugih kapitalskih ukrepov (vključno s P2G), kadar enako tveganje krijejo že posebne zahteve po kapitalskem blažilniku. Morebitne dodatne kapitalske zahteve ali drugi kapitalski ukrepi bi morali biti specifični za posamezne institucije in ne bi smeli zajemati makrobonitetnih ali sistemskih tveganj. Vendar lahko v skladu s členom 104a(1), točka (f), Direktive 2013/36/EU krijejo tveganja, ki odražajo vpliv nekaterih gospodarskih razmer in tržnih gibanj na profil tveganja posamezne institucije.

7.5 Določanje skupne kapitalske zahteve SREP, skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP, celotne kapitalske zahteve in skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda

402. Pristojni organi bi morali določiti skupno kapitalsko zahtevo SREP (v smislu skupnega kapitala) kot vsoto:

- a. kapitalske zahteve iz člena 92(1), točka (c), Uredbe (EU) št. 575/2013 in
 - b. vsote dodatnih kapitalskih zahtev (določenih v skladu z merili, opredeljenimi v oddelku 7.2) in morebitnega dodatnega kapitala, za katerega se ugotovi, da je potreben za kritje pomembnih koncentracij znotraj tveganja.
403. Pristojni organi bi morali določiti skupno kapitalsko zahtevo SREP (v smislu temeljnega kapitala) kot vsoto:
 - a. kapitalske zahteve iz člena 92(1), točka (b), Uredbe (EU) št. 575/2013 in
 - b. dela dodatnih kapitalskih zahtev iz točke (b) odstavka 402, ki mora biti v skladu z zahtevo pristojnega organa v obliki temeljnega kapitala.
404. Pristojni organi bi morali določiti skupno kapitalsko zahtevo SREP (v smislu navadnega lastniškega temeljnega kapitala) kot vsoto:
 - a. kapitalske zahteve iz člena 92(1), točka (a), Uredbe (EU) št. 575/2013 in
 - b. dela dodatnih kapitalskih zahtev iz točke (b) odstavka 402, ki mora biti v skladu z zahtevo pristojnega organa v obliki navadnega lastniškega temeljnega kapitala.
405. Pristojni organi bi morali določiti skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP (v smislu temeljnega kapitala) kot vsoto:
 - a. kapitalske zahteve za količnik finančnega vzvoda iz člena 92(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013 in
 - b. dodatnega kapitala, potrebnega za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda (določenega v skladu z merili iz oddelka 7.3).
406. Kadar pristojni organi od institucij zahtevajo, da P2R-LR krijejo z višjo kakovostjo kapitala v skladu z odstavkom 400, bi morali skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP (v smislu navadnega lastniškega temeljnega kapitala) določiti kot del dodatnega kapitala iz točke (b) odstavka 405, ki mora biti v skladu z zahtevo pristojnega organa v obliki navadnega lastniškega temeljnega kapitala.
407. Pristojni organi bi morali določiti celotno kapitalsko zahtevo kot vsoto:
 - a. skupne kapitalske zahteve SREP in
 - b. zahtev po skupnem kapitalskem blažilniku.
408. Pristojni organi bi morali določiti skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda kot vsoto:
 - a. skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP in

- b. zahteve po blažilniku količnika finančnega vzvoda za GSPI v skladu s členom 92(1a) Uredbe (EU) št. 575/2013.

409. Pristojni organi bi morali pri oceni/izračunu skupne kapitalske zahteve SREP, skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP, celotne kapitalske zahteve ali skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda upoštevati samo postavke in instrumente, ki izpolnjujejo pogoje za določitev kapitala (kot je opredeljeno v delu 2 Uredbe (EU) št. 575/2013).

7.6 Opredelitev in utemeljitev kapitalskih zahtev

410. Pristojni organi bi morali zagotoviti doslednost pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev ter njihovem sporočanju institucijam in/ali drugim pristojnim organom, če je to primerno. To bi moralo vključevati vsaj sporočanje:

- a. skupne kapitalske zahteve SREP institucije kot deleža (razmerja) zneska skupne izpostavljenosti tveganju, razčlenjenega glede na sestavo zahteve, in
- b. skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP institucije kot deleža (razmerja) izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda (LRE), razčlenjenega glede na sestavo zahteve.

411. Pri sporočanju skupne kapitalske zahteve SREP kot razmerja bi morali pristojni organi uporabiti naslednjo formulo:

$$TSCR \text{ ratio} = \frac{TSCR}{TREA}$$

412. Pri sporočanju skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP kot razmerja bi morali pristojni organi uporabiti naslednjo formulo:

$$TSLRR \text{ ratio} = \frac{TSLRR}{LRE}$$

413. Da bi dosegli še večjo skladnost, bi morali pristojni organi institucijam in/ali, kjer je ustrezno, drugim pristojnim organom sporočiti tudi:

- a. celotno kapitalsko zahtevo in njene sestavne dele – kapitalske zahteve v okviru prvega stebra, dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda, in zahteve po blažilniku – kot delež (razmerje) zneska skupne izpostavljenosti tveganju, razčlenjenega glede na sestavo zahteve;
- b. skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda in njene sestavne dele – kapitalsko zahtevo za količnik finančnega vzvoda, dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda in zahtevo po blažilniku

količnika finančnega vzvoda za GSPI – kot delež (razmerje) izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda, razčlenjene glede na sestavo zahteve.

414. Pristojni organi bi morali pri sporočanju bonitetnih zahtev institucijam svoje odločitve o naložitvi dodatnih kapitalskih zahtev v skladu s členom 104a(5) Direktive 2013/36/EU utemeljiti ločeno za tveganje prevelikega finančnega vzvoda in za druge vrste tveganj. V utemeljitvi, ki bi morala biti specifična za institucijo, bi morali biti jasno navedeni glavni dejavniki, na katerih temelji dodatna kapitalska zahteva, vključno s tveganji in elementi tveganj, ki prispevajo k dodatnim kapitalskim zahtevam.
415. Pri utemeljitvi dodatnih kapitalskih zahtev bi se morali pristojni organi v največji možni meri sklicevati na kategorije in podkategorije/elemente tveganja, kot so opisani v naslovu 6 ter oddelkih 7.2 in 7.3, ob upoštevanju obstoječih opredelitev posebnih vrst tveganj v veljavni zakonodaji, njihov cilj pa bi moral biti splošna primerljivost med institucijami.
416. V utemeljitvi dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi opredeliti tudi glavne pomanjkljivosti, ki jih je treba kriti s temi zahtevami, dokler se ne odpravijo, v skladu z odstavkoma 386 in 387. Pristojni organi bi morali ob upoštevanju ustreznih nadzorniških ukrepov v skladu z naslovom 10 od institucij zahtevati, da opredelijo ustrezne ukrepe za odpravo teh pomanjkljivosti in sporočijo pričakovane časovne okvire za odpravo pomanjkljivosti.
417. Pristojni organi bi morali institucijam sporočiti ustrezno minimalno sestavo dodatnih kapitalskih zahtev ločeno za tveganje prevelikega finančnega vzvoda in za druge vrste tveganja. Kadar pristojni organi uporabijo odstopanje od tretjega pododstavka člena 104a(4) Direktive 2013/36/EU in zahtevajo višjo kakovost kapitala od tiste, določene v prvem in drugem pododstavku navedenega člena, bi morali to odločitev jasno utemeljiti in pri tem navesti posebne okoliščine institucije, zaradi katerih je potrebna višja kakovost kapitala. Pristojni organi bi se morali v svojih utemeljitvah sklicevati na elemente, kot so:
- a. posebna narava institucije, njeni delničarji in po potrebi struktura skupine, ki lahko glede na značilnosti nekaterih kapitalskih instrumentov vplivajo na možnost zbiranja kapitala;
 - b. posebna narava tveganja, s katerim se sooča posamezna institucija, ki lahko povzroči posebej hitro izčrpanje navadnega lastniškega temeljnega kapitala.
418. Pristojni organi bi morali končne rezultate ocene SREP sporočiti ustreznim organom za reševanje. Zagotoviti bi morali informacije o dodatnih kapitalskih zahtevah, ki jih zahtevajo organi za reševanje za namene ocene iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1118³⁹.

³⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1118 z dne 26. marca 2021 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo metodologijo, ki jo morajo organi za reševanje

419. Pri proučevanju možnosti zahteve po višji kakovosti kapitala bi morali pristojni organi prizadevati za to, da se prepreči prekrivanje z drugimi obstoječimi zahtevami iz ustreznega sklopa zahtev na podlagi zneska skupne izpostavljenosti tveganju ali količnika finančnega vzvoda ter z minimalnimi zahtevami glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL).

7.7 Izpolnjevanje zahtev v stresnih pogojih

420. Pristojni organi bi morali z uporabo stresnih testov določiti ustreznost kapitala institucije (količino in sestavo) v stresnih pogojih ter ugotoviti, ali so potrebni nadzorniški ukrepi, vključno z P2G, P2G-LR, revidirano načrtovanje kapitala in drugi ukrepi iz naslova 10 za obravnavo morebitnih neustreznosti.

421. Pristojni organi bi morali za ocenjevanje kapitalske ustreznosti v stresnih pogojih proučiti:

- a. uporabo kvalitativnih rezultatov (npr. pomanjkljivosti, opredeljene pri upravljanju in kontroli tveganj) stresnih testov institucij in nadzorniškega stresnega testiranja ter
- b. uporabo kvantitativnih rezultatov stresnih testov institucij, če se ICAAP šteje za zanesljivega glede na odstavek 375, in nadzorniških stresnih testov (tj. rezultatov, kar zadeva spremembe količnikov kapitala), v skladu s členom 100 Direktive 2013/36/EU, kot je določeno v naslovu 12 teh smernic, kar na primer vključuje:
 - i. predpisovanje posebnih „temeljnih“ scenarijev/predpostavk, ki jih morajo izvesti institucije, in
 - ii. izvajanje stresnih testov za celoten sistem v skladu z metodologijami in scenariji, ki jih izvajajo institucije ali nadzorniki.

422. Pristojni organi bi morali ustrezno oceniti kvantitativne rezultate stresnih testov, kar zadeva ustreznost in kakovost kapitala institucije ter ugotoviti, ali sta količina in kakovost kapitala zadostna za kritje veljavnih kapitalskih zahtev, in zlasti:

- a. celotno kapitalsko zahtevo, vključno z zahtevami po skupnem blažilniku na podlagi osnovnega scenarija za v prihodnost usmerjeno obdobje vsaj dveh let, in
- b. skupno kapitalsko zahtevo SREP v negativnih scenarijih za v prihodnost usmerjeno obdobje vsaj dveh let.

uporabiti pri oceni zahteve iz člena 104a Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta in zahteve po skupnem blažilniku za subjekte v postopku reševanja na konsolidirani ravni skupine v postopku reševanja, kadar za skupino v postopku reševanja ne veljajo navedene zahteve iz navedene direktive.

7.7.1 Uporaba P2G za obravnavo kvantitativnih rezultatov stresnega testiranja

Določanje P2G in P2G-LR

423. Pristojni organi bi morali določiti P2G in P2G-LR, kot je navedeno v tem oddelku, in če določitev privede do pozitivne vrednosti, bi morali določiti P2G ali P2G-LR za obravnavo pomislekov v zvezi z nadzorom glede občutljivosti institucije za negativne scenarije, uporabljene v nadzorniških stresnih testih.
424. P2G je znesek kapitala, ki ga je treba določiti za doseganje skupne ravni kapitala, ki se šteje za primerno v skladu s SREP in rezultati nadzorniških stresnih testov. Raven P2G bi morala ščititi pred morebitno kršitvijo skupne kapitalske zahteve SREP v negativnem scenariju. Raven P2G-LR bi morala ščititi pred kršitvijo skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda SREP v negativnem scenariju. Kadar kvantitativni rezultati nadzorniških stresnih testov kažejo, da se od institucije ne pričakuje, da bo v primeru negativnega scenarija stresnega testa kršila skupno kapitalsko zahtevo SREP, se lahko pristojni organi odločijo, da se P2G ne določi. Podobno se lahko pristojni organi odločijo, da ne bodo določili P2G-LR, če se pričakuje, da skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda SREP v primeru negativnega scenarija stresnega testa ne bo kršena.
425. Pristojni organi bi morali določiti P2G in P2G-LR na podlagi rezultatov negativnega scenarija ustreznega nadzorniškega stresnega testa, vključno s stresnimi testi na ravni EU, ki jih izvede EBA, ali morebitnimi drugimi ustreznimi nadzorniškimi testi, ki se izvedejo na ravni celotnega sistema, pri čemer se uporabi analiza scenarijev z več dejavniki, ki traja vsaj dve leti (od zgoraj navzdol ali od spodaj navzgor).
426. Na podlagi določitve sorazmernega pristopa za institucije, ki ne spadajo v kategorijo 1, in podrejene družbe čezmejne skupine lahko pristojni organi za določitev in posodobitev P2G in P2G-LR proučijo rezultate poenostavljenih oblik nadzorniških stresnih testov (npr. z uporabo nadzorniško predpisanih „temeljnih“ scenarijev, analize občutljivosti, stresnih testov od zgoraj navzdol, ki jih izvajajo imenovani pristojni organi, učinkov na ravni portfelja zaradi stresnih testov na konsolidirani ravni), preteklih nadzorniških stresnih testov ali stresnih testov institucij v skladu z odstavkom 421. Poenostavljene oblike nadzorniških stresnih testov se lahko izvajajo na individualni podlagi in ne kot del teh testov za celoten sistem.
427. Pristojni organi bi morali določiti P2G in P2G-LR v skladu z modelom minimalnega posredovanja iz oddelka 2.2.4. Zlasti najmanjša pogostost določanja P2G in P2G-LR bi morala biti pogostost ocene kapitalske ustreznosti v skladu z modelom minimalnega posredovanja v okviru SREP. Zlasti se pričakuje, da se poenostavljene oblike nadzorniških stresnih testov iz odstavka 426 ne bodo izvajale pogosteje kot SREP, razen če pristojni organ meni, da je to potrebno.
428. Ne glede na prejšnji odstavek v zvezi s pristojnimi organi velja, da:

- a. bi morali oceniti, ali je obstoječa raven P2G in P2G-LR še vedno primerna, kadar koli so na voljo rezultati novih nadzorniških stresnih testov, in po potrebi spremeniti raven P2G in P2G-LR;
 - b. lahko določijo raven P2G in P2G-LR le vsako drugo leto namesto letno, tudi za institucije, za katere bi bilo treba kapitalsko ustreznost v skladu z modelom minimalnega posredovanja v okviru SREP ocenjevati vsako leto (npr. institucije kategorije 1 v okviru SREP). Vendar bi morali pristojni organi v letu, ki sledi letu določitve P2G, na podlagi vseh ustreznih informacij, vključno z rezultati preteklih nadzorniških stresnih testov, skupaj z dodatno analizo občutljivosti (tj. poenostavljenimi oblikami nadzorniškega stresnega testiranja), oceniti, ali sta P2G in P2G-LR še vedno ustrezna ali ju je treba posodobiti.
429. Pristojni organi na splošno ne bi smeli uporabljati P2G za kritje vidikov tveganj, ki bi jih morale kriti dodatne kapitalske zahteve v skladu z oddelkom 7.2 teh smernic. Podobno P2G-LR ne bi smele zajemati tistih vidikov tveganja prevelikega finančnega vzvoda, ki so zajete v dodatnih kapitalskih zahtevah v skladu z oddelkom 7.3 teh smernic.
430. Pri določanju velikosti P2G bi morali pristojni organi zagotoviti, da je določena na ravni, ki je primerna za kritje vsaj pričakovanega največjega stresnega vpliva, ki ga je treba izračunati na podlagi sprememb količnika navadnega lastniškega temeljnega kapitala (tj. ob upoštevanju pretoka v navadnem lastniškem temeljnem kapitalu in zneska skupne izpostavljenosti tveganju) v najhujšem stresnem letu ter ob upoštevanju ravni veljavnih kapitalskih zahtev in pomislov iz odstavkov 422 in 432 do 436). Največji stresni učinek za namen določitve P2G bi bilo treba razumeti kot razliko med najnižjim količnikom navadnega lastniškega temeljnega kapitala v neugodnem scenariju v obdobju stresnega testa in dejanskim količnikom navadnega lastniškega temeljnega kapitala v izhodišču. Kar zadeva določitev velikosti P2G-LR, bi bilo treba največji stresni učinek izračunati na podlagi sprememb temeljnega kapitala v najslabšem stresnem letu in ob upoštevanju veljavnih kapitalskih zahtev za količnik finančnega vzvoda. Največji stresni učinek za namen določitve P2G-LR bi bilo treba razumeti kot razliko med najnižjim količnikom finančnega vzvoda v neugodnem scenariju v obdobju stresnega testa in dejanskim količnikom finančnega vzvoda v izhodišču.
431. Pristojni organi bi morali izhodišče za P2G, specifično za vsako institucijo, pridobiti s poboto elementov, s katerimi se že krijejo tveganja, ki se odražajo v največjem stresnem učinku. Pristojni organi bi morali predvsem izravnati ustrezne ukrepe, zlasti varovalni kapitalski blažilnik, kot je določeno v odstavku 435. Poleg tega lahko pristojni organi pri določanju izhodišč za P2G in P2G-LR po potrebi upoštevajo druge prilagoditve največjega stresnega vpliva, povezane s predpostavko statične bilance stanja ali različnim časovnim obdobjem med izvedbo stresnega testa in časom določitve izhodiščne točke.
432. Pri določanju P2G in P2G-LR bi morali pristojni organi zagotoviti ustrezno povezavo med izhodiščnima P2G in P2G-LR ter končnima P2G in P2G-LR. V ta namen se lahko odločijo, da bodo za razvrstitev institucij v skladu z izhodišči za P2G in P2G-LR uporabili pristop razvrščanja v

skupine, in sicer na podlagi ustreznih nadzorniških stresnih testov iz odstavka 425 ali na podlagi drugih pristopov iz odstavka 426. Zato lahko pristojni organi vsaki skupini dodelijo nespremenljiv razpon ravni P2G oziroma P2G-LR ter končno vrednost P2G in P2G-LR določijo v razponu dodeljene skupine ali izjemoma zunaj razpona zadevne skupine na podlagi premislekov za posamezno institucijo. Pristojni organi bi si morali prizadevati za preprečevanje učinkov naglega padca med skupinami, na primer z omogočanjem delnega prekrivanja med ravnmi P2G ali P2G-LR za sosednjo skupino, in zagotoviti, da sta končni P2G in P2G-LR specifični za posamezno institucijo.

433. Pristojni organi bi morali pri določanju končnih P2G in P2G-LR po potrebi upoštevati naslednje dejavnike:

- a. leto, v katerem pride do največjega stresnega vpliva, v primerjavi z izhodiščem in časovnim obdobjem scenarijev, uporabljenih v stresnih testih;
- b. rezultat zanesljivega stresnega testa ICAAP, ob upoštevanju posebnih opredelitev in predpostavk v scenariju, zlasti kadar se te štejejo za bolj ustrezne za poslovni model in profil tveganja institucije ali kadar so notranji scenariji strožji od nadzorniških scenarijev;
- c. spremembe, do katerih pride po presečnem datumu izvedbe stresnega testa in ki pomembno vplivajo na profil tveganja institucij ali njihovo kapitalsko pozicijo (npr. prodaja slabih posojil). Te spremembe lahko vključujejo vmesne spremembe profila tveganja, vključno s strukturnimi spremembami dejavnosti ali bilance stanja institucij;
- d. ustrezne blažilne ukrepe upravljanja institucije, ki se na podlagi nadzorniške ocene štejejo za verodostojne in zelo zanesljive;
- e. informacije in nadzorniška mnenja o ustreznosti nadzorniškega stresnega testiranja za strategijo, finančne načrte in poslovni model institucije;
- f. manjšo gotovost glede dejanske občutljivosti institucije na neugodne scenarije;
- g. morebitna prekrivanja s P2R ali P2R-LR;
- h. splošno sposobnost institucije za okrevanje, kot je opredeljena v členu 12(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/1075⁴⁰, če se šteje, da je izračun institucije dovolj zanesljiv in realističen;
- i. kakovost (sestavo) razpoložljivega kapitala institucije, tudi v najhujšem stresnem letu, in

⁴⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1075 z dne 23. marca 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, ki določajo vsebino načrtov sanacije.

j. ali se v banki izvaja prestrukturiranje ali reševanje ali ne.

434. Za namene določitve P2G v skladu z odstavkom 433.b bi morali pristojni organi tudi proučiti, v kakšnem obsegu stresni scenariji krijejo vsa pomembna tveganja, ki prispevajo k dodatnim kapitalskim zahtevam v skupni kapitalski zahtevi SREP. Pristojni organi bi morali zlasti upoštevati dejstvo, da scenariji makroekonomske recesije morda ne zajemajo v celoti nekaterih tveganj, npr. tveganja ravnanja, pokojninskega tveganja ali nekaterih elementov tveganja kreditne koncentracije (npr. koncentracija za eno samo izpostavljenost), ki lahko povečajo možne izgube v testiranih negativnih scenarijih.
435. Poleg tega bi morali pristojni organi proučiti, v kakšnem obsegu obstoječe zahteve po skupnem blažilniku in drugi zadevni ukrepi že krijejo tveganja, ugotovljena pri stresnem testiranju. Pristojni organi bi morali izravnati P2G z zahtevo po varovalnem kapitalskem blažilniku, saj se P2G in varovalni kapitalski blažilnik prekrivata po naravi. Poleg tega bi morali pristojni organi v izjemnih primerih, čeprav se načeloma ne pričakuje prekrivanje med P2G in proticikličnim kapitalskim blažilnikom, za vsak primer posebej izravnati P2G s proticikličnim kapitalskim blažilnikom, ob upoštevanju osnovnih tveganj, kritih z blažilnikom in vključenih v zasnovo scenarijev, uporabljenih za stresne teste, po posvetu z makrobonitetnim organom. Pristojni organi ne bi smeli izravnati P2G z blažilniki systemskega tveganja (blažilniki GSPI/DSPI in blažilnik systemskega tveganja), saj je njihov namen kritje tveganj, ki jih institucija predstavlja za finančni sistem. Podobno pristojni organi ne bi smeli izravnati P2G-LR z zahtevo po blažilniku količnika finančnega vzvoda za GSPI iz člena 92(1a) Uredbe (EU) št. 575/2013.
436. Kadar pristojni organi določijo P2G, bi morali uporabo teh smernic naložiti poleg celotne kapitalske zahteve. Kadar pristojni organi določijo P2G-LR, bi morali uporabo teh smernic naložiti poleg skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda. Pristojni organi bi morali celotno kapitalsko zahtevo in skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda šteti za dva ločena svežnja zahtev. Zato se lahko razpoložljivi kapital hkrati uporabi za izpolnjevanje P2G in P2G-LR.

Sporočanje in sestava P2G in P2G-LR

437. Pristojni organi bi morali pri sporočanju P2G ali P2G-LR institucijam utemeljiti svoje odločitve. V utemeljitvi, ki bi morala biti specifična za posamezno institucijo, bi bilo treba izpostaviti glavne elemente metodologije, ki se uporablja za določanje P2G ali P2G-LR.
438. Če je P2G ali P2G-LR določen ali posodobljen, bi morali pristojni organi instituciji sporočiti njegovo raven in ustrezne roke za njegovo vzpostavitev v skladu z odstavkom 442. Pristojni organi bi morali tudi pojasniti morebiten nadzorniški odziv na primere, kadar P2G ali P2G-LR ni dosežen.
439. Pristojni organi bi morali institucijam sporočiti, da bi bilo treba P2G doseči s kapitalom, ki ustreza navadnemu lastniškemu temeljnemu kapitalu, P2G-LR pa s kvalificiranim temeljnim kapitalom. P2G in P2G-LR bi bilo treba vključiti v njihove okvire za načrtovanje kapitala in upravljanje tveganj, vključno z okvirom nagnjenosti k prevzemanju tveganja in načrtovanjem sanacije.

440. Pristojni organi bi morali institucijam sporočiti tudi, da kapitala, ki ga imajo za namene P2G, ni mogoče uporabiti za izpolnjevanje nobenega elementa celotne kapitalske zahteve in da P2G-LR ni mogoče uporabiti za izpolnjevanje nobenega elementa skupne zahteve za količnik finančnega vzvoda.
441. Pristojni organi bi morali institucijam in, kadar je to ustrezno, drugim pristojnim organom dodatno sporočiti vse zadevne količnike kapitala, na katere vpliva P2G (navadni lastniški temeljni kapital, temeljni kapital in skupni kapital), in zahtevo glede količnika finančnega vzvoda, na katero vpliva P2G-LR.
442. Pri določanju in sporočanju rokov institucijam za določitev P2G ali P2G-LR bi morali pristojni organi upoštevati vsaj naslednje:
- a. ali je institucija v postopku prestrukturiranja ali reševanja in
 - b. možne posledice, ki jih lahko ima P2G ali P2G-LR, denominiran v navadnem lastniškem temeljnem kapitalu, za druge dele kapitalskih zahtev in zmožnost institucij, da izdajo dodatne instrumente prvega reda ali drugega reda.

7.7.2 Načrtovanje kapitala in drugi nadzorniški ukrepi za obravnavo kapitalske ustreznosti v stresnih pogojih

Načrtovanje kapitala

443. Kadar kvantitativni rezultati stresnih testov iz oddelka 7.7.1 kažejo, da institucija v danih stresnih scenarijih ne bo mogla izpolniti veljavnih kapitalskih zahtev, bi morali pristojni organi od institucije zahtevati, naj predloži verodostojen kapitalski načrt, v katerem je obravnavano tveganje neizpolnitve zadevnih kapitalskih zahtev.
444. Pri določanju verodostojnosti kapitalskega načrta bi morali pristojni organi ustrezno upoštevati:
- a. ali kapitalski načrt zajema celotno predvideno obdobje stresnega testiranja;
 - b. ali kapitalski načrt vključuje niz verodostojnih blažilnih ukrepov in upravljaljskih ukrepov, ki omejujejo izplačila dividend itd.;
 - c. ali je institucija pripravljena in sposobna sprejeti take ukrepe za obravnavo kršitev veljavnih kapitalskih zahtev v stresnih testih za celoten sistem;
 - d. ali za te blažilne in upravljaljske ukrepe veljajo kakršne koli pravne omejitve ali omejitve glede ugleda, npr. zaradi nasprotnih ali nasprotujočih si preteklih javnih objav (npr. o politikah dividend, poslovnih načrtih in nagnjenosti k prevzemanju tveganja);

- e. verjetnost, da bi lahko institucija z blažilnimi in upravljavskimi ukrepi v ustreznem časovnem okviru v celoti izpolnila svoje veljavne kapitalske zahteve;
- f. ali so predlagani ukrepi na splošno v skladu z makroekonomskimi pomisleki in z znanimi prihodnjimi regulativnimi spremembami, ki vplivajo na institucijo, v obsegu in časovnem razporedu predvidenih negativnih scenarijev, ter
- g. razpon možnih načinov sanacije in njihovo analizo, kot je opredeljeno v načrtu sanacije institucije.

445. Pri ocenjevanju kapitalskih načrtov bi moral pristojni organ po učinkovitem dialogu z institucijo po potrebi od institucije zahtevati, naj te načrte ustrezno spremeni, vključno s predlaganimi upravljavskimi ukrepi, ali od institucij zahtevati, naj sprejmejo dodatne blažilne ukrepe, ki bi postali pomembni glede na scenarij in trenutne makroekonomske pogoje.

446. Pristojni organi bi morali od institucij pričakovati, da izvajajo spremenjeni kapitalski načrt, vključno z nadaljnjimi spremembami na podlagi rezultatov nadzorniške ocene in dialoga z institucijo.

Dodatni nadzorniški ukrepi

447. Pristojni organi bi morali, kadar je to ustrezno, razmisliti o uporabi dodatnih nadzorniških ukrepov iz naslova 10 za zagotovitev, da je institucija v stresnih pogojih ustrezno kapitalizirana.

448. Zlasti kadar kvantitativni rezultati nadzorniških stresnih testov kažejo, da bo institucija v negativnem scenariju v naslednjih 12 mesecih verjetno kršila veljavne kapitalske zahteve, bi morali pristojni organi take informacije, kadar je to primerno, obravnavati kot eno od možnih okoliščin v smislu člena 102(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU. V takih primerih bi morali pristojni organi uporabiti ustrezne ukrepe v skladu s členom 104(1) Direktive 2013/36/EU, katerih cilj je zagotavljanje zadostnih ravni kapitala. Zlasti kadar so taki ukrepi povezani s kapitalom, bi morali pristojni organi zlasti upoštevati eno ali oboje od naslednjega, kot je določeno v členu 104(1), točki (a) in (f):

- a. da od institucij zahtevajo, da razpolagajo z ustreznim obsegom dodatnega kapitala v obliki nominalnega zneska, ob upoštevanju rezultatov ocene SREP,
- b. da zahtevajo zmanjšanje inherentnega tveganja, ki je povezano z dejavnostmi, produkti in sistemi institucije.

7.8 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

449. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati mnenje o tem, ali obstoječi viri kapitala zagotavljajo zanesljivo kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom sposobnosti delovanja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 8.

Tabela 8: Nadzorniška merila za izračun rezultata kapitalske ustreznosti

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija zlahka izpolnjuje P2G in P2G-LR. • Institucija ima in naj bi tudi v prihodnje imela raven kapitala, ki znatno presega celotno kapitalsko zahtevo in skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda. • Stresni testi ne kažejo zaznavnega tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital ali finančni vzvod. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, ni oviran ali pa so vsi subjekti dobro kapitalizirani nad nadzorniškimi zahtevami. • Institucija ima verjeten in verodostojen kapitalski načrt, ki bi bil lahko učinkovit, če bi bilo to potrebno. • Tveganje prevelikega finančnega vzvoda je nepomembno ali zelo majhno.
2	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata srednje nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija s težavo izpolnjuje P2G ali P2G-LR. Blažilni ukrepi upravljanja za obravnavo stanja so ocenjeni kot verodostojni. • Institucija skoraj že krši nekatere svoje kapitalske blažilnike, vendar še vedno precej presega svojo skupno kapitalsko zahtevo SREP in skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP. • Stresni testi kažejo nizko raven tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital ali finančni vzvod, vendar se zdijo upravljavski ukrepi za obravnavo tega tveganja verodostojni. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je ali bi lahko bil nekoliko oviran. • Institucija ima verjeten in verodostojen kapitalski načrt, ki sicer vključuje tudi tveganja, vendar bi lahko bil učinkovit, če bi bilo to potrebno.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<ul style="list-style-type: none"> Raven tveganja prevelikega finančnega vzvoda je nizka.
3	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata srednje visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> Institucija ne izpolnjuje P2G ali P2G-LR. Obstajajo pomisleki glede verodostojnosti blažilnih ukrepov upravljanja za obravnavo stanja. Institucija uporablja nekatere kapitalske blažilnike. Obstaja možnost, da bo institucija kršila skupno kapitalsko zahtevo SREP ali skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP, če se bo stanje poslabšalo. Stresni testi so pokazali srednjo raven tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital ali finančni vzvod. Ukrepi v zvezi z upravljanjem morda tega tveganja ne obravnavajo verodostojno. Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran. Institucija ima kapitalski načrt, ki verjetno ne bo učinkovit. Tveganje prevelikega finančnega vzvoda je srednje.
4	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> Institucija ne izpolnjuje P2G ali P2G-LR (ali namenoma ni vzpostavila P2G) in tega ne bo zmogla v bližnji prihodnosti. Blažilni ukrepi upravljanja za obravnavo stanja so ocenjeni kot neverodostojni. Institucija skoraj že krši svojo skupno kapitalsko zahtevo SREP skupno zahtevo za količnik finančnega vzvoda SREP. Stresni testi kažejo, da bi bila skupna kapitalska zahteva SREP ali skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda SREP kršena že blizu začetka resne, vendar verjetne gospodarske recesije. Z upravljavskimi ukrepi se to tveganje ne bo verodostojno obravnavalo. Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="874 378 1402 479">• Institucija nima kapitalskega načrta ali pa ima kapitalski načrt, ki je očitno neustrezen.<li data-bbox="874 501 1402 568">• Tveganje prevelikega finančnega vzvoda je veliko.

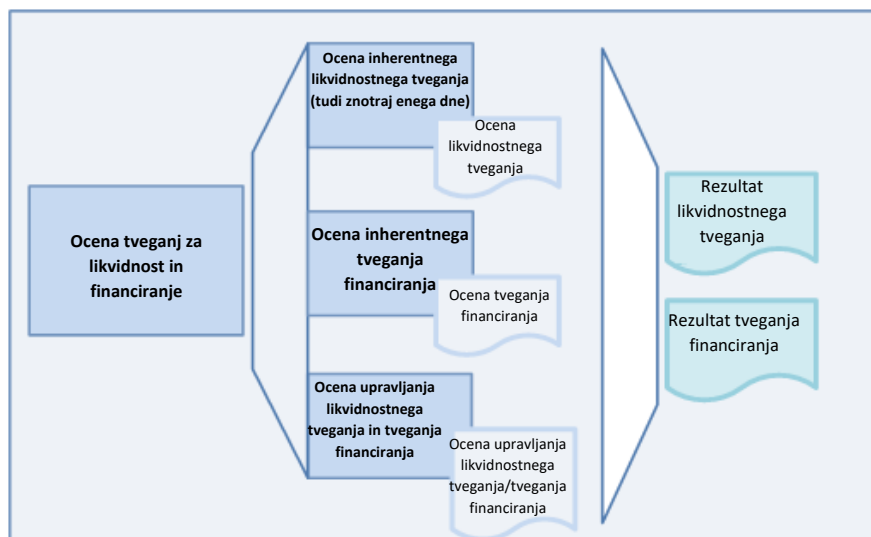
Naslov 8. Ocena tveganj za likvidnost in financiranje

8.1 Splošne ugotovitve

450. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za likvidnost in financiranje, ki so bila opredeljena kot pomembna za institucijo. Namen tega naslova je zagotoviti skupne metodologije, ki jih je treba upoštevati pri oceni posameznega tveganja ter upravljanja in kontrole tveganj. To poglavje ni izčrpno in pristojnim organom zagotavlja maneverski prostor, da upoštevajo druga dodatna merila, ki jih lahko štejejo za pomembna na podlagi svojih izkušenj in posebnih značilnosti institucije.
451. Ta naslov pristojnim organom zagotavlja sklop skupnih elementov za oceno tveganja za likvidnost in financiranje.
452. Metodologija zajema tri glavne sestavne dele:
- a. oceno likvidnostnega tveganja pri delovanju;
 - b. oceno tveganja financiranja pri delovanju in
 - c. oceno upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja.
453. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganj za likvidnost in financiranje preveriti, ali institucija izpolnjuje minimalne regulativne zahteve EU, količnik likvidnostnega kritja, kot je določen v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/61⁴¹, in količnik neto stabilnih virov financiranja, kot je določen v naslovu IV dela 6 Uredbe (EU) št. 575/2013. Vendar te smernice razširjajo obseg ocene prek teh minimalnih zahtev, da bi se pristojnim organom omogočilo oblikovanje celovitega pogleda na tveganja.
454. Ta tok ocene je grafično prikazan na sliki 5.

⁴¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za kreditne institucije.

Slika 2: Elementi ocene tveganj za likvidnost in financiranje

455. Na podlagi meril, opredeljenih v tem naslovu, bi morali pristojni organi oceniti vse tri sestavne dele, da bi oblikovali mnenje o ravni likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja pri delovanju, s katerima se srečuje institucija, ter o kakovosti upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja institucije ter njenega tveganja financiranja. Glede na to, da so likvidnostno tveganje in tveganje financiranja ter njuno upravljanje medsebojno povezani in odvisni, je oddelek za oceno upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja enak pri obeh tveganjih.

456. Pri ocenjevanju tveganj za likvidnost in financiranje kot del SREP lahko pristojni organi uporabijo kombinacijo virov informacij, vključno z:

- a. rezultati analize poslovnega modela institucije, zlasti tistimi, ki bi lahko prispevali k razumevanju ključnih virov tveganj za likvidnost in financiranje;
- b. informacijami, pridobljenimi s spremljanjem ključnih kazalnikov;
- c. nadzorniškimi poročanjem in zlasti informacijami, ki jih zagotovi institucija v okviru poročanja o likvidnostnem tveganju in tveganju financiranja v skladu s členom 415 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- d. rezultati različnih nadzorniških dejavnosti;
- e. informacijami pristojnih organov na področju PPFT, ki bi lahko vplivale na likvidnostno pozicijo in pozicijo sredstev;
- f. informacijami, ki jih zagotovi institucija, vključno z informacijami na podlagi ILAAP;
- g. ugotovitvami in pripombami iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil;

- h. priporočili, smernicami in navodili, vključenimi v poročila o izvajanju količnika likvidnostnega kritja in količnika neto stabilnih virov financiranja, ki jih izda organ EBA, ter opozorili in priporočili, ki jih izdajo makrobonitetni organi ali ESRB, in
- i. tveganji, ugotovljenimi glede drugih institucij, ki uporabljajo podobne poslovne modele (skupina primerljivih subjektov).

457. Pristojni organi bi morali pri izvajanju metodologij in skupnih elementov iz tega naslova opredeliti ustrezne kvantitativne kazalnike in druge metrike, ki se lahko uporabljajo tudi za spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3.

458. Rezultat ocene vsakega posameznega tveganja bi se moral odražati v povzetku ugotovitev, v katerem so pojasnjeni glavni dejavniki tveganja in naveden rezultat tveganja, kot je pojasnjeno v naslednjih oddelkih.

8.2 Ocenjevanje likvidnostnega tveganja

459. Pristojni organi bi morali oceniti kratko- in dolgoročno likvidnostno tveganje institucije v ustreznem sklopu časovnih obdobj, tudi znotraj enega dne, za zagotovitev, da institucija ohrani ustrezne ravni likvidnostnih blažilnikov v običajnih in stresnih pogojih. Ta ocena vključuje naslednje elemente:

- a. ovrednotenje kratkoročnih in srednjeročnih likvidnostnih potreb;
- b. ovrednotenje tveganja likvidnosti znotraj enega dne;
- c. ovrednotenje likvidnostnega blažilnika in zmožnosti nadomestitve ter
- d. nadzorniško stresno testiranje likvidnosti.

460. Za oceno potreb po likvidnosti, blažilnikov in zmožnosti nadomestitve v običajnih pogojih bi morali pristojni organi analizo podpreti z dokazi iz obrazcev o poročanju za dodatne metrike za spremljanje, kot so opredeljene in uvedene v izvedbenih tehničnih standardih o nadzorniškem poročanju⁴². Pristojni organi lahko izvedejo manj razčlenjeno vrednotenje tveganja likvidnosti znotraj enega dne in stresno testiranje likvidnosti, če je to upravičeno zaradi manjše pomembnosti teh virov tveganja, zlasti za institucije kategorije 3 in 4.

Ovrednotenje kratkoročnih in srednjeročnih likvidnostnih potreb

461. Pristojni organi bi morali oceniti kratkoročne in srednjeročne likvidnostne potrebe institucije v običajnih in stresnih pogojih (pretresi). Upoštevati bi morali, ali:

- a. stresne likvidnostne potrebe institucije v različnih obdobjih, zlasti v obdobjih do 30 dni, od 30 dni do 3 mesecev in več kot 3 do 12 mesecev, in sicer predvsem

⁴² Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/451.

učinek resnega, vendar verjetnega stresa na likvidnostne potrebe institucije (neto denarne odlive) za kritje idiosinkratičnih, tržnih in skupnih pretresov, ter

- b. obseg, lokacijo in valuto likvidnostnih potreb ter, kadar institucija deluje v različnih glavnih valutah, ločene vplive pretresov v različnih valutah, da se upošteva tveganje konvertibilnosti valut.

462. Pristojni organi bi morali oceno kratkoročnega likvidnostnega tveganja podpreti z analizo vsaj količnika likvidnostnega kritja iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61, in zlasti:

- a. ali institucija ustrezno sporoča svojo pozicijo količnika likvidnostnega kritja in
- b. ali količnik likvidnostnega kritja ustrezno določa likvidnostne potrebe institucije.

463. Pri oceni vpliva pretresov na likvidnostne potrebe institucije bi morali pristojni organi upoštevati vse pomembne vire likvidnostnega tveganja za institucijo. Po potrebi bi morali upoštevati zlasti:

- a. možnost, da se z nobeno veljavno regulativno zahtevo EU ne bi ustrezno opredelile likvidnostne potrebe institucije v primeru vrste stresnega scenarija, uporabljenega za zahtevo, tudi kadar so zapadlosti krajše od 30 dni;
- b. tveganja, ki izhajajo iz velikih institucionalnih strank glede bilančnih postavk in koncentracije financiranja, ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize;
- c. tveganja, ki izhajajo iz pogojnih denarnih tokov/zunajbilančnih postavk (na primer kreditne linije, poziv k doplačilu kritja) in dejavnosti (na primer likvidnostna podpora za nekonsolidirane subjekte s posebnim namenom, ki presega pogodbene obveznosti), ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize;
- d. prilive in odlive na bruto in neto osnovi: kadar so prilivi in odlivi zelo visoki, bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti tveganju za institucijo, kadar institucija prilivov ne prejme do pričakovanega roka, tudi če je tveganje neto odlivov omejeno;
- e. tveganja, ki izhajajo iz nasprotnih strank na drobno, ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti metodologijo o razvrstitvi vlog na drobno v različne skupine tveganj v skladu s členoma 24 in 25 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61;
- f. tveganje, da bodo prevelika tveganja v srednje- do dolgoročnem profilu financiranja negativno vplivala na vedenje nasprotnih strank, pomembno za kratkoročno likvidnostno pozicijo, in

- g. tveganje, ki izhaja iz fiduciarnih vlog⁴³.

Ovrednotenje tveganja likvidnosti znotraj enega dne

464. Pristojni organi bi morali oceniti izpostavljenost institucije tveganju likvidnosti znotraj enega dne v izbranem časovnem obdobju, vključno z razpoložljivostjo likvidnih sredstev znotraj enega dne glede na nepredvidljivo naravo nepričakovanih odlivov znotraj enega dne ali pomanjkanja prilivov. Pristojni organi lahko upoštevajo morebitno manjšo pomembnost tega vira tveganja, zlasti za institucije kategorije 3 in 4. Za vse druge institucije, pri katerih se ta vir tveganja šteje za pomembnega, bi morala ta ocena vključevati vsaj oceno likvidnosti znotraj enega dne, ki je na voljo ali dostopna v normalnih pogojih ter v času finančnih ali operativnih težav (npr. okvare IT, pravne omejitve pri prenosu sredstev, začasna prekinitvev/prenehanje dostopa do storitev korespondenčnega bančništva in/ali klirinških storitev za valute, blago ali instrumente, pomembne za institucijo).
465. Pri tistih jurisdikcijah, kjer poročanje o tveganju znotraj enega dne še ni na voljo, bi se morali pristojni organi zanašati na lastne analize institucije glede tveganja likvidnosti znotraj enega dne.

Ovrednotenje likvidnostnega blažilnika in zmožnosti nadomestitve

466. Pristojni organi bi morali oceniti primernost likvidnostnega blažilnika institucije in njene zmožnosti nadomestitve za izpolnitev likvidnostnih potreb znotraj enega meseca in v različnih časovnih obdobjih, ki lahko trajajo do eno leto, vključno z obdobji čez noč. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati:
- a. neposredno razpoložljive likvidnostne blažilnike ali obdobja preživetja institucije v različnih stresnih scenarijih;
 - b. skupno zmožnost nadomestitve, ki je na voljo instituciji v celotnem obdobju ustreznega stresnega scenarija;
 - c. značilnosti, kot sta resnost in trajanje, različnih stresnih scenarijev in obdobj, upoštevanih pri ovrednotenju likvidnostnih potreb institucije;
 - d. znesek sredstev, ki bi jih bilo treba unovčiti v ustreznih časovnih obdobjih;
 - e. ali sta dejanski likvidnostni blažilnik in zmožnost nadomestitve, vključno s kakovostjo likvidnih sredstev, v skladu z nagnjenostjo institucije k prevzemanju likvidnostnega tveganja ter

⁴³ Primeri dobre prakse so na voljo v poročilu organa EBA z naslovom Monitoring of liquidity coverage ratio implementation in the EU – Second report (Spremljanje izvajanja količnika likvidnostnega kritja v EU – drugo poročilo) (EBA/REP/2021/07).

- f. razvrstitev in kakovost likvidnih sredstev, kot je navedeno v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/61 (delegirana uredba o zahtevi glede likvidnostnega kritja)⁴⁴.

467. Pristojni organi bi morali oceniti zmožnost institucije, da pravočasno unovči svoja likvidna sredstva, da izpolni svoje likvidnostne potrebe v stresnem obdobju. Upoštevati bi morali, ali:

- a. institucija preskuša dostop do trga z redno prodajo ali repo posli;
- b. obstajajo velike koncentracije, ki lahko predstavljajo tveganje za precenjevanje likvidnostnega blažilnika in zmožnost nadomestitve;
- c. so sredstva v blažilniku neobremenjena (kot je opredeljeno v Smernicah organa EBA o razkritju obremenjenih in neobremenjenih sredstev⁴⁵), pod nadzorom ustreznih zaposlenih in na voljo službi za upravljanje z likvidnostjo;
- d. je denominacija likvidnih sredstev skladna z razporeditvijo likvidnostnih potreb po valutah;
- e. če si je institucija izposodila likvidna sredstva, ali jih mora vrniti v obdobju kratkoročnega likvidnostnega stresa, kar bi pomenilo, da institucija teh sredstev ne bi več imela na voljo za izpolnjevanje svojih odlivov v primeru stresa ob upoštevanju neto učinka posla, in
- f. kakšna je verjetna vrednost odobrenih likvidnostnih kreditov, kadar pristojni organi določijo, da so lahko takšni krediti do neke mere vključeni v zmožnost nadomestitve.

Nadzorniško stresno testiranje likvidnosti

468. Pristojni organi bi morali uporabiti stresne teste likvidnosti, ki jih določijo in izvedejo pristojni organi, kot neodvisno orodje za ocenjevanje kratko- in dolgoročnih likvidnostnih tveganj za:

- a. opredelitev likvidnostnih tveganj v različnih časovnih obdobjih in različnih stresnih scenarijih. Stresni scenariji bi morali biti vezani na 30-dnevne stresne predpostavke glede količnika likvidnostnega kritja, vendar lahko pristojni organi razširijo obseg svoje ocene s proučitvijo tveganj v obdobju 30 dni ter več kot 30 dni in spremenijo predpostavke glede količnika likvidnostnega kritja, da se upoštevajo tveganja, ki niso ustrezno zajeta v količnik likvidnostnega kritja;

⁴⁴ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za kreditne institucije (UL L 11, 17.1.2015, str. 1).

⁴⁵ Smernice organa EBA o razkritju obremenjenih in neobremenjenih sredstev ([EBA/GL/2014/03](#)).

- b. utemeljitev svojega mnenja o likvidnostnih tveganjih poleg informacij v okviru notranjih stresnih testov institucije;
- c. določitev in količinsko opredelitev posebnih področij likvidnostnega tveganja ter
- d. utemeljitev svojega mnenja o skupnem likvidnostnem tveganju, ki mu je izpostavljena institucija, kar jim bo omogočilo primerjavo relativnega tveganja institucij. To bi moralo vključevati vsaj nadzorniške stresne teste, ki združujejo stresne situacije za posamezno institucijo in za celoten trg.

469. Pristojni organi lahko ocenijo morebitno spremembo zahteve po likvidnostnem kritju in njeno občutljivost v skladu s členom 412(3) in členom 414 Uredbe (EU) št. 575/2013 med scenariji blagega stresa z nadzorniškimi stresnimi testiranjem ali stresnimi testi institucije na ravni likvidnosti. Scenariji, ki se uporabljajo za to oceno, bi morali biti običajno manj strogi (npr. le tržni stres) kot scenariji, uporabljeni za testiranje sposobnosti preživetja institucije (tržni in sistemski stres), in posledično odražati razmere, v katerih se od institucij ne bi pričakovalo, da uporabijo svoj minimalni likvidnostni blažilnik. Pristojni organi lahko pri izvajanju nadzorniškega stresnega testiranja likvidnosti za institucije kategorije 3 in 4 uporabijo manj scenarijev in manj razčlenjeno analizo kot za druge institucije.

8.3 Ocena inherentnega tveganja financiranja

470. Pristojni organi bi morali oceniti, kakšno je tveganje financiranja institucije in ali so srednje- in dolgoročna sredstva in zunajbilančne postavke ustrezno izpolnjeni z več različnimi instrumenti financiranja v običajnih in stresnih pogojih. Ta ocena vključuje naslednje elemente:

- a. ovrednotenje profila financiranja institucije;
- b. ovrednotenje tveganj za stabilnost profila financiranja;
- c. ovrednotenje dejanskega dostopa do trga in
- d. ovrednotenje pričakovanih sprememb tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije.

Ovrednotenje profila financiranja institucije

471. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost profila financiranja institucije, vključno s srednje- in dolgoročnimi pogodbenimi ter vedenjskimi neuskklajenostmi, glede na njen poslovni model, strategijo in nagnjenost k prevzemanju tveganja. Upoštevati bi morali zlasti:

- a. ali so srednje- in dolgoročne aktivne in zunajbilančne postavke ustrezno izpolnjene z raznolikimi instrumenti za stabilno financiranje v skladu s členom 413 Uredbe (EU) št. 575/2013 ter ali so njene dejanske neuskklajenosti v zadevnih časovnih obdobjih v okviru sprejemljivih meja glede na posamezni poslovni model institucije;

- b. ali – glede na mnenje pristojnega organa o želenem profilu financiranja institucije – dejanski profil financiranja institucije ne dosega njenega želenega profila;
- c. (lokalne) regulativne in pogodbene dejavnike, ki vplivajo na vedenjske značilnosti ponudnikov financiranja (npr. predpisi v zvezi s kliringom, reševanjem s sredstvi upnikov, sistemi zajamčenih vlog itd., saj lahko ti vplivajo na vedenje ponudnikov financiranja), zlasti kadar obstajajo bistvene spremembe ali razlike med jurisdikcijami, v katerih institucija posluje, in
- d. da bo sprememba zapadlosti povzročila določeno stopnjo neusklajenosti, pri čemer pa morajo te neusklajenosti ostati znotraj obvladljivih in kontroliranih meja, da se prepreči propad poslovnega modela v primeru stresnih obdobj ali sprememb tržnih razmer.
- e. če so na voljo, vse dodatne informacije, prejete od nadzornika za PPDFT, o izpostavljenosti tveganjem PD/FT in morebitnih pomanjkljivostih sistema institucije za obvladovanje tveganj PD/FT, ki bi lahko povečale tveganje financiranja.

472. Pristojni organi bi morali oceno profila financiranja institucije podpreti z analizo vsaj količnika neto stabilnih virov financiranja, kot je določen v naslovu IV dela 6 Uredbe (EU) št. 575/2013, in zlasti tega, ali:

- a. institucija ustrezno sporoča svojo pozicijo količnika neto stabilnih virov financiranja in
- b. ali so v količniku neto stabilnih virov financiranja ustrezno opredeljene potrebe institucije po stabilnem financiranju.

473. Pristojni organi bi morali oceniti, ali lahko morebitne pomanjkljivosti, ki izhajajo iz profila financiranja institucije, kot so neusklajenosti zapadlosti, ki presegajo sprejemljive meje, prevelike koncentracije virov financiranja, prevelike ravni obremenitev sredstev ali neustrezno ali nestabilno financiranje dolgoročnih sredstev, povzročijo nesprejemljivo zvišanje stroškov financiranja za institucijo. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. tveganje obnovitve financiranja po višjih obrestnih merah v primeru pretirane odvisnosti od posebnih virov financiranja, zvišanja potreb po financiranju institucije ali če viri financiranja dojemajo institucijo kot institucijo z bolj tveganim profilom, zlasti če ni verjetno, da bodo ti višji stroški samodejno preneseni na stranke, in
- b. ali vse večja raven obremenitev sredstev nad sprejemljivimi mejami zmanjšuje dostop do nezavarovanega financiranja in zvišuje njegovo ceno.

Ovrednotenje tveganj za stabilnost profila financiranja

474. Pristojni organi bi morali upoštevati dejavnike, ki lahko zmanjšajo stabilnost profila financiranja v zvezi z vrsto in značilnostmi sredstev, zunajbilančnih postavk in obveznosti. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. možnost, da nobena veljavna regulativna zahteva EU ne bi ustrezno opredelila stabilnosti profila financiranja institucije v običajnih ali stresnih scenarijih, vključno z obdobji, daljšimi od enega leta;
- b. dejstvo, da bodo nekatere posebne kategorije sredstev za institucijo in/ali sistem pomembnejše od drugih;
- c. strukturno neusklajenost zapadlosti med sredstvi in obveznostmi tako v različnih pomembnih valutah, kadar je to primerno, kot tudi v skupnem znesku ter način, kako valutne neusklajenosti, ki prekrivajo strukturne neusklajenosti zapadlosti, vplivajo na skupno tveganje za stabilnost profila financiranja, in
- d. ustrezne metrike strukturnega financiranja (ustrezne za poslovni model institucije). Primeri metrik strukturnega financiranja lahko vključujejo razmerje med posojili in vlogami, vrzel v financiranju stranke in vedenju prilagojeno lestvico zapadlosti;
- e. značilnosti financiranja, ki bi lahko kazale na povečana tveganja PD/FT in pomisleke z bonitetnega vidika (kot so odvisnost od vlog nerezidentov, zlasti iz jurisdikcij z visokim tveganjem (kot jih je opredelila Evropska komisija), vloge z mesti vknjižbe v tujini, ki niso skladne s poslovnim modelom, ali neobičajne nastavitve obrestnih mer v primerjavi s primerljivimi bankami, ki niso skladne z vrsto produkta ali poslovnim modelom institucije. Kadar se ugotovijo take značilnosti, bi se morali pristojni organi povezati z nadzornikom za PPFT, da bi pridobili njegovo oceno o sistemu za obvladovanje tveganja PD/FT in določili vpliv na tveganje financiranja⁴⁶.

475. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za vzdržnost profila financiranja, ki izhaja iz koncentracij virov financiranja. Upoštevati bi morali naslednje dejavnike, kot je ustrezno:

- a. koncentracije v različnih pogledih, zlasti kadar je to primerno: vrsto uporabljenih instrumentov financiranja, posebne trge financiranja, posamezne ali povezane nasprotne stranke in druga tveganja koncentracije, ki lahko vplivajo na dostop do financiranja v prihodnje (z usmeritvijo v trge in instrumente, pomembne za profil dolgoročnega financiranja, in ob upoštevanju, da je lahko njihovo mnenje o tveganju koncentracije v profilu kratkoročne likvidnosti pomembno), ter
- b. tveganje, da lahko raven obremenitev sredstev negativno vpliva na nagnjenost trga k prevzemanju nezavarovanih dolgov institucije (v smislu posebnih značilnosti

⁴⁶ V skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPFT (EBA/GL/2021/15).

trgov, na katerih deluje institucija, in poslovnega modela institucije). Dejavniki za to oceno lahko vključujejo:

- skupni znesek obremenjenih in/ali izposojenih sredstev v primerjavi z bilanco stanja;
- razpoložljivost prostih sredstev (sredstva, ki so neobremenjena, vendar jih je mogoče obremeniti), zlasti kadar se upoštevajo v zvezi s skupnim nezavarovanim grosističnim financiranjem;
- raven presežnega zavarovanja glede na kapitalsko osnovo; presežno zavarovanje se nanaša na obseg, v katerem vrednost sredstev, uporabljenih za pridobitev zavarovanega financiranja, presega hipotetični znesek pridobljenega financiranja (npr. če se sredstva v višini 120 EUR uporabijo za zavarovano financiranje v višini 100 EUR, presežno zavarovanje znaša 20 EUR) in
- posledice ravni presežnega zavarovanja za sistem jamstva za vloge, če institucija propade.

Ovrednotenje dejanskega dostopa do trga

476. Pristojni organi bi morali biti seznanjeni z dejanskim dostopom institucije do trga ter trenutnimi in prihodnjimi nevarnostmi za njen dostop do trga. Upoštevati bi morali naslednje dejavnike, kot je ustrezno:

- a. vse informacije, s katerimi so seznanjeni pristojni organi, vključno z informacijami, ki jih predloži institucija sama in ki kažejo na to, da ima institucija visoke zahteve za posamezne trge ali nasprotne stranke (vključno s centralnimi bankami), ki so zanjo pomembne, glede na zmogljivost teh trgov/nasprotnih strank;
- b. vse pomembne ali nepričakovane spremembe v izdajanju dolžniških instrumentov, s katerimi se seznanijo pristojni organi na vsakem pomembnem trgu (tudi v pomembnih valutah); upoštevati je treba, da bi pristojni organi od institucij pričakovali, da jih opozorijo na vse takšne morebitne spremembe. Poleg tega bi morali oceniti, ali so takšne spremembe posledica strateških odločitev institucije ali pa so znak zmanjšane dostopa do trga;
- c. tveganje, da lahko novice o instituciji negativno vplivajo na trg (dojemanje/zaupanje) in s tem na dostop do trga. Take novice so lahko na trgu znane ali pa ne in
- d. znake, da bi lahko kratkoročna likvidnostna tveganja (npr. kadar se oceni, da je kratkoročno likvidnostno tveganje visoko) zmanjšala dostop institucije do njenih glavnih trgov financiranja.

Ovrednotenje pričakovanih sprememb tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije

477. Pristojni organi bi morali oceniti pričakovane spremembe tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati naslednje vidike:

- a. vpliv načrta financiranja institucije, potem ko bo izveden v celoti, na tveganja financiranja institucije, ob upoštevanju, da se lahko z izvedbo načrta financiranja povečajo ali zmanjšajo tveganja v profilu financiranja, in
- b. nadzorniško mnenje o izvedljivosti načrta.

8.4 Ocena upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja

478. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljita njeno likvidnostno tveganje in tveganje financiranja. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti:

- a. strategijo likvidnostnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja;
- b. organizacijski okvir, politike in postopke;
- c. opredelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem;
- d. stresne teste institucije na ravni likvidnosti;
- e. okvir notranjih kontrol za upravljanje likvidnostnega tveganja;
- f. krizne načrte za likvidnost institucije in
- g. načrte institucije glede financiranja.

Strategija likvidnostnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja

479. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija ustrezno opredelila in sporočila svojo strategijo likvidnostnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. je strategijo likvidnostnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja oblikoval, odobril in posodobil upravljalni organ;
- b. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji likvidnostnega tveganja;

- c. sta strategija likvidnostnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja jasno opredeljeni, ustrezno dokumentirani, učinkovito izvedeni in sporočeni zadevnemu osebju;
- d. je nagnjenost k prevzemanju likvidnostnega tveganja primerna za institucijo glede na njen poslovni model, skupno raven sprejemljivega tveganja, vlogo v finančnem sistemu, finančno stanje in zmožnost financiranja ter
- e. ali sta strategija institucije glede likvidnostnega tveganja in njen okvir nagnjenosti k prevzemanju likvidnostnega tveganja ustrezno vključena v njen okvir skupne ravni sprejemljivega tveganja.

Organizacijski okvir, politike in postopki

480. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne ureditve za obvladovanje in upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ odobri vodenje in politike za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja ter o njih redno razpravlja in jih pregleduje;
- b. je višje vodstvo odgovorno za razvoj in izvajanje politik ter postopkov za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja;
- c. višje vodstvo zagotavlja spremljanje odločitev upravljalnega organa;
- d. je okvir upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja notranje usklajen in zagotavlja, da je ILAAP celovit ter dobro vključen v splošnejši postopek institucije za upravljanje tveganja;
- e. so politike in postopki primerni za institucijo ob upoštevanju njene nagnjenosti k prevzemanju likvidnostnega tveganja ter
- f. so politike in postopki ustrezno opredeljeni, formalizirani in učinkovito sporočeni vsem v instituciji.

481. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir za funkcije upravljanja, merjenja in kontrole likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja z zadostnimi človeškimi in tehničnimi viri za razvoj in izvajanje teh funkcij ter za izvedbo zahtevanih nalog spremljanja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sisteme in postopke za kontrolo in spremljanje likvidnostnega tveganja nadzirajo neodvisne kontrolne funkcije;

- b. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja zajemajo likvidnostno tveganje v celotni instituciji (vključno s podružnicami) in zlasti vsa področja, kjer je mogoče sprejeti, zmanjšati ali spremljati likvidnostno tveganje;
- c. ima institucija sklop dokumentov o likvidnostni politiki in politiki financiranja, ki so ustrezni za spodbujanje previdnega ravnanja zaposlenih v instituciji (med drugim v zvezi s sprejemanjem vlog) in omogočanje učinkovitega delovanja kontrolnih funkcij, ter
- d. ima institucija ustrezne notranje pisne politike in postopke za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja ter ustrezen okvir za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja.

482. Pristojni organi bi morali oceniti primernost pristopa institucije k ohranjanju dostopa do trga na njenih pomembnih trgih financiranja. Upoštevati bi morali:

- a. pristop institucije k ohranjanju stalne prisotnosti na trgih (preskušanje dostopa do trga); za posamezne majhne institucije ali specializirane poslovne modele preskušanje dostopa do trgov morda ni pomembno;
- b. pristop institucije k razvoju trdnih odnosov s ponudniki financiranja za zmanjševanje tveganja za zmanjšanje njenega dostopa in
- c. morebitne dokaze, da bi imela institucija še naprej stalen dostop do trga v času stresnih razmer (čeprav bi lahko bilo to v takih okoliščinah za institucijo dražje).

Opredelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

483. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir in sisteme IT za opredelitev in merjenje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja v skladu z njeno velikostjo in zapletenostjo, nagnjenostjo k prevzemanju tveganja ter zmožnostjo prevzemanja tveganj. Upoštevati bi morali naslednje dejavnike:

- a. ali je institucija uvedla ustrezne metode za načrtovanje svojih denarnih tokov v ustreznem sklopu časovnih obdobj ob upoštevanju običajnih in stresnih situacij ter celovito prek bistvenih dejavnikov tveganja;
- b. ali institucija uporablja ustrezne ključne predpostavke in metodologije, ki se redno pregledujejo, ob priznavanju medsebojnega vpliva med različnimi tveganji (kreditno, tržno itd.), ki izhajajo iz bilančnih in zunajbilančnih postavk;
- c. kadar je to primerno, ali so vključene vse pomembne pravne subjekte, podružnice in podrejene družbe v jurisdikciji, v kateri deluje institucija, ter
- d. ali institucija razume svojo sposobnost dostopa do finančnih instrumentov, ne glede na to, kje so hranjeni, ob upoštevanju vseh pravnih, regulativnih in

obratovalnih omejitev glede njihove uporabe, vključno na primer z nedostopnostjo sredstev zaradi bremenitev v različnih časovnih obdobjih.

484. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije ustrezen okvir poročanja za likvidnostno tveganje in tveganje financiranja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. ali je vzpostavljen sklop meril poročanja, ki ga določi višje vodstvo, pri čemer višje vodstvo opredeli tudi obseg, način in pogostost poročanja o likvidnostnem tveganju in tveganju financiranja ter je odgovorno za pripravo poročil;
- b. kakovost in ustreznost informacijskih sistemov, upravljaljskih informacij in notranjega pretoka informacij, ki podpirajo upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, in ali so podatki in informacije, ki jih uporabljajo institucije, razumljivi za ciljno občinstvo, točni in uporabni (npr. pravočasni, ne preveč zapleteni, dovolj obsežni itd.), in
- c. ali se posebna poročila in dokumenti, ki vsebujejo izčrpne in lahko dostopne informacije o likvidnostnem tveganju, redno zagotavljajo ustreznim prejemnikom (kot je upravljalni organ, višje vodstvo ali odbor za sredstva in obveznosti).

485. Pristojni organi bi morali oceniti primernost postopka merjenja tveganja likvidnosti znotraj enega dne, zlasti za institucije, ki sodelujejo v plačilnih sistemih, sistemih poravnave in klirinških sistemih. Upoštevati bi morali, ali:

- a. institucija ustrezno spremlja in nadzira denarne tokove in likvidna sredstva, ki so na voljo za kritje zahtev znotraj enega dne, ter napoveduje, kdaj čez dan se bodo pojavili denarni tokovi, in
- b. institucija izvaja ustrezne specifične stresne teste za posle znotraj enega dne (pri čemer naj bi institucija upoštevala podobne scenarije, kot so navedeni zgoraj).

486. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen sklop kazalnikov v zvezi z likvidnostno pozicijo in pozicijo sredstev, ki ustreza poslovnemu modelu ter naravi, obsegu in zapletenosti institucije. Upoštevati bi morali, ali:

- a. ali kazalniki ustrezno odražajo profil likvidnostnega tveganja institucije, na primer:
 - stopnjo razpršenosti likvidnih sredstev v likvidnostnem blažilniku med različnimi kategorijami likvidnih sredstev in znotraj iste kategorije likvidnih sredstev ter vse druge pomembne dejavnike razpršenosti, kot so vrste izdajateljev, nasprotna stranke ali geografska lokacija teh izdajateljev in nasprotnih strank;
 - stopnjo skladnosti med valutno denominacijo njenih likvidnih sredstev in razporeditvijo njenih neto likvidnostnih odlivov po valutah;

- b. ali kazalniki ustrezno pokrivajo ključne vidike likvidnostnega tveganja, povezane s potencialnimi tveganji naglega padca, ki so med drugim povezana s:
- koncentracijo zapadlosti odливov, pri čemer se upošteva tudi morebitno predčasno izplačilo obveznosti, zlasti kratkoročno in srednjeročno;
 - programi podpore centralne banke;
- c. ali kazalniki ustrezno zajemajo ključne strukturne ranljivosti financiranja institucije, kar zajema naslednje vidike, kjer je to primerno:
- stopnjo odvisnosti od enotnega trga ali zelo majhno število trgov/nasprotnih strank;
 - rigidnost virov financiranja in dejavnikov vedenja;
 - koncentracijo dejavnosti v različnih valutah, in sicer stopnjo skladnosti med valutno denominacijo razpoložljivega stabilnega financiranja in razporeditvijo zahtevanega stabilnega financiranja po valutah;
 - koncentracijo kratko-, srednje- in dolgoročnega financiranja s strani specifičnih posojilodajalcev, vključno s centralnimi bankami;
 - velike koncentracije zapadlosti in vrzeli v zapadlosti v dolgoročnem obdobju ter
- d. ali so kazalniki ustrezno dokumentirani, se redno preverjajo, uporabljajo kot vhodni podatki za opredelitev ravni sprejemljivega tveganja, so del poročanja o upravljanju in se uporabljajo za določanje operativnih omejitev.

Stresni testi institucije na ravni likvidnosti

487. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija izvaja ustrezne stresne teste na ravni likvidnosti kot del svojega splošnega programa stresnih testov v skladu s Smernicami organa EBA za stresno testiranje institucij, da razumejo vpliv neželenih dogodkov na njeno izpostavljenost tveganjem ter na kvantitativno in kvalitativno ustreznost njenih likvidnih sredstev in da ugotovijo, ali likvidnostna sredstva institucije zadostujejo za kritje tveganj, ki se lahko spremenijo v različnih vrstah stresnih scenarijev, in/ali za obravnavo tveganj, ki jih predstavljajo kontrola, upravljanje ali druge pomanjkljivosti. Pri tem bi morali pristojni organi upoštevati tudi, ali je okvir stresnih testov institucije ustrezen za:

- a. določanje obdobja preživetja institucije glede na njen obstoječ likvidnostni blažilnik in stabilne vire financiranja ter ob upoštevanju nagnjenosti k prevzemanju tveganja v obdobju resnega, vendar verjetnega likvidnostnega stresa;

- b. analizo vpliva stresnih scenarijev na konsolidirano likvidnostno pozicijo celotne skupine ter na likvidnostno pozicijo posameznih subjektov in poslovnih področij ter
 - c. razumevanje, kje lahko pride do tveganj, ne glede na organizacijsko strukturo in stopnjo centraliziranega upravljanja likvidnostnega tveganja.
488. Pristojni organi bi morali oceniti tudi, ali so potrebni dodatni testi za posamezne subjekte in/ali likvidnostne podskupine, ki so izpostavljene znatnim likvidnostnim tveganjem. Pri teh testih bi bilo treba upoštevati posledice scenarijev v različnih časovnih obdobjih, tudi znotraj enega dne.
489. Pristojni organi bi morali poskrbeti, da institucija zagotovi modeliran vpliv različnih vrst stresnih scenarijev in več testov občutljivosti (na podlagi sorazmernosti). Skrbno bi bilo treba proučiti oceno zasnove stresnih scenarijev in različnih pretresov, simuliranih v njih, ob upoštevanju, ali institucija v tej zasnovi ne upošteva le preteklosti, temveč uporablja tudi hipoteze na podlagi strokovne presoje. Pristojni organi bi morali analizirati, ali se upoštevajo vsaj naslednji scenariji:
- a. kratkoročni in dolgoročni;
 - b. specifični za institucijo in za celoten trg (pojavljajo se istočasno na različnih trgih) ter
 - c. kombinacija točk (i) in (ii).
490. Pomemben vidik, ki bi ga morali pristojni organi upoštevati pri oceni okvira stresnih testov institucije, je modeliranje vpliva hipotetičnih stresnih scenarijev na denarne tokove institucije ter na njeno zmožnost nadomestitve in obdobje preživetja ter ali modeliranje odraža različne vplive, ki bi jih lahko ekonomski stres imel na sredstva institucije ter njene prilive in odlive.
491. Pristojni organi bi morali oceniti tudi, ali je institucija sprejela konservativen pristop k določanju predpostavk stresnih testov. Odvisno od vrste in resnosti scenarija bi morali pristojni organi po potrebi proučiti ustreznost več predpostavk, zlasti:
- a. izteka depozitnega financiranja;
 - b. zmanjšanja zavarovanega in nezavarovanega grosističnega financiranja;
 - c. povezave med trgi financiranja in razpršitvijo na različnih trgih;
 - d. dodatnih pogojnih zunajbilančnih izpostavljenosti;
 - e. zapadlosti financiranja (npr. kadar ima ponudnik financiranja nakupne opcije);
 - f. vpliva morebitnega poslabšanja bonitetne ocene institucije;

- g. valutne konvertibilnosti in dostopa do deviznih trgov ter korespondenčnih bančnih računov;
- h. zmožnosti prenosa likvidnostnih sredstev med subjekti, sektorji in državami;
- i. ocen prihodnje rasti bilanc stanja in
- j. zaradi tveganj izgube poslovnega ugleda implicitne zahteve, da institucija obnovi sredstva in razširi ali ohrani druge oblike likvidnostne podpore.

492. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je okvir upravljanja stresnih testov institucije na ravni likvidnosti primeren in ali je ustrezno vključen v strategijo upravljanja celotnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sta obseg in pogostost stresnih testov ustrezna glede na naravo in zapletenost institucije, njeno izpostavljenost likvidnostnemu tveganju in njen relativni pomen v finančnem sistemu;
- b. so rezultati stresnih testov vključeni v postopek strateškega načrtovanja institucije za likvidnost in financiranje ter se uporabljajo za povečanje učinkovitosti upravljanja likvidnosti v primeru krize, vključno s kriznim načrtom institucije za likvidnost in obnovo likvidnosti;
- c. ima institucija ustrezen postopek za določanje primernih dejavnikov tveganja za izvajanje stresnih testov, ob upoštevanju vseh pomembnih ranljivosti, ki lahko ogrozijo likvidnostno pozicijo posamezne institucije;
- d. se predpostavke in scenariji pregledujejo in posodablajo dovolj pogosto ter
- e. pri ocenjevanju upravljanja likvidnosti skupine institucija dovolj pozornosti nameni morebitnim omejitvam za prenos likvidnosti znotraj skupine.

Okvir notranjih kontrol likvidnostnega tveganja

493. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir notranjih omejitev in kontrol ter zanesljive zaščitne ukrepe za zmanjševanje ali omejitev likvidnostnega tveganja v skladu z njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. je okvir omejitev in kontrol primeren glede na zapletenost, velikost in poslovni model institucije ter odraža različne pomembne dejavnike likvidnostnega tveganja, kot so neusklajenost zapadlosti, valutne neusklajenosti, posli z izvedenimi finančnimi instrumenti, upravljanje zavarovanja s premoženjem, zunajbilančne postavke in tveganje likvidnosti znotraj enega dne;
- b. ima institucija vzpostavljene omejitve, ki zagotavljajo skladnost med valutno denominacijo njenih likvidnih sredstev in razporeditvijo njenih neto likvidnostnih

odlivov po valutah v skladu s členom 8(6) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61;

- c. je institucija uvedla ustrezne omejitve in nadzorne sisteme, ki so skladni z njeno nagnjenostjo k prevzemanju likvidnostnega tveganja ter omogočajo uporabo rezultatov likvidnostnih stresnih testov;
- d. omejitve tveganj redno pregledujejo pristojni organi institucije in se jasno sporočajo vsem zadevnim poslovnim področjem;
- e. obstajajo jasni in pregledni postopki o načinu odobritve in pregledovanja posameznih omejitev likvidnostnega tveganja;
- f. obstajajo jasni in pregledni postopki o načinu spremljanja skladnosti s posameznimi omejitvami likvidnostnega tveganja in o načinu reševanja kršitev teh omejitev (vključno z jasnimi postopki eskalacije in poročanja) ter
- g. okvir omejitev in kontrol pomaga instituciji zagotoviti razpoložljivost raznovrstne strukture financiranja ter zadostna in dostopna likvidna sredstva.

494. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija uvedla ustrezen sistem transfernih cen kot del okvira kontrol likvidnostnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sistem transfernih cen institucije zajema vse pomembne poslovne dejavnosti;
- b. sistem institucije glede transfernih obrestnih mer vključuje vse ustrezne likvidnostne stroške, koristi in tveganja;
- c. nastali mehanizem vodstvu omogoča, da daje ustrezne spodbude za upravljanje likvidnostnega tveganja;
- d. se metodologija transfernih cen in njeno umerjanje ustrezno pregledujeta in posodabljata glede na velikost in zapletenost institucije;
- e. je zadevno osebje seznanjeno s sistemom transfernih cen in njihovo metodologijo ter
- f. kot dodaten dejavnik, ali se politika institucije o vključitvi metodologije transfernih obrestnih mer v okvir notranjega oblikovanja cen uporablja za ocenjevanje in odločanje o transakcijah s strankami (to vključuje obe strani bilance stanja, npr. odobritev posojil in sprejemanje depozitov).

495. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljene ustrezne kontrole v zvezi z blažilnikom likvidnih sredstev. Upoštevati bi morali, ali:

- a. okvir kontrol zajema pravočasno spremljanje blažilnika likvidnih sredstev, vključno s kakovostjo sredstev, takojšnjo razpoložljivostjo za subjekt skupine, ki uporablja sredstva za kritje likvidnostnih tveganj, in morebitnimi ovirami za njihovo pravočasno pretvorbo v gotovino;
- b. ima institucija vzpostavljene meje koncentracije med različnimi kategorijami likvidnih sredstev in znotraj iste kategorije likvidnih sredstev v likvidnostnem blažilniku (po nasprotnih strankah, vrstah izdajateljev ali geografski lokaciji navedenih izdajateljev in nasprotnih strank) v skladu s členom 8(1) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61 in
- c. ima institucija ustrezno politiko glede spremljanja tržnih pogojev, ki lahko vplivajo na njeno sposobnost hitre prodaje ali začasne prodaje na trgu.

Krizni načrti za likvidnost

496. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so v kriznih načrtih institucije za likvidnost ustrezno določeni politike, postopki in akcijski načrti za odziv na resne morebitne motnje za zmožnost institucije, da se financira. Upoštevati bi morali vsebino in obseg ukrepov za financiranje v kriznih razmerah, ki so vključeni v krizni načrt za likvidnost, in zlasti dejavnike, kot so:

- a. ali so v kriznem načrtu za likvidnost ustrezno pojasnjene ureditve upravljanja za njegovo uporabo in vzdrževanje;
- b. ali se v kriznem načrtu za likvidnost ustrezno upoštevata profil tveganja na ravni likvidnosti in splošen profil tveganja;
- c. ali ima institucija okvir kazalnikov za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti, med drugim tudi tistih, ki so kot kazalniki likvidnosti določeni v Smernicah organa EBA o kazalnikih načrta sanacije, ki so verjetno učinkoviti pri omogočanju instituciji, da pravočasno opredeli poslabšanje tržnih okoliščin in hitro določi, katere ukrepe je treba sprejeti;
- d. ali je v kriznem načrtu za likvidnost jasno opisano, da je likvidnostni blažilnik za količnik likvidnostnega kritja zasnovan tako, da se uporabi v primeru stresnih razmer, tudi če to privede do vrednosti količnika likvidnostnega kritja pod 100 %, vključno s tem, da je del pričakovanega upravljanja likvidnostnega tveganja v stresnih razmerah in da se v primeru doseganja določenih nižjih vrednosti količnika likvidnostnega kritja višjemu vodstvu pošljejo naknadna sporočila. V kriznem načrtu za likvidnost bi morale biti jasno opredeljeno in opisano, kako bi bilo treba upravljati likvidnostno tveganje v stresnih razmerah, da bi se čim bolj približali ciljni ravni količnika likvidnostnega kritja;

- e. ali so v kriznem načrtu za likvidnost jasno opredeljeni vsi pomembni (morebitni) viri financiranja, vključno z ocenjenimi zneski, ki so na voljo za različne vire likvidnosti, in predvidenim časom, potrebnim za pridobitev sredstev iz teh virov;
- f. ali so ukrepi usklajeni s splošno strategijo upravljanja tveganj institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju likvidnostnega tveganja;
- g. ustreznost predpostavk v zvezi z vlogo financiranja s strani centralnih bank v kriznem načrtu institucije za likvidnost. Primeri dejavnikov, ki jih lahko upoštevajo pristojni organi, lahko vključujejo mnenje institucije o:
 - sedanji in prihodnji razpoložljivosti morebitnih drugih virov financiranja, povezanih s posojilnimi programi centralne banke;
 - vrstah posojanja, sprejemljivem zavarovanju s premoženjem in operativnih postopkih za dostop do sredstev centralne banke ter
 - okoliščinah, v katerih bi bilo potrebno financiranje s strani centralne banke, potrebnem znesku in obdobju, za katero bi se verjetno zahtevala taka uporaba sredstev s strani centralne banke.

497. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so ukrepi, opisani v kriznem načrtu za likvidnost, izvedljivi glede na stresne scenarije, v katerih naj bi bili sprejeti. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. raven skladnosti in medsebojnega vpliva med stresnimi testi institucije na ravni likvidnosti, njenim kriznim načrtom za likvidnost in njenimi kazalniki za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti;
- b. ali se zdi verjetno, da bodo ukrepi, opredeljeni v kriznem načrtu za likvidnost, omogočili instituciji, da se ustrezno odzove na različne možne scenarije hudega likvidnostnega stresa, vključno s stresom na ravni institucije in stresom na ravni celotnega trga, kot tudi morebiten medsebojen vpliv med njimi, ter
- c. ali so ukrepi, opredeljeni v kriznem načrtu za likvidnost, preudarno količinsko opredeljeni v smislu sposobnosti ustvarjanja likvidnosti v stresnih pogojih in časa, potrebnega za njihovo izvajanje, ob upoštevanju operativnih zahtev, kot je zastava zavarovanja pri centralni banki.

498. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost okvira institucije za upravljanje glede na njen krizni načrt za likvidnost. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. ustreznost postopkov eskalacije in določanja prednosti, ki opredeljujejo, kdaj in kako se lahko in bi se moral uporabiti posamezen ukrep;

- b. ali ima institucija ustrezne politike in postopke v zvezi s komunikacijo znotraj institucije in z zunanjimi stranmi ter
- c. stopnja skladnosti med kriznimi načrti za likvidnost in načrti neprekinjenega delovanja institucije.

Načrti financiranja

499. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je načrt financiranja izvedljiv in ustrezen glede na naravo, obseg in zapletenost institucije, njene trenutne in načrtovane dejavnosti ter njen profil likvidnosti in financiranja. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. ali je načrt financiranja zanesljiv v smislu zmožnosti podpiranja načrtovanih poslovnih dejavnosti v neugodnih scenarijih;
- b. pričakovana sprememba profila financiranja institucije, ki izhaja iz izvajanja načrta financiranja, ter ali je to primernost tega glede na dejavnosti in poslovni model institucije;
- c. ali načrt financiranja podpira morebitne zahtevane ali zaželeno izboljšave v profilu financiranja institucije;
- d. njihovo lastno mnenje o tržnih dejavnostih (njihovih spremembah), ki jih institucije načrtujejo v svoji jurisdikciji na združeni ravni, in pomen tega za izvedljivost posameznih načrtov financiranja;
- e. ali je načrt financiranja:
 - vključen v splošen strateški načrt institucije,
 - skladen z njenim poslovnim modelom in
 - skladen z njeno nagnjenostjo k prevzemanju likvidnostnega tveganja.

500. Poleg tega lahko pristojni organi upoštevajo:

- a. ali institucija ustrezno analizira ter se zaveda primernosti in ustreznosti načrta financiranja glede na trenutno likvidnostno pozicijo in pozicijo sredstev ter njun načrtovani razvoj. V okviru tega lahko pristojni organi ocenijo, ali lahko višje vodstvo institucije pojasni, zakaj je načrt financiranja izvedljiv in katere so njegove pomanjkljivosti;
- b. politiko institucije za določanje, kakšen obseg financiranja in kateri trgi so pomembni za institucijo (in ali je financiranje ustrezno);

- c. časovno obdobje, ki ga institucija predvidi za prehod na drugačen profil financiranja, če je to potrebno ali zaželeno, ob upoštevanju, da so lahko s tem povezana tveganja, če je prehod do končnega stanja prehitel ali prepočasen, in
 - d. ali načrt financiranja vsebuje različne strategije in jasne postopke upravljanja za pravočasno izvedbo sprememb strategije.
501. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je načrt financiranja institucije ustrezno izveden. Upoštevati bi morali vsaj, ali:
- a. je načrt financiranja ustrezno dokumentiran in sporočen vsem zadevnim zaposlenim;
 - b. je načrt financiranja vključen v vsakodnevne dejavnosti institucije, zlasti v postopek sprejemanja odločitev glede financiranja.
502. Poleg tega lahko pristojni organi upoštevajo, ali lahko institucija uskladi načrt financiranja s podatki, predloženimi pristojnim organom v predlogi načrta financiranja.
503. Pristojni organi bi morali proučiti kakovost postopkov institucije za spremljanje izvajanja načrta financiranja in njeno sposobnost, da se pravočasno odzove na odstopanja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati dejavnike, kot so:
- a. kakovost obveščanja (višjega) vodstva o trenutnem stanju izvajanja načrta financiranja;
 - b. ali načrt financiranja predvideva izvajanje alternativnih nadomestnih ukrepov v primeru sprememb tržnih pogojev in
 - c. politiko in prakso institucije v zvezi z rednimi pregledi in posodabljanjem načrta financiranja, kadar se dejanska zbrana sredstva znatno razlikujejo od načrta financiranja.

8.5 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

504. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o tveganju financiranja in likvidnostnem tveganju institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom tveganja, ki temelji na merilih iz tabel 9 in 10.

Tabela 9: Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) ne predstavljajo pomembnega tveganja/predstavljajo nizko tveganje. • Velikost in sestava likvidnostnega blažilnika sta primerni in ustrezni. • Raven drugih dejavnikov likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) je nepomembna/zelo nizka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija likvidnostnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za likvidnostno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) pomenijo nizko do srednje tveganje. • Tveganje, ki izhaja iz velikosti in sestave likvidnostnega blažilnika, je nizko do srednje. • Raven drugih dejavnikov likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) je nizka do srednja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja ter poročanje o njem so ustrezni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za obrestno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganja in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja.
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) pomenijo srednje do visoko tveganje. • Tveganje, ki izhaja iz velikosti in sestave likvidnostnega blažilnika, je srednje do visoko. • Raven drugih dejavnikov likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) je srednja do visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija likvidnostnega tveganja institucije nista v celoti usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • V organizacijskem okviru za likvidnostno tveganje niso ustrezno ločene odgovornosti in naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) pomenijo visoko tveganje. • Tveganje, ki izhaja iz velikosti in sestave likvidnostnega blažilnika, je visoko. • Raven drugih dejavnikov likvidnostnega tveganja 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto. • Notranje omejitve in okvir kontrol za likvidnostno tveganje niso skladni s

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
	vpliv na institucijo visoko.	(npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) je visoka.	strategijo upravljanja tveganj institucije ali njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.

Tabela 10: Nadzorniška merila za izračun rezultata tveganja financiranja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Profil financiranja institucije ali njegova vzdržnost predstavlja nepomembno/zelo nizko tveganje. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, ni pomembno. • Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) niso pomembni ali so zelo majhni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija tveganja financiranja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za tveganje financiranja je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je nizko do srednje. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je nizko do srednje. • Pomembnost drugih dejavnikov tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) je nizka do srednja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje tveganja financiranja ter poročanje o njem so primerni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za tveganje financiranja so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganja institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je srednje do visoko. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je srednje do visoko. • Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) so srednje do zelo pomembni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija tveganja financiranja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • V organizacijskem okviru za tveganje financiranja niso ustrezno ločene odgovornosti in naloge med prevzemniki tveganja ter

4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none">• Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je visoko.• Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je visoko.• Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) so zelo pomembni.	funkcijama upravljanja in kontrole. <ul style="list-style-type: none">• Sistemi za merjenje in spremljanje tveganja financiranja in poročanje o njem se ne izvajajo dovolj natančno in pogosto.• Notranje omejitve in okvir kontrol za tveganje financiranja niso skladni s strategijo upravljanja tveganj institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja.
---	--	---	---

Naslov 9. Ocena likvidnostne ustreznosti SREP

9.1 Splošne ugotovitve

505. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene likvidnostne ustreznosti SREP določiti, ali likvidnost in stabilno financiranje institucije zagotavljata ustrezno kritje tveganj za likvidnost in financiranje, ocenjenih v skladu z naslovom 8. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene likvidnostne ustreznosti SREP določiti tudi, ali je treba določiti posebne likvidnostne zahteve za kritje tveganj za likvidnost in financiranje, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija.
506. Pristojni organi bi morali upoštevati likvidnostne blažilnike institucije, njeno zmožnost nadomestitve in profil financiranja ter njen ILAAP, pa tudi ureditve, politike, postopke in mehanizme za merjenje in upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja kot ključni dejavnik sposobnosti delovanja institucije. Ta določitev bi morala biti povzeta in se odražati v rezultatu na podlagi meril, določenih na koncu tega naslova.
507. Na podlagi rezultatov ILAAP, kadar je to ustrezno in pomembno, bi moral pristojni organ oblikovati svojo ugotovitev o likvidnostni ustreznosti.
508. Pristojni organi bi morali izvesti postopek ocene likvidnostne ustreznosti SREP ter pri tem uporabiti naslednje korake:
- a. skupno oceno likvidnosti;
 - b. določitev potrebe po posebnih likvidnostnih ukrepih;
 - c. količinsko opredelitev morebitnih posebnih likvidnostnih zahtev – izračun primerjalne vrednosti;
 - d. oblikovanje posebnih likvidnostnih zahtev in
 - e. določitev rezultata likvidnosti.

9.2 Skupna ocena likvidnosti

509. Za oceno, ali likvidnost institucije zagotavlja ustrezno kritje tveganj za likvidnost in financiranje, bi morali pristojni organi uporabiti naslednje vire informacij:
- a. ILAAP institucije;
 - b. rezultate ocene likvidnostnega tveganja;

- c. rezultate ocene tveganja financiranja;
 - d. rezultat izračuna nadzorniških primerjalnih vrednosti in
 - e. druge ustrezne vhodne podatke (na podlagi inšpekcijskih pregledov na kraju samem, medsebojne strokovne analize skupine, stresnih testov itd.).
510. Pristojni organi bi morali upoštevati zanesljivost ILAAP institucije, vključno z metrikami za likvidnostno tveganje in tveganje financiranja, ki jih uporablja institucija.
511. Pri ocenjevanju okvira institucije za ILAAP – po potrebi vključno z notranjimi metodologijami za izračun notranjih likvidnostnih zahtev – bi morali pristojni organi oceniti, ali so izračuni ILAAP:
- a. verodostojni: ali uporabljeni izračuni/metodologije ustrezno pokrivajo tveganja, ki naj bi jih obravnavale, in
 - b. razumljivi: ali so osnovne sestavine izračunov ILAAP jasno razčlenjene in povzete.
512. Pri oceni likvidnostne ustreznosti institucije bi morali pristojni organi združiti svoje ocene likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. Upoštevati bi morali zlasti ugotovitve v zvezi z:
- a. tveganji, ki niso zajeta v likvidnostnih zahtevah iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61 v zvezi s količnikom likvidnostnega kritja ali iz Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi s količnikom neto stabilnih virov financiranja, vključno s tveganjem likvidnosti znotraj enega dne, likvidnostnim tveganjem po 30 dneh in tveganjem financiranja po enem letu;
 - b. drugimi tveganji, ki jih institucija ni ustrezno zajela in izmerila zaradi podcenjevanja odlivov, precenjevanja prilivov, precenjevanja likvidnostne vrednosti blažilnikov ali zmožnost nadomestitve ali nerazpoložljivosti likvidnih sredstev z operativnega vidika (sredstva niso na voljo za prodajo, sredstva, ki so obremenjena itd.);
 - c. posebnimi koncentracijami zmožnosti nadomestitve in/ali financiranja glede na nasprotno stranko in/ali produkt/vrsto;
 - d. vrzeli financiranja v posameznih skupinah zapadlosti v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju;
 - e. primernim kritjem vrzeli financiranja v različnih valutah;
 - f. učinki naglega padca in
 - g. drugimi ustreznimi rezultati nadzorniških stresnih testov likvidnosti.

513. Pristojni organi bi morali to skupno oceno upoštevati v rezultatu likvidnosti, ki bi moral odražati mnenje pristojnih organih o nevarnostih za sposobnost delovanja institucije, ki bi lahko izhajali iz tveganj za likvidnost in financiranje.

9.3 Določitev potrebe po posebnih likvidnostnih zahtevah

514. Pristojni organi bi morali določiti potrebo po posebnih nadzorniških likvidnostnih zahtevah za institucijo na podlagi svoje nadzorniške presoje in dialoga z institucijo ob upoštevanju naslednjega:

- a. poslovnega modela in strategije institucije ter njune nadzorniške ocene;
- b. informacij na podlagi ILAAP institucije ter
- c. nadzorniške ocene tveganj za likvidnost in financiranje, vključno z oceno likvidnostnega tveganja pri delovanju, tveganja financiranja pri delovanju ter upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, ob upoštevanju možnosti, da se lahko ugotovljena tveganja in ranljivosti drug drugega poslabšajo.

515. Kadar pristojni organi ugotovijo, da so potrebne posebne likvidnostne zahteve za obravnavo pomislekov glede likvidnosti in financiranja, bi morali sprejeti odločitev o uporabi kvantitativnih zahtev iz tega naslova in/ali uporabi kvalitativnih zahtev iz naslova 10.

516. Pri določanju strukturnih in dolgoročnih nadzorniških zahtev bi morali pristojni organi upoštevati potrebo po dodatnih kratko-/srednjeročnih zahtevah kot začasno rešitev za zmanjšanje tveganj, ki niso odpravljena, medtem ko strukturne zahteve zagotavljajo zelene učinke.

517. Kadar pristojni organi ugotovijo, da obstaja veliko tveganje, da se bodo stroški financiranja institucije nesprejemljivo povečali, bi morali proučiti možnost uvedbe ukrepov, vključno z določitvijo dodatnih kapitalskih zahtev (iz naslova 7), za pokritje večjega vpliva dobičkov in izgub, če institucija ne more prenesti večjih stroškov financiranja na svoje stranke, ali zahtevanjem sprememb strukture financiranja za zmanjšanje tveganja glede stroškov financiranja.

9.4 Določitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

518. Pristojni organi bi morali razviti in uporabiti nadzorniške likvidnostne primerjalne vrednosti kot kvantitativna orodja v podporo oceni, ali likvidnost institucije zagotavlja zanesljivo kritje tveganj za likvidnost in financiranje. Uporabiti bi jih morali za zagotovitev preudarne, dosledne, pregledne in primerljive primerjalne vrednosti za izračun in primerjavo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev za institucije.

519. Pri razvoju nadzorniških likvidnostnih primerjalnih vrednosti bi morali pristojni organi upoštevati naslednja merila:
- a. primerjalne vrednosti bi morale biti preudarne, dosledne in pregledne;
 - b. primerjalne vrednosti bi morale biti razvite z uporabo nadzorniške ocene tveganj za likvidnost in financiranje ter nadzorniških stresnih testov likvidnosti; nadzorniški stresni testi likvidnosti bi morali biti bistveni del primerjalne vrednosti;
 - c. primerjalne vrednosti bi morale zagotoviti primerljive rezultate in izračune, ki bi omogočali primerjavo količinskih opredelitev likvidnostnih zahtev za institucije s podobnimi poslovnimi modeli in profili tveganja, ter
 - d. primerjalne vrednosti bi morale nadzornikom pomagati pri določanju ustrezne ravni likvidnosti za institucijo.
520. Glede na vrsto različnih poslovnih modelov, ki jih uporabljajo institucije, rezultat nadzorniških primerjalnih vrednosti morda ni primeren v vsakem primeru za vsako institucijo. Pristojni organi bi morali to obravnavati z uporabo najprimernejše primerjalne vrednosti, kadar je na voljo več možnosti, in/ali z uporabo presoje rezultata primerjave, da se upoštevajo merila glede posameznega poslovnega modela.
521. Pristojni organi bi morali oceniti primernost morebitnih primerjalnih vrednosti, uporabljenih za institucije, ter jih stalno pregledovati in posodabljati glede na izkušnje v zvezi z njihovo uporabo.
522. Kadar pristojni organi pri določanju posebnih likvidnostnih zahtev upoštevajo nadzorniške primerjalne vrednosti kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo primerjalne vrednosti.
523. Če pristojni organi niso razvili svoje primerjalne vrednosti za količinsko opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev, lahko zlasti v primeru likvidnostnega tveganja uporabijo primerjalno vrednost na podlagi naslednjih korakov:
- a. primerjalna analiza neto denarnih odlivov v stresnih pogojih in upravičena likvidna sredstva v sklopu časovnih obdobj: do enega meseca (tudi čez noč), od enega meseca do treh mesecev in od treh mesecev do enega leta. V ta namen bi morali pristojni organi načrtovati neto odlive (bruto odlive in prilive) in zmožnost nadomestitve v različnih skupinah zapadlosti ob upoštevanju stresnih pogojev (na primer preudarno vrednotenje na podlagi stresnih predpostavk za likvidna sredstva glede na trenutno vrednotenje v običajnih pogojih in po odbitku), pri čemer se stresna lestvica zapadlosti oblikuje za eno leto vnaprej;
 - b. ocena obdobja preživetja institucije na podlagi ocene stresne lestvice zapadlosti;

- c. določitev zelenega/nadzorniškega minimalnega obdobja preživetja ob upoštevanju profila tveganja institucije ter tržnih in makroekonomskih pogojev in
- d. če je zeleno/nadzorniško minimalno obdobje preživetja daljše od trenutnega obdobja preživetja institucije, lahko pristojni organi ocenijo dodatne zneske likvidnih sredstev (dodatne likvidnostne blažilnike), ki jih mora imeti institucija za podaljšanje obdobja preživetja na zahtevano minimalno obdobje.

524. Ključni vhodni podatki za primerjalne vrednosti pristojnih organov za količinsko opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev bodo podatki, zbrani na podlagi nadzorniškega poročanja v skladu s členom 415 Uredbe (EU) št. 575/2013 o likvidnosti in stabilnem financiranju na posamični in konsolidirani podlagi ter o dodatnih metrikah spremljanja likvidnosti. Na obliko primerjalnih vrednosti bo vplivala vsebina tega poročanja, uporaba primerjalnih vrednosti pa bo odvisna od tega, kdaj bodo na voljo poročila.

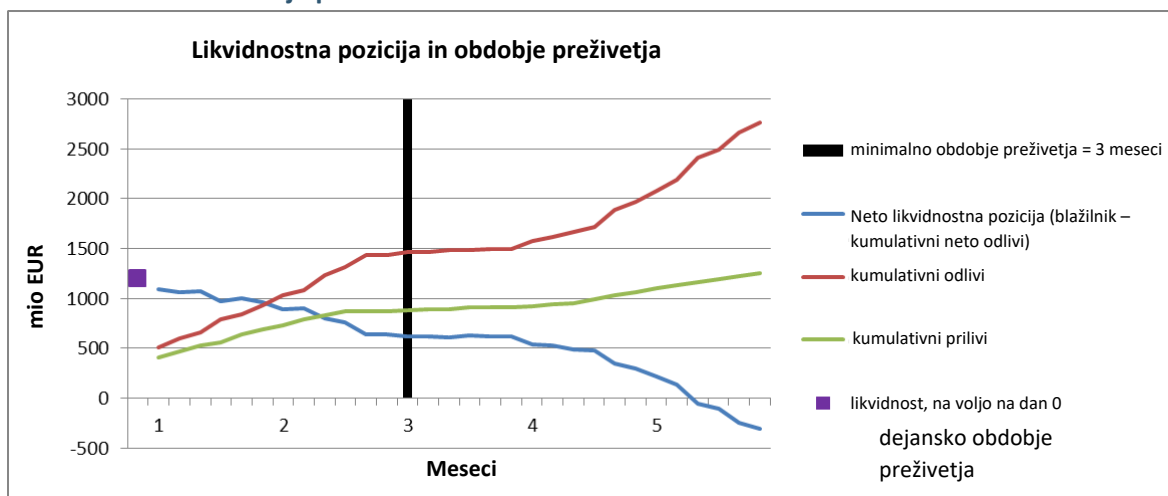
525. Spodaj je nekaj primerov možnih pristopov:

- a. Primer 1: institucija z začetnim likvidnostnim blažilnikom v višini 1 200 milijonov EUR. Kumulativni prilivi in kumulativni odlivi, ocenjeni v stresnih pogojih, so načrtovani v časovnem obdobju 5 mesecev. V tem časovnem obdobju institucija uporabi likvidnostni blažilnik vedno, kadar so prilivi nižji od odlivov. Rezultat tega je, da bi lahko v opredeljenih stresnih pogojih institucija preživela 4,5 meseca, kar je dlje od najdaljšega obdobja preživetja, ki ga določijo nadzorniki (v tem primeru 3 mesece):

Tabela 11: Primer primerjalne vrednosti za količinsko opredelitev likvidnosti

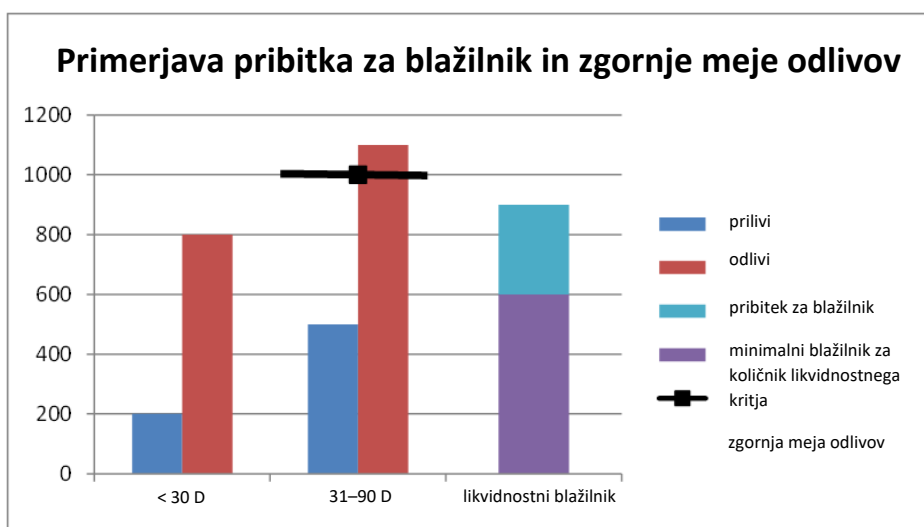
Časovno obdobje v mesecih	Kumulativni odlivi	Kumulativni prilivi	Kumulativni neto odlivi	Neto likvidnostna pozicija (blažilnik – kumulativni neto odlivi)	Likvidnost, na voljo na dan 0
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
	933	693	240	960	
2	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
3	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
4	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
5	2 078	1 099	980	220	
	2 192	1 131	1 061	139	Obdobje preživetja
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

Slika 3: Primer določanja posebne kvantitativne likvidnostne zahteve

- b. Primer 2: nadzorniško minimalno obdobje preživetja je 3 mesece. Alternativni ukrep, ki se lahko uporabi namesto določanja minimalnega obdobja preživetja in s katerim se lahko obravnava tudi nadzorniška zaskrbljenost, da je razlika med prilivi in odlivi nesprejemljivo visoka, je določitev zgornje meje za odlive. Na sliki spodaj je mehanizem za določanje zgornje meje za odlive prikazan s črno vodoravno črto. Institucija mora zmanjšati svoje odlive na raven pod zgornjo mejo. Zgornja meja se lahko določi za enega ali več časovnih intervalov in za neto odlive (po popravku za prilive) ali bruto odlive. Možnost, da se namesto tega doda zahteva po blažilniku, je prikazana v tretjem stolpcu:

Slika 4: Primer določanja posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

9.5 Oblikovanje posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

526. Za ustrezno opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev bi morali pristojni organi uporabiti enega od naslednjih pristopov, razen če se v posebnih okoliščinah šteje, da je ustrežnejši drug pristop:

- a. Pristop 1 – zahteva, da je količnik likvidnostnega kritja višji od regulativnega minimuma, in sicer da je tako visok, da so opredeljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane;
- b. Pristop 2 – zahteva, da je minimalno obdobje preživetja tako dolgo, da so opredeljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane; obdobje preživetja se lahko določi neposredno kot zahteva ali posredno z določitvijo zgornje meje zneska odlivov v upoštevanih ustreznih časovnih intervalih; pristojni organi lahko zahtevajo različne vrste likvidnih sredstev (npr. sredstva, primerna za centralne banke) za kritje tveganj, ki niso (zadostno) krita s količnikom likvidnostnega kritja;
- c. Pristop 3 – zahtevanje minimalnega skupnega zneska likvidnih sredstev ali zmožnosti nadomestitve kot minimalen skupni znesek ali kot minimalen znesek, ki presega veljaven regulativni minimum in je tako visok, da so ugotovljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane; pristojni organi lahko določijo zahteve za sestavo likvidnih sredstev, vključno z operativnimi zahtevami (npr. neposredna pretvorba v gotovino ali bančna vloga likvidnih sredstev pri centralni banki).

527. Za ustrezno opredelitev posebnih kvantitativnih zahtev glede stabilnega financiranja bi morali pristojni organi uporabiti enega od naslednjih pristopov, razen če se v posebnih okoliščinah šteje, da je ustrežnejši drug pristop:

- a. Pristop 4 – zahteva, da je količnik neto stabilnih virov financiranja višji od regulativnega minimuma, in sicer da je tako visok, da so opredeljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane;
- b. Pristop 5 – zahteva, da je opredeljen minimalni skupni znesek razpoložljivega stabilnega financiranja, bodisi kot minimalni skupni znesek bodisi kot minimalni znesek, ki presega veljaven regulativni minimum in je tako visok, da so ugotovljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane.

528. Za zagotovitev skladnosti bi morali pristojni organi strukturirati posebne kvantitativne likvidnostne zahteve tako, da se zagotovijo splošno skladni bonitetni rezultati za vse institucije, ob upoštevanju, da se lahko vrste opredeljenih zahtev med posameznimi institucijami razlikujejo zaradi njihovih individualnih okoliščin. Poleg količine bi morala struktura določati pričakovano sestavo in naravo zahteve. V vseh primerih bi morala določati nadzorniško zahtevo

in morebitne veljavne zahteve v skladu z Direktivo 2013/36/EU. Likvidnostni blažilniki in zmožnost nadomestitve, ki jih ima institucija za izpolnitev nadzorniških zahtev, bi morali biti instituciji na voljo za uporabo v obdobju stresnih razmer.

529. Pri določanju posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev in seznanjanju institucij s temi zahtevami bi morali pristojni organi poskrbeti, da jih institucija takoj obvesti, če ne izpolnjuje zahtev ali ne pričakuje, da bo kratkoročno izpolnila zahteve. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da jih institucija o tem obvesti brez nepotrebne odlašanja, skupaj z načrtom, ki ga institucija pripravi za pravočasno ponovno vzpostavitev skladnosti z zahtevami. Pristojni organi bi morali oceniti izvedljivost načrta institucije za ponovno vzpostavitev skladnosti in sprejeti ustrezne nadzorniške ukrepe, če menijo, da načrt ni izvedljiv. Kadar se šteje, da je načrt izvedljiv, bi morali pristojni organi: določiti morebitne potrebne vmesne nadzorniške ukrepe na podlagi okoliščin institucije; spremljati izvajanje načrta za ponovno vzpostavitev skladnosti; in pozorno spremljati likvidnostno pozicijo institucije ter zahtevati, da institucija po potrebi poveča pogostost poročanja.

530. Ne glede na navedeno lahko pristojni organi določijo kvalitativne zahteve v obliki omejitev/zgornjih meja/limitov za neusklajenosti, koncentracije, nagnjenost k prevzemanju tveganj, kvantitativne omejitve izdajanja zavarovanih posojil itd. v skladu z merili, opredeljenimi v naslovu 10 smernic.

531. Spodaj je nekaj primerov različnih pristopov za strukturo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev:

Primer oblikovanja posebnih zahtev

Od 1. januarja 2021 in dokler se ne določi drugače, mora banka X:

- a. Pristop 1 – zagotoviti, da je njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od npr. 125 % likvidnostnih neto odlivov, izmerjenih v količniku likvidnostnega kritja.**
- b. Pristop 2 – zagotoviti, da njena zmožnost nadomestitve vedno zagotovi obdobje preživetja, ki je daljše od treh mesecev ali enako trem mesecem, izmerjeno na podlagi notranjega stresnega testa likvidnosti/lestvice zapadlosti/posebnih metrik, ki jih razvije nadzornik.**
- c. Pristop 3 –**
 - zagotoviti, da je njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od X milijard EUR, ali**
 - zagotoviti, da je njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od X milijard EUR nad minimalno zahtevo v skladu s količnikom likvidnostnega kritja.**

- d. **Pristop 4 – zagotoviti, da je njeno razpoložljivo stabilno financiranje vedno enako ali višje od npr. 125 % potrebnega stabilnega financiranja, izmerjenega v količniku neto stabilnih virov financiranja.**
- e. **Pristop 5 –**
- **zagotoviti, da je njeno razpoložljivo stabilno financiranje vedno enako ali višje od X milijard EUR, ali**
 - **zagotoviti, da je njeno razpoložljivo stabilno financiranje vedno enako ali višje od X milijard EUR nad minimalno zahtevo v skladu s količnikom neto stabilnih virov financiranja.**

9.6 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

532. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati mnenje o tem, ali obstoječi viri likvidnosti zagotavljajo zanesljivo kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom sposobnosti delovanja, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 12.

533. Za skupno odločitev (kadar je to potrebno) bi morali pristojni organi uporabiti oceno in rezultat likvidnosti za določanje, ali so viri likvidnosti ustrezni.

Tabela 12: Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostne ustreznosti

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Likvidnostna pozicija in profil financiranja institucije predstavljata nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije so precej nad posebnimi nadzorniškimi kvantitativnimi zahtevami in naj bi na tej ravni ostali tudi v prihodnje. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata nepomembno/zelo nizko tveganje v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prosti pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, ni oviran ali pa imajo vsi subjekti zmožnost nadomestitve in likvidnostne blažilnike nad nadzorniškimi zahtevami. • Institucija ima verjeten in verodostojen krizni načrt za likvidnost, ki bi bil lahko učinkovit, če bi bilo to potrebno.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
2	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavljata srednje nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije presegajo posebne nadzorniške kvantitativne zahteve, vendar pa obstaja tveganje, da ne bodo ostali na teh ravneh. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata nizko raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prosti pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je ali bi lahko bil nekoliko oviran. • Institucija ima verjeten in verodostojen krizni načrt za likvidnost, ki sicer vključuje tudi tveganja, vendar bi lahko bil učinkovit, če bi bilo to potrebno.
3	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavljata srednje visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije se poslabšujejo in/ali so nižji od posebnih nadzorniških kvantitativnih zahtev, pri čemer obstajajo pomisleki glede zmožnosti institucije, da pravočasno ponovno vzpostavi skladnost s temi zahtevami. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata srednjo raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prosti pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran. • Institucija ima krizni načrt za likvidnost, ki pa verjetno ne bo učinkovit.
4	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavljata visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije se hitro poslabšujejo in/ali so nižji od posebnih nadzorniških kvantitativnih zahtev, pri čemer obstajajo resni pomisleki glede zmožnosti, da institucija pravočasno ponovno vzpostavi skladnost s temi zahtevami. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<p>visoko raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije.</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="868 501 1394 600">• Prosti pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je resno oviran.<li data-bbox="868 622 1394 721">• Institucija nima kriznega načrta za likvidnost ali pa ima krizni načrt za likvidnost, ki je očitno neustrezen.

Naslov 10. Skupna ocena SREP in uporaba nadzorniških ukrepov

10.1 Splošne ugotovitve

534. Ta naslov zajema kombinacijo ugotovitev ocen elementov SREP v skupni oceni SREP. Obravnava tudi uporabo nadzorniških ukrepov s strani pristojnih organov za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih na podlagi ocene elementov SREP. Pristojni organi lahko uporabijo nadzorniške ukrepe, kot je opredeljeno v Direktivi 2013/36/EU (členi 102, 104 in 105) in nacionalni zakonodaji, ter po potrebi ukrepe zgodnjega posredovanja, kot je opredeljeno v členu 27 Direktive 2014/59/EU, ali kombinacijo obojega.
535. Pristojni organi bi morali izvajati svoja nadzorniška pooblastila na podlagi pomanjkljivosti, ugotovljenih med ocenami posameznih elementov SREP, pri čemer bi morali upoštevati skupno oceno SREP, vključno z rezultatom, ob upoštevanju naslednjega:
- a. pomembnosti pomanjkljivosti/ranljivosti in morebitnega bonitetnega vpliva nereševanja tega vprašanja (tj. ali je treba to vprašanje rešiti s posebnim ukrepom);
 - b. ali so ukrepi skladni/sorazmerni z njihovo splošno oceno posameznega elementa SREP (in skupno oceno SREP);
 - c. ali so potrebni nadzorniški ali drugi upravni ukrepi za odpravo bonitetnih pomanjkljivosti/nevarnosti, povezanih s tveganji PD/FT v okviru njihovih nadzorniških pristojnosti, potem ko so se povezali z ustreznimi nadzorniki za PPDFT v skladu z oddelkom 8 Smernic organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT⁴⁷;
 - d. ali so bile pomanjkljivosti/ranljivosti že obravnavane/pokrite z drugimi ukrepi;
 - e. ali bi se lahko z drugimi ukrepi dosegel enak cilj z manjšim upravnim in finančnim vplivom na institucijo;
 - f. optimalne ravni in trajanja uporabe ukrepa za dosego nadzorniškega cilja;
 - g. možnosti, da so lahko ugotovljena tveganja in ranljivosti med seboj povezani ali se medsebojno krepijo ali oboje, kar zahteva povečanje strogosti nadzorniških ukrepov, ter

⁴⁷ Smernice o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za preprečevanje pranja denarja/financiranja terorizma in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu z Direktivo 2013/36/EU (EBA/GL/2021/15).

- h. rezultatov ocene rešljivosti, ki jo izvede organ za reševanje, vključno s povezanim delovnim programom, da se zagotovi doslednost nadzorniških ukrepov.

536. Pri uporabi nadzorniških ukrepov za obravnavo posebnih pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni elementov SREP, bi morali pristojni organi upoštevati splošne kvantitativne kapitalske in likvidnostne zahteve, ki se morajo uporabljati na podlagi meril iz naslovov 7 in 9.
537. Pri uporabi nadzorniških ukrepov za odpravo bonitetnih pomanjkljivosti, povezanih s tveganjem PD/FT, bi morali pristojni organi sodelovati z nadzorniki za PPFT, da bi se osnovne pomanjkljivosti/ranljivosti ustrezno obravnavale s primernimi ukrepi v okviru pristojnosti nadzornikov za PPFT oziroma pristojnih organov z njihovih zadevnih vidikov⁴⁸.
538. Pristojni organi lahko sprejmejo nadzorniške ukrepe, ki so neposredno povezani z rezultati morebitnih nadzorniških dejavnosti (npr. pregledi na kraju samem, ocene primernosti članov upravljalnega organa in ključnih funkcij itd.), kadar rezultati takih dejavnosti zahtevajo takojšnjo uporabo nadzorniških ukrepov za obravnavo pomembnih pomanjkljivosti.

10.2 Skupna ocena SREP

539. Pri določanju skupne ocene SREP bi morali pristojni organi upoštevati ugotovitve na podlagi ocen elementov SREP, zlasti:
- a. tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija;
 - b. verjetnost, da bi lahko upravljanje institucije, njene pomanjkljivosti glede nadzora in/ali poslovni model ali strategija povečali ali zmanjšali ta tveganja ali izpostavili institucijo novim virom tveganja;
 - c. ali viri kapitala in likvidnosti institucije zagotavljajo zanesljivo kritje teh tveganj in
 - d. možnost za pozitiven in negativen medsebojni vpliv med elementi (npr. pristojni organi lahko močno kapitalsko pozicijo štejejo za morebiten olajševalni dejavnik za nekatere pomisleke, ugotovljene na področju likvidnosti in financiranja, ali nasprotno, da bi lahko šibka kapitalska pozicija še povečala pomisleke na tem področju).
540. Na podlagi teh meril bi morali pristojni organi določiti sposobnost delovanja institucije, opredeljeno kot bližino do točke nesposobnosti poslovanja na podlagi ustreznosti kapitala in likvidnostnih virov, upravljanja, nadzora in/ali poslovnega modela ali strategije za kritje tveganj, ki jim je ali bi lahko bila izpostavljena institucija.
541. Na podlagi te določitve bi morali pristojni organi:

⁴⁸ V skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPFT (EBA/GL/2021/15).

- a. sprejeti vse potrebne nadzorniške ukrepe za obravnavo pomislekov;
- b. določiti prihodnje nadzorniško zagotavljanje virov in načrtovanje za institucijo, vključno s tem, ali bi bilo treba v okviru načrta nadzorniških pregledov za institucijo načrtovati posebne nadzorniške dejavnosti;
- c. določiti potrebo po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja iz člena 27 Direktive 2014/59/EU in
- d. določiti, ali se lahko šteje, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“ v smislu člena 32 Direktive 2014/59/EU.

542. Skupna ocena SREP bi se morala odražati v rezultatu sposobnosti delovanja na podlagi meril iz tabele 13 in biti jasno dokumentirana v letnem povzetku skupne ocene SREP. Ta letni povzetek bi moral vključevati tudi skupen rezultat SREP in rezultate za elemente SREP ter morebitne nadzorniške ugotovitve, sprejete v zadnjih 12 mesecih.

Tabela 13: Nadzorniška merila za izračun skupnega rezultata SREP

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Ugotovljena tveganja predstavljajo nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije ne vzbujata pomislekov. • Ureditve notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije ne vzbujajo pomislekov. • Tveganja za kapital in likvidnost institucije predstavljajo nepomembno/zelo nizko tveganje za pomemben bonitetni vpliv. • Sestava in količina kapitala, ki ga ima institucija, ne vzbujata pomislekov. • Likvidnostna pozicija in profil financiranja institucije ne vzbujata pomislekov. • Ni bistvenih pomislekov glede verodostojnosti in izvedljivosti načrta sanacije institucije, vključno z njeno splošno zmožnostjo sanacije.
2	Ugotovljena tveganja predstavljajo srednje nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije vzbujata nizko do srednjo raven pomislekov. • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo nizko do srednjo raven pomislekov.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<ul style="list-style-type: none"> • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je nizka do srednja. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je nizka do srednja. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je nizka do srednja. • Raven pomislekov glede verodostojnosti in izvedljivosti načrta sanacije institucije, vključno z njeno splošno zmožnostjo sanacije, je nizka do srednja.
3	Ugotovljena tveganja predstavljajo srednje visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije vzbujata srednjo do visoko raven pomislekov. • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo srednjo do visoko raven pomislekov. • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je srednja do visoka. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je srednja do visoka. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je srednja do visoka. • Raven pomislekov glede verodostojnosti in izvedljivosti načrta sanacije institucije, vključno z njeno splošno zmožnostjo sanacije, je srednja do visoka.
4	Ugotovljena tveganja predstavljajo visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije vzbujata visoko raven pomislekov. • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo visoko raven pomislekov.

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
		<ul style="list-style-type: none"> • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je visoka. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je visoka. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je visoka. • Raven pomislekov glede verodostojnosti in izvedljivosti načrta sanacije institucije, vključno z njeno splošno zmožnostjo sanacije, je visoka.
F	Za institucijo se šteje, da „propada ali bo verjetno propadla“.	<ul style="list-style-type: none"> • Obstaja neposredno tveganje za sposobnost delovanja institucije. • Institucija izpolnjuje pogoje za propad ali verjeten propad, kot je določeno v členu 32(4) Direktive 2014/59/EU⁴⁹.

543. Pri ugotovitvi, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“, kar se kaže v skupnem rezultatu SREP „F“, bi morali pristojni organi sodelovati z organi za reševanje in se z njimi posvetovati glede ugotovitev na podlagi postopka iz člena 32 Direktive 2014/59/EU.

10.3 Uporaba kapitalskih ukrepov

544. Pristojni organi bi morali uvesti dodatne kapitalske zahteve in ugotoviti kapitalska pričakovanja z določitvijo skupne kapitalske zahteve SREP in določitvijo P2G, kadar je to ustrezno, v skladu s postopkom in merili iz naslova 7.

545. Ne glede na zahteve iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organi na podlagi ranljivosti in pomanjkljivosti, ugotovljenih pri ocenjevanju elementov SREP, uvedejo dodatne kapitalske ukrepe, vključno z:

⁴⁹ Pristojni organ zlasti meni, da (1) institucija krši zahteve za nadaljnje dovoljenje ali da obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da jih bo v bližnji prihodnosti kršila, in sicer na način, ki bi upravičil preklic dovoljenja s strani pristojnega organa, med drugim zato, ker je institucija ustvarila izgube ali obstaja verjetnost, da bo ustvarila izgube, zaradi katerih bo pošel ves njen kapital ali njegov precejšen del; (2) sredstva institucije so manjša od njenih obveznosti oziroma obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da bo v bližnji prihodnosti do tega prišlo; ali (3) institucija ni zmožna plačevati svojih dolgov ali drugih obveznosti, ko zapadejo v plačilo, oziroma obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da bo v bližnji prihodnosti do tega prišlo.

Člen 32(4), točka (d), Direktive [2014/59/EU](#) določa tudi merila izredne javnofinančne pomoči za ugotovitev o tem, ali institucija „propada ali bo verjetno propadla“, vendar se ta merila ne upoštevajo za namene SREP in pri ugotovitvi, ki jo sprejmejo pristojni organi.

- a. zahtevanjem, da institucija poveča kapital z uporabo čistega dobička v skladu s členom 104(1), točka (h), Direktive 2013/36/EU;
- b. omejitvijo ali prepovedjo, da institucije izplačajo dobiček ali obresti delničarjem, družbenikom ali imetnikom instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, kadar prepoved ne pomeni nastopa dogodka neplačila institucije v skladu s členom 104(1), točka (i), Direktive 2013/36/EU, in/ali
- c. zahtevanjem, da institucija uporabi posebno politiko oblikovanja rezervacij ali obravnavo sredstev z vidika kapitalskih zahtev v skladu s členom 104(1), točka (d), Direktive 2013/36/EU.

10.4 Uporaba likvidnostnih ukrepov

546. Pristojni organi bi morali uvesti posebne likvidnostne zahteve v skladu s postopkom in merili iz naslova 9.

547. Ne glede na posebne kvantitativne zahteve iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organi na podlagi ranljivosti in pomanjkljivosti, ugotovljenih pri ocenjevanju tveganj za likvidnost in financiranje, uvedejo dodatne likvidnostne ukrepe, vključno z:

- a. uvedbo posebnih likvidnostnih zahtev, vključno z omejitvami neusklajenosti zapadlosti med sredstvi in obveznostmi v skladu s členom 104(1), točka (k), Direktive 2013/36/EU, in/ali
- b. uvedbo upravnih kazni ali drugih upravnih ukrepov, vključno z dodatnimi bonitetnimi ukrepi, v skladu s členom 105 Direktive 2013/36/EU.

10.5 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov

548. Za obravnavo posebnih pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni elementov SREP, lahko pristojni organi proučijo možnost uporabe ukrepov, ki niso neposredno povezani s kvantitativnimi kapitalskimi ali likvidnostnimi zahtevami. Ta oddelek vsebuje nedokončni seznam možnih nadzorniških ukrepov, ki jih je mogoče uporabiti na podlagi členov 104 in 105 Direktive 2013/36/EU. Pristojni organi lahko uporabijo druge nadzorniške ukrepe iz navedenih členov, če so ti primernejši za obravnavo opredeljenih pomanjkljivosti, opisanih v tem oddelku. Pri izbiri ukrepov bi bilo treba upoštevati rezultate ocene, izvedene v skladu z naslovi 4, 5, 6 in 8 teh smernic.

549. Če se po tem, ko se pristojni organi povežejo s pristojnim organom na področju PPDFT, na podlagi ocene elementov SREP izkaže, da morajo obravnavati bonitetne pomanjkljivosti/ranljivosti, povezane s tveganji PD/FT, bi morali pristojni organi dodatne kapitalske zahteve določiti le, če se to šteje za primernejše od drugih nadzornih ukrepov. Če se določijo dodatne kapitalske zahteve, bi jih bilo treba uporabiti kot začasen ukrep, dokler se ne odpravijo pomanjkljivosti.

Analiza poslovnega modela

550. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih pri analizi poslovnega modela, verjetno vključujejo zahtevo, da institucija prilagodi ureditve upravljanja in kontrole, da bi prispevala k izvajanju poslovnega modela in strategije ali omejila nekatere poslovne dejavnosti.

551. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da prilagodi ureditve upravljanja in kontrole tveganj ali ureditve upravljanja tako, da ustrezajo želenemu poslovnemu modelu ali strategiji, in sicer na načine, ki vključujejo:

- a. prilagoditev finančnega načrta, predvidenega v strategiji, če ni podprt z notranjim načrtovanjem kapitala ali verodostojnimi predpostavkami;
- b. zahtevanje sprememb organizacijskih struktur, krepitev funkcij upravljanja in kontrole tveganj ter ureditev v podporo izvajanju poslovnega modela ali strategije in/ali
- c. zahtevanje sprememb in krepitev sistemov IT v podporo izvajanju poslovnega modela ali strategije.

552. V skladu s členom 104(1), točka (e), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da spremeni poslovni model ali strategijo, kadar:

- a. je ne podpirajo ustrezne organizacijske ureditve, ureditve upravljanja ali kontrole in upravljanja tveganj;
- b. je ne podpirajo kapitalski in operativni načrti, vključno z dodelitvijo ustreznih finančnih, človeških in tehnoloških (IT) sredstev, in/ali
- c. obstajajo precejšnji pomisleki glede trajnosti poslovnega modela.

553. V skladu s členom 104(1), točka (f), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo, da institucije zmanjšajo tveganje, ki je povezano s produkti, ki jih izdajo/razdelijo, in sicer na načine, ki vključujejo:
 - zahtevanje sprememb tveganj, povezanih z nekaterimi ponodbami produktov, in/ali
 - zahtevanje izboljšav ureditev upravljanja in kontrole za razvoj ter vzdrževanje produktov;
- b. zahtevajo, da institucija zmanjša tveganje, povezano z njenimi sistemi, na različne načine, vključno z:

- zahtevanjem izboljšav sistemov ali zvišanjem ravni naložb ali pospešitvijo uvajanja novih sistemov in/ali
 - zahtevanjem izboljšanja ureditev upravljanja in kontrole za razvoj in vzdrževanje sistema;
- c. zahtevajo, da institucije zmanjšajo tveganje, povezano z njihovimi dejavnostmi, vključno z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, in sicer na načine, ki vključujejo:
- zahtevanje sprememb nekaterih dejavnosti ali njihovo omejitev, da bi zmanjšali z njimi povezano tveganje, in/ali
 - zahtevanje izboljšanja ureditev upravljanja in kontrole ter nadzora nad dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce.

Notranje upravljanje in kontrole na ravni celotne institucije

554. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije, se lahko osredotočajo na zahtevo, da institucija okrepi svoje ureditve upravljanja in kontrol, ali na zmanjšanje tveganja, povezanega z njenimi produkti, sistemi in posli.

555. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo, da institucija spremeni svoje splošne ureditve upravljanja in organizacijo, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevanje:
- sprememb organizacijske ali funkcijske strukture, vključno z linijami poročanja;
 - sprememb politik tveganja ali načina njihovega razvoja in izvajanja v celotni organizaciji in/ali
 - večje preglednosti ureditev upravljanja;
- b. zahtevajo, da institucija spremeni organizacijo, sestavo ali delovne ureditve upravljalnega organa;
- c. zahtevajo, da institucija okrepi svoje splošne ureditve upravljanja tveganj, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevanje:
- sprememb (zmanjšanje) nagnjenosti k prevzemanju tveganja ali ureditve upravljanja za določanje nagnjenosti k prevzemanju tveganja in razvoj splošne strategije upravljanja tveganj;
 - izboljšav postopkov in modelov ICAAP ali ILAAP, kadar se šteje, da ti ne ustrezajo svojemu namenu;

- povečanje zmogljivosti stresnih testov in skupnega programa stresnih testov in/ali
 - izboljšanje načrtovanja ravnanja v nepredvidljivih razmerah;
- d. zahtevajo, da institucija okrepi svoje ureditve in funkcije notranjih kontrol, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevo glede:
- neodvisnosti in ustreznega števila osebja za funkcijo notranje revizije in/ali
 - izboljšav postopka notranjega poročanja za zagotovitev, da je poročanje upravljalnemu organu primerno;
- e. zahtevajo, da institucija izboljša informacijske sisteme ali ureditve neprekinjenega poslovanja, na primer z zahtevanjem:
- izboljšanja zanesljivosti sistemov in/ali
 - razvoja in preizkušanja načrtov neprekinjenega poslovanja.

556. V skladu s členom 104(1), točka (g), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. spremeni politiko prejemkov in/ali
- b. omeji variabilne prejemke z odstotkom skupnih neto prihodkov.

557. Pristojni organi bi morali na podlagi rezultatov kvalitativnega pregleda programov stresnega testiranja in v primeru ugotovljenih pomanjkljivosti od institucije zahtevati, naj:

- a. pripravi načrt sanacijskih ukrepov, usmerjenih v izboljšanje programov in praks stresnega testiranja. Če se ugotovijo pomembne pomanjkljivosti glede tega, kako institucija obravnava rezultate stresnih testov, ali če se ukrepi v zvezi z upravljanjem ne štejejo za verodostojne, bi morali pristojni organi od institucije zahtevati, naj sprejme nadaljnje sanacijske ukrepe, vključno z zahtevami po spremembi kapitalnega načrta institucije;
- b. če je to primerno, izvedejo posebne predpisane scenarije (ali njihove elemente) ali uporabijo posebne predpostavke.

Kreditno tveganje in tveganje nasprotne stranke

558. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrol se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zniža raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.

559. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. dejavneje vključi upravljalni organ ali njegove odbore v ustrezne odločitve glede kreditov;
- b. izboljša sisteme za merjenje kreditnega tveganja;
- c. izboljša kontrole kreditnih postopkov, vključno z odobritvijo kreditov ter njihovim spremljanjem in izterjavo;
- d. izboljša upravljanje zavarovanja s premoženjem ter njegovo vrednotenje in spremljanje in/ali
- e. izboljša kakovost in poveča pogostost poročanja o kreditnem tveganju upravljalnemu organu in višjemu vodstvu.

560. V skladu s členom 104(1), točka (d), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. uporabi posebno politiko oblikovanja rezervacij in – kadar to dovoljujejo računovodska pravila in predpisi – poveča rezervacije;
- b. prilagodi notranje parametre tveganja in/ali uteži tveganja, uporabljene za izračun zneskov izpostavljenosti tveganju za posebne produkte, sektorje ali vrste dolžnikov, in/ali
- c. uporabi višje odbitke vrednosti zavarovanja s premoženjem.

561. V skladu s členom 104(1), točki (e) in (f), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. zmanjša velike izpostavljenosti ali druge vire tveganja kreditne koncentracije;
- b. zaostri merila za odobritev kreditov za vse ali nekatere kategorije produktov ali dolžnikov;
- c. zmanjša svojo izpostavljenost do posebnih vrst produktov (npr. hipotek, financiranja izvoza, poslovnih nepremičnin, listinjenja itd.), kategorij dolžnikov, sektorjev, držav itd. ali pridobi zaščito zanje in/ali
- d. izvaja ustrezno strategijo za znižanje zneska ali zmanjšanje deleža nedonosnih izpostavljenosti.

Tržno tveganje

562. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno tržnega tveganja, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrole se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zmanjša raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.
563. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da obravnava pomanjkljivosti, ugotovljene v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira tržno tveganje, in sicer na načine, ki vključujejo:
- a. povečanje uspešnosti notranjih pristopov institucije ali njene zmogljivosti testiranja za nazaj ali stresnih testov;
 - b. izboljšanje kakovosti in povečanje pogostosti poročanja upravljalnemu organu in višjemu vodstvu institucije o tržnem tveganju in/ali
 - c. zahtevanje pogostejših in poglobljenih notranjih revizij tržne dejavnosti.
564. V skladu s členom 104(1), točka (e), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:
- a. omejijo naložbe v nekatere produkte, kadar politike in postopki institucije ne zagotavljajo ustreznega kritja in kontrole tveganja, ki izhaja iz teh produktov;
 - b. zahtevajo, da institucija predstavi načrt za postopno zmanjšanje izpostavljenosti do prizadetega premoženja in/ali nelikvidnih pozicij in/ali
 - c. zahtevajo opustitev finančnih produktov, kadar postopki vrednotenja institucije ne zagotavljajo konservativnih vrednotenj, ki so skladna s standardi iz Uredbe (EU) št. 575/2013.
565. V skladu s členom 104(1), točka (f), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:
- a. zahtevajo, da institucija zniža raven tržnega tveganja pri delovanju (z zavarovanjem ali prodajo sredstev), kadar so v sistemih merjenja institucije ugotovljene pomembne pomanjkljivosti, in/ali
 - b. zahtevajo, da institucija poveča znesek izvedenih finančnih instrumentov, ki jih poravnajo centralne nasprotne stranke.

Operativno tveganje

566. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno operativnega tveganja, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrole se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zmanjša raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.
567. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. institucija dejavneje vključi upravljalni organ ali njegove odbore v sprejemanje odločitev o upravljanju operativnega tveganja;
- b. institucija pri odobritvi novih produktov in sistemov upošteva operativno tveganje pri delovanju in/ali
- c. institucija izboljša sisteme za opredelitev in merjenje operativnega tveganja.

568. V skladu s členom 104(1), točki (e) in (f), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. od institucije zahtevajo, da zmanjša področje uporabe in/ali obseg dejavnosti, prenesenih na zunanje izvajalce, vključno s prestrukturiranjem ali izstopom iz dogovorov o zunanjem izvajanju in prehodom k drugemu ponudniku storitev;
- b. od institucije zahtevajo, da zmanjša izpostavljenosti operativnemu tveganju (npr. z zavarovanjem, uvedbo več kontrolnih točk itd.);
- c. od institucije zahtevajo, da sprejme posebne popravne ukrepe za izboljšanje svoje splošne ureditve notranjega upravljanja, vključno z okvirom upravljanja tveganj in notranjimi kontrolami;
- d. od institucije zahtevajo, da opredeli in spremlja specifične ključne kazalnike tveganja in/ali ključne kazalnike uspešnosti;
- e. omejijo poslovanje, dejavnosti ali poslovno mrežo institucij ali zahtevajo opustitev dejavnosti, ki pomenijo preveliko tveganje za stabilnost institucije, in/ali
- f. zahtevajo zmanjšanje tveganja, ki je povezano z dejavnostmi, produkti in sistemi institucij, vključno s tveganji PD/FT, ki imajo bonitetne posledice.

Tveganje spremembe obrestne mere, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti

569. Ne glede na zahtevo, da ima institucija dodaten kapital v skladu s členom 104(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU, bi morali pristojni organi proučiti možnost uporabe nadzorniških ukrepov v naslednjih primerih:

- a. v katerem koli primeru iz točk (a) ali (b) člena 98(5) Direktive 2013/36/EU ali
- b. če rezultati SREP pokažejo pomanjkljivosti v oceni IRRBB institucije pri delovanju ter s tem povezani ureditvi upravljanja in kontrol.

570. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da sprejme ukrepe za obravnavo pomanjkljivosti v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti, na primer za:

- a. povečanje njene zmožnosti stresnih testov in/ali

- b. izboljšanje poročanja o informacijah v zvezi z upravljanjem IRRBB upravljalnemu organu in višjemu vodstvu institucije.

571. V skladu s členom 104(1), točka (f), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da uporabi spremembe notranjih omejitev za zmanjšanje tveganja, ki je povezano z dejavnostmi, produkti in sistemi.

572. V skladu s členom 104(1), točka (j), Direktive 2013/36/EU in ob upoštevanju odstavka (2) navedenega člena lahko pristojni organi zahtevajo dodatno ali pogostejše poročanje o pozicijah IRRBB institucije.

573. Če je to potrebno, lahko pristojni organi uporabijo tudi ukrepe v skladu s členom 84(3) Direktive 2013/36/EU.

Likvidnostno tveganje

574. V skladu s členom 104(1), točka (k), Direktive 2013/36/EU in kot je navedeno v odstavkih (1) in (6) člena 8 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61, lahko pristojni organi, kar zadeva razpršenost likvidnostnega blažilnika ter valutno usklajenost med likvidnimi sredstvi in neto odlivi, za določitev količnika likvidnostnega kritja:

- a. določijo zahteve glede koncentracije likvidnih sredstev, ki jih ima institucija, vključno z:
 - zahtevami za sestavo profila likvidnih sredstev institucije v zvezi z nasprotnimi strankami, valuto itd. in/ali
 - zgornjimi mejami, limiti ali omejitvami koncentracij financiranja;
- b. določijo omejitve kratkoročne pogodbene ali vedenjske neusklajenosti zapadlosti med sredstvi in obveznostmi, vključno z:
 - omejitvami neusklajenosti zapadlosti (v določenih časovnih intervalih) med sredstvi in obveznostmi;
 - omejitvami minimalnih obdobj preživetja in/ali
 - omejitvami odvisnosti od nekaterih kratkoročnih virov financiranja, kot je financiranje na denarnem trgu.

575. V skladu s členom 104(1), točka (j), Direktive 2013/36/EU on ob upoštevanju odstavka (2) navedenega člena lahko pristojni organi določijo zahtevo, da mora institucija zagotoviti pogostejše poročanje o likvidnostnih pozicijah, vključno s:

- a. pogostostjo regulativnega poročanja o količniku likvidnostnega kritja in/ali
- b. pogostostjo in razčlenjenostjo drugih poročil o likvidnosti, kot so „dodatne metrike spremljanja“.

576. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da sprejme ukrepe za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira likvidnostno tveganje, in sicer na načine, ki vključujejo:

- a. izboljšanje zmožnosti stresnih testov za izboljšanje njene zmožnosti določitve in količinske opredelitve pomembnih virov likvidnostnega tveganja za institucijo;
- b. izboljšanje zmožnosti unovčenja likvidnih sredstev;
- c. izboljšanje kriznega načrta za likvidnost in okvira kazalnikov za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti in/ali
- d. izboljšanje poročanja o informacijah v zvezi z upravljanjem likvidnosti upravljalnemu organu in višjemu vodstvu institucije.

Tveganje financiranja

577. V skladu s členom 104(1), točka (k), Direktive 2013/36/EU in ob upoštevanju člena 428b(5) Uredbe (EU) št. 575/2013 lahko pristojni organi v zvezi z valutno usklajenostjo med razpoložljivim in potrebnim stabilnim financiranjem pri količniku neto stabilnih virov financiranja zahtevajo sprejetje ukrepov za spremembo profila financiranja institucije, vključno z:

- a. zmanjšanjem njene odvisnosti od nekaterih (potencialno nestanovitnih) trgov financiranja, kot je grosistično financiranje;
- b. zmanjšanjem koncentracije njenega profila financiranja v zvezi z nasprotnimi strankami, najvišjimi vrednostmi v profilu dolgoročne zapadlosti, valutami (neusklajenosti pri valutah) itd. in/ali
- c. zmanjšanjem količine obremenjenih sredstev, pri čemer se lahko razlikuje med skupno obremenitvijo in presežnim zavarovanjem (npr. za krite obveznice, pozive k doplačilu kritja itd.).

578. V skladu s členom 104(1), točka (j), Direktive 2013/36/EU in ob upoštevanju odstavka (2) navedenega člena lahko pristojni organi zahtevajo dodatno ali pogostejše poročanje o pozicijah sredstev institucije, vključno s:

- a. pogostejšim regulativnim poročanjem v zvezi s spremljanjem profila financiranja (kot so poročilo o količniku neto stabilnih virov financiranja in „dodatne metrike spremljanja“) in/ali
- b. pogostejšim poročanjem o načrtu institucije za financiranje, ki se predloži nadzorniku.

579. V skladu s členom 104(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:
- a. zahtevajo sprejetje ukrepov za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih v zvezi s kontrolo tveganja financiranja institucije, vključno z:
 - izboljšanjem poročanja o tveganju financiranja upravljalnemu organu in višjemu vodstvu institucije;
 - preoblikovanjem ali izboljšanjem načrta financiranja in/ali
 - uvedbo omejitev nagnjenosti institucije k prevzemanju tveganja;
 - b. izboljšajo zmožnosti za stresne teste institucije s sredstvi, ki vključujejo zahtevo, da institucija pokrije daljše stresno obdobje.

10.6 Nadzorniški odziv v primeru, ko skupna kapitalska zahteva SREP ali celotna kapitalska zahteva ni izpolnjena

580. Skupna kapitalska zahteva SREP je pravno zavezujoča zahteva, ki jo morajo institucije izpolnjevati ves čas, tudi v stresnih pogojih. Če skupna kapitalska zahteva SREP, določena v skladu s temi smernicami, ni več izpolnjena, bi morali pristojni organi upoštevati dodatna pooblastila za posredovanje v skladu s Direktivama 2013/36/EU in 2014/59/EU, vključno z odvzemom dovoljenja v skladu s členom 18(d) Direktive 2013/36/EU, uporabo ukrepov za zgodnje posredovanje v skladu s členom 27 Direktive 2014/59/EU in ukrepi za reševanje iz navedene direktive. Pri izvajanju teh pooblastil bi morali pristojni organi upoštevati, ali so ukrepi sorazmerni z okoliščinami, in svojo presojo o verjetnem razvoju situacije.
581. Pri ugotavljanju, ali institucija propada ali bo verjetno propadla v skladu s členom 32(4), točka (a), Direktive 2014/59/EU in Smernic organa EBA o razlagi različnih okoliščin, v katerih se za institucijo šteje, da propada ali bo verjetno propadla, bi bilo treba upoštevati tudi kršitev skupne kapitalske zahteve SREP, saj je to eden od pogojev, pod katerimi lahko pristojni organi umaknejo dovoljenje v skladu s členom 18(d) Direktive 2013/36/EU.
582. Pristojni organi bi morali tudi spremljati, ali institucije izpolnjujejo celotno kapitalsko zahtevo. Po potrebi bi morali sprejeti ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da institucije izpolnjujejo zahteve iz členov 141 in 142 Direktive 2013/36/EU.

10.7 Nadzorniški odziv v primeru, ko P2G ni izpolnjen

583. Pristojni organi bi morali spremljati, ali je institucija vzpostavila obseg kapitala, pričakovan v skladu z P2G, in ga vzdržuje v določenem časovnem obdobju.
584. Kadar kapital institucije pade ali bo verjetno padel pod raven, določeno v P2G, bi morala institucija obvestiti pristojni organ in pripraviti spremenjeni kapitalski načrt. V obvestilu bi morala institucija pojasniti, katere negativne posledice jo bodo verjetno prisilile v to in kateri

ukrepi so predvideni za morebitno povrnitev skladnosti s P2G v okviru učinkovitejšega nadzorniškega dialoga.

585. Na splošno obstajajo trije primeri, v katerih lahko institucija ne izpolni P2G, ki jih mora pristojni organ upoštevati:

- a. kadar raven kapitala pade pod raven P2G (medtem ko ostane na ravni celotne kapitalске zahteve) v okoliščinah za posamezne institucije ali zunanjih okoliščinah, v katerih se pojavijo tveganja, v kritje katerih je usmerjen P2G, lahko pristojni organ instituciji dovoli, da začasno deluje pod ravnjo P2G, če se šteje, da je spremenjeni kapitalski načrt verodostojen v skladu z merili iz oddelka 7.7.2. Kadar je ustrezno, lahko pristojni organ razmisli tudi o možnosti prilagoditve ravni P2G;
- b. kadar raven kapitala pade pod raven P2G (medtem ko ostane na ravni celotne kapitalске zahteve) v okoliščinah za posamezne institucije ali zunanjih okoliščinah kot posledica pojava tveganj, v kritje katerih P2G ni bil usmerjen, bi morali pristojni organi od institucije pričakovati, da v ustreznem časovnem okviru zviša raven kapitala na raven P2G;
- c. kadar institucija ne upošteva P2G, ga ne vključi v okvir upravljanja tveganj ali ne vzpostavi kapitala za izpolnjevanje P2G v rokih, določenih v skladu z odstavkom 438, lahko pristojni organi uporabijo dodatne nadzorniške ukrepe iz oddelkov 10.3 in 10.5.

Če dovoljenje za delovanje pod ravnjo P2G iz točke (a) ni bilo izdano in je kapital institucije večkrat pod ravnjo P2G, bi moral pristojni organ naložiti dodatne kapitalске zahteve v skladu z naslovom 7.

586. Ne glede na poseben nadzorniški odziv v skladu s prejšnjim odstavkom lahko pristojni organi razmislijo tudi o uporabi kapitalskih in dodatnih nadzorniških ukrepov iz oddelkov 10.3 in 10.5, kadar se ti štejejo za ustrežnejše za obravnavanje razlogov za padec kapitala pod raven, ki jo določa P2G.

10.8 Medsebojni vpliv nadzorniških ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja

587. Poleg nadzorniških ukrepov iz tega naslova lahko pristojni organi uporabijo ukrepe zgodnjega posredovanja iz člena 27 Direktive 2014/59/EU, ki so namenjeni dopolnitvi sklopa nadzorniških ukrepov iz členov 104 in 105 Direktive 2013/36/EU.

588. Pristojni organi pri uporabi ukrepov zgodnjega posredovanja ne bi smeli posegati v nobene druge nadzorniške ukrepe, pri čemer morajo izbrati najprimernejše ukrepe, da se zagotovi odziv, ki je sorazmeren s posameznimi okoliščinami.

10.9 Medsebojni vpliv nadzorniških in makrobonitetnih ukrepov

589. Kadar za institucijo veljajo makrobonitetni ukrepi in se na podlagi ocene SREP ugotovi, da makrobonitetni ukrepi ne obravnavajo ustrezno profila tveganja posamezne institucije ali pomanjkljivosti, ki so v njej prisotne (tj. institucija je izpostavljena višji ravni tveganja ali predstavlja višjo raven tveganja v primerjavi z ravno, v katero so usmerjeni makrobonitetni ukrepi, ali pa so ugotovljene pomanjkljivosti pomembnejše od pomanjkljivosti, v katere je usmerjen ukrep), bi morali pristojni organi proučiti možnost dopolnitve makrobonitetnih ukrepov z dodatnimi ukrepi za posamezno institucijo.

10.10 Medsebojni vpliv nadzorniških ukrepov in ukrepov za PPDFT

590. Če imajo pristojni organi med izvajanjem nadzorniških dejavnosti utemeljene znake o pomanjkljivostih v sistemih institucije in njenem okviru kontrol ali okviru notranjega upravljanja, ki so povezane s PPDFT, ali utemeljene razloge za sum, da se je povečala izpostavljenost institucije tveganjem PD/FT, bi morali narediti naslednje:

- a. o teh pomanjkljivostih in tveganjih obvestiti nadzornika za PPDFT takoj, ko jih ugotovijo, in se z njim povezati v skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT⁵⁰;
- b. oceniti vpliv, ki ga lahko imajo takšne pomanjkljivosti in tveganja na bonitetni položaj institucije;
- c. se povezati z nadzorniki za PPDFT ter v skladu s pooblastili in funkcijami zadevnih organov proučiti najustreznejše ukrepe bonitetnega nadzora za odpravo teh pomanjkljivosti in tveganj poleg vseh ukrepov, ki jih sprejmejo nadzorniki za PPDFT.

591. Kadar so pristojni organi uradno obveščeni o nadzornih ukrepih ali sankcijah, ki jih načrtujejo ali izrekajo nadzorniki za PPDFT, ali se s takimi ukrepi in sankcijami seznanijo, bi morali proučiti, ali in kako je treba ublažiti morebitne bonitetne posledice pomanjkljivosti in napak, ki so jih ugotovili nadzorniki za PPDFT.

⁵⁰ Smernice organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT (EBA/GL/2021/15).

Naslov 11. Uporaba SREP za čezmejne skupine

592. V tem naslovu je obravnavana uporaba skupnih postopkov in metodologije SREP, kot so določeni v teh smernicah, za čezmejne skupine in njihove subjekte. Zagotovljene so tudi povezave s skupno oceno in postopkom odločanja, ki ju je treba izvesti v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 710/2014 v zvezi s pogoji uporabe postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije.
593. Pristojni organi bi morali v okviru SREP upoštevati tudi morebitna tveganja PD/FT, pri čemer bi morali upoštevati prispevke pristojnega organa na področju PPDFT države članice, v kateri ima sedež nadrejena oseba, ter nadzornikov za preprečevanje pranja denarja/financiranja terorizma, odgovornih za nadzor poslovalnic skupine v različnih jurisdikcijah na področju PPDFT, zlasti ocene tveganj PD/FT, pomembne slabosti ter kršitve zakonodaje o PPDFT, ki so povezane s strukturo čezmejne bančne skupine.
594. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju bonitetnih posledic tveganj PD/FT v SREP za čezmejno skupino uporabiti informacije, pridobljene v okviru dvostranskega sodelovanja z ustreznimi pristojnimi organi za PPDFT, v skladu s Smernicami organa EBA o sodelovanju na področju PPDFT ter v okviru sodelovanja v kolegijih PPDFT⁵¹ in bonitetnih kolegijih.

11.1 Uporaba SREP za čezmejne skupine

595. Pri uporabi SREP in teh smernic za čezmejne skupine bi morali pristojni organi oceniti sposobnost poslovanja skupine kot celote in sposobnost poslovanja posameznih subjektov v skupini. To je mogoče doseči z razdelitvijo postopka v dve fazi: (1) pristojni organi pripravijo začetno oceno subjektov pod njihovim neposrednim nadzorom ter (2) pristojni organi skupaj razpravljajo in dokončno oblikujejo oceno v okviru kolegijev nadzornikov v skladu z zahtevami iz členov 113 in 116 Direktive 2013/36/EU.
596. V skladu s področjem uporabe Smernic, kot je opisano v naslovu 1:
- a. bi morali konsolidacijski nadzorniki izvesti začetno oceno nadrejene osebe in skupine institucij na konsolidirani ravni ter
 - b. bi morali pristojni organi izvesti začetno oceno subjektov pod njihovim nadzorom (posamično ali podkonsolidirano, če je to potrebno).

⁵¹ Kolegiji PPDFT, kot so opredeljeni v Skupnih smernicah o sodelovanju in izmenjavi informacij med pristojnimi organi, ki nadzirajo kreditne in finančne institucije, za namen izvajanja Direktive (EU) 2015/849 (Smernice o kolegijih PPDFT).

597. Kadar se te smernice uporabljajo za podrejene družbe čezmejne skupine, kot je določeno v zgornjem odstavku, bi morali pristojni organi za podrejene družbe pri oblikovanju začetne ocene predvsem obravnavati institucije posamično, tj. oceniti poslovni model, strategijo, notranje upravljanje in kontrole na ravni celotne institucije, tveganja za kapital in likvidnost ter kapitalsko in likvidnostno ustreznost subjekta na enak način kot pri samostojni instituciji. Ugotovitve na podlagi teh začetnih ocen bi morale po potrebi vključevati tudi opredelitev ključnih ranljivosti v čezmejnem okviru ali okviru skupine, ki so lahko povezane z zaupanjem institucije v svojo nadrejeno osebo/skupino glede financiranja, kapitala, tehnološke podpore itd. V začetnih ocenah na posamični podlagi bi morali pristojni organi upoštevati tudi prednosti in olajševalne dejavnike, povezane s subjektom, ki je del skupine, ki so lahko povezani s tehnološko podporo skupine, ureditvijo finančne podpore itd.
598. Rezultati take začetne ocene elementov SREP, vključno z – če so opredeljeni – mnenji o ključnih odvisnostih od nadrejene osebe/skupine, bi se morali uporabiti kot vhodni podatki za skupno oceno in postopek odločanja v skladu z zahtevami iz člena 113 Direktive 2013/36/EU in bi jih torej morali pristojni organi obravnavati v okviru kolegijev nadzornikov, ustanovljenih v skladu s členom 116 Direktive 2013/36/EU.
599. Na podlagi razprav v okviru kolegijev nadzornikov in rezultatov skupnega postopka ocenjevanja bi morali pristojni organi dokončno oblikovati svoje ocene SREP in pri tem sprejeti potrebne prilagoditve, ki temeljijo na rezultatih razprav v kolegiju.
600. Kadar začetna ocena pristojnega organa pokaže posebne pomanjkljivosti v zvezi s pozicijami znotraj skupine (npr. visoka koncentracija izpostavljenosti do nadrejene osebe, odvisnost od financiranja znotraj skupine, skrbi glede trajnosti strategije subjekta itd.), ki negativno vplivajo na splošno sposobnost delovanja podjetja na posamični podlagi, bi morali pristojni organi v okviru kolegijev nadzornikov razpravljati, ali je treba končno oceno subjekta spremeniti glede na splošno razsežnost skupine, vključno s poslovnim modelom in strategijo konsolidirane skupine, ter obstojem in posebnimi funkcijami ureditev finančne podpore znotraj skupine.
601. Pristojni organi bi morali znotraj kolegijev nadzornikov obravnavati in usklajevati naslednje:
- a. načrtovanje, vključno s pogostostjo in roki za izvedbo ocene različnih elementov SREP za konsolidirane skupine in njene subjekte, da se olajša priprava poročil o tveganju skupine in likvidnostnem tveganju skupine, ki so potrebna za skupne odločitve, kot je določeno v členu 113 Direktive 2013/36/EU;
 - b. podrobnosti uporabe primerjalnih vrednosti, uporabljenih za oceno elementov SREP;
 - c. pristop k oceni in izračunu rezultata za podkategorije tveganj posamično, kadar so takšne podkategorije opredeljene kot pomembne;

- d. vhodne podatke, ki jih predloži institucija na konsolidirani ravni in na ravni posameznega subjekta za izvedbo ocene elementov SREP, vključno s tistimi iz ICAAP in ILAAP;
- e. rezultate ocene, vključno z rezultati SREP, določenimi za posamezne elemente, ter skupno oceno SREP in skupen rezultat SREP na konsolidirani ravni in na ravni posameznega subjekta. Pristojni organi bi se morali med razpravo o oceni posameznih tveganj za kapital in likvidnost osredotočiti na tveganja, ki so opredeljena kot pomembna za zadevne subjekte;
- f. čezmejne bonitetne posledice tveganj PD/FT in pomislov glede PD/FT ter
- g. načrtovane nadzorniške ukrepe in ukrepe zgodnjega posredovanja, če je to potrebno.

602. Pri pripravi povzetka skupne ocene SREP za čezmejne skupine in njene subjekte bi morali pristojni organi oceno strukturirati tako, da se olajša izpolnjevanje predlog za poročilo SREP in poročilo o tveganju skupine ter predlog za poročilo o oceni likvidnostnega tveganja in oceni likvidnostnega tveganja skupine, ki so potrebne za sprejetje skupne odločitve v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 710/2014 v zvezi s pogoji uporabe postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije.

11.2 Ocena kapitalske ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije

603. Določitev kapitalske ustreznosti ter povezanih zahtev in smernic v skladu s postopkom iz naslova 7 za čezmejne skupine je del postopka pristojnih organov za skupno odločanje v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU.

604. Izvajanje nadzorniških pooblastil in sprejetje nadzorniških ukrepov, vključno v zvezi z uvedbo dodatnega kapitala v skladu s členom 104(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU na konsolidirani ravni ali na ravni posameznih subjektov, kot je navedeno v naslovu 7, bi morala biti predmet skupne odločitve pristojnih organov v skladu s členom 113 navedene direktive.

605. Za nadrejene ali podrejene institucije čezmejne skupine bi bilo treba pri uporabi dodatnih kapitalskih zahtev v skladu s členom 104(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU upoštevati postopek skupnega odločanja iz člena 113(1), točka (a), navedene direktive.

606. V okviru razprav o ustreznosti ravni kapitala in določanja dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi upoštevati:

- a. oceno pomembnosti tveganj in pomanjkljivosti, ugotovljenih na konsolidirani ravni in na ravni posameznega subjekta (tj. katera tveganja so pomembna za skupino kot

celoto in katera so pomembna le za en subjekt), in raven kapitala, potrebnega za kritje teh tveganj;

- b. kadar so ugotovljene pomanjkljivosti skupne vsem subjektom (npr. enake pomanjkljivosti v zvezi z upravljanjem, ki so prisotne pri vseh subjektih, ali pomanjkljivosti v zvezi z modeli, uporabljenimi za več subjektov), uskladitev ocene in odziva v zvezi z nadzorom ter zlasti odločanje, ali naj se ukrepi uvedejo na konsolidirani ravni ali sorazmerno na ravni posameznega subjekta, kadar so prisotne skupne pomanjkljivosti;
- c. rezultate ocen ICAAP in mnenj o zanesljivosti izračunov ICAAP ter njihovo uporabo za namene vhodnih podatkov pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev;
- d. rezultate izračuna nadzorniških primerjalnih vrednosti, ki se uporabljajo za določanje dodatnih kapitalskih zahtev za vse subjekte znotraj skupine in na konsolidirani ravni, ter
- e. dodatne kapitalske zahteve, ki veljajo za subjekte in na konsolidirani ravni, da se zagotovi doslednost končnih kapitalskih zahtev in ali obstaja potreba za prenos kapitala s konsolidirane ravni na raven subjektov.

607. Pri določanju skupne kapitalske zahteve SREP iz naslova 7 bi morali pristojni organi upoštevati enako raven uporabe kot pri zahtevah za skupne odločitve v skladu s členom 113(1), točka (a), Direktive 2013/36/EU. Predvsem bi morale biti skupne kapitalske zahteve SREP in drugi kapitalski ukrepi, če je to potrebno, določeni na konsolidirani in posamični ravni za subjekte, ki poslujejo v drugih državah članicah. Za podkonsolidirano raven bi morale skupne kapitalske zahteve SREP in drugi kapitalski ukrepi zajemati le nadrejeno osebo podkonsolidirane skupine, da se prepreči dvojno štetje dodatnih kapitalskih zahtev, ki jih pristojni organi upoštevajo za podrejene družbe v drugih državah članicah.

608. Če je rezultat nadzorniške ocene tveganja prevelikega finančnega vzvoda za nadrejeno ali podrejeno institucijo v čezmejni skupini ta, da bi bilo treba določiti dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda, bi bilo treba to izvesti v skladu s postopkom skupnega odločanja iz člena 113(1), točka (a), direktive o kapitalskih zahtevah in pri tem upoštevati ločen sveženj kapitalskih zahtev na podlagi količnika finančnega vzvoda.

609. V okviru razprav o ustreznosti ravni kapitala za kritje tveganja prevelikega finančnega vzvoda in določanja dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi upoštevati:

- a. vidike iz odstavka 394;
- b. dodatne kapitalske zahteve za kritje tveganja prevelikega finančnega vzvoda, ki veljajo za subjekte in na konsolidirani ravni, da se zagotovi doslednost končnih kapitalskih zahtev in ali obstaja potreba za prenos kapitala s konsolidirane ravni na raven subjektov.

610. Vse ustrezne informacije v zvezi z določitvijo P2G (vključno z velikostjo, sestavo kapitala za kritje in nadzornim odzivom) za nadrejene ali podrejene institucije čezmejne skupine bi si morali pristojni organi izmenjevati, določitev P2G in P2G-LR pa bi morala potekati v skladu s postopkom skupnega odločanja na podlagi člena 113(1), točka (c), Direktive 2013/36/EU. Pristojni organi bi morali zlasti razpravljati o pristopu za določitev P2G na posamični ravni, kjer podatki iz nadzorniških stresnih testov na posamični ravni niso na voljo, ali, kadar je to ustrezno, soglašati o uporabi P2G samo na konsolidirani ravni.

611. P2G in P2G-LR, v zvezi s katerima bi morali pristojni organi sprejeti skupno odločitev v skladu s členom 113(1), točka (c), Direktive 2013/36/EU, bi bilo treba ustrezno upoštevati v dokumentu o skupni odločitvi, pripravljenem v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU.

11.3 Ocena likvidnostne ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije

612. V skladu s členom 113(1), točka (b), Direktive 2013/36/EU bi morali pristojni organi „zadeve“ šteti za pomembne in/ali „ugotovitve“ za bistvene vsaj, kadar:

- a. pristojni organi predlagajo posebne kvantitativne likvidnostne zahteve in/ali
- b. pristojni organi ne predlagajo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev, ampak predlagajo druge ukrepe, pri čemer je rezultat likvidnostnega tveganja in/ali tveganja financiranja 3 ali 4.

11.4 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov

613. Pristojni organi, odgovorni za nadzor čezmejnih skupin in njihovih subjektov, bi morali razpravljati in usklajevati, kadar je to mogoče, uporabo vseh nadzorniških ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja za skupino in/ali njene bistvene subjekte, da se zagotovi, da se najprimernejši ukrepi dosledno uporabljajo za ugotovljene ranljivosti, ob upoštevanju razsežnosti skupine, vključno z medsebojnimi odvisnostmi in ureditvami znotraj skupine, kot je obravnavano zgoraj.

614. Pristojni organi, odgovorni za bonitetni nadzor subjektov iz čezmejne skupine, bi se morali pri uvedbi nadzorniških ali upravnih ukrepov, vključno s sankcijami za institucije zaradi njihovega neustreznega odpravljanja pomanjkljivosti v zvezi s tveganji PD/FT, povezati z ustreznimi nadzorniki za PPFT v skladu z oddelkom 8 Smernic organa EBA o sodelovanju na področju PPFT⁵² ter v skladu s pooblastili in funkcijami zadevnih organov proučiti najustreznejše ukrepe bonitetnega nadzora za odpravo teh pomanjkljivosti in tveganj poleg vseh ukrepov, ki jih sprejmejo nadzorniki za PPFT.

⁵² Smernice organa EBA o sodelovanju na področju PPFT (EBA/GL/2021/15).

Naslov 12. Nadzorniško stresno testiranje

12.1 Uporaba nadzorniškega stresnega testiranja s strani pristojnih organov

615. Pristojni organi bi morali, tudi na podlagi člena 100 Direktive 2013/36/EU, uporabiti nadzorniško stresno testiranje za olajšanje SREP in zlasti nadzorniške ocene ključnih elementov SREP, kot so opisani v naslovih 4 do 9. Nadzorniško stresno testiranje bi moralo pristojnim organom, kadar je to ustrezno, pomagati zlasti pri naslednjem:

- a. oceni posameznih tveganj institucij za kapital iz naslova 6 ali tveganj za likvidnost in financiranje iz naslova 8;
- b. oceni zanesljivosti programov stresnega testiranja institucij ter ustreznosti, resnosti in verjetnosti scenarijev za stresne teste samih institucij, uporabljene za namene ICAAP in ILAAP. To lahko vključuje preskušanje glavnih predpostavk institucij in dejavnikov tveganja;
- c. oceni zmožnosti institucij, da izpolnijo skupno kapitalsko zahtevo SREP in celotno kapitalsko zahtevo v okviru ocene kapitalske ustreznosti iz oddelka 7.7. Odvisno od kritja in vrste nadzorniškega stresnega testa je lahko ta ocena omejena samo na nekatere elemente skupne kapitalske zahteve SREP, krite z značilnostmi zasnove nadzorniškega stresnega testiranja (npr. dodatnimi kapitalskimi zahtevami za kategorije posameznih tveganj, če stresni test krije samo te kategorije tveganj);
- d. določitvi P2G za institucije;
- e. opredelitvi možnih ranljivosti ali šibkosti pri upravljanju in kontroli tveganj institucij na posameznih področjih tveganja;
- f. opredelitvi možnih pomanjkljivosti v splošnih ureditvah upravljanja ali kontrolah na ravni celotne institucije: nadzorniško stresno testiranje bi morali pristojni organi upoštevati kot dodatni vir informacij za namene ocene SREP pri notranjem upravljanju in kontrolah na ravni celotne institucije iz naslova 5. Zlasti če pristojni organ z nadzorniškim stresnim testiranjem ugotovi pomanjkljivosti v lastnih programih stresnega testiranja institucije ali podporni infrastrukturi podatkov o tveganjih, bi se morale te upoštevati v oceni splošnega upravljanja in okvira upravljanja tveganj zadevne institucije,

- g. opredelitvi posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev v okviru ocene likvidnostne ustreznosti, zlasti kadar pristojni organ ni razvil posebnih nadzorniških primerjalnih vrednosti za likvidnostne zahteve. Določeni elementi likvidnostnega nadzorniškega stresnega testiranja bi se morali, če je to primerno, uporabiti kot vhodni podatki pri določitvi posebnih likvidnostnih zahtev za institucije (npr. v negativnem scenariju primerjalna analiza čistih denarnih odtokov in kvalificiranih likvidnih sredstev v nizu časovnih obdobjih, ocena stresne lestvice zapadlosti) iz oddelka 9.4.

616. Poleg tega bi morale nadzorniško stresno testiranje pomagati pristojnim organom pri oceni nadzorniških organizacijskih postopkov in pri načrtovanju nadzorniških virov, ob hkratnem upoštevanju drugih ustreznih informacij, zlasti za pogostejšo in poglobljeno oceno določenih elementov SREP v primeru institucij, ki ne spadajo v kategorijo 1, in za namene določanja obsega načrta nadzorniških pregledov, kot določa člen 99 Direktive 2013/36/EU.
617. Pristojni organi bi morali po potrebi tudi uporabiti scenarije in rezultate nadzorniških stresnih testov kot dodatne vire informacij pri oceni načrtov sanacije institucij, zlasti pri oceni izbora in resnosti scenarijev in predpostavk, ki jih uporabi institucija.
618. Pristojni organi bi morali po potrebi uporabiti tudi rezultate nadzorniških stresnih testov za podporo analize, potrebne za namene izdajanja dovoljenj, ki jih zahteva Uredba (EU) št. 575/2013 ali Direktiva 2013/36/EU, na primer v zvezi s kvalificiranimi deleži, združitvami in prevzemi ter odkupi delnic.
619. Po potrebi bi morali uporabiti tudi rezultate nadzorniškega stresnega testiranja za podporo tematske analize morebitnih ranljivosti skupine institucij s podobnimi profili tveganja.
620. Poleg tega bi morali po potrebi, uporabiti nadzorniško stresno testiranje kot način motivacije institucij, da bi okrepili notranje zmogljivosti stresnega testiranja in upravljanja tveganj: zlasti nadzorniški stresni test s sestavino „od spodaj navzgor“ bi lahko spodbudil institucije k nadaljnjem razvoju in izboljšanju orodij za združevanje podatkov in modeliranje tveganj ter informacijskih orodij za stresno testiranje in upravljanje tveganj.

12.2 Ključni elementi nadzorniškega stresnega testiranja

621. Pri odločanju o ključnih elementih nadzorniškega stresnega testiranja bi morali pristojni organi med drugim upoštevati naslednje:
- a. *kritje*, kar zadeva kritje nekaterih dejavnikov tveganja ali več dejavnikov tveganja, nekaterih posameznih portfeljev ali dejavnosti oz. sektorjev/območij vseh ali več portfeljev;
 - b. *zasnovo*, kar zadeva naslednje: (1) analizo občutljivosti (za en dejavnik ali preprosta analiza za več dejavnikov), (2) analizo scenarijev ali (3) obratno stresno testiranje. Pristojni organi bi morali izbrati zasnovo, ki je najbolj primerna za cilj, ki se poskuša doseči s stresnim testom: analiza občutljivosti za en dejavnik tveganja ali več

dejavnikov tveganja bi običajno morala imeti prednost pri oceni posameznega tveganja za kapital ali tveganja za likvidnost ali financiranje; pristop analize scenarija bi običajno moral imeti prednost, če je namen ocena splošne kapitalske ustreznosti; obratno stresno testiranje pa se lahko med drugim šteje ustrezno za oceno resnosti scenarijev, ki jih uporabi institucija;

- c. *obseg*, kar zadeva kritje obsega čezmejnih skupin: za oceno splošne kapitalske ustreznosti skupine bi morali pristojni organi zagotoviti, da se v stresnih testih upoštevajo vsi ustrezni subjekti v skupini;
- d. *vzorec* institucij, zajetih v stresne teste: pri načrtovanju nadzorniškega stresnega testiranja za več institucij bi morali pristojni organi upoštevati ustrezen vzorec za namene testiranja, zlasti pri uporabi nadzorniškega stresnega testiranja za tematske ocene nekaterih poslovnih področij/modelov ali študij/ocen vpliva;
- e. pristop (stresni test „od spodaj navzgor“, stresni test „od zgoraj navzdol“, kombinacija obeh, predpisovanje posebnih temeljnih scenarijev za institucije).

622. Pri oblikovanju in izvajanju nadzorniških stresnih testov za namene SREP bi morali pristojni organi upoštevati rezultate pregleda kakovosti sredstev, če so na voljo, primerni in še niso vključeni v računovodske izkaze institucij. Združevanje nadzorniškega stresnega testiranja s pregledi kakovosti sredstev je lahko koristno pri zagotavljanju, da se o bilančnih pozicijah institucij, zajetih v nadzorniških stresnih testih, poroča natančno z izboljšanimi in primerljivimi izhodišči v sodelujočih institucijah.

623. Pristojni organi lahko razmislijo tudi o določitvi vnaprej opredeljenih ciljnih količnikov kapitala, zlasti v okviru stresnih testov za celoten sistem (vključno s stresnimi testi na ravni države), ali določitvi splošnih ali nesistematičnih pragov. V takih primerih morajo biti ti ustrezni in morajo upoštevati nadzorniške cilje. Takšni ciljni količniki ali pragi bi se morali dosledno uporabljati za institucije v obsegu nadzorniških stresnih testov.

12.3 Organizacijske ureditve in ureditve upravljanja v pristojnih organih

624. Pristojni organi bi morali vzpostaviti učinkovit program za nadzorniško stresno testiranje. Ta program bi morale podpirati ustrezne ureditve organizacije, upravljanja in informacijske tehnologije, da se lahko nadzorniški stresni testi izvajajo z ustrezno pogostostjo. Program nadzorniškega stresnega testiranja bi moral podpirati učinkovito izvajanje načrta nadzorniških pregledov za posamezne institucije. V programu bi bilo treba tudi upoštevati, kako pristojni organ odloča o izbiri oblik nadzorniškega stresnega testiranja v tesni povezavi s cilji vsakega pregleda.

625. Ureditve upravljanja, organizacije in informacijske tehnologije, ki podpirajo program nadzorniškega stresnega testiranja, bi morale vključevati vsaj naslednje:

- a. zadostne človeške in materialne vire, podatkovno infrastrukturo in informacijsko infrastrukturo za oblikovanje in izvajanje nadzorniških stresnih testov. Zlasti bi bilo treba program nadzorniškega stresnega testiranja podpreti z ustreznimi podatki in ustreznim metodološkim pristopom, ki zajema vse vidike, vključno s scenariji in predpostavkami (npr. predloge, smernice, dokumentacija), ter zagotavlja prožnost in ustrezne ravni kakovosti in kontrol;
- b. postopek za zagotavljanje kakovosti, ki zajema zasnovo, razvoj in izvedbo stresnega testiranja ter primerljivost rezultatov po institucijah;
- c. vključevanje nadzorniškega stresnega testiranja v druge ustrezne nadzorniške postopke. Zato bi morala organizacija, kadar je to potrebno in ob upoštevanju morebitnih pravnih omejitev, podpirati notranjo izmenjavo informacij in uporabo vseh vidikov programa stresnega testiranja (npr. kvantitativne in kvalitativne rezultate).

626. V okviru ureditev upravljanja bi morali pristojni organi zagotoviti redno kvalitativno in kvantitativno pregledovanje programa nadzorniškega stresnega testiranja, da se zagotovi njegova ustreznost.

627. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da imajo vzpostavljene postopke in ureditve za učinkoviti dialog z institucijo o nadzorniških stresnih testih in njihovih rezultatih. Ta dialog bi moral odražati predvidene cilje, biti vzpostavljen zlasti, vendar ne izključno, kadar se nadzorniški stresni testi izvajajo za namene ocen splošne kapitalske ustreznosti institucij, in biti organiziran v splošnejšem okviru ocen SREP iz teh smernic. Za namene takega dialoga na tehnični in vodstveni ravni bi morali pristojni organi, kadar je ustrezno, zagotoviti, da se institucijam:

- a. zagotovijo ustrezna, dovolj podrobna in točna razlaga in smernice o uporabi metodologij in predpostavk, uporabljenih v stresnem testu „od zgoraj navzdol“;
- b. zagotovijo ustrezna, dovolj podrobna in točna navodila v zvezi z podpornimi informacijami, ki jih morajo predložiti pristojnim organom skupaj z rezultati stresnih testov;
- c. zagotovi razlaga po razpravah, kadar je ustrezno, o rezultatih nadzorniških stresnih testov, ki imajo za posledico uporabo nadzorniških ukrepov. To bi morali pristojni organi upoštevati zlasti v okviru stresnih testov za celoten sistem, ki sprožijo nadzorniške ukrepe.

628. Pri uporabi nadzorniškega stresnega testiranja za čezmejne skupine in njihove subjekte bi si morali pristojni organi izmenjati informacije in, kadar je to praktično mogoče, ustrezno razpravljati o postopku v okviru kolegijev nadzornikov. Pristojni organi bi morali zlasti zagotoviti, da so ustrezne podrobnosti o metodologijah, scenarijih in glavnih predpostavkah ter

rezultati nadzorniških stresnih testov, zlasti tisti, ki so namenjeni ocenjevanju kapitalske ali likvidnostne ustreznosti, dani na voljo in se o njih razpravlja.

629. Pristojni organi bi morali tudi opredeliti, katere informacije v zvezi z nadzorniškimi stresnimi testi in njihovimi rezultati se lahko javno razkrijejo, ob upoštevanju predvidenih namenov nadzorniških stresnih testov. Pri odločanju o javnem razkritju rezultatov ali metodologij nadzorniških stresnih testov bi morali pristojni organi upoštevati svojo vlogo pri izvajanju in izbrani pristop (stresni test „od zgoraj navzdol“, stresni test „od spodaj navzgor“) ter razmisliti tudi o obsegu lastne analize, ki bo spremljala objavljene rezultate.

12.4 Ugotovitve glede procesa in metodologij

630. Program nadzorniškega stresnega testiranja, ki ga določijo pristojni organi, bi moral zagotoviti vsaj naslednje:

- a. pristojni organi bi morali pri oblikovanju metodologij in predpostavk za uporabo pri nadzorniških stresnih testih sprejeti odločitev glede zasnove in značilnosti testiranja, ki so najprimernejše za predvideni namen, tj. so povezane z nadzorniškimi (ali drugimi) cilji, ki jih je določil pristojni organ;
- b. pri izvajanju nadzorniških stresnih testov na širšem vzorcu institucij lahko pristojni organi razmislijo o sprejetju načrta nadzorniških stresnih testov za različne kategorije institucij iz oddelka 2.4, zlasti če testiranje poteka od zgoraj navzdol;
- c. pristojni organi bi morali upoštevati ustrezne roke za izvajanje nadzorniških stresnih testov, vključno s časovnim okvirom scenarijev in obdobjem, v katerem se analizirajo upravljavski ukrepi, ki jih predlagajo institucije, za katere se izvaja stresni test. Roki za izvedbo bi morali upoštevati tudi dialog z institucijo, kadar je to pomembno za predvideni namen testiranja, ter obseg, v katerem bodo podatki, ki jih bo predložila sodelujoča institucija, še naprej relevantni,
- d. kadar je to ustrezno za predvideni namen testiranja, bi morali pristojni organi upoštevati vse znane prihodnje upravne spremembe, ki vplivajo na institucijo, v obsegu in časovnem okviru testiranja.

631. V primeru stresnega testa analize scenarijev bi morali pristojni organi odločiti, ali naj se izvede en sam scenarij za vse institucije, vključene v obseg testiranja, ali se pripravijo posebni scenariji za posamezne institucije (za slednje se ne bi smelo šteti, da institucije razbremenjujejo odgovornosti za oblikovanje lastnih scenarijev za namene stresnega testiranja ICAAP in ILAAP) ali kombinacija obojega. Pristojni organi bi morali upoštevati prenosljivost sredstev kapitala in likvidnosti v stresnih pogojih in morebitne ovire, vključno s pravnimi ali operativnimi ovirami, ki lahko obstajajo.

632. Nadalje bi bilo treba pri razvoju metodologij za nadzorniške stresne teste upoštevati naslednje vidike:

- a. za namene ocene kapitalske ustreznosti bi morali pristojni organi upoštevati vpliv stresnega testa na rezultate dobičkov in izgub, bilanco stanja, znesek skupne izpostavljenosti tveganjem in količnik finančnega vzvoda institucije ter analizirati vpliv stresnega testa na količnike kapitala za institucije, zajete v testiranje;
 - b. za namene stresnih testov po načelu „od spodaj navzgor“ bi morali pristojni organi upoštevati, v kakšnem obsegu predpisujejo metodologije za modeliranje bilanc stanja ter rezultatov dobičkov in izgub institucij. Okvirno se lahko bilance stanja institucij obravnavajo kot statične, da lahko pristojni organi ocenijo trenutna tveganja v določenem časovnem obdobju. Lahko pa se jim dovoli tudi dinamičnost, ki na primer omogoča bolj v prihodnost usmerjeno raziskovanje, kako bi se lahko poslovni načrti institucij razvijali v stresnem scenariju ali kako bi se lahko obseg kreditov razvijal v določenem časovnem obdobju. Za večjo primerljivost lahko pristojni organi proučijo možnost izbire pristopa statične bilance stanja. Nasprotno pa se lahko za boljše povratne informacije o predvidenih ali načrtovanih odzivih institucij glede stresov in pretresov uporablja pristop dinamične bilance;
 - c. pristojni organi bi morali razmisliti, kako bi lahko po potrebi upoštevali sistemske povratne informacije ali sekundarne učinke stresnih testov, ob upoštevanju omejitev zagotavljanja predhodnih predpostavk v primeru stresnih testov po načelu „od spodaj navzgor“,
 - d. za namene nadzorniških stresnih testov „od spodaj navzgor“ bi si morali pristojni organi prizadevati za dosledno in pošteno oceno učinka takih testiranj na institucije, zajetih v nadzorniške stresne teste, ob upoštevanju enakih konkurenčnih pogojev. Pristojni organi bi morali tudi upoštevati, v kakšnem obsegu rezultati stresnih testov odražajo razlike v izbiri modeliranja in presoji med institucijami, ne pa dejanskih razlik v tveganjih, ki so jim izpostavljene.
633. Pristojni organi bi si morali prizadevati za oceno modelskega tveganja po izvajanju stresnega testiranja in bi morali imeti dostop do različnih vrst primerjalnih informacij. Če je to primerno, je priporočljivo imeti več perspektiv/primerjalnih vrednosti. Pomembno je, da se prizna, da so vsi modeli nepopolni in da se jasno opredelijo znane in morebitne pomanjkljivosti. Razumevanje teh omejitev in pomanjkljivosti modelov stresnega testiranja posameznih institucij se lahko upošteva v postopku nadzorniškega stresnega testiranja in zmanjša morebitne težave, ki izhajajo iz modelskega tveganja.

Prilogi

Priloga 1: Operativno tveganje, primeri povezav med izgubami in dejavniki tveganja

Za ponazoritev, kako se kaže operativno tveganje, je treba razumeti odnos med dejavniki dogodka posebnega tveganja in učinkom (tj. rezultatom) dogodka tveganja. Nekaj primerov je navedenih v tabeli spodaj⁵³.

	Dejavnik	Dogodek tveganja	Vrste učinkov (rezultati)
Ljudje	Požig – namerno dejanje, ki ga izvede človek	Požar – dogodek	<ul style="list-style-type: none"> • Smrt/poškodba • Finančna izguba/strošek • Premoženjska škoda • Motnje strank
Postopek	Napačna navodila	Nenatančni računovodski izkazi	<ul style="list-style-type: none"> • Finančna izguba • Ponovna priprava računovodskih izkazov
Sistemi	Napaka v programski opremi IT	Nedelujoči/nerazpoložljivi bankomati	<ul style="list-style-type: none"> • Pritožbe strank • Odškodnina • Škodovanje ugledu • Regulativna omejitev
Zunanja	Huda ledena ujma	Nedostopne stavbe/uporaba nujnih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> • Motnje strank • Finančna izguba • Stroški popravila

⁵³ Glavni vzrok privede do dogodka tveganja, ki povzroči vpliv ali več rezultatov, pri čemer so nekateri od njih merljivi.

Priloga 2: Ključne značilnosti P2R in P2G ter njune razlike

	P2R	P2G
Narava	Zahteva poleg prvega stebra in pod zahtevo po skupnem blažilniku, določena v skladu s členom 104 Direktive 2013/36/EU	Pričakovanje poleg zahteve po skupnem blažilniku
Področje uporabe	(1) Tveganje nepričakovanih izgub, ki niso krite z minimalnimi zahtevami, v 12-mesečnem obdobju; (2) tveganje pričakovanih izgub, ki niso ustrezno krite z rezervacijami, v 12-mesečnem obdobju; (3) tveganje podcenjenosti tveganja zaradi pomanjkljivosti modela; (4) tveganja, ki izhajajo iz pomanjkljivosti upravljanja	Kvantitativni rezultati ustreznih stresnih testov (druga morebitna področja za nadaljnje raziskovanje)
Določitev	Pri izračunu se upoštevajo podatki ICAAP, kadar so ocenjeni kot zanesljivi, podprti z npr. nadzorniškimi primerjalnimi vrednostmi, uporabljenimi v zvezi z izračuni ICAAP, nadzorniško presojo itd.	Izračun na podlagi največjega možnega učinka negativnega scenarija na količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala, prilagojen na primer za verodostojne blažilne ukrepe in druge dejavnike ter izravnani s kapitalom za izpolnjevanje varovalnega kapitalskega blažilnika in v izrednih primerih proticikličnega kapitalskega blažilnika, če krije enaka tveganja, prevzeta v stresnem testu
Kakovost kapitala	Regulativni kvalificirani kapital, vsaj enake sestave kot v okviru prvega stebra	[Samo navadni lastniški temeljni kapital]
Pomembnost za omejitve razdelitev v skladu s členom 141 Direktive 2013/36/EU	Da	Ne

Sporočanje instituciji	Del količnika skupne kapitalske zahteve SREP, opredeljen v povezavi z vsemi količniki prvega stebra (skupni kapital, temeljni kapital, navadni lastniški temeljni kapital)	Kot ločeni količnik, ni del skupne kapitalske zahteve SREP ali celotne kapitalske zahteve, s pojasnilom, kako vpliva na vse količnike kapitala (temeljni kapital in skupni kapital)
Zagotavljanje skladnosti	Zahteve morajo biti vedno izpolnjene, tudi v stresnih pogojih.	Institucije naj bi vključile P2G v načrtovanje kapitala, upravljanje tveganja in načrtovanje sanacije ter delovale nad ravno P2G.
Nadzorniški odziv na kršitve	Uporabijo se lahko vsi nadzorniški ukrepi; kršitev je možni pogoj za odvzem dovoljenja; za institucijo kršiteljico se za namene reševanja šteje, da propada ali bo verjetno propadla.	Ni samodejne povezave med ravno kapitala pod P2G in posebnimi nadzorniškimi ukrepi, vendar bi sprožila okrepljen nadzorniški dialog in sodelovanje z institucijo, saj obstaja potreba po zagotovitvi verodostojnega kapitalskega načrta.